

«ЧІогІа а, пайхамаралле а, догъирахІотторе а книга».

Кристин Кейн, «A21» компани а,
«Propel Woman» динан гІуллакхдар а кхобллинарг

Башха а, хьо саннарг кхин хуьлийла доцу а,
хьой тІеэца, хІокху кегаречу а,
вовших тардала гІертачу а
заманахь хъайн Іалашо кхочушье

КЪУЪЙСИЙЛА ДОЦУШ

ЛИЗА
БИВЕР

«Стен льяман самадалар»
а, «Таррашца болу йоларий» а бестселлерийн автор

Хьоме доттагІа,

Хьо, ондда а, ІалашонегІерта а зуда хилархьама, башхачу кепара кхоьल्लीна яра Дала. Вайх дуккха а болчара, делахь а, боьхна хьовзарехь а, тешна цахиларехь а тІехьдукха хан яьккхина. Вай даим а машарх а, даккхийдерах а довлура, ваьш кхечаьрца дустуш.

Хьала а гІевттина, кьуйсийла доьчу хазаллехь а, ницкь болуш а, хьакь хиларехь а, Іаткьаме а дахар долоран хан тІекхаьчна. Шаьш билггал Дала леррина Кьобалвинчуьнга тардалар лаха – сатийсар хиларо кьагийна долчу а, шаьш дечу гІуллакх тІехь тешаме долчу а, мел дийриг безамца деш долчу а аша.

ХІара дахьийтар муьлххачу хенарчу зударшна ду, тІаккха суна шу кху книгица декьалдаран аьтто хилар доккха сий дар ду, сан доттагІа а, йиша а. Майрра дагадийла кху материалаца, берриге а шайна бевзачаьрца. ХІара сан совгІат ду шуна!

Майрра а, безамца а даха, майраллица а, дІагІертарца а!

Даггара шун,

Лиза Бивер
LisaBevere@ymail.com

«Чиггга а, пайхамаралле а, догъирахГотторе а книга».

Кристин Кейн, «A21» компани а,
«Propel Woman» динан гГуллакхдар а кхоьллинар

Баша а, хьо саннарг кхин хуьлийла доцу а,
хьой тГеэца, хГокху кегаречу а,
вовших тардала гГертачу а
заманыхь хьайн Галашо кхочушье

КЪУЪЙСИЙЛА ДОЦУШ

ЛИЗА
БИВЕР

«Стен льяман самадалар»
а, «Таррашца болу йоларий» а бестселлерийн автор

Without Rival, by Lisa Bevere, Chechen
© 2024 Messenger International
MessengerInternational.org
Originally published in English as Without Rival

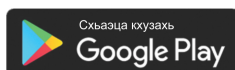
Additional resources in Chechen are available for free download and video streaming at **MessengerX.com** and on the **MessengerX App**
To contact the Author: LisaBevere@ymail.com

This book is a gift from Messenger International and is
NOT FOR SALE

«Къуьйсийла доцуш» Лиза Бивер, нохчийн маттахь
Copyright © 2024 Messenger International
MessengerInternational.org
Юьхьенца арахеца ингалсан маттахь, «Without Rival» цлеран кел.

Джон а, Лиза а Биверглаьргара нохчийн маттахь кхин тIе болу
гIирсаш **MessengerX.com**-н кхайкхорехь а, **MessengerX** юххедилларехь
мах ца луш чудаккхарна а, къамел дарна а тIекхочийла долуш бу.
Авторан контактни электронни адрес: LisaBevere@ymail.com

ХIара книга — «Messenger International» динан гIуллакхдарера совгIат
ду, тIаккха иза ЙОХКА МАГОШ ДАЦ.

App Store Apple Inc-ан йохка-эцаран марка ю, иза США-хь а, кхечу пачхьалкхашкахь а
регистраци йина ю. Google Play а, логотип Google Play а Google LLC-н йохка-эцаран
марка ю.

Сан мехаланиг!

*Хьо юсталур йоцу а, вайн Да волчу Далла
дукхаезна йолу а йо! ю. Хюкху хилаза йолчу
заманыхь хьох тешна делла ду, шайх тера кхин хир
доцу дахьийтар а, сатийсар а. Хьо, цхьана хеннахь
сийлахьчу а, кьематечу а, хинцалерачу муьрана
хаьржина яра. Билггал цундела кхерам боцуш деза
а... чурьяьлла теша а... барам боцуш сатийса а
декхарийлахь ю хьо.*

ЧУЛАЦАМ

1. Къуйсийла доцу адам 1
2. Вайн Дела къуйсийла доцуш ву 17
3. Вайн сатийсар къуйсийла доцуш ду 39
4. Дуста ма дахьалаш! 65
5. Шуйга эмгаре санна хьожучу хенахь 85
6. Стен-боьшалла дустаре ца догу 109
7. Кхерамна а, безамна а юкъара къовсам 141
8. Кlorга гунаш а, лаамийн гунаш а 163
9. Йоl къовсамна юкъа ца йоглу 187
10. Къовсамна юкъа ца догу дахар 211

Къуйсийла доцу адам

«Вайн коьрта лаам бу — вайна ма-хаъара, вай, хила йиш йолчу кепара хиларна, иракараХоттонверг лахар».

РАЛЬФ УОЛДО ЭМЕРСОН

Шун мацца а къийсамхой хиллий те?
Сан дагахь берг спортера дуьххьалдIа доттаглалле къийсам бац. ТIаккха, шайн дай-нанойн тидамна а, ховхаллина а тIера къуйсуш долу, бераш а дац сан дагахь.

Суна къийсамхочун сурт мелла а бакъдолчу низамехь хьалхалуттура. Иза доттаглах я доьзалан декъашхочух тера ванне а воцу, довхо ву. ТIеман аренгахь иза дуьххьалдIа толам баккха Iалашонна бен тIаьхьаваьлла вац, ткъа къийсархочух кхоччуш вала Iалашо йолуш ву.

ХIун ду, нагахь шуна, аша даим а ойла йина долу дахар, цу къийсарал арахьа Iуьллуш хилар, карийнехъара? ХIун ду, нагахь шуна, ловзарна юкъара арадовлархъама, шайн эша дезаран хьашт цахиларх хиьнехъара? ХIун ду, нагахь шуна шаьш эшийла доцийла

кЪУЪЙСИЙЛА ДОЦУШ

хилар карийнехъара? Хлун ду, нагахъ аша кепехъ доцуш оила еш хилла а ца Iаш, амма кхин а кепехъ доцуш дехаш а делхъара?

Дуккха шераш хьалха ас книга ешнера, цу тIехъ авторо дуьненан чаккхе, ткъа иза, вайна хууш ма-хиллара, тIеданза долуш дац, массанхъа херадаккхарехула йогIур ю боху (ткъа тIебаьхкинчийн юкъагIортарехула а доцуш). Книги тIехъ, адамаш шина дуьхьаллета лагершна я ойланан школашна декъалур долу хан тIейогIур ю, бохура. Цу тайпаначу массанхъа климат екъаяларехъ мостагIалла долчу тобанашка, цаьрга кхоччуш къематде тIедаллалц, вовшашна юкъа гамо таса цхъа а мах болуш хIума дац.

Ишттачу барамера муьлхха а систематически декъадалар дуккха а алсам готтачу гонехъ долало. Иза, чевнаш хиллачу адамаша доьхначу дегнашца доьзалш кхуллур болчу, цIеношна тIера долалойла ду. Стеган, хьекъалан а, лааман а, эмоцийн а дог этIош, иза цкъа хьалха шена, тIаккха бисинчарна чукхосавалархъама, харц билггал бакъдерш дIадобьш болу, чIогIа ма-дарра болу ницкъаш бу.

Вай тоьал дика а, тоьал къона а, хьекъал долуш а, каде а, хьалдлуш а ду бохучу адамех кIелхьардийла хала ду. Вайна тIелета, вай эсала а хилла, церан сатийсаршна муьтIахьхирг хиларх са а туьйсусу. Амма адаман Iалам муха ду аьлча, иза, цунна дерриг а тоьаш цахиларх тешуьйтуш долчу, шена тIера чаккхе йоцчу хьийзорах кIелхьардала гIерта. Хьийзор киртиган тIадаме кхаьчча, цхъаберш бухабовлу, вукхара дуьхьалонан агIо дIалоцу, тIаккха жоп луш бежкedarш кхисса буьйлало.

Емалдар хаалучу хенахъ, вай кхечарах лаьцна дуьйцу.

Ваьш юьхьIаьржахIитточу хенахъ, вай кхинаш сийсазбо.

Вайна ваьш ца дезачу хенахъ, вайна кхинаш ца беза.

Вайна ваьшна талор деш хилар хаалочу хенахъ, вай кхечарна талор дан лаарна гена дац.

Кху процесехъ хIорра а хIуманых волуш ву, тIаккха цхъа а хIума карош вац. Амма нагахъ дерриг а ПахIала аьлла ма-дарра делахъ?

«Баккъалла а, суйпа хиларх вайна йоккха са йолу, нагахь санна вайн долуш долчунна вай реза хилахь» (1 Ти. 6:6).

Дикалла — иза Далла хетарг тлеэцаран хъуьнар ду. Иза, цуьнан кхечу адамашка хъажар тлеэцарца, вай Цуьнан вайга хъажар тлеоьцуш хиларан, маьна ду.

Шайн синехь тоам хилар а, бегийлахилар а хаадаларо тентакдовларе далор дац, амма кхолларалла мукъадоккхур ду! Шайш хьийзочарах а, лазапех а дладерза. Цуьнан блаьргаш вайна тлебирзина бу, цундела вайн вешан блаьргаш Цуьнгахьа хьалаойийла ду.

Таккха хлун ду?

Шайна хъажийна долчунна тлера кыйсам латторан метта... шуьгахь, бакъонца шун дерг каро, ницкъ гучубер бу.

Ас дола до, кху книгано денна долчу дласаидаран зен серладаккхарна тлера. Шуна цхьа а хлума дохьун доцчу, къовсамехь толам баккхаре гертаран метта, суна аша тламехь толам баккхархьама кечам бан луур дара. Шун синан члогаллина тлера мадарра тлом беш бу. Дуйнен чохь шайн меттиг ддалаца хан тлееана. Харцо а, бунт а лора а яьхна, шу ма-дарра муьлш ду хуур вайна.

Яйна яра, ткъа хинца карийна

Суна жлаьлеш деза. Дукха хан йоццуш, со цленна генахь, Къилбехьарчу Кореехь йолчу хенахь, тхан дукхадезнарг Тиа дайнера. Схъахетарехь, белхалойх цхьаммо юххе талош неI длакьоьвлина ца хилла, таккха Тиас бегийлачу цийнан йовхо йитинера, колорадски шийлачу лаьнан урамашна кхайкхам кхоссархьама. Цхьана бахъанийна цунна цу буьйсанна цIа дан некъ ца карийнера. Вевзаш воцчу лулахочо дикалла а гайтина, цуьнга ша волчохь буьйса яккхийтинера, ткъа луьранна дийнаташна буьйсайоккхийла йолчохь дитинера.

Тианин кочатосурга тлехь бирка яра, амма цунах пайда ца хиларан гергга дара, цунна тлехь гайтина йолу телефонан номер

хлинца ширъелла дела Долччунна тIе цуьнан лицензи леларан хан чекхъяъллера (бехк ма биллалаш, суна жIаьлина лицензи цкъа бен ца кечйо моьттура), тIаккха иштта — шен цIа долу, амма бакъо а, ша долахъ хиларан тешалла ден, иза карон гIо дойла долу, документаш а доцу, даггара деза долу жIаьла.

Къилбехъара Кореехъ йолу со, хиллачух лаьцна хууш яцара. Сан кIенташа хъекъале ойла ен Тиа дар сох къайладаьккхинера, амма цIахъ, хууш ма-хиллара, доьхна хъийзар дара. Цара массанхъа а жIаьла лобхура, амма иза цъханхъа а ца карадора. Уьш иза койоташа диъна хиларх кхоьрура. Эххар а, забаренна, цара цъханнан хъехаре ла а доьгIна, жIаьлешна буйсайоккхийла йолчу меттехъ талла сацам бира.

Остин цу метте схъа а веана, Тиа гича, иза и тхан жIаьла хиларх тешна вацара. Хъовзам лехаро чIогIа хийцинера цуьнан гар, иза таьIна, гIийла гуш дара, иза хIара ган доккхадеш долчуа санна дацара. Иза клеткин маьIлехъ, уьйриг санна, хъаьрчина, дерриг дегI дегош хиъна Iара. Остина иза цигахъ латторна тIера мах дIабеллачул тIаьхъа, ткъа иза цъхана дикачу отелехъ Iийнначунна гергга бара, тIаккха кхин а масех яккхийчу штрафех мах дIабеллачул тIаьхъа (схъагарехъ, хан тIехъялийтинчу лицензина тIера луьра тIазар деш хилла), иза юха а тхан хилла дIахIоьттира.

ЦIа а еана, сайна и дерриг а хиъначу хенахъ, со дайн гIайгIане хилира. КIенташна тIехула а доцуш, амма жIаьлина тIехула. Тиа тхоеца иттеш шо сов хенахъ дехаш ду, хIара, иза цIера ара а дедда, ша юха ца дирзина, дуьхъара дерг дара. Сан синтем байра... хлинца стенна? Хила тарло, катарактано лагIдина те цуьнан бIаьрса? Я цуьнан хан тоьхна хиларо хаам бо те шех лаьцна? Со лобхуш-м ца хилла те цо?

Чаккхенан жамIлехъ, иза хIун бахъана долуш дIадахана, бен дац. Иза тхан доьзалан декъахо ду, тIаккха цунна цIабогIу некъ бовзаран корматалла ца хиларо, и ма-дарра дерг дIа ца доккху. Оха иза лаха а лехна, гIуда дIа а делла, лицензин хан ях а йина, иза цу эхъечу клетканах паргIат а даьлла, тIаккха шен метте юха

а деана, маьнга болчохь сан когашкахь Iуьллуш ду. Тиладелла леларан цхьа буьйса, иза тхайх хердан бахьана дац.

Схьахетарехь, шу кхета хир ду, ас стенна тIе даладо. Нагахь вай (къуьйсийла йоццуш, кхиййначийн кхачаме доцчу долахоша) оццул дукха шайн жIаблешна деш хилча, хIета Стигаларчу Дас хIун до те вайн дуьхьа? Ша вовзаран некъа тIера хьалхара гIулч — хьо Цунна мила ву, кхетар ю. Яхьъян хьалхарчу дахьийтаро, Делан бераш долчу, вайна, Цуьнан тIе хьажар дIадоьллу.

«Хьовсийша, мел кIоргге дезна вай стигаларчу Дена. Вайх Делан бераш ду аллал боккха бу Цуьнан безам. Иштта, вай билггал Цуьнан бераш ду. Амма дуьненна вай ца девза, хIунда аьлча стигалара Да ца вевзина цунна» (1 Я. 3:1, «The Message» Делан Йозанийн ингалсан меттан кхузаманан гочдар).

Ойла ер вай башхачу Делан безамах лаьцна. Цо дега а дойту, дIа а лоцу, корта а хьийзабо. Иза гуттара хуьлучу а, Iаламечу а мадарра долчунна кхоччуш бIостаналла ду. Вай цецдийлийтархьама, Цуьнан кIоргалла тоьаш ю. Цу тамашеначу безаман тIаьхье ю, иза эцначунна совгIат санна ду, амма дуккхазза а гIолехь ду, иза совгIатна совгIат долу дела. Вайна кIелхьардовлар делла ду. Далла вай, клетки чохь дIакъевлина а долуш, динан адамийн юкьараллин маьIле а доьлла, вешан холчухIоттаран хьолехь гира, тIаккха Цо вай кIелхьардахаран мах дIабелира. Амма Иза цу тIехь ца сецира. Цо вай Шена тIе а озийна, вайн лицензи карла а яьккхина, вай Шех тардира. (Иза, вай хIинца а бехк тIеэцале хьалха дара!) Шу баккъал а Цуьнан долахь ду. Шен берех долу хIорра а Цунна чIогIа деза. Амма цуьнца цхьаьна Цунна хIорра а башха веза.

Цхьатерраниг я башханиг?

Массо хIуманна тIехь нийсо дIахIотто вешан адамийн гIертар бахьана долуш, вай дукха хьолахь, Далла ваьш дерриш а цхьатерра дезаш хиларан марздалар зохь. Иза мел дика хеташ делахь а,

Цхъатерра бохучун, тоъал чlogla боху маына дац. Цхъатерра бохучу дешо, вай вовшийн хуьйцийла хиларан ойла хуьлуьйту, аьлча а, вай цхъана кхечуьнца хийца мегарг хиларан. И муха ду: «Вай, хуьлийла дац! Аса даханчу кIиранахь гипермаркетера эцначу масех цхъаьна долчу стаканаш юкъара сиренан бос болу цхъаь дохийна, хIинца а хир дац теша и саннарш духкуш». Я сан хиламехь санна: «Суна итт шо сов заманахь дезна долу жIаьла, коча тесначу хIуманыхь хецаделлера. Кхераме хIумма а дац. Яха а яхана, сайна и саннарг эца а эцна, тIаккха и санна дезар а ду».

ХIан-хIа, сан иштта дац, тIаккха, Делан а иштта дац, аьлла, моьтту суна. Ас дуьйцур ду шуна хIунда.

Цкъа дийнахь со садаIа дIатевжинера. Пуллакх стенца дара аьлча, суна наб маьнги тIехь а доцуш, ткъа компьютерна хьалха йолуш кхеттера. Сан корта дайн озийча, со сихха самаелира, тIаккха суна «т» элп тIехь долу бархI агIо карийра.

Цу киртигехь суна, со баккъал а яхана дIатовжа еза, аьлла, хааделира. Цундела, сайн когашкахь йуьллуш долу жIаьла схъа а эцна, дIадуьйшучу чоьнна чу яхара. Наб кхеташ, суна Дезачу Синан шабар-шибар хезира: «Суна Сайн бераш цхъатерра ца деза». Шовкъах со маьнги тIехь нисъелира. Мичара еана и Далла леран ойла? Аса жоп далийтира: «Хьуна тхо цхъатерра дезаш

хила деза, иштта ца хилча иза нийса хир дац».

Сан дуьхьалхиларна кхуззахь жоп деара: «ХIан-хIа, иштта дац. *Массаьрга а цхъатерра болу безам* — иза, бусталур болу безам бу, амма, Ас тешайо хьо, Сан безам бустийла долуш бац. *Цхъатерра* бохучун, Сан бераш вовшашца хуьйцийла хиларан маына ду, амма иза иштта дац. Сан дог дакъошна декъалуш дац. Цхъаммо а цу чохь кхинаг хуьйцур а вац, нехан меттиг дIалоцур а яц. ХIинца кхетий хьо, Суна Сайн бераш цхъатеррачу безамца ца деза, Суна шу башха деза».

КIоргге чу са а озий, кхин дIа еша. *Далла вай, башха деза,*

цхъатерра. Теша сох, *башха* — иза гӀолехъ ду.

Нагахъ шун шиъ я сов бераш делахъ, схъахетарехъ, шу кхета, къамел стенах лаьцна ду. Шун доьзалехъ шолгӀа, тӀаккха кхоалгӀа бер хилча, шун безам царна юкъахъ бекъа цабелла. Иза тамаша балла алсамбаьлла. Шуьга шайн безам шайн хӀорра бере бусталур бацара, ур-атталла гӀоьртинехъ а. Шен деган ницкъ бустийла ду ткъа? Шун хӀора бере болу безам башха бу. ХӀораммо а шун, дай-нанойн безам къаьсттинчу кепара меттахбоккху. Хъаште ду, цхъа башха дерг цхъана берехъ, тӀаккха кхоччуш бӀостанехъа амал вукхуьнгахъ деза мегаш хилар. Масала, сан беран вон амал йоло йо! ю, иза дӀаьндарг санна, ю. Цуьнан воккхахволу ваша ву, тхан дуьххьарлера беран бер, иза чӀогӀа сема а, тидаме а кӀант ву. Ас церан дустар ца до. Суна деза а деза, мехала а ду церан дахаре оццул тайп-тайпана терго хилар. Суна уьш кху дуьненахъ цхъатерра хила луур дацара. Царех цхъаммо а вукхунал алсам меттиг дӀа ца лоцу сан даг чохъ, суна и шиъ ший а кхоччуш а, башха а веза.

Цхъабосса иштта, Делан безам бустийла долуш а, буьстина а бу бохург ду, амма иза кхоччуш иштта дац. Иза чаккхе йоцуш ду. *Башхачу безамо* дуккха а алсам кӀоргенаш чулаьцна шена. Цхъаь бен яц хьо санна ерг! Зовкхечу Августина исбаьхъа дешнаш аьлла: «Далла вайх хӀорра а, Цуьнан кхин веза цхъа а воцчуха санна веза».

Стигаларчу Ден безам, цхъана а берана ша декъах воккхуш хилар хаа цадалархъама, гӀайгӀа йолчу дас-нанас цхъабоссачу декъашна екъначу, шоколадни я баьллийн пирогах тарбойла дац. Цуьнан исбаьхъа безам порцин контроль хила кхерам болуш бац. Шу кхетий, Цунна шу дуьне кхоллале хьалха дуьйна дезна, тӀаккха Цуьнан шуьга болу безам чаккхе йолуш боцийла? Шун Цунах дӀадоьрзийла а, дӀадовдийла а, шайна жожжахатихъ мотт биллийла а, муьлхха а шайна тамехъ долу гӀуллакхаш дойла а ду, делахъ а Иза шу дезачуьра соцура вац. (Ткъа нагахъ баккьал аьлча, цхъа-хъанна а жожжахатехъ дӀавижина Ӏан лаьий те?)

Дала Ярми-ЯхӀу пайхамарехула Шен безамах лаьцна аьлла: «Масо а ханна болчу безамца дезаделла хьо Суна, Исраилан

халкъ, Аса хьовга кховдийна Сан хедар боцу безам» (Ярм. 31:3).

Тидам белаш къамел даран кепе — иза яхана хан ю. Цуьнан безам — сацам бина баьлла гӀуллакх ду. Цунна боккхачу безамца дезна шу, билггал хьо езна Цунна, хедар боцучу а, цкъа а чекхбер боцучу а безамца, шу мел къона ду я мел къена ду, тайна куц долуш ду я стомма дегӀ ду шун бохучуьнца дозар а доцуш. Цунна, шу къона а, сонта а хиллачу хенахь, дезна. Цунна шу алсамо хьалакхиъна а, хиндерг олийла доцуш а деза. Дела безам бу. Вайн Да вайга безам болуш вац — Иза Ша бу вайга болу безам.

Ден вайга болу исбаьхьа безам чаккхе йоцуш а, интимни а, башха а бу. Шу башха дезаш ду, башха кхоьल्लीна долу дела.

Башха бохург, «къаьсттина, шен тайпанехь цхьаь бен доцург», маьна долуш ду, тӀаккха сан безамехь долу билгалдаккхар — «цуьнга нийса я кьийсамхой бац». Вайн Ден Шеца нийса берш бац, тӀаккха вай, Цуьнан бӀаьргаш чохь, кьийсамхой боцу йоӀарий ду, цундела вайн вовшашца кьийса цхьа а бахьанаш ца дубсу.

Хьо саннарг кхин яц!

Хьо ю хьайн хиларан юьхьиг а, чаккхе а. Массийн производствона кхоьल्लीна хин йолу, кеп яц. Адамашна юкьахь копиш а яц, цхьатерранаш а, цхьабосса берш а бац. Хьовца цхьа а вусталур вац, хьуна санна кхиниг веза, хьуна бен ца хаьа, Далла хьо санна, хьо бен ца еза. Цхьанна а хилалур яц, хьо санна, хьуна хьайна бен!

Дала, дерриге дубне цецдаккхархьама, башха шун ДНК а кхоьल्लीна, къайлаха шу дан а дина. Цунна шун дог муха хир ду дагадеана, Иза шун делакъажаран архитектор а вара, шун озан мукьамаш а вара, Цо, шух лаьцна уггаре гӀоли долчух а, серлачух а ойлаярца, шун дерриге амалш а кхоьल्लीна. Иза шун дай-наношца цхьаьна шун дубхьарлерчу делакъажарна воккхавеш вара, тӀаккха ховхаллица шун дубхьарлерчу гӀулчашка а хьовьжура.

Цу ховхаллин а, лерринчу гӀайгӀаллин а бахьанехь шун дахарехь, Цуьнан безам башха гойту, дуккха а агӀонаш ю. Цо къаьсттина агӀонаш а, похӀманаш а юкъадехкина цхьана пакета чу, аьлча а, Цуьнан йоӀ йолчу, хьуна чу. Цунна, хӀора амал долччул гӀолехь хьан

зударийн кепехула гург хилар, хаъара.

Цунна хаъара, ахъа Иза гучувоккхур вуйла, уггар дика йо! санна Цуьнан долахъ а хуьлуш. Билгал цундела хаържина Цо шуна зударийн тайпа. Дайшна а, йо!аршна а юкъахъ ч!о!а ховха з!е ю.

Цо шу кхуллучу хенахъ, шух лаьцна бен оила ца йора... Шу Цуьнан зовкх ду.

Иза, нагахъ шу лекха а, лоха а, лаържачу аматехъ я к!айн хиллехъара, шу г!олехъ хилла хирг цахиларан маьна ду.

Иза иштта, нагахъ хьо боърша стаг хиллехъара, Цо хьох тешна битина безам г!олехъ лелориг хир яцара, бохург ду. Далла Шен йо!арий Шен к!ентел к!езиг ца беза. Цунна уьш цхъатеррачу безамца ца безаш болчуьнга терра. Цунна божарий а, зударий а башха беза. Тарло, бераллехъ шуьга бохуш я ур-атталла т!ечийхаш хилла хир бу, тхо к!анте сатуьйсус дара, ткъа дуьнен чу хьо елира, бохуш. Хила тарло, хьуна хъайна божабер хила лаъара. Амма хаалаш, Далла иза цкъа а ца лаъара.

Вайн Да, аша дуьххъара са даьккхинчу хенахъ, т!аккха шераш д!адевлча маликаш Цуьнца цхъаьна г!аддахана, шу юха дуьнен чу девллачу хенахъ, Цуьнан йо!арий а хилла, Синах дуьзча, воккхавеш вара.

Исбаьхъа ду езарг, хьоьца цхъа а ларамазе дерг дац.

Эмгарш боцу, йо!

Цу дерригенан х!ун маьна ду? Иза, вайгахъ массаьргахъ а бусталур боцчу а, кхачалур боцчу а безамал цхъа алсам дерг ду, бохург ду. Шун маьлхан к!еларчу меттигах кьийсам латто ца деза, Цуьнан безам баккха ца деза. Цхъаьнгга а хьо юьстахъяккхалур я хийцалур яц... Хъан эмгарш бац.

«Сан хьоменаш! Х!инца вай Делан бераш ду, амма кхул т!аьхъа вайх муьлш хир ду цкъа х!инца а д!а ца делладелла вайна. Вайна хаъа, Дала леррина Къобалвинарг веанчу хенахъ, вай а Цунах терра хир дуй, Иза Ша ма-варра вайна гун волу дела.

Иштта Цунах сатийсар долуш Iаш волчу Xлораммо а ша цанво,
И санна цѐна хилархъама» (1 Я. 3:2, 3, «The Message»).

Цхъаьна вайна, ваьш долуш дерриш, ткъа, безам баккха а, кхинаш тѐэца гертарехь а, цхъа кхинаш а доцуш, муха хила деза карийна. Вай ваьш кхечаьрца дустар сацор ду, дустаро иракарахиттор ца дохьу дела. Дустаро вай Iехадо, ткъа вайгахула дерриге адамаш а. Хьашт дуй те дустаран а, кыйсаман а, нагахь вайн мехалалла а, амал а хадам боцуш вайн чохьярчу башхаллица дихкина хилча? Вай ваьшна дассадалар бен дийр дац. Хьо, кыйсархой хуьлийла доцу йол ю, хъайца серло йолу, хъайх тераниг йоцу, кхечу цхъаннан а доцучу тайпана, хьуна башхачу аглор тIеман гIирс белла йолу.

«Иштта вай а, ваьш дукха делахь а, Дала леррина Къобалвинчуьнца а долуш, цхъа дегI ду, ткъа вайх Xлора а цу дегIан вовшахтоьхна меже ю. Вайна Xлоранна а, Дала шена деллачу дикане хъаьжжина, похIма делла. Делера болу хаамаш баран похIма хъайна деллехь, иза дIакхехъа, хъайн долчу тешаре хъаьжжина» (Рим. 12:5, 6, «The Message»).

Дезачу Йозанашкара кху меттиго, адамашна кыйсамхой боцуш даха новкьарло еш долу, ши коьрта сиз гойту: куралла а, хъагI а. Кыйсамхой боцу, йолан башхалла, хьо Xинца хъайн меттехь ю, бохур дац. Иза, Дала леррина Къобалвинчун дегIаца, аша кхочушъян езачу мозаикин дакъа а, функци а хиларан, маьна бен дац.

Куралло вай ДегIах генадоху, вай бисинчарна тIехула вуно дукха лакха ойу, ойланаш даг чу а туьйсуш, иштта а бохуйтуш: «Сан дакъа — уггаре а коьрта ду. Со суо сайна тоьал а, лараме а, кура а, сийлалле а ю».

**Цхъаьннга а хьо
юьстахъяккхалур
я хийцалур яц...
Хьан эмгарш бац.**

Вукху аглор, *хъагIо* Дала вайна елла йолу роль тергал ца ян марздо, вайн задачаш лахъечу хенахь. ХъагIо боху: «Ас сайн роль а, дакъа а мехала ца до, сайна

хьо новкъара а ваьккхина, хъан меттиг дlалаца лаъа дела».

И ши агlо — lожаллин туъран ира йистош ю, уьш адамашна литта а, оцу я вукху тобанашна шайн функци кхочуш ца яйтархъама а, шайн меттиг дlалацархъама а кхоьллина ю. Наггахь мостагlчо шина а ирачу агlонах пайда оьцу Дала леррина Къобалвинчун Дегlана чохь божаршъ на тlелетачу хенахь, царна къийсамалла а, гендерни куралла а даг чу а туьйсуш, ткъа зударий гендерни хьагlах боьзна хила хийца а беш.

Ма-дарра доттагlа хилахъа тхуна массарна а, хьуо ма-ярра йиса а юьсуш. Делан йoларша башхаллах марзо эца а, тlаккха, «алсам» хилархъама, «массо санна» хила гlерта я къийсар дечуъра совцаран хан тlееана. Аша шаьш шайх къайладохучу хенахь, аша кхечарна шаьш ца лара бакъо ло. Адамашка даим а тардина дерг а, копи а оригиналах къастало. Ур-атталла царна иза гур дацахь а, царна иза шун дешнийн а, леларан а, куьцан а даггара цахиларехь хаа а лур ду, хезар а ду. Масалин лорх леларна а, копи ярна а юкъахь йоккха башхалла ю. Цундела ду, шу цхъа кхин дерш хила гlертачу хенахь, аша доза тохар бен схъа цаэцар. Дахар, шена чохь жoпийн масех вариант схъахьеечу, тестах тера ду, царна юкъахь нийса доцурш, шун метта кхечара хоржуш дерш бен хир дац.

Вешан башхалла охьаталочу хенахь, вай Делан безам хилар тергал ца до. Суна чlогlа луур дара, шу, аша шайн куьцан долччул клезиг гlайгlа бан дезаш хиларх, кхетар. Дуккха а долчу адамаша, цара шайн башхалла духаран а, прическин а, бижутерин а, макияжан а чомехула гойту, аьлла, ойла йо. И арахъара элементаш — аксессуараш бен яц. Уьш, шу ма-дарра муьлш хиларан, клорггечу довзийтарх гена ду.

Билгал бакъ дерг стенца ду аьлча, шун шайн куц хуьйцийла ду, амма шайн башхаллех кхета а ца кхеташ.

Дlаса а хьoьжуш, даим а хийцалуш лаьттачу юкъараллин ойлане ваьшна шен васташ а, дагадаьхкинарш а тlедахка ца магорхъама, ткъа уьш харцонца тардарал сов хlума дац, хан яйа савцур вай. Дала ваьшна чудиллинарг, дерриг а тешна хиларца тlе а оьцуш, башхалле гойтур вай.

Шу хьенан ду?

Сан, шу хъаьнца уьйр йолуш ду, хаа ца деза. Сан шун дай-нанойн а, аша доьшучу школин я аша болх бечу компанин а, цѣреш йовза ца деза. Суна, шу мехах паргIатдахархъама, Шен дахар дIаделла Волчун цѣ бен хаа ца лаьа. Амма нагахь шу, Цуьнан сагIа цу схъаэцарца бен доза тоьхна дац аьлла моьттуш делахь, шу дуккха долчух ца кхета. Цунна шу карийна, амма цул тIаьхъа дуьххьалдIа цIан а дина, шу хиллачу охъа ца дехкина. Цо шу хъалаайина. Цо шуна Шен бакъахьаралла делла.

Алийша, хуьлийла иза ур-атталла шун деган шабар-шибарца: «Со Цуьнан, ткъа Иза сан ву».

Шун абаден Ден бен бакъо яц шун цѣ яккха. Шун нанас шу чу а хьарчийна, кийрахь а лелийна, хъала а кхиййна, амм шун Стигаларчу Дас шу дага а лаьцна, кхолла а кхоьллина, дахаран саделар а делла. Хьо яйна йолчу хенахь, Цо, хьо юха а Шен ю аьлла, цѣ яккхархъама, цIанйна хьо. Вайн хан кхузахь чекхьен йолу, де тIедогIур ду; Цо вайIх хIорра а денвийр ву, тIаккха, вайн лаьттар дахар, стигалшкахь та а делла, вайн Iаламан кхачамалле кхочун долу, хIу бен хилла ца хиларх, кхетар ду.

Дахаро тахана шаьш миччанхъа даладахь а, кхетийша, киртигаш а, меттигаш а, хьелаш а даим а хийцало. Кхолламан харцхьараллийн юкъахь уггаре кортаниг — шу муьлш ду а, хьенан долахь ду а, хаар ду. Кху коьртан юьхьенгахь аса сайна дукхадеза Ральфан Уолдо Эмерсонан дешнаш далийра: «Вайн коьрта лаам бу — вайна ма-хаъара, вай, хила йиш йолчу кепара хиларна, иракараIоттонверг лахар». И цхъаь-м ву бохург ван а ву Дела. Цуьнан хиларо а, Цуьнан дерриг гIуллакхаша а иракараIиттадо. Кхоллархочо исбаьхъа кхоьллина дерриг а вайна гуш а, хезаш а, кхоьллина дерг санна, девзаш а долу, вай Шен делаллин ма-дарра долчуьнца цхъаьнатохархъама. Цо Шен КIант вахийтина, вай Цуьнца юкъаметтигаш меттахIиттаярхъама. Вай билггал муьлш ду бохучу аглонгара и сийлаллин вовшахкхетар хилла доллушехь, вуно дукха адам ду дахарехь башха коьрта йоцучу аглонашка хуьлийла иза

дечу гІуллакхан кепе, шайн бахаме я ур-атталла шайн уллорачаьрга, безначаьрга, шаьш муьлш ду бохург билгалдаккха магош долу. Атта сьхьадаккхалун долчуйнца ша тарвар, сонталле ма-деца. Болх хуйцу, карадерзарш дойу, хІуманаш йойу. Ур-атталла уггаре а юххера юкъаметтигаш а йохийла ду. Шун бахам а, болх а, гонаха долу адамаш а хийцаболийла ду, амма долччул а мехала дерг, аша дойун доцу, — шу ма-дарра муьлш ду а, тІаккха, шу долахь долу, Кхоллархо а, ду.

Нагахь шуна шаьш стенга доьлху а бен ца хаахь, аша шаьш новкъахь дойург хиларан кхерам бу. Нагахь шуна шаьш стенна тІекхайкхина ду бен ца хаахь, шу, цу Іалашонна тІекхиархьама, компромиссе гІойла ду.

Цу кепара, шира хаттар кхоллало:

«ХІун до кху дуьненах, нагахь санна цо шен са дайинехь? ХІун до дерриг а дуьненах, нагахь стага шен са дайина хилча?»
(Мат. 16:26).

Шаьш муьлш ду хаар, дуккхазза а мехала ду, шаьш мича доьлху хуучул, тІаккха ур-атталла, шаьш хІун дан хьуьнар долуш ду, хуучул а. Дела шун Кхоллархо волу дела, Цуьнан шу муьлш ду ала хІума ду. Шу муьлш ду, бохучу, хаттаро, шена чохь, шу муьлш хилла дІахІиттийла ду, боху, довзийтинарг чулоцу.

Шу муьлш ду?

Цу хаттарна жоп далархьама, аша динчуьнга я ур-атталла шу стенах чекхдевлла а хьовса ца деза. Шайх шайн балхаца я доьзалан хьолаца долчуйнца мах ма хІоттабе — марехь яц, дІасакъаьстина ю, марехь я цхьаь тІехьийзош ю. Къамел Facebook-ан машанехь статус карляккхарех лаьцна дац. ХІара жоп сан дуьхьа а, тІаккха ур-атталла церан дуьхьа а дац.

Суна, шуна шаьш муьлш ду, хаа лаьа.

Вай кхин дІадахале хьалха, ручка сьха а эций, бІаьргаш дІа а хьаббой, Кхоллархочуьнга, Цо шун дуьхьа дагадахийтина

долчу башхачу аматех лаьцна, шабар-шибар дар деха. Безаман а, мехалаллин а дешнаш даяздан ма кхера. Царна чохь Цуьнан шуьга хьажар гойтуш ду. Совца а совций, довза. Ас хала дерг доьху шуьгара — Цо меллаша шайга аьлла долу, кхо дош я дешнийн цхьаьнатохар даяздар. Чекхдевлча, хийрачийн билгалдахарш дӀа а теттина, Дала шух лаьцна бхург хезначу муьтрера долчу, ддешнашка ховса. Хила тарло, шу, аша хӀоттийначу списко жимма цецдоху. Хила тарло, шу шайга иштта ца хьаьжна хӀинца дукха хан ю?

Шу тешо лаьа, Дала цкъа а Цуьнан Дешаца цхьаьна ца догӀург эр дац. *Дезачу Сино, Делан Дешо къастош дерг, дендо.* Вайгахь Делан Йозанаш ду, амма вай уьш дешна а ца лаш, ладогӀа а деза. «The Message» Делан Йозанийн гочдарехь яздина ду, «Далла баркалла олуш хила деза» (Іеб. 12:28). Со тешна ю, Довзийтинарг книги тӀехь ворхӀазза айина долу хаттар, вайна тӀекхайкхар дуьсусу ду тахана:

«ДӀадиллина дуй те шун лергаш? ЛадогӀийша. Сино Динан тобанашкахула хьоькхучу Механ Дешнашка ладогӀийша» (Довз. 2:7, 11, 17, 29; 3:6, 13, 22, «The Message»).

ХӀара хаттар *ворхӀазза* юх-юха олуш ду Делан Йозанийн цхьана книги тӀехь, кхузара догӀу, иза чӀогӀа мехала ду... Цу гӀуллакхо, ур-атталла сема волчу хенахь а, сан лергаш дийшина хуьлийла ду, бохучу, ойланна тӀевалаво со. Ас чӀогӀа сатуьйсу, кху книгано шун лергаш дӀа а диллина, ладогӀуьйтур ду цаьрга.

Вайн, хезаш ала а аьлла, Делан аз хозийла ду. Ткъа нагахь вай Деза Са, ваьш Иза вистхуьлуш вац аьлла, сацам бина болчу вайн дахаран агӀонашка ала кхайкхахь, хӀун хуьлийла ду? Аша Цунна шайца шаьшшиь волуш ала могуьйтур дуй? Делан шун доттагӀаллах а, браках а, доьзалх а лаьцна ма-дарра олийла дуй те? Вай хӀинца вешан кьора лергаш Делан дӀахьедаршна кӀел дакха марзделла ду, оццу хенахь, Иза юза лууш волу, кхин агӀонаш тергал а ца еш. Дерриге Дала леррина Кьобалвинчун ДегӀан чохь хазар цхьацца долчу адамийн Деле ладогӀа сацамашна тӀера долало. Хазархьама, вешан лергаш дӀаделла даьхьар дуй те вай?

Вайн, Дала ваьшна делла долчу, башхачу хъажийна хиларх шеко хилийта магадойла дац. Иштта хилча, дерриге вайга деллачу похІманашка вай шеконца а, кхерарца а, дераллица а терго йийр ю. Далла, цхъана а хиламаша а, хьелаша а, цхъана а киртигаша а, яханчу хенара цхъана цІераша а вай билгал цадахархъама, вайн ма-дарра дерг цІандан а, меттахІотто а, хийца а лаьа. ХІаь, нисдаларша а, критикас а, тайп-тайпаначу хиламаша а вай карладохийла ду, церан вайн дахаран дикаллина Іаткъам бан ницкъ бу, амма дахаран субстанци кхечуьнгахь ю — иза Делехь ю.

Дала даггара лехара шу, Цунна шу башха деза дела а, аша Цуьнан кхечаьрга болу безам башха гойту дела а. Вай ма-дарра Делан бераш санна хилар долоран маьІна бен дац, иза, Цуьнан берех хІорра а ша кхоьллинарг хилла дІахІоьттича, цхъа дуккхазза а алсам дерг хилла охьаленар ду. ХІорра а ша каро а, хийца а гІертачу дуьненахь, Дела Ша дагадаийтинарг чекхдоккхуш ву. ХІара книга — Цунна тІаьхьахІиттарна кхайкхам бу... Цуьнга шу дІаделладалархъама!

Хьесапдарна хаттарш

1. Шу *стенга* доьлху бохучул, шу *муьлш* ду хаар мехала стенна ду?
2. *Башха* бохург, *цхъатерра* я *изза* бохучул гІолехь стенна ду, даре дейша?
3. Шайца кьийсар долчу масех зудчун цІераш яха, шу шайн долу индивидуальни хилар, Далла шу дезар а аша тІеэцар, лачкьийна болчу?
4. Шаьш дечу гІуллакхах ца хьакхалуш, шаьш категоришца яздан хала дуй те? Нагахь иштта делахь, стенна?
5. Дала шух лаьцна хІун боху?

Вайн Дела къуьсийла доцуш ву

«Кхузахь яздина долу дешнаш — иза юкъара кхетамаш бен дац. Аша уьш, шайн зедаларехь а теллина, шайгахула чекхдаха деза».

ЗОВКХЕ АВГУСТИН

И саннарш бац

1980-чу шерийн чаккенехь, «Интегрити мюзик» компани тайп-тайпаначу пачхьалкхийн а, континентийн а ламалъяран мукъаман керстанийн ламалъяран мукъамийн таллам бан а болийна, вайна Къилбаседийрчу Америкехь хьалхахлотто йолийначу хенахь, сурт хийцадала доладеллера. Тхан доьзал хлора баттахь сатохар доцуш керлачу кассеташка сатуьйсуре (хлаь, со хлинца оццул къена ю) подпискица, тлаккха чаккхе йоцуш ладуглуре цаьрга. Уггаре а безаме йолу трекаш оха оццул сих-сиха юхахьийзайо дела, сан гезден майра ца а вогий, цаьрга ладуглучу хенахь, мукъамера ерриге леррина лекхийтина а, длаязийна йолу акценташ схьалацалуш ца хиллал хуьлура. Къаьсттина тхуна массарна а «Йоккхае, Африка» цлеран клел йолу сборник тамехь хетара. Суна

тлех дика дагадоглу, сан шолгла клант Микки-Маусан сурт тлех долу пижама юьйхина а волуш, говр-гаьнгали тлехь техкар, цуьнан дашочу басара месаш массо а аглор лестара, тлаккха цо цу эшаран дешнаш локхура.

Эшарех цхьанна чохь кълбаафрикера хастамбаран тобанан баьччано даггара дешнаш олура: «Хьо цхьаь ву иштта!»

Цхьана а секундехь техкар доцуш, сан кхо шо долчу кланта, нийсса африканцах тарлуш, хлоразза а и эшар йолчу хенахь, нуьцкъала мохь хьокхура оццу дешнийн.

Цкъа Остин, суна хьалххе дуьйна ган дезаш долчу, хаттарца тле веара суна.

«Нана, Дела цхьаь стенна ву?»

Со кхетош кхето глортира цунна, глуллакх Дела цхьаь хиларца дац, ткъа стенца ду аьлча, Иза — цхьаь ву *ишттаниг*.

«Дела цхьаь ву» бохург дац, вай цхьалха а, сингаттаме волчу а Далла глуллакх деш ду бохург. Нийсса иштта «Цуьнца юххехь цхьа а вац» боху дешнаш, цхьанна а Цунна юххехь хила ца лаьа, бохург дац.

Вайн Дела, вайга партал сатийсархьама а, хьежархьама а вац. Цо дерриг а билгалдина, тлаккха хлнца, Цуьнан бераша Цуьнга ерриге истори кхоччуш шайна гайтар доьхучу хенахь, Шен чекхдаьккхинчу глуллакхехь, воккха а веш, садоуш ву.

Иза хьалаайина а, сийлахь а ву, амма иза, И цхьанхьа арахьа а волуш, вайга хьокжуш ву бохург дац.

Дладаханарг а, долуш дерг а, хин дерг а, Цунна гучохь ду, Цунна хьалха чаккхе го, тлаккха дерриг а керланиг доладо, цхьа хлума чекх ма-даьккхи.

Вайгахула Цунна чохьара ара хьажа лаьа, Цунна вайн бляьргаш оьшу дела а доцуш, амма вайна Цуьнан гар оьшу дела.

«Сийлахь-везачу Дала» Дела, вай лекхачух лаьцна довза хьуьнар долчу, дерриге хлуманал лекха лаьтташ хилар яздо. Хиллачу довзийтарх назмаалархо вегоро длаьалцна вара, цунах лаьцна Забуран 95-чу назманехь яздина ду:

«Керла йиш лакха Везачу Элана, дерриг а дуйнено лакха Цунна. Эшарш лакха Везачу Элана, хастам бе Цуьнан цIарна! Де дийне мелдели, Цуьнан кIелхьардахар кхайкхаде. Къаьмнашна юкъахь Цуьнан сийлалла дIакхайкхае, массо а халкъашка Цуьнан тамашийна гIуллакхаш дIадийца. Сийлахь ву Веза Эла, Цунна хастамаш бан хьакъ а ду. Массо а деланел а Шега болчу ларамах бузуьйтуш ву Иза. Кхечу къаьмнийн массо а деланаш – цIуш бу, ткъа Везачу Эло стигалш кхоьллина. Цунна гонах паччахьан сий а, исбаьхалла а ю. Цуьнан деза цIа ницкъах а, сийлаллех а дуйзна ду. Къаьмнийн доьзалш, Везачу Элана хастамаш бейша! Везачу Элан сийлалла а, ницкъ а кхайкхадейша! Везачу Элан цIеран сийлаллина лерина кхайкхамаш бейша! Саганаш а дахьаш, Цуьнан цIийнан керта дуйлийша! Везачу Эло Шен возалла гойтучу хенахь Цунна суждане гIойша. Дерриг а дуйне, дегаде Цунна хьалха!» (Заб. 95:1-9).

Дезачу Йозанаша юх-юха а тайп-тайпаначу дешнашца изза хаттар хIоттадо: «Мила ву Сийлахь-везачух тера?»

Иза, вайна ловзарна хIоттийна, жоп ца доьху хаттар дац. Иза, чIогIачу жоп аларца юхазеш долу, дахаре мехала хаттар ду: «Цхьа а!» Цу Цуьнан сийлаллех лаьцначу чIагIдарна вайн жоппо, вай, Делан вайна дерг я тIеоьцу, я кхетамаза дIатотту, бохучу хьоле хIоттадо. Шуна, ша Сийлахь-везачух терра хиларан сурт хIоттийна, цкъа цхьаь хилла хилар хаьа. Иза маликийн эла вара, дуккха а долчу маьнашкахь кхоьллина долчун таж а дара иза. Вайна иза иблис санна вевза, амма хIетахь цуьнах Люцифер олура, Iуьйренан седа а, коьрта малик а, коьрта Iамалиййриг а. Цу даржехь хьожура иза Делан сийлалле, тронни зала чохь Цуьнан сийлаллина гергахь а лаьтташ. Яхьазкхиал пайхамаро иштта яздо:

«Адаман кIант! Велха Цора-гIалин паччахьна, цуьнга дIа а ала: „ХIара боху Хьалдолчу Эло: ‘Хьо кхачамаллин кеп яра, хьекъалаллех вуьззина вара, хьо уггар хазаниг а вара. Хьо Делан Iедан-бешахь вара, хьан бедарш тайп-тайпанарчу

дезачу тлулгашца кечийна яра: рубинца а, топазца а, алмазца а, хризолитца а, ониксца а, ясписца а, сапфирца а, карбункулца а, изумрудца а. Церан гураш хьуна тлехъ говза а, хаза а деших дина дара. И дерриг а хьо кхоьллинчу дийнахъ хьуна кечдина дара. Хьо къобалдина каруб-малик дара, Ас хьо гларолхо санна хлоттийнера. Хьо иштта Делан безачу лам тлехъ а вара, цле санна, лепаш долчу тлулгашна юкъахъ а лелара хьо. Хьо цлена вара хьайн некъашкахъ хьо кхоьллинчу хенахъ дуййна, хьуна чохъ зулам карадаллалц. Айхьа леладо шуьйрра йохкаэцар бахьана долуш, хьо къизаллех а вуьзна, ахьа хьайх къинош а летийна. Ас хьо боьха хлума санна, Везачу Элан лома тлера чукхоьссина. Ас д'алаьллина хьо лардеш хилла долу каруб-малик, цле санна, лепаш долчу тлулгашна юккъера д'алаьллина Ас хьо. Хьан хазалла бахьана долуш куралла йоьссина хьан даг тле, хьайн дозалла бахьана долуш хьекъалалла а х'аллакдина ахьа. И хлума бахьана долуш Ас хьо лаьтта тоьхна, паччахьашна хьалха хьо юьхьаьржачу хлоттийна Ас» (Яхъ. 28:12-17).

Дала иза исбаьхьа кхоьллинера, кхоччуш хьекъалалле а, куьцаца а, хьуьнаршца а кхачамалле а волуш. Хила мега, цхьана киртигехъ цуьнан ламалъяр ницкъехъ малделла хир ду. Хила тарло, иза воккхаверехьа дирзина. Цуьнан къалаторан некъ къаьсташ бац, амма вайна, и сийлахъ а, хьекъалалле а кхоьллинарг Кхоллархочуьнга къийсамхочуьнга санна, хьежа доладелла. ламалъярехъ, Дела воцчохъ вай цхьа а дац, аьлла, нийса кхетар ду. Иштта яздо иза Ешал-Яхлус:

«Стигалара охьа ма воьжна хьо, луьйренан сирла седа! Дитт санна лаьттара ма хьаькхна хьо, хьалха халкъаш эшош хилларг! Хьайн дагахъ ахъ бохура: „Стигала хьала а ваьлла, Делан седанел а лакхадоккхур ду ас сайн глант, къилбаседанан йистехъ болчу деланийн кхеташонан ломана тлехъ охьахуур ву со. Стигалан лаьрчашка хьала а ваьлла, Веза Воккхачух д'атарлур ву со“» (Еш. 14:12-14).

Цуьнга *ша* Веза-сийлахъчух терра *ца даделира*... цуьнга *ша хIаллак* бен ца даделира, тIаккха Люцифер, Iуьйренан седа, иблис хилла дIахIоьттира — харцIуьйриг. И хIаллакхилар цуьнан даг чохъ доладелира. Иза кхачамаллехъ дIадоладелира, айпе чекхделира. Вай дуьнен чу довлуш дуьйна телхина а, кхачамалле а дац, амма Дала леррина Къобалвинчуьнца лакхара дуьнен чу довларан бахъанехъ, вай дийна а, кхачамалле а хилла дIахIиттина. Куралло адам шена текъа бертадоуьйту, муьтIахъхиларо куралла а, ша шен везар а васхалера дохочу хенахъ. Ешал-ЯхIуна Веза Эла гинчу хенахъ, цунна шен кIорггера хIумма а цахилар гира.

«Ас элира: «Къа ду сан! ХIаллакхили со! Сан бага цIена яц, цIена баганаш йоцучу халкъана юкъахъ Iаш а ву со, ткъа сан бIаьргашна гина Паччахъ, массо а ницкъийн Веза Эла» (Еш. 6:5).

Цуьнан ладам боцуш хиларо Дала гIайгIа бар гойту, цкъа мацаха шена тIехъ Люцифер лелла волчу богучу кIоранна юкъара цхъаь, Ешал-ЯхIуна беара.

«ТIаккха цхъа сирап-малик суна тIедеара. Морзахца сагIа доккхучу кхерчара схъаэчна, богуш болу кIега бара цуьнан карахъ. КIега сан бетах а Iоьттина, цо элира: «ХIара хъан бетах хъакхабелла, хIинца хъан бехк дIа а баьккхина, хъан къиношна гечдина» (Еш. 6:6, 7).

Нагахъ вай Иза лобхуш делахъ, вайна И карор ву. Цу довзийтинчуьнца вай Iамал а йо, Иза цхъаь веза хилар а, Иза цхъаь дика хилар а, Иза цхъаь некъ а, билггал бакъдерг а, дахар а хилар чIагIдо. И цхъаь ву Сийлахъ Веза Дела.

Ша вайн Дела хилар цкъа а ца хилла дерг ду. Цунах тераниг вац, Иза цхъаьнцца а вусталур вац. Цул хъалха цхъа а ца хилла. Вайн Дела гучуваьлла вац. Иза волуш а вара, ван а ву, хир а ву. ХIинца вайна ваьш башха дуйла хаьа, тIаккха билгал вайн Дала кхоьллина башхалла.

Цул хьалха деланаш ца хилла, цундела ду вай Цунна хьалха ваьшна деланаш дагабахкийта ца дезаш. Вайн Дела гуш вацахь а, Цуьнан хилар юхатохалур доцуш ду. Римхошка дахьийтарехь яздина ду:

«Иза иштта ду, хIунда аьлча Делах лаьцна хаа тарлуш дерг массарна а хууш ма ду, Дала Ша иза царна хайитина дела. ХIунда аьлча, гуш а боцуш, ткъа даим болуш болу Делан ницкъ а, Цуьнан Дела хилар а гуш ду, Дала дуьне кхоьллинчу хенахь дуьйна. Массо а кхоьллинчу хIуманаш церан кхета таро ю, цундела оцу адамиин бехказадовлийла яц Дела царна ца вовзарна» (Рим. 1:19, 20, «The Message»).

Вайн заманан гочдарехь яздина ду: «Делах лаьцна хаар церан ду, Дала Шех лаьцна хаар делла царна. ХIунда аьлча Цуьнан гуш йоцу башхаллаш а доцуш — абаден ницкъ а, делаллин Iалам а — дуьне кхоьлличхьана дуьйна кхоьллинчуьнга хьежарехула хьекъалца тIекхуьуш ду. ХIета дац царна бехк цабиллар!»

Дерриге кхоьллина долчо тIечIагIдо шен Кхоьллинчун ма-дарра хилар, амма вайн Делан билгалдаккхар кхоччуш кхин ду. Ас сатуьйсу, кху коьрто шун са Цуьнца кхин а алсамчу делаллин цхьаьнакхетаре меттахдоккхур ду.

Вай хIинца, ваьш, кьийсамхой боцу, йоIарий ду аьлла, вайн Стигаларчу Дена вай башха дезаш долу дела. Дала ваьшна деллачу ма-дарра долчуьнца кхин а алсам кIоргечу барамехь цхьаьнакхетархьама, цу делаллин совгIатна чу хIун догIу гIолехь кхета деза. Вайн Деланал лекхара цхьа вац бохург хIун ду, оЙла ер вай. Мерриам-Уэбстеран кхеторан дошамо иштта яздо Делах лаьцна: «Шена кхоллархочунна а, дуьненан олахочунна а санна текъа, ницкъаца а, хьекъалаллица а, дикаллица а кхачамалле Волуш Верг».

Моттийла ду, цу билгалдаккхаро массо а хIума шена юкъалоцу, аьлла, амма иза доладаIар бен дац. Вайн, доза тоьхначу лаьттарчу маттаца а, лаьттарчу ойIаярца а, Доза доцчу Делан ваьшна доза

тоьхна сурт хлоттор бен ца дуьсу. Шех лаьцнарг довзийтинчо вай дистцахуьлуьтуш дерг язден долу, дешнаш карадойла дуй ткъа?

Дела муьлххачу а Цунах лаьцначу суртхлотторал сов ву.

Цъхана хлуманан я цъханнан билгалдаккхар дархъама, цуьнан духах кхетар а, иза дешнашка дерзор а мехала ду. Дела, оцу я вукху маттаца билгалбаьккхинчу, муьлххачу лаьттарчу маттал а, муьлххачу аглонал а, сов ву.

Дика ду, дуьтур вай билгалдаккхар. Муха ду яздечуьнца дерг? Иза а дойла дац. Нагахь вай текхачалур йоцчу серлоно баьрзе дина хилча, гуш боцчу гоне къаьсташ дерг чудаила муха ду?

«Ийса кху дуьнен чу схъавар шен хан текхаьчча гойтур ду Дала – декъала а, Ша цъхаь бен воцу Нуьцкъалхо а, паччахьийн Паччахь а, олахойн а Олахо а ву Иза. И цъхаь бен вац южалла тейоглур йоцург. Цъха а адам текхочийла доцучу нуьрехь лаш ву Иза. Цъханна а адамна Иза гина а вац, цъханна а адамна Иза гойла а дац. Цунна ду сийдар а, абаден олалла а. Амин» (1 Ти. 6:15, 16, «The Message»).

Нагахь вай вешан баьргашца Дела ган хуьнар доцуш хилча, хлета вай кескашца Цуьнан лаламаташ схъагулдарал сов муха дойла ду? Вайна дешнаш ца тоьа, тлаккха вай йилбазмохъаца Аюбан дешнаш юхаолу, ткъа уьш цо, Дела цунна лаламатийн мохехь веана волуш, аьллера: «Суна Хьох лаьцна хьалха дуьйцуш хезнера, ткъа хинца сайн баьргашца гина Хьо суна. Хинца со айса аьллачунна дохковаьлла, цундела ченашна а, овкъаршна юккъе а хиьна лаш ву» (Аюб. 42:5, 6).

Суна хлара байташ «The Message» гочдарехь еша члогла тамехь хета:

«Со кьера ву, цъхана хенахь со Хьох лаьцначу хабаршца вехаш вара; хинца дерриг а дуьххьалда схъаийци аса, сайн лергашца а хези суна, сайн баьргашца а ги суна! Суна халахета — гечдехъа суна. Ас и кхин цкъа а дийр дац, чларго йо ас! Со кхин цкъа а хабаршца а, хезаш долчуьнца а вехар вац».

Цу Делах лаьцначу довзийтаро Аюбехъ алсам долчух хьогах хилар меттахдоккху. Вайх тIехдукках болчара, «эладиташ а, хабарш а» бохучул сов доцуш, Делах лаьцна довзийтинчух тоам бо. Билггал бакъдерг стенца ду аьлча, Далла шу Цуьнан тешна хиларх дакха лаьа. Цундела ду со шун аппетит йохъян гIертар, Делах лаьцначу къамелашна а, шуьга бохуш волчу Деле ладогIарна а юкъахь, йоккха башхалла ю.

Суна, вай, кхин къамел деш Воцчу, Далла гIуллакхдеш ду, боху, адамаш дуйла хаьа. Амма ишттачу хетаро ша Цуьнан духехь дерг сийсаздо. Ур-атталла нагахь Цо вистцахила сацам бахь а, Цо кхоьллина долчун хазалла, Цуьнан аз хилла дIахIуттур ду. Цо Шен Са дахийтина, вай тедархьама а, вайна хьехархьама а. Делан Йозанашкахь, Делан Дезачу Сино вай муьлххачу билггал бакъдолчунна хьоьху а, тIехIиттадо а, аьлла, яздина ду. Дела къора а, мотт ца хуу а цIу вац. Дела, ла а дугIуш, жоп ца луш вац. Нагахь вай, Дела Мила ву, боху, къайле дIа ца еллахь, вайна Цунна тIе муха дакха деза, хуур дац. Дала дерриг а кхин дерг доцург а, Шен Дашехула а, Ша кхоьллинчуьнгахула а, Шен лешкахула а, бIарлагIашкахула а, ойланашкахула а, Шен ДерIан меженашкахула а олу. Ас доланаш а до, со теша а теша, Цо кху книгин агIонашкахула шуьга къамел дийр ду. Дела даим а бохуш ву. Хаттар: ладугIу вай Цуьнга я доза туху те? Дела Iалашонашкахь вусталур воцуш а, дозатоьхна воцуш а мел ву, тIаккха, Цунна вайца юьхьша уьйр хила лууш хиларх тешархьама а, вай кхеташ хилар мехала ду.

Къеггина динан Илманча волу Фома Аквински шен дахаран дукках долчу декъехь Делах лаьцна яздарехь мукъа ца хилла. МозгIар а, философ а волу иза, Кхоллархочух лаьцна вайн хаарш Илманан хааршца цхьаьнатоха гIоьртира. Делахь а ша валале кхо бутт хьалха Фома Аквинскис, абаденан дуьне а гина, вуно чIогIа сингаттам зийра, цул тIаьхьа цо шен дахарехь тIаьхьара дешнаш а яздина, йозанан гIирс юьстахбиллира:

«Сан къахъегарийн чаккхе тееана. Сайна гина а, дладелладелла а долчул тлаъхъа, дерриг а яздинарг суна кегаш хеташ хилла длахлъоттира».

Тлаккха мухха делахъ а, билггал цу стага талла а теллина, Делан сийлаллах а, Динан тобанан сийлаллах а лаъчна, лаламат дукха дешнаш яздина. Иза, дешнийн, хинца чул алсам клоргге а, духехъ а долчу, тлаккха уъш алсам лардаларца хоржуш а хиллачу, кхоччуш кхечу заманахъ вехаш хилла. Еша а, яздан а аьтто хилар, хьал долчу адамашна, я паччахъашна, я цу гуллакхна леринчарна глаи яр дара. Фома Аквински дешан исбаъхъалла дика евзаш вара, хлетте а цо шен яздархочун къахъегарх яздарна «ча», боху, дош хоржу. Мехала йоцчу хуманах олу вай, ча, олий. Иза гулдечу ялтех коьрта йоцу продукт ю, цунах долччул сих-сиха бежанашна буха тосуш я ораматашна юьллуш пайда оьцу. Ма-дарра аьлча, динан лилманхочо, яздина долу цуьнан дахаран къахъегарш глелечу хиламехъ дийнатийн а, адамийн а когашна клел таса мегаш ду, боху.

Иза, цуьнга Делах лаъчначу шен сочиненишна а, цунна дладелладеллачу, Делан ма-дарра хиларна а юкъахъ, уггаре а глелехъ йолу тералла яра. Хила мега, цу шина предложенино, цо ткъа шарахъ язйинчу ерриге аглонаша чул алсам бохуш хилла. И дешнаш муьтлаллах а, даккхийдерах а чекхдевлла дара, Фома Аквинскис, Зовкхечу Августино хлетале эзар шо хьалха аьлла долу, дешнаш лайна дела: «Дела цахаарца глелехъ вевза».

Делах лаъчна довзийтар, вай ма-дарра аьлча Иза вевзаш ца хиларна къера хиллачу хенахъ долало. Муьлхха а вайн билгалдаккхар адаман категоришца классифици еш ду. Делан ма-дарра хилар дешнашца гайтаран вайн корматалла, жимачу бери, ша халла хабар дийца хуучу хенахъ, шен ненах лаъчна гайта гертарх тардойла ду. Дерриге дуьненахъ адамаша кхобллина долчун дакъалг бен дладоцущ дац. Иза гламарга тлехъ а лаьтташ, океанан шоралла а, клоргалла а гайта гертар санна ду.

Мила ву вайн Дела?

Вайн Дена вай Цунна гергадахка лаъа, Иза гӀолехъ вовзархъама а, Цуьнан гергахъ хилар лархъама а, Цуьнан аз хаза Іамархъама а. Ціарах лаъчна хаар — иза цхъаъ ду, цуьнан серло а, йовхо а, дагор а хаадалар — кхоччуш кхин ду, иштта Дала вай Иза Ша вовза кхойкху, ткъа дуьххьалдіа Цунах лаъчна хаарна а доцуш. Кхин діа, Делах лаъчна девзаш долу, цхъадолу билггал бакъдерш дагардина ду, Дезачу Йозанашкахъ Иза билггал иштта хьалхахӀоттош волу дела.

Вайн Веза Дела – цхъа Веза Эла ву. Кар. 6:4; Мрк. 12:29; Гал. 3:20; 1 Ти. 2:5; Якъ. 2:19.

Со ву массо а хӀума Долийнарг а, чекхдоккху Верг а. Довз. 1:8; 21:6; 22:13.

Со „Со Верг“ ву. Ара. 3:14.

Хастам бу Израилан халкъан Везачу Далла, азалехъ дуьйна абаденналц. 1 Ше. 16:36.

Иза Делан паччахъан гӀантана аьтту агӀор, баьрччехъ, хиьна Іаш ву. Іеб. 12:2.

Юьхъанца Дала кхоьллира стигалшший, латтий. Дол. 1:1.

Делан таро ю. Мат. 3:9.

Цхъа а вац дика, цхъа Дела воцург. Мрк. 10:18; Лак. 18:19; 1 Тим. 4:4.

Шуна юкъахъ билггал Дела ву. Кар. 6:15; Лак. 17:21; 1 Ко. 14:25.

ЧагӀдо Дела бакъхилар. Яхъъя. 3:33.

Со Веза Эла ву шун дарбанча. Ара. 15:26.

Дела Ша а Са ду. Яхъъя. 4:24.

Да волчу Делан. Яхъъя. 6:46; Пил. 2:11.

Делан сийлалла Цуьнгахула гучуяьккхи. Яхъъя. 13:31.

Дела сан Теш ву. Рим. 1:9; Пил. 1:8; 1 Тас. 2:5.

Делах тешарца бакъвинарг Далла уллохъ вехар ву. Рим. 1:17.

Дела вайгахъа хилча. Рим. 8:31.

Иза массо а хӀуманна тӀехъ волуш волу Дела ву. Рим. 9:5; Эпа. 4:6.

Дела дика а, кьинхетаме а ву. Кар. 4:31; Рим. 12:1.

Дела тешаме ву. 1 Ко. 1:9; 10:13; 2 Ко. 1:18.

Делан «эглазалла» адамийн нуьцкъалалал а ницкъ болуш ю.
1 Ко. 1:25.

Дела низам цахиларан Дела вац. 1 Ко. 14:33.

Иза синтеман Дела ву. 1 Ко. 14:33.

Везачу Эло тхаьшна хIоранна тедиллина доллучул гIуллакх кхочушдина оха. 1 Ко. 3:5.

Со доглазаме а, кьинхетаме а ву. Ара. 34; Нахь. 9.

Веза Эла атта оьгIаз а ца воьду. Юал. 2:13; Нахьум. 1:3.

Цундела Дала Иза вазвира. Пил. 2:9.

Шуна чохь лаамаш хилар а, гIуллакхаш дар а Хуьлуйтург.
Пил. 2:13.

Дала леррина Кьобалвинарг – гуш воцучу Делан гуш долу васт ду.
Ковл. 1:15.

Со вогIунверг ву. Ковл. 3:6.

Делан кхел нийса хилар. 2 Тас. 1:5.

Келхьардохург волчу дийначу Делах вай теша. 1 Ти. 2:3; 4:10.

Делан дашна тохалур дац буржалш. 2 Ти. 2:9.

Дерриг а динарг Дела ву. Ieб. 3:4.

Нийса доцург дац Делехь. Ieб. 6:10.

Мел кхераме ду дийначу Делан буйна вахар. Ieб. 10:31.

Дела массо а хIума дIахьулъеш йолу це ю. Кар. 9:3; Ieб. 12:29.

Дела – серло ю. 1 Я. 1:5.

Дела вайн дегнел а сов ву. 1 Я. 3:20.

Со ву волуш волу а, хилла волу а, вогIун волу а Нуьцкъалниг.
Довз. 1:8.

Веза ву. Довз. 4:8.

Ва массо а ницкъийн Веза Дела. Довз. 11:17.

Веза Эла сан ницкъ бу. Ара. 15:2.

ХIара бутт шеран дуьхьарлера бутт хир бу шун. Ара. 12:2.

Веза Эла – эмгаралла йолу Дела ву. Ара. 34:14; Кар. 4:24.

Дела адам дац. Лел. 23:19; Хлуш. 11:9.

Дела – деланийн Дела а, олахойн Олахо а ву. Кар. 10:17.

Иза сийлахь а, нуьцкъала а, ларамах вузуйту Дела а ву.

Кар. 10:17.

Цо озабезамаш ца бо. Кар. 10:17.

Сийлахь долу а, ларамах дузуйтуш долу а гIуллакхаш шуна дина волу Дела. Кар. 10:21.

Дела шуьца новкъа ваьлла мостагIчух тасадала шуна гIо дархьама. Кар. 20:4.

Веза Эла сийлахь тIемало ву. Ара. 15:3.

Хьан кIелхьардолийла – даим волу Дела ву. Кар. 33:27.

Мила ву ткъа тарх, вайн Дела воцург? Дад. 22:32, 33.

Иза ду, Веза Эла бакъволу цхьа Дела вуйла а, кхин Дела воцийла а. Кар. 4:35; Сул. 8:60.

Иза иштта башха ерриг список а яц! Аса цу аглонех хIорра а таллар дIахьедо, амма кху коьртехь вай царех кхаанга хьовсур ду. Хьалхара — Дела цхьаь ву.

Дела цхьаь ву

«ЛадогIа, Исраилан халкъ: вайн Веза Дела – цхьа Веза Эла ву. Хьайн Веза Дела доггах, доллучу синца а, берриге а ницкъаца а веза» (Кар. 6:4, 5).

Палат хир ду, «цхьаь бен воцу» Дела бохург цхьаь а ву, коьртаниг а ву кхечу деланашна юкъахь бохург, дерриг а дуьненан хьолехь вай схьаэцна. Дела цхьаалле хиларо, Цуьнан хьалхараллах лаьцна ца боху, амма вуьшта Дела цхьаь бен цахилар чIагIдо. Цхьаь бохучун, кхинаш бац боху маьIна ду. Шиь я кхоь, я диь номеран кIел дела вац. Иза цхьаь ву хьакь долуш, И цхьаь Дела волу дела. Иза Iийсан сийлахьчу весетан дешнашкахь тIечIагIдеш ду:

«Цо жоп делира: «„Хъайн Веза Дела доггах, доллучу синца, дерриг а хъекъалца веза“. Иза уггар хъалхара, уггар лакхара тедиллина гүллакх ду» (Мат. 22:37, 38).

Вайн Деле болу безам деган а, синан а, хъекъалан а цхъаалле гайтар хила деза, иза цхъаьнадогүш а, цхъана метте тедерзийна а хила деза. Цхъана Деле бен ца хьобжу вай, тлаккха И цхъаь бен вай амалъярна хъакъ долуш вац. Дела, вайн шина декъе декъаделла дагана тлехула Цунна цхъанна амалъярна аьтто ледара болуш хиларх, кхета, амма Цо кхин деланаш-къийсамхой ловр бац, цундела иза мехала весет ду. Иза, Дела вайн хьокъехь йолчу Шен аглонах тешна ца хиларна, дела дац вайна; иза вайна вай лардарна делла ду, вай юкъахцадийлийтархъама а, тиладаларе ца дахийтархъама а.

Вайн заманан юкъараллехь и дешнаш ца кхеташ хозийла ду, хлунда аьлча, шашь кхечу деланашна либадат деш хиларна хъанал къера хуьлуш дукха адамаш дац. Хинца вай ваьшна исбаьхъа цюш болабарна алсам тiera ду, ширачу цивилизациян деланашна амалъечул. Дала долошшехь дlахъединера Шен берашка:

«Шайна цюш ма бе, лалийна цюш а, харцделанашна хлиттийна тlулгаш а, тlулгех хедийна цюш а ма хлиттабе, царна либадат дархъама, хлунда аьлча Со шун Веза Дела ву» (Iам. 26:1).

Шайн бешахь я цlахь цхъа цlуйн сурташ долу бlогlамаш я тlулгаш дlахлиттош дукхах берш бац вайх, амма иза вай цюш даг чохь лелаш бац бохург дац. Цю — иза аша шайн ницкъ стенна бойуш дерг а, аша иза мичара оьцуш дерг а ду. Иза, кхин дlа дахархъама, шу мича доьлхуш дерг ду. Хила тарло, цу чохь аша шайн клелхъардовлийла лoьху. Иза дерриг а тамехь дерг хуьлийла ду, лаьттара тамехь дерг марздаларна тiera, ючунна я социальни дахаран областера кхин долчунна тlекхаччалц. Нагахь, Делан аглонех лаьцна язdechу, лакхахь ялийначу списке хъажахь, шу, Иза вайн ницкъ а, вайн дахар а, вайн клелхъардовлийла а хиларх,

**Цју — иза аша
шайн ницкъ
стенна бойуш
дерг а, аша иза
мичара оьцуш
дерг а ду.**

кхетар ду. Дела воцург, Цхъа а стаг а, цхъа а юкъаметтигаш а, организаци я хлума а, цхъа а я цхъа хлума а, вайна тлехь олалла долуш хила ца деза.

Вайх цхъадолчарна вайн синхаамаш вайн цјуш хуьлий дlахlуьтту. Нагахь сан, со хаза ю аьлла, хаадалар делахь, хlета, суна со хаза ю моьтту. Нагахь со сайна дика хеташ хилар хаалуш велахь, суна сайн дерриг а дика ду моьтту. Нагахь вай деккъа

хаадаларшца дехаш хилахь, цара вай lехор ду, тlаккха чlогlа кестта вай тиладаларе гlур ду.

Билгал бакъдерг стенца ду аьлча, хьо хаза ю, Дала муьтlахь берш кlелхъарбовларца хазбо дела (хь. Заб. 149:4). Хьо хаза ю, Дала дерриг а шен хеннахь тамехь до дела (хь. Уст. 3:11). Лайттарчу адамийн харц цјушна а, имиджмейкершна а хазаллах лаяцна болу шайн кхетаам *шайна* кочаболла мага ма де, Дала *шуна тlехь* декъалалла хlинца кхайкхийна ма дай! Ларамхо а, тlемало а волчу Дауда, иштта яздо цју-динах тешарх лаяцна:

«Ткъа церан деланаш детих а, деших а бина бу, уьш адамийн куьйгашца бина болу цјуш бу. Церан батош ю, амма цара къамел ца до, церан бlаьргаш бу, амма царна хlумма а ца го. Церан лергаш а ду, амма царна ца хеза. Церан марош а ду, амма царна хьожа ца йогlу. Куьйгаш а ду церан, амма уьш хъакха ца ло. Когаш а бу церан, амма уьш лелаш бац. Церан легашкара аз а ца долу. *Царах terra хир бу уьш беш берш а, царах тешна lаш верг муьлхха а*» (Заб. 113:12-16).

Хlара бохург: «Царах terra хир бу уьш беш берш а», хlун ду? Вай адамийн дерг лакхадоккхучу хенахь, вай ваьшна адамо кхоьллинчуьнца доза туху. Цјуш — иза болх бан корматалла йоцу кепаш ю. Церан дийначийн гар бен дац, амма, кхечаьргахь дахар самадаккхархъама, ницкъ бац. Цу кепара, царна lамалъеш берш,

Дала шайна деллачу хаадаларшца компромиссе боълху, цара йиш халайо, дјасахъеран паргјато а йойу. Аша Далла Јамалъечу хенахъ, шу сийлаллера сийлалле Цуънан васте хийцало. Дела саннарш боцу дела, шайна чохъ долу башхалле дерг серлонга а даъккхина, Цунна тјаъхъахиттарал гјоли кеп яц. Шун кхечу адамиин мурд хуълийла ду, амма царна Јамал ян ца мега.

Дела Долийнарг а, чекхдоккху Верг а ву

Шолгја билггал бакъдерг Дела абаденна хиларна чулаъчна ду, Иза блешарера блешаре кхаччалц ву, кхечу дешнашца, Иза Альфа а, Омега а ву. Уъш грекахойн абатан хълхара а, тјаъхъара а элпаш ду. И ши элп цхъана фразехъ цхъаъна дуъллучу хенахъ, цара юъхъера дуъйна чекхдаллалц долчун символ йо. Альфан «дјаларар, кхолладалар, бер дар, стигал цјийялар, юъхъ а, nelcaŋa» маъйна ду. «Омега» дешан билгалдаккхар оццул къаъсташ дац, амма цуънан «чаккхе, чаккхенан пункт, йисттера доза» маъйна ду. Хила тарло, «омега» дешан билгалдаккхар алсамо даържина ду, хлунда аълча, вай, адамаш, долччул а гјолехъ хин долчух кхета, хилла долчух чул. Билггал цундела, Делан хъехам хазархъама, вай Цунна герга дахка деза. Иза цхъаъ тјекхиъна заманан геналлин уггаре а геналле. Цхъа а вац вайн Дела санна. Пайхамаро Ешал-Јахлус боху:

«Дагадаийта дуккха а зама хълха хилларг. Со Дела ву, Со воцург, кхин дела вац, Со Дела ву, Со санна, кхин цхъа а вац. Юъхъанцара дуъйна чаккхенехъ хин дерг дийцина Ас. Ширачу заманашкахъ Ас аълла хинца а хилазчух лаъчна. Ас аълла: Сан Јалашо кхочушхир ю, Сайн лаам берг Ас дерриг а дийр ду» (Еш. 46:9, 10).

«The Message» гочдарехъ яздина ду:

«Дагахъ латтаелаш шайн истори, ехха а, и хъоле а йолу. Со, шун цхъаъ бен воцу, волуш а, хин волу а, дустар далур доцу

а, хийца амал доцу а, юьххьера дуйна чаккхенгахь хлун хир ду шуьга бохуш волу, Дела ву. Ас шуна, хлун хир ду, дIадоьллу, тIаккха шу теша а до: „Со шуьца ехачу ханна ву, Ас билггал, дан дагадаийтинарг, дийр ду“».

Дала дерригенан чаккхе юьхьенгахь дуйна кхайкхадю. Цю, Альфа ма-язддин, Омега кхайкхадю. Цю вай, тIаьхьа а хьаьввина, Цуьнан тешаме хилар гаре тIекхойкху. Цунна, стигал ций ма-елли, хлинцале а хIора денан чаккхе евза.

«Везачу Эло боху Исраилан халкъе: «Дуккха а хьалха дуйцур а Ас хин долу хIуманаш. Сан багахула царах лаьцна Ас бохура, нахана Ас уьш дIахозуьйтур а. ЦIехьана *Со лела волавелира, ткьа и хIуманаш кхочушхуьлура*» (Еш. 48:3, кхузаманан гочдар).

Дерриг а кхочуш а хилла, чекх а даьлла. Цю цхьа а хIума чекхдаккхаз а дуьту; Цуьнга цхьана а хIумано ойла карчайойтур а яц, я дагадеанарг юадаккхуьйтур а дац. Иийса Цуьнан чаккхенан жоп хилла дIахIюьттира.

«Цундела Ас хьалххе дIакхайкхадора хьогьа, хиндерг хилла далале. Хьан ала йиш ца хилийта: „И хIуманаш сан цIуша дина ду. Дечиган я лалийначу сан суьрто сацам бира и хIуманаш хилийта“. Хьуна хезна и дерриг а, хьажал цу тIе! Ахьа тIе ца лоцу иза? Хинца дуйна Ас керлачу хIуманех лаьцна дуйцур ду хьуна. Ас йовзуьйтур ю хьуна хьалха ца евзина йолу къайленаш» (Еш. 48:5, 6, кхузаманан гочдар).

Вайн Дала юьххьехь, вай, хилаза цадолу вешан дог доккхур долчу я юьхьIаьржахIиттор долчу адаманна я хIуманашна тIетийжар ма де, боху. Вайна ваьш динчух чул, Цю динчух лаьцна дийцар гIолехь ма-деца, иштта дац иза? Кхоллархочо хьалххе кхайкхош дерг хаар гIолехь ду, Цуьнан кхоьल्लीна долчара кхайкхош долчул, нийса дуй?

Дала кхин дIа боху:

«Тоххара дуьйна дац, уьш хӀинцца кхоьллина ду. ХӀинццалц царех лаьцна хьуна ца хезна. Цундела хьан ала йиш яц: „ХӀаь, уьш хууш дара суна!“» (байт 7, вайн заманан гочдар).

Иштта...

- Вайн Дала чаккхенах лаьцна юьхьенгахь кхайкхадо.
- Дала леррина Кьобалвинчуьнгахула Далла вай дезнера, вайна Иза везначул хьалха.
- Иза, вай дегарал хьалха, кхетара вайх.
- Цо, вай гечдар дехарал хьалха, гечдина вайна.
- Ваьш дерзина дуйла кхетале хьалха, бакъахьараллин духар дуьйхина вайна тӀе.
- Цо, ваьш бехделлийла кхетале хьалха, цӀандина вай.

Далла мостагий а, хийра а хиллачарех, Цо Шен бераш а, доттагий а аьлла, цӀе яьккхина. Цо вайн дахаран истори, вай хӀинца а дуьхьара сачуозар а дале, язйина. Ас шуьга и башха Дела, Иза ша ма-варра, ган а, тӀаккха, иза даггара безамечу а, исбаьхьачу а бераша деш ма-хиллара, шайн Дех тера лела дуьйладала а, кхайкхам бо.

Дела — иза Со ву, Со волуш Верг

ХӀинца Делан цӀаре хьовсур вай — Со, Со Верг ву. Арадакхар цӀе йолчу книги тӀехь яздина ду:

«Юха Мусас элира Деле: «Исраилхошка, тӀе а вахана, ас эр ду: „Шун дайн Дала ваийтина со шуна тӀе“. Цара соьга хоттур ду: „ХӀун ю Цуьнан цӀе?“ ТӀаккха, хӀун ала деза ас цаьрга?» Дала Мусага элира: «Со „Со Верг“ ву. Иштта дӀаала исраилхошка: „Ша Волуш Волчо ваийтина со шуна тӀе“» (Ара. 3:13, 14, кхузаманан гочдар).

Со тешна ю, Муса билггал цу царан маынах лавцна ойла еш хилла хир ву. Сурт хлоттадейша шайна, шуна стаг дуьхьалкхета тлаккха аша цуьнга цуьнан це хотту. Ткъа цо шуьга жоп ло: «Сох Со волуш Верг олу». Аша кхин дӀа кхетор доьху, ткъа шуьга жоп луш дуьхьалдӀа олу: «Со Со волуш Верг ву». Шу, схьахетарехь, эхь хетийтина хир ду ишттачу жьопо, тлаккха иза цецволийла а дац. Сурт хлоттадейша шайна кхин дӀа долчу хабаран: «Маршалла ду, Хьо волуш Верг! Муха ду гуллакхаш?» Цуьнга дистхиларца, шу оццу хенахь шайга дистхуьлу. Вайн эхьхетар, йухааз санна, гучудолу вай Делах лавцна цхьаалла йолу а, дерриг а цхьана метта дӀалоцуш верг а ву аьлча. Сох, дера, олийла дац «Со со верг ву». Вайн алсамо нийса це — «Со, Иза волу дела ву» хир ю.

Дела Ша верг ву. Дела ву, Дела волуш волу дела. Со со йолуш йолу дела йолуш яц, тлаккха сан да-нана цхьаьнакхетта дела а яц. Таьхьарчу хьесапехь со йолуш ю, Дела волуш волу дела. Иза *дерриг* а дийна долчун Кхоллархо ву.

Иза волуш волу дела, *Со а Суо верг ву*, сан ала йиш ю, *со Дала леррина Къобалвинчуьнца ю*, Со волуш верг ву бохуш волчу. Суна схьахетарехь, вай и пхи дош меланна чӀогӀа ду кхоччуш ца кхета, хӀунда аьлча, нагахь вай кхеташ делхьара, вай кхоччуш кхечу тайпана дехаш хир дара. Адамаш вайга Дела мила ву дийца гертар ду, амма Дела вайна Шен КӀантехь дӀавеллавелла. Шен КӀантехула Цунна вайна Ша дӀавелла лаьа, тлаккха цу кепара вайна ваьш а дӀаделла лаьа. Цкъа Иийса Шен мурдашна и динамика кхето гӀо дан гиртира.

«Иийса Пилап-паччахьан галин уллорачу метте веача, Цо шен мурдашка хаьттира: «Наха Адамийн КӀант мила ву боху?» Цара элира: «Цхьаболчара Хьо нах хих чекхбоху Яхьъя ву боху, вукхара Эли-ЯхӀу-пайхамар, ткъа кхозлагӀчара Хьо Ярми-ЯхӀу, я кхечу пайхамарех цхьаь ву боху». Тлаккха Цо цаьрга хаьттира: «Ткъа аша хӀун боху, Со мила ву боху аша?» ШамӀа-Кипас жоп делира: «Хьо Дала леррина Къобалвинарг, дийна волчу Делан

Клант ву». Цо аьллагунна дурьхьал Иийсас жоп делира: «Декъал хилла хьо, Шамла, Юнин клант, хлунда аьлча хьуна иза нахера ца хиъна, стигалахь волчу Сан Дегара хиъна. Аса боху хьобга: хьо, тлулг санна волу, Кипа ву. Цу тлулга тлехь Аса Сайх тешначийн тоба кхуллур ю. Жобъжахатин цлеран а иза йохо ницкъ хир бац» (Мат. 16:13-18, «The Message»).

Шуна хезий хлара? Вайна Иийса ма-дарра Мила ву довзийтар хилча, вай ваьш вешах лаьцна хаза кийча долчу хьолехь нисло. Шамла ма-дарра аьлча Кипа вара. Иза, синхаамаша лелаш волу, члерийлацархо даим хир вац. Иза, Дезачу Сино лелаш волу, баьчча хир ву, тарх санна, волу. Суна Иийсан кхин дла долчу дешнашкахь ма-дарра воккхавер хаало:

«Аса боху хьобга: хьо, тлулг санна волу, Кипа ву. Цу тлулга тлехь Аса Сайх тешначийн тоба кхуллур ю. Жобъжахатин цлеран а иза йохо ницкъ хир бац. Аса стигалийн Олаллера догланаш лур ду хьобга. Ахьа кху дурьнен чохь дихкинарг Дала дихкина хир ду. Ахьа дурьнен чохь магийтинарг, Дала магийтина хир ду» (Мат. 16:18, 19, «The Message»).

Шуна шаьш муьлш ду хуучу хенахь,... шуна шаьш стенна тлехуьийла ду хаьа. Динан тобанан амал а, цуьнан стигаларчу бахамна тлехоче а Дала леррина Къобалвинчух лаьцна довзийтарца хадам боцуш дихкина ду. Вайна Дош девзачу а, вай Дешаца доланаш дечу а хенахь, стигалшкахь «Хлаъ» а, «Амин» а, бохуш, йилбазмохь хеза.

Аша муха цле йоккху Иийсан?

Шун Делах лаьцна суртхлоттар шуьгахь шайгахь гуш хир ду. Шун Цунах лаьцна суртхлоттар эххар тлаьхьа шун дахарехь а, шун сацамашкахь а гуш хир ду. Аша Иийсан цле муха йоккхуш хиларан масалина тлехь,

**Шун Делах
лаьцна
суртхлоттор шуьца
гуш хир ду.**

Дела шуна дахарехъ дја муха веллало, кхетийла ду. Нагахъ вай Ийсах дика хъехамча, аьлла, це йоккхуш елахъ, Цо вайна хьохур ду. Нагахъ вай Цунах хьекъалалле хъехамча, аьлла, це йоккхуш елахъ, Цо вайна хьекъалалла лур ду. Исламехъ Ийсах пайхамар а, дарбанча а олу. Къаьст-къаьстина и хаарш цуьргаш бен дац. Амма нагахъ аша Ийсах *Дала леррина Къобалвинарг а, дийна* волчу Делан Клант а, алахъ, хлета шуьгахъ Ийсах лаяцна Везачу Элах санна долу довзийтар дехаш ду. Яхъьян хьалхарчу дахьийтарехъ яздина ду:

«Нагахъ цхьаммо Ийса Делан Клант хиларх тоьшалла дахъ, цуьнца Дела а ву, ткъа иза Делаца а ву. Ткъа вайна Делан ваьшга болу безам бовза а бевзина, вай цунах теша а тешна. Дела Ша а безам бу. Безамца верг Делаца а ву, Дела цуьнца а ву. Вайна чохъ безам буьззина хилар иштта гучудолу: вай къематан дийнахъ доьналла долуш хир ду, вай кху дуьнен чохъ Иза санна лела дела» (1 Я. 4:15-17, кхузаманан гочдар).

Кху даре дарехъ абаден зле чулаьцна ю, тIаккха Цуьнан цIандарна а, вайн ма-дарра долчу хьолан а юккъера геналла дIадолу. Вай Делан Дош олучу хенахъ, вай, ваьш билггал бакъдолчух дIакъасточу, ин тIехула тIай туьллу. Вай ваьш Делаца тардаран аглонга дIахIиттийна ду, ваьш муьлш ду хиларна а доцуш, ткъа Иза Мила хиларан бухана тIехъ ду. Цуьнан, Цо со мила ву боххург, со хиларан, маьна ду. Соьга сайна дерриге Делан сатийсарш кхеталур а, дIаделлар а ду, уьш со тIекхуьийла долуш сан «Дала леррина Къобалвинчуьнца» йолу агIо бахъана долуш хилла, нагахъ Ийсан це муха йоккху суна хаахъ. Баккъалла а вуй те Иза Веза Эла, дарба дийриг, дуьненан Эла, сан динан автор а, кхочушдийриг а? Ийсах Дела олу те аса я Иза дуьххьалдIа дика хьехархо ву олу?

Иза Ша безам болу дела, со езаш а ю, тIаккха сан а безам хила йиш ю.

Иза дахар волу дела, со дийна ю.

Цуьнга дало дела, соьга дало.

Иза сан ваша волу дела, со Делан йо! ю.

Иза доллучунна ницкъ кхочуш волу дела, со онда ю.

Иза дарбанча волу дела, со тоелла.

Иза хъекъалалла волу дела, со хъекъалалле ю.

Иза волуш хиларна, со йолуш ю.

Иза Ша ву боххург волуш волу дела, со а ю, Цо со ю боххург.

Со исбаъхъа а, тамашена а кхоьллина ю.

Аса шайн дахаре Делан Дош кхайкха а, иза зен а кхайкхам бо шуьга. Нийсса хинцца долорхъама, и агло доланца билгалйоккхур вай.

Хьоме стигалара Дада!

Ас баркалла боху Хьуна со, Ахь сох лаьчна бохуш ерриг, со йолу дела. Гечдехъа суна, аса Хьан васт лахдеш хиларна. Гечдехъа суна, аса айса сайна дагабахкийтина болчу цушна ламалъярна. Со дозатоехна куьйгадина васташ делаллин дарна дуьхьал ю. Деза Са, со царех клелхьаръяла еза, сан дахарера клорра агло даеллахъа суна. Хьо безам бу, Цундела со езаш хилла а ца лаш, амма, Хьуна безаш ма-хиллара, сан кхинаш а безийла ду. Хьо сан дахаран хьоста ду, Хьо бахъана долуш бен, со садоьлуш яц.

Хьан, Ахъа сан дахарехъ долинарг, чеххдоккхийла ду, Ахъа, Айхъа суна хьалхадиллинчунна, массо а хлуманна хьуьнар делла. Дала леррина Къобалвинчуьнца со Хьан йо! ю, сан Стигаларчу Дега массо а хлума далуш долу дела, Хьан Са бахъана долуш сан берриг а оьшуш болу ницкъ бу. Хьо сан коьрта дарбанча ву, ас кхин, айса шайгара чевнаш схъаэцначу, адамашкара дарба хилар кхин лобхур дац. Хьо муьлххачу хъекъалаллин хьоста долу дела, со Хьан хъехаршна тлетуьйжур ю.

Гечдехъа суна, аса кхечу адамиьн дешнашкахула Хьох лаьчна доза тоьхна суртхлоттор тледоуьйтуш хиларан хиламашна. Суна Хьо юххера а, клорггера а вовза лаьа. Со, соьга суртхлоттадаларал Хьо сов хиларх, теша. Довху Хьоеьга, кьийсамхой боцчу, амма ламатех дуьзначу, дахаре йигахъа

КЪУЪЙСИЙЛА ДОЦУШ

со. Хьо волуш верг хилар бахъанехъ, Ахъа со йолуш ю боху. Кху киртигехъ суна хаалуш долчуьнца доьзна доцуш, со исбаьхъа а, башха а кхоьल्लीна ю.

Иийсан цѣран дуьхъа, амин.

Хьесапдарна хаттарш

1. Хиллий те хьалха, аша Сийлахь-везниг шайн бевзачарех цхьаьнца я аша дахарехъ зийначу цхьаьнца вустар? Масала, оила йиний те аша, Иза шун да санна, хиларан (дика я вон)? Хлун ойла йо аша Цунах лаьцна хлнцца?
2. Шу, кхечу адамийн хааршца дехаш йолу, цхъа а аглонаш юй те? Хабарех дерг муха ду?
3. Шуна хлун аьлла хета, хлун дара Августинан дагахъ дерг, цо иштта аьлча: «Дела долччул гӀолехъ ца хаарца вевза»?
4. Дала Ша волуш Верг хилар гойтучу меттигех, муьлхачу аглонашкахъ шуна Иза гӀолехъ вовза веза?
5. Контекстехъ «цӀу — иза дерриг а аша шайн ницкъ дӀалуш дерг, я, аша цу чуьра схьайдеш дерг ду», шайн дахарехъ, аша шайна кхетамза цӀуш кхоьллинчу агӀонийн цѣраш яхийша.
6. Далла гергахъ, аша Цунах, Со Суо волуш Верг ву, аьлла, цѣ йоккхучу хенахъ, шух хлун олу Цо?

Вайн сатийсар къуьйсийла доцуш ду

«Дала леррина Къобалвинчо оццул дукха ваӀданаш дина, вайна лур ду аьлла, тӀаккха вайн лаамаш Цунна дукха майра ойланаш ю вайн аьлла ца хета, мелхо вай дукха ийзалуш санна хета. Вай, ваьшна сийлахь даккхийдер кечдинчу хенахь, маларш мийларх а, талхарх а, кхиамех а самукъадераш, хьекъал ца кхочурш ду; иштта хьийза Юма чохь бер, да а, нана а ша хӀорд болчу вига лууш хиларан сурт а цахӀоттош. Вайна хала дац, вайна тамехь дерг дан дукха атта ду».

К. С. ЛЬЮИС

Битаме дешнаш!
Вайн дусталур доцу сатийсар ду, иза вайн хазна ю. И хазна муьлххачу а ладегӀарал а, хенал а сов ю. И хазна вайна хаалуш боцчу ницкъан кепехь луш ю. Цъхаболчара цу совгӀатах пайда ца оьцу... иза ду, амма набъеш ду.

Съхахетарехь, нагахь аса шун счета тӀе хӀинцца цъха миллиард доллар даьлла, аьллекъара, шуна дуьххьалдӀа а, самукъане а хир дара. Амма ур-атталла нагахь шуна дерриг а шайн дахарехь дайалун долчул дуккха а алсам ахча кхаьчнехъара а... иза цкъа а

баккъл а шун хир дацара, законаца лаьттара хазна, иза кхоьллина хиллачохь йиса езаш йолу дела. Шу делча, иза лаьттаьхь йюьсур ю. Амма шун долахь йолу хазна, хийца а лур ю, алсам а ер ю, тлаккха шуьца абаденга а глур ю.

Ас шех лаьцна дуьйцучу сатийсаран кыйсамхой бац, тлаккха бахаман барамехь хилла а ца лаш, амма геналлехь а. Цу сатийсаран стом, шу дїадаханчул тїаьхьа, шун берашца ехачу заманаьхь хир бу, иштта иза стигалшкаьхь шуна дуьхьал а кхетар бу. И сатийсар лачкьадоьла я, цхьана тривиальни долчух дохкийла дац, масала, лсаवास дина ма-хиллара, чорпин кедах (хь. Дол. 25). Долччул а гїолехь иза лардина хуьлу, нагахь иза дика дїа а лачкьийна, ойланашкахь а, сатийсаршкаьхь дїаьхарчийча. Нагахь аша шайн дегнаш чохь дика хийцамаш бахь, и хазна хазлуш, дебаш лаьттар ю. Дахар хийцаделла долу миллионаш адамаш и сатийсар шайн дагчохь долуш ду, тлаккха шайн декъан претенденташ мел адамаш делаьхь а, и хазна цкьа а лахлур яц.

Аса паччахьийн Паччахьан а, элийн Элан а декъалварх лаьцна боху. И хазна, дїайихкина я долларийн купюрашкаьхь я ур-атталла дешица а, детица а юьстина хилархьама, тїех йоккха ю. Нагахь шу духаран цхьана чкьураца диснехь а, и хазна хїетте а цхьанхьа глур яцара. И бахам куьйгадинчу хлуманашца бихкина бац, иза абаденна бу, тлаккха доланан шабар-шибарца кхечуьнга лойла долуш бу. Хьоме доттагїа, хьо, муьлхха кхин таж тиллина бохь санна, зуда-паччахь ю.

Паччахьан схьакхайкхар

Суртхїоттадейша шайна, цхьаммо шун nel етта. Шу nel дїаелла доьду, тлаккха шуна nel-сагїехь паччахьан хаамча го. Золушекх лаьцначу туьйранехь санна, амма паччахьан цїийнах волчу векалан метта, шу долчу малик доглу. Иза, шуна цуьнан букьана тїехьа хлумма ца галлал, доккха а, кьегаш а ду, амма шуна, цигаьхь шун тергоне ладюьглуш йолу, тешийн тоба лаьтташ юйла, хаьа. Делаллин векало

хъан цѣ а йоккхуш, члогга дѣахьедо, хьо тѣахьѣ йолу, Стигаларчу Паччахьаллин йол ю, аьлла. Тѣараш деттар хеза. Инзаръяьллачу ахьа, хаттарца жоп ло: «Со-й?» Цо корта а тѣлош, тѣкхайкхаран кехат ло хьобга. Дегочу куьйгашца ахьа конверт дѣадоьллу. Палат дац, цу тѣхь дашочу элпашца хъан цѣ языйна ю. Саделар а сацийна, хьо, бѣаьрхих буьзна бѣаьргаш хьала а айина, nel-saгѣхь хьо йоцург, цхьа а воцийла, кхета. Малик а, тешаш а кѣайлабевлла. Цѣа чурьа цхьаммо хьобга мохь бетта: «Мила вара иза?»

Шу цхьана хийцаман хаадаларан кхетамо тѣхьдузу, хьелашка хьаьжча, дерриг а хьалхалера диснехь а. Цуьнан варан лалашо шун хьелаш я дахаран меттиг хийцархьама яцара, амма шу башхачу чохьярчу хийцадаларна тѣкхайкхархьама яра.

Шу шайга хьобжу. Шуна тѣдуйихина аша nel дѣайоьллучу хенахь хилла доллу духар ду, амма иза цѣхьхьана дайн хилла дѣахьоттира, шу кхин цхьана хьумано къуьйлуш а доцуш, дозатухуш а доцуш, билгалдоккхуш а доцуш. Шу цѣа юхадорзу, шун хьекъал кѣаьсташ хилла дѣахьоттина, тѣаккха шу, шаьш лаш долу меттиг, шун бакъдолу цѣа доцийла кхета. Цхьанхьа генохь, шун Дала а, Паччахьо а дѣахьоттийна гѣала ю, тѣаккха Иза шуьга цигахь ладобгьлуш ву. Шу хьешан цѣа чухула цецбевллачу шун юхерчарна уллохула чекх а девлла, дѣадуьйшу чохь йолчухьа доьлху. Тийналлехь шайн чобнна чохь цхьа а долуш, аша конверт дѣа а доьллий, леррина дашо хи диллина схьакхайкхар тѣхь долу, кехат схьадоккху цу чурьа.

«Езна йолу йол, хьинца хьо Сийлахь-везачун принцесса Сарра санна, денъелла.

Хьо лийса юххера вовзарехь хьалакхуьуш ю, тѣаккха Цуьнан нилмат а, машар а тѣахь-тѣахьа алсамбер бу хъан дахарехь.

И паччахьан хьажор, хьуна, дика даран новкъахь а, дерриг а хъан дахаран некъан бохаллехь а, хъан массо а хьуманна тѣкхочийла луш хиларан маьйна долуш хилар ду. Тешна хила, хьо Дезачу Йозанашка хьуллучу хенахь, хъан къоналла а, хьекъал а карладер ду, хьуна, хьайна елла йолчу сийлахьчу а, мехалачу

*а исбаъхъачу хазнех алсам хууш хир ду. Царех хлорра а хъуна
Іаламатаца елла ю! Йиезнарг, нагахъ хъо хлетте а шеко йолуш
елахъ, хаалахъ, хлара массарел а глелехъ долу кхайкхар ду!
Дерриг а хъуна хлунца оьшуш дерг — иза хлунцале а хъуна букъ
берзийначу, адамашкахъа букъ берзор ду».*

Аса сайна тле йоккха майралла а лавцна, Кипин Шолгачу
дахийтарера байташ хийцира, уьш вайна
юьхъша ярхъама. Амма йоьшур вай уьш
кхин а Делан Йозанийн вайн заманарчу
гочдарехъ:

Хлун глели хета:

**тлаъхъало я
юьхкаш?**

«Дела а, вайн Веза Эла волу Ийса а
вовзарехъ Делан дика а, синпарглато
а совйолийла шун. Дала тлекхайкхар
а, харжар а Ийсагахъ болчу Делан ницкъо оьшуш мел дерг
делла вайна баккъалла а суйпа дахархъама, хлунда аьлча Шен
сийлаллица а, оьздангаллица а вайга Кхайкхийнарг вевза
вайна. Ша лур ду аьлла сийлахъ а, деза а совглаташ делла Цо
вайна Шен сийлаллехула а, оьздангаллехула а, уьш бахъана
долуш, хъарамчу лаамаша дуьнен чохъ лелачу талхарна гена а
девлла, шу Деле терра хилийтархъама» (2 Ки. 1:2-4).

Нагахъ Ийсас сан деган не! ца тоьхнехъара, со цхъа а хлума
доцуш юьсур яра. Іаламатца бен тлаъхъалонна цхъа-хлуьа а
мукъана схъаэцалур дацара соьга! Сан ден-ненан суна а, вешина
а дита цхъа а хлума дацара. Нагахъ сан тлаъхъалонна дитинчунна
а, юьхкашна а юькъара харжам бан дезахъара, хлун глелехъ хетар
дара суна? Со тоххара кхеттера, Делера долчу сатийсаро муьлхха а
бахамал сов узуш хиларх.

Цу сийлахъчу сатийсаршка муха кхочийла ду? Уьш вайн долахъ
тешарца ду. Галатахошка Дахъийтарехъ (3:14) яздина ду:

«И дерриг а кхочушилла, Дала Ибрахіме лур ду аьлла долу декъалалла, Дала леррина къобалвинчу Ийсагахула кхечу къаьмнашна а далийтархъама а, вайн Шех тешар бахъана долуш, вайна чIагIо еш, Ша лур ду аьлла Делан Са вайна далархъама а».

Ибрахімца а, Саратаца а вовшахкхетар

Цу сатийсарех лаьцна алсам хаархъама, юха а евзаш йолчу историга а хъавьсина, агIонгара хъовсур вай цуьнга. Дала, вай кхечу адамийн зедаларшна тIехь дуккха а долчунна Iамархъама, Делан Йозанашкахь историш язйина. Айса уьш йоьшучу хенахь, хIора исторехь, сайна иза денйийриг хнр йолу, коьрта предложениш лoьху аса. Аса, иза муха гуш хирг хиларан, суртхIоттадо, тIаккха Дезачу Сине ладугIу, цу кепара суна, айса дуьххьалдIа книгин агIонаш йоьшучу хенахь, юкъахдалийтинарг ган а го, хаза а хеза. Ас хаттарш до: со хIун хеташ хир яра церан меттахь хилча? Суна долччул а дукха хала а, кхераме а хIун хир дара те?

ХIара Деза Йозанаш дешаран дуккха а йолчу кепех цхъаь бен яц. Иза дуьйцийла йоццуш библейски ю. Иза, ша бахъанехь Деза Йозанаш денлуш йолу, ойлаяран кеп ю. Библейски тайпанан дай а, наной а — вайн вежарий а йижарий а бу. Билггал иштта карадерзадо аса «селах» (сих-сиха забурехь Итталуш долу а, мукъаман я литургически юкъахIотторан маьIна долу, жуьгтийн дош. — *Билгало гочдархочун*) — сацангIа а йой, ойла йо.

Цкъа хьалха аса шуна Ибрам хьалхахIоттор ву. Иза вайн динца волу да ву. Сурт хIоттадейша шайна тешамечу а, ала хIума доцчу а, къеначу а, суьпачу а стеган. ХIинца Сарет. Иза вайн сатийсарца йолу нана ю. Иза инзаре товш ю, тIаккха, Ибрахім санна, иза тешаме а, ала хIума доцчуш а, къена а, суьпа а ю.

Дала кхойкхуш хилар хезча, и ши адам, шайн долуш долу дерриг а хIума тIиехъа дитархъама, тоьал майра дара. Дала бер хуьлуш доцу и шиь декъалдан а, дахар алсамдаккха а ваIда

динера. И шиъ цхъаьна новкъа делира, шайна кхераме долу гӀуллакхаш хир долчу метте. Цара, шайна хъалха цкъа а гина доцург лохура, Дала кхоьллина долу халкъ. Уьш иттаннаш шерашкахь леллера, вай царех дӀакхетарал хъалха. Ибраман бӀе шо кхача дезаш дара, ткъа Саретан, цуьнан зудчун, — дезткъе итт.

Уьш гӀум-аренгахула лелачу хенахь, церан дукха айадаларш а, охъадегарш а хилла. ХӀара ду сан доцца дерг. Цара, Дала и шиъ декъалдинчу хенахь, церан дахарехь гучудевлла долу, Iазап хьегарш лайнера: цу гӀуллакхо, Ибраман вешин кӀант волчу, ЛутӀица дӀасакъастарна тӀедалийнара, Сарет пирӀунан зударшна юкъа дӀайигнера, иза цигара дӀахецнера. ТӀаккха цара кхин дӀа некъ бинера, жимочу тӀамехь толам баьккхинера, лачкъийна волу, Ибраман вешин кӀант, кӀелхъара а ваьккхина, Сийлахь-везачу Делан эвлаяана Мельхиседекана дистин дӀаеллера. Церан дахарехь ладаме зер лан дезнера, цара, вон сацам тӀеэцнера, Сарета, церан, Исмаьлал цӀе тиллина долу, бер хилийтархъама, шен майрачунна ХӀажар дӀаеллачу хенахь. Дог дохарна Сарет дераллаха, девне яларх а юьзира. Суна ца хета, цхъанна тамехь хир дара и кхоь цхъаьнакхетар: майра, зуда, цу тӀе зуда-ялхо.

Масех меттиг билгалйоккхур вай, Ибрамах а, Саретах а лаьцначу йоццачу исторехь юкъах ца йитийтархъама.

1. *И шиъ цхъаьна дара.* Ибраман а, Сарет а, тӀехъа юха а ца хьохъужуш, Урера араделира. Юхадакха некъ бацара. Дала и шиъ тӀекхайкхира, тӀаккха уьш бахара. И чекхдели. Доладалар киги тӀехь (12:1, 2) яздина ду:

«Везачу Эло элира Ибраме: «Хъайн мохк а, халкъ а, ден цӀа а дӀа а тасий, Ас хъайна гойтун болчу махка дӀагӀо. Ас хьох схъадаьлла доккха халкъ кхуллур ду, хьо декъал а вийр ву, хъан цӀе а ойгур ю, наха а хъан цӀарца вовшийн декъалбийр бу».

Дела цхъана керлачу хӀуманна некъ кечбеш вара. Цо уьш

тешарехъ а, сатийсарехъ а хьалха буьгура. Цара галаташ дора, амма уьш тлехъа юха цахьобьжура.

2. *Цара берриге а кыйсамаш юьстах битира.* Ибрама а, Саретас а Ур йитира, амма Лутла валийра (уггаре глехъ йолчех яцара и ойла). Ибрамна тлехъ долчу декъалалло Лутин декъалалла алсамдакхарна тедалийнера. Церан бахам лаьтта тлехъ ца тарлочу хенахъ, церан луй девнаш дохуш длахиттира. Хьал кIарг цадалалийтархъама, Ибрама Лутина харжам бан бакьо елира. Царна дIасакъастар глехъ дара, цхъаьна а бисина, девнаш дохучул. Билгалдакхалаш: нагахъ шу, дахарехъ шаьш хила дезаш доцчу адамашца доьлхуш делахъ, Делан, шу дIасакъаста деззалц, шун бахам стамбойла ду. Девнаш дийларо Делан декъалалла а, шун дахаран эвсаралла а жимдийр ду.
3. *Цара шайн тешар чIагIдо гуллакх дира.* Ибрама Мельхиседекана дистин еллачу хенахъ, цо иза Делан ваданийн бухана тедобгIна дира. Седамера хIонс шена схъаобьцучу метта, цо шен тешаре хъаьжжина сагIа даьккхира, ткъа и даро, ша сатуьйсург хирг хилар хаадалийтира цунна.

Ерриге и кхо пункт къаьсташ хилира, Дала Ибрамна гучу а ваьлла, Доладалар книги тлехъ шех лаьцна яздина долу, сатийсар дIакхайкхийначу хенахъ (17:4, 5):

«ХIара ду вайшиммо барт барехъ Аса тIелоцун дерг: Аса хьо дукхачу къаьмнийн да вийр ву. Аса хьан цIе хуьйцур ю: хьан цIе Ибрам хир яц, ИбрахIим хир ю, хIунда аьлча Аса хьо дукхачу а къаьмнийн да вийр ву»

Гуттаренна болу барт

Хьуна хьуо тӀаьхьалонна хӀума диснарг хилар карийначу хенахь, Дала хьан дарж хуьйцур ду. Дала Ибраман цӀе ИбрахӀим, аьлла, хийцинчу хенахь, вайн тайпанан ден дахар шорделлера. Иза кхин халкъ доцу стаг хир вац... иза халкъийн да хир ву. Доладалар книги тӀехь, 17-чу коьртехь Дала цу бертан шоралла а, лакхалла а язйина. ИбрахӀиман дахар «тӀаьхьенаш» а, «абадениг» а санна, долчу дешнашца башхалдеш дара. Ибрам нехан махкахо а, некъахо а санна, шена тӀехь лелаш волу латта, цкъа гуттаренна а цуьнан тӀаьхьенийн тӀаьхьало а, церан бахам а хилла дӀахӀуттур ду. Дала Ша Ибрамца ма-хиллара, цуьнан тӀаьхьенашца а хир ву аьлла, ваӀда дина. Ас суртхӀоттадо, ИбрахӀим, шен хиндолчу сийлалле а хьобжуш, Далла гергахь воьлхуш хиларан.

Ас сурт хӀоттадо, ИбрахӀим Далла хьалха муха лаьттара, голашна тӀе а муха хӀиттара, вилхина юьхь седарчашкахьа хьала а муха ерзайора. Цо, яьссачу стигалан боданехь кьегачу серлонан йисте хьакхавала луучуха санна, куьйгаш кхидадора. Иза баркалlex тӀехвуьзна вара. Сатийсаран хӀора дош даьлахка тӀе кхаччалц чекхдуьйлу. Цхьана киртигна воккхаллин чкъуьйриг дӀайолу, ИбрахӀим юха а къона ву, цуьнан хӀора клетка Ӏаламатца къонлуш ю.

ИбрахӀим бохучу керлачу цӀаро дог доккхадерах а, сатийсарх а дузу. Цо ИсмаьӀал а гуш, ойла йо: «ХӀара дерриг а хьан дара, сан кӀант, хьан дахар декъалаллечу а, шуьйррачу а кхолламах алсамдер ду».

Везачу Эло Ибраме, кху весетана билгало тӀейожор оьшу, боху. Иза, Нохьина стелаӀад хилла долу, цхьа хаза юкъара билгало яц, амма лазаме юьхьша билгало ю. ИбрахӀиман цӀийнах болу божарий сунтбина хила беза. Сунтбаро, ИбрахӀим а, цуьнан тӀаьхьенаш а Сийлахь-везачу Делаца весет долуш хилар, тӀечӀагӀдо. ТӀаккха Делаца долу къамел кху агӀор доьрзу:

«Дала элира ИбрахӀиме: «Аса хьан зудчунна Саретана керла цӀе туьллур ю. И цӀе хир ю Сарат. Иза декъал а йина, цунна кӀант

лур ву Аса. Цу клентан да хьо хир ву. Сарат дуккха а халкыйн нана хир ю, цунах паччахъаш схъабевр бу» (Дол. 17:15, 16).

Суна Ибрахѳман юъхь тѳехь ма-дарра эхь хетар го. Цецваларехь цо цѳоцкъам хъалаойу... Сараттий? Соьца весеттий? Амма сан хѳинца клант волуш ма ву. Исмаѳлал. Иза сан Хѳажарх ву. Керлачу хаттар хѳотторо юха а Ибрахѳм лаьтта юъхья тѳе охъавожийтира.

«Ибрахѳм бертал вуъйжира, дагахь вела а воьлуш, цо бохура ша-шега: «Бѳе шо кхаьчначу сан клант хир ву-те? Я дезткъе итт шо кхаьчначу Сарата бер дийр ду-те?» (Дол. 17:17).

Вайна нана йолчу Саратах лаьцна дукха хеза, иза елаелира, цуьнан клант хир ву аьлла, хезча, амма Ибрахѳм Делан сатийсарна тѳехь велавелларг хъалхарниг вара. Цо велавелла а ца ѳаш, амма ххин а альтернативан предложени ялийра:

«Тѳаккха Ибрахѳма элира Деле: «Исмаѳлал мукъана а вахахъара, Ахъа декъал а вина!» (Дол. 17:18).

Ибрахѳм Исмаѳлал ѳалашонна юкъахѳотто гѳерташ хѳлла волчух тера ду. Стенна оьшу и кегор доло Саратца? Хѳун башхалла ю, керла ю цуьнан цѳе я шира ю, иза къена ю цуьнан майра а къена ву. Со кхета, стенна боху цо и дешнаш. Амма Делан кхоччуш ххин ѳалашонаш ю:

«Дала элира: «Бѳилггала хъан зудчо Сарата вийр ву хъуна клант, ахъа цуьнан цѳе Исхъакх туьллур ю. Аса цуьнца Сайн барт бийр бу, цуьнан ерриг а тѳаьхъенашна гуттаренна а болу барт хир бу иза» (Дол. 17:19).

«Бѳилггал хъан зудчо Сарата...» — чѳоѳла къаьстташ дешнаш ду. Дала цуьнан оѳланаш ешначуха дара. Сурт хѳоттадейша шайна! Далла Ибрахѳм дѳахеза тѳаккха Исмаѳлал декъалво, амма абаденан весетехь а доцуш.

Ши адам бракехь цхьаь хилла дӀахӀоьттича, Делаца болу барт царех шиннех а хьакхалуш бу. Дера, ИбрахӀимна везара ИсмаьӀал, тӀаккха кхунна дерриг а Дала ваӀда динарг цунна хила лаарехь цхьа а Ӏаламна дуьхьал долуш хӀума дацара. Амма ИсмаьӀал гӀарбашан кӀант вара, иза адамийн гӀайганех а, дилханах а вихкина вара. Къийсамхой боцу, сатийсар, прецедент йоцу билгало а, Ӏаламат а санна, дан дезаш дара. Къена бер хуьлуш йоцу зуда бер дан дезаш яра.

«Амма Сарата хьуна тӀедогӀучу шарахь хӀоккху хенахь вен волчу кӀантаца Исхьакхаца бийр бу Аса Сайн барт» (Дол. 17:21).

Мел сих-сиха до вай изза? Дала, Ша цхьа керла а, Ӏаламате а дерг кхуллур ду боху вайга, ткъа вай ца тешарехь дегош ду. Цо, вайн дахар шордийр ду, боху, ткъа вай Цуьнга, цунах лаьцна сагатдан ца оьшу, боху... «ДуьххьалдӀа, сан хӀинцале а долуш дерг, декъалдехьа». Вайн долуш дерг а, вай деш дерг а, тоьал дукха дац. Далла вайн дахарехь дакъа лаца лаьа. Цо тӀаьхьенашца ойла йо. Весет хӀинца а дуьнен чу ваьлла воцчу Исхьакхехула дан дезаш ду. ИбрахӀим, шех воьлуш хилла волчуьнгахула, ткъа ша дилханехула дуьнен чу ваьккхинчуьнгахула а доцуш!

Со чоӀга иракарахӀиттайо ИбрахӀиман адамалло. Цу чохь вайна массарна а йолу урок ю. Дала Шен къинхетамаллица ур-атталла вай вешан ницкъашца дӀахӀоттош дерг а декъаладо, амма Цуьнан абаден весет адамийн ницкъел арахьа чоӀгӀдеш ду.

Керла цӀе = керла кхоллам

Жуьгтийн ламастаца догӀуш цӀерана чулаьцна адаман ницкъ а, кхоллам а бу. Цундела цӀе хийцар адаман Ӏалам хийца ницкъ болуш ду. Масала, вай леррина цӀераш хоьржу вешан кӀенташна, церан амалшкахь церан цӀерийн маьӀна гург хиларх са а туьйсуш. Со цу гӀуллакхна сайн Дела Дегара Ӏемина, хӀунда аьлча хӀоразза а ас царех шайн цӀераш йохучу хенахь, аса цу цӀеран маьӀна кхайкхадо церан дахарна тӀехула.

Дала, адамаша шайн Іалам гайтар сацийча, сих-сиха церан цѣраш хуьйцура. Шаул, вевзаш волу динан тоба лелхийна лелларг, Пахлал хилла дѣахлѣоттира, чѣриллецархо волчу Шимліна Іийсагара Кипа цѣ хилира, цуьнан «тарх» маына ду. Исхъакхан клант Якъуб Исраил хилла дѣахлѣоттира, цуьнан «Делан паччахъан клант» маына ду. Вайн Дала даим а адамийн цѣраш хуьйцура. Цкъацкъа суна, хлара, вай дерриш а Іийсан цѣран клел лела, тешан лардархо йолу, программа хиларан сурт хлутту.

Дала Ібрахлімца весет тѣэцначу хенахъ, Цо цуьнан цѣ хийцарца, цуьнан хуььнарш чѣагІдинера. Сан тамашена доттагІ ву, Брајан Билечи, мессиански рабби, цо со цѣ хийцаран маынах кхетийра. Ібрам цѣ Ібрахлім цѣраца хийцархъама, Дала иза юккъехула екъа а екъна, Шен цѣран цхъа элп тѣтуьйхира. Ібраман «вазвина да» маына ду. Шорйинчу цѣран Ібрахліман «дуккха болчийн да» маына ду.

Керлачу цѣро Ібрахлім *мила* хир ву бохура. Иза ша тайпанан да дийна волуш кхачамаллехъ кхочуш ца хиллера. Амма Ібрахліма шен дахарца Далла хастам беш хиларна, цуьнан тѣахъало барам боцуш алсамъер ю. Диц ма делаш, амал вайн кхолламца чѣога йозуш ю. Раббис Брајана иштта, Делан сатийсар Дала, Ібрахліман зуда йолчу, Саретан цѣ а шорйинчул тѣахъа бен, кхочушхилла цахилар гайтина. Саретан «Яхлува принц ву», боху, маына ду, цуьнан керлачу цѣран Саратан, «Делан принцесса» маына ду. Дала Шен Яхлува цѣран цхъа элп тѣтуьйхира цуьнан цѣарна.

Иштта цѣ хийцаран, Сарат мила хилла дѣахлѣоттаран маына ду. Керлачу цѣро иза чѣога Делаш хъакхаелла хилийтира, тѣаккха оццу хенахъ, берриге цуьнан йѣарий декъалаллица паччахъан агѣ дѣалаьцна хирг хиларна тѣе гойтуш дѣахлѣоттира. Керла цѣ бахъана долуш Саратан а доцуш, ткъа Делан куьйго кхуллуш яра истори.

Саратан цѣран юкъара («Яхлува принц ву») боху, божарийн юхъыг дѣа а яьлла, («Делан принцесса»), аьлла, зударийниг гучуьльча, цу цѣран маына клѣда хилира, тѣаккха тѣэцар долу агѣ

гучуелира. Ибрахѳиман керлачу цѳеран маѳна шор а делла, дуккха берш чутарбеш хилла дѳахѳьтира, амма сатийсаран хѳуьна а догѳуш доллу латта дезара. Саратан дахар латта хилла дѳахѳьтира, тѳаккха гай сатийсарх денъелира.

Сарата керла цѳе схъаэзначу хенахъ, иза, сатийсаран зѳийдигаш яла кийча долу, Ибрахѳимах а, Саратах а тешна дитина долу, латта хиллачуа дѳахѳьтира. Дала Ибрахѳимах лаьчна, иза дуккха а долчу халкъан да хир ву, ткъа Сарат халкъаш хир ду, аѳлла; халкъийн паччахъаш схъабевр бу цунах. Дала цу шинненна а ма-дарра сурт хѳоттар а, гар а тѳетоьхнера.

Адамаша вовшийн а, шайн Делан а ларамца терго ечу хенахъ, Кхоллархо, хуѳлийла доцург хилийтархъама, юкъаволу. Дѳакъовладелла долу гай, бер дархъама, дахарх а дузу, чѳагѳ а ло, безам байна йолу бракаш толо, кѳентий а, йоларий а жинех паргѳатбовлу, бераш деллачуьра денло. Сатийсар юха а денло, тешар лета, безам базбар хуьлу, ткъа мостагѳ юхаволу, харцонан аз дист ца хуьлуш дѳахѳьтту дела.

Аша а керла цѳе схъаэчна, шаьш лакхара дуьнен чу девллачу хенахъ, ур-атталла аша иза кхетош дацахъ а. Шун цѳе а шоръелла. Иийсас, Ибрахѳиман сатийсаран хѳуьно, вайн цѳераш, Шен цѳерал цхъана элпана сов яьккхина, дуьххъалдѳа хийцина ца Іа. Цо, Цуьнан цѳарах пайда эцарехула, Дена доза доцу тѳекхочийла делла вайна. Инжилан Яхъьяс дѳаяздинчу декъехъ (16:26, 27) яздина ду:

«Цу дийнахъ шаьш доьхур ду аша Сан цѳарах. Ас ца боху шуьга, шун метта Ас деха дезар ду Дега. Хѳунда аьлча Дена Шена а деза шу, шуна Со взна дела а, Со Дех схъаваьлла хиларх шу тешна дела а».

Иийса, вайн метта жѳара тѳе дѳатоьхна волчу хенахъ, верзина вара, Иза вайн эхъаца дѳакъовлавелла вара. Цо Шен бехдаза долу дахар лаа а лууш, боьха а, телхина а долчу, вайна тѳера дѳаделла, тѳаккха цу Шен кхачамечу сагѳица вай кѳелхъара а даьхна, вайх

хлорранна а, хлора клантана а, хлора йолана а сатийсарца йолу меттиг елла.

Аша забар йо хир ю!

Вайн истори кхин дӓа йоьду Доладалар книгин 18-чу коьртехь, Дела юха а Ибрахӓмна веанчу хенахь. Ибрахӓм шен четарна чу вуллучохь, Индагӓ а долуш, наггахь шийла мох а хьокхучохь, охьахиьна ӓаш ву. Цо бӓаьргаш хьала бохуйту тӓаккха цунна шена хьалха Мамре ножан хьун йолчохь кхо стаг го. Дукхах болу Илманчаш и божарий маликаш хилла хиларна тӓебогӓ. Ибрахӓма царна тӓе а ведда, охьа а таьӓна, цаьрга ша волчохь бисар дийхира.

«Эла! – элира Ибрахӓма, – Хьо суна реза велахь, доьху хьоьга, хьайн ялхо волчохь жимма сацахь. Аса шун когаш била хи а доуьйтур ду, оцу дитта клел садаӓа меттиг а ю шуна. Шайн догӓмашкахь гӓора хилийта сан кхачанах кхетахьара шу, юха кхидӓа а некь бийр бара аша, шайн ялхо волчу шу даьхкина хилча». Цара элира: «Дика ду, ахь ма-бохху дийр ду оха» (Дол. 18:3-5).

Суна тамехь хета, цо и некьахой совца а бина, сийдарца уьш ша волчохь тӓеэцар. Ибрахӓма, дера, клезиг дийр ду олу, ткьа дукха до. Цо Сарат йолчу а водий, уггар тоьллачу демах бепиг кечде олу цуьнга. Тӓаккха иза шен бажа болчу а воедий, цу юкьара уггаре а дустийна эса схьа а къастадой, иза ден а дийна, жижиг кечдайтархьама, ялхо волчу даладо. Дерриг а кийча хилча, Ибрахӓма хьешашна даьтта а, шура а, эсан жижиг а делира. Цо хьешашна хьалха дуьххьалдӓа тӓекхаллар диллина а ца ӓаш, ткьа комаьрша даар а делла, дезде хӓоттийнера.

Хьеший юург юуш болчу хенахь, цара цуьнга хаттар дира:

«Цара хььттира Ибрахӓме: *“Хьан зуда Сарат мичахь ю?”*
“Кхузахь, четар клелахь ю иза”, – элира Ибрахӓма. *“Со бӓаьста*

юхавоглур ву, – элира царях цхьаммо, – цу хенахь хьан зудчун Саратан клант хир ву”. *Царна тлехьа лаьттачу четарна клелахь йолу Сарат ладуглуш яра церан къамеле»* (Дол. 18:9, 10, кхузаманан гочдар).

Кху гойтуш долчух лаьцна аса доьшучу хенахь, со цлеххьашха Сарат йолчу, четар чу дехьаяьллачуха санна, хилира. Со херонехула хьобжура, цуьнан белшана тлехула хьажа а глрташ. Ибрахлм хьешашца диттийн шийлачу Индагтлехь вара. Церан аьзнийн гловгла, церан духар лесточу а, глшка шур-шур дойтучу а глум-аренан бекьачу мохо атта схьахозуьйтура.

Сарат чохь яра, церан хабар хезаш а ю, амма цу юкьахь дакъа лоцуш яц, ша цаьрца йоцу дела. Сарат меллаша, меттах а цахьовш, лаьттара, амма Дезачу Йозанаша вайна цуьнан ойланаш длайоьллу:

«Ибрахлм а, Сарат а члогла хенара дара, Сарат бер хуьлучу хенара яллера. Ела а йоьлуш, ша-шега бохура цо: «Со къена ю, сан майра а ву къена. Оьший-те суна и ирс?» (Дол. 18:11, 12, кхузаманан гочдар).

Кхузахь, со цецйоккхуш йолу, Ибрахлман реакци гуш ю, иза дуьххьара дара ткьа Саратана, цуьнан бер хирг хиларх лаьцна ваьда хазар? Иза цаьххьана схьалаьцначуха санна, яра. Наггахь сатийсаро вай иза кхочушхиларна гергадаладо, билггал иза кху киртигехь кхочушхилийла дац, аьлла, хетачу хенахь.

Жимма хьалха Доладалар книги тлехь (17:21) яздина ду: «тледоглучу шарахь хлоккху хенахь». Саратна а хозуьйтуш, сатийсар юха а аьлча, тлаккха «оццу хенахь [тледоглучу шарахь]» бохург ду иза. Схьахетарехь, график меттахъяьлла. Ибрахлман а, Делан а хиллачу хабарна а, тлаккха и маликаш гучудовларна а юкьахь нийсса мел хан длайяьлла ала хала ду, амма схьахетарехь дукха хан яц. Долччул сиха, цхьа бутт сов хан длайяьлла хир яц. Везачу Эло иштта сацам бинера, Саратна и хабар хаза дезаш дара.

«Тіаккха Везачу Эло элира Ибрахіме: «Сарата, ела а йоьлуш, хІунда боху, шен бер хир дуй-те, ша къена ма ю? Везачу Элана дан хала хІумма а дуй? ХІан-хІа! АЙса ма-аллара, Со біаьста юхавогІур ву, цу хенахь Саратан кІант хир ву». Сарата элира: «Со йоьлуш яцара!» Ша кхераелла дела элира цо иштта. Амма Везачу Эло элира: «ХІан-хІа, хьо елаелира» (Дол. 18:13-15, кхузаманан гочдар).

Сарат елаелла а ца Іаш... иза харцлийра! Иза кхераелира, и елар ца тешар гойту елар долу дела, «ваа, ахь забар йо» боху... елакъажар хила тарлуш долу.

Мичахь ю хьан зуда Сарат?

Хьалха а, тіаьхьа а йогІучу байташа кхин а алаза диснарг мел ду теша, бохуш, ойлане йожуьйту со. Аса, кІел сиз хьакха лаьа, масех меттиг къастийна. Царех цхьаерш суна гучуялаза йисна.

Цкъа-делахь, суна тидам кху хаттарна тіебахийта лаьа: «Сарат мичахь ю?» Четарна кІел діа стенна лечкъа иза? Майрачунна юххе охьахиьна а йолуш, къамелехь дакъа стенна ца лоцу цо?

Со кхета, шуна кху историн чаккхе евзаш хиларх, амма, Саратна иза евзаш ца хилар, дагахьлаттор мехала ду. Шен йоккхаллин хан лерича, цуьнан истори чекх а яьлла тіаккха дахарехь чаккхе тіеена хилар, хеталойла дара цуьнан. Цунна, майра шена ямарт ву, аьлла, хетийла дара, ткъа ХІажаран адресе цо деш долчу емалдаро, цуьнан хьал кІоргедар бен ца дора.

Цо ша ловш долу, лазар ца кхетадора, тіаккха къахьаллина а, догдаларна а, халачу хьелашна а юкъахь юх-юха а дуьйлучу гІалаташа цуьнан баланехь долчу синехь кІорге ларш юьтура. Берех хилархьама, кІоргалла ца оьшу. Зудчун язъяла йиш ю кІезиг долчух а, хІумма ца дарх а. Амма Сарат Исхьакхан а, Исраилан халкъан а нана хилла діахІотта езаш яра, цундела цуьнан кечам бан дезара.

Кхойтта шеран дохалла иза ИсмаьІал ціе йолчу кІентан хьалакхиаре хьоьжура. Цо ХІажаран кІант шен волуш санна

кхио сатуъйсуре, амма Исмаълална ша цуънан клант ца хеталора. Ибрахлм реза вара, амма Сарат охъатаийна яра. Дерриг а цунна аътто боцуш нисделла аьлла, хетара. Амма кхин а доьхнарг хлун дара, Саратна а, Ибрахлмна а, иза мила ю хилар дицделла, хеталуш хилар дара.

Со члогла цецйоккху кху хаттаро: «Мичахъ ю хъан зуда, Сарат?»

Нагахъ тхан ца хъеший а баьхкина со лъьхуш белахъ, цара ца хьотту Джоне: «Мичахъ ю хъан зуда, Лиза?» Нисдар кхузахъ сов ду, иза, нагахъ ца чохъ Лиза це йолуш кхин а цхъа зуда елхъара бен, доглуш хир дацара. Масала, нагахъ сан клентех цхъаммо Лиза це йолу йол ялийнехъара, тлаккха нисдан дезар дара: «Со хъан зуда Лиза ган веана, ткъа хъан нус а йоцуш».

Тхо девзаш болчара, дуьххьалдла хоттур ду: «Мичахъ ю Лиза?» Нагахъ хъеший тхо девзаш а боцуш, цийнан хлусамнене бистхила лууш белахъ, цара Джоне хоттур ду: «Мичахъ ю хъан зуда?»

Суна хлетал-метал ду, цу хъешашна Ибрахлм а, Сарат а девзаш дара, хлетте а цара Саратах лаьцна цуънан це а йоккхуш хьаттира.

Хулийла-м дацара те и хъеший-маликаш ала лууш хилар: «Ибрахлм, тхо кхузахъ ду, хъуна Сарат хъан зуда хилар дагадаийтархъама. Тхуна хъан зуда-мараллин дахар кху муьрехъ кхечу тайпана гуш хилар а, хъан Хлажарх бер дуйла а хаьа, амма Сарат хьалха санна хъан зуда ю». Тлаккха, иза ша *дакъалоцуш* хила дезачу, церан хабаре хьогаллица *ладуглуш*, хлунда хилла кхетадойла ду. Цуънан яьлла лелачу дахарехъ хъеший нагахъ хуьлура. Ибрахлм ша волччуьра длаиккхира, шен четарна чу вуллучохъ ножан хъун йолчохъ, кхо стаг гинчу хенахъ. Библейски повествовани йоьшуш, вайна, даар дукха хан ялале кийчча дара, аьлла, моьтту, амма ма-дарра аьлча, иштта хьоле делкъе яр кечдархъама, сахъташ дладахна хила деза.

Адаман цлехъана Делан сатийсарех лаьцначу хабаршка ладегла стенна оьшу, юкъарло доцуш цу хабарехъ цуънан дакъа лоцийла хилча? Схъахетарехъ, хъешо юха а хъаьжна, аьлла: «Суна тешаран

да го, ткъа нана мичахъ ю?»

Иза цъхана Іаламатца цлехъхана тхан ца Везачу Элан маликаш чу а даьхкина, Джона цаьрга делкъе яре кхайкхинчуха, тлаккха цуьнан со нуьцкъаха хъешан чоьнна чу араялийтар хилийтар долчуха санна хир дара. Цена къера хилча, тхан цахъ иза цкъа а хир дацара. Джонан хъеший — уьш сан хъеший бу, сан хъеший — уьш цуьнан хъеший бу. Амма вайн контекстан дурьха, хуьлуьйтур вай, цъхана бахъанийна со чоьнна чохъ яц, тлаккха цлехъхана суна хеза, хъешаша сох лаьцна хойтту. Кху хиламехъ со сихонца уьш болчу араер яра!

Сан, Сарате генаяла аьлла хиларан я, цул совнаха, Ибрахїм цуьнца уьйр йолчуьра сецна хиларан, ойла ярна цъха а бух бац. Ас лаамаза ойла йо, цунна шена ца лаьара царех дїакхета. Хало стенца ю аьлча, адамаш дог дохарца оццул юххера тїеїтталочу хенахъ, царна шаьш муьлш ду дицло. Сатийсаро лазам хуьлуьйтур бу. Цундела уьш кьайла а буьйлу, бела а кьежа, тлаккха харц дерг а олу цара.

Муьлххачу а бахъанашна Сарата четар клелара ара а хьоьжуш, божарийн хабаре ладобгїнехъ а, иза Дала историна чу юхаерзийнера. Со теша, дерриг а Ибрахїмна а, Саратна а, иза хїнца а цуьнан зуда хилар дагадаийтарна тїера доладеллера. Кху дїахьедаро цуьнан эмгар Хїажар юьстах татта езара, тлаккха цу гїуллакхца берриге кхузахъ болчарна иза мила ю дагадаийта дезара. Сарат принцесса яра.

Стенна хойтту Ибрахїме?

Кху исторехъ кхин а цъха самукъане киртиг ю — Сарат елаелира, амма хаттар Ибрахїме дира.

«Тлаккха Везачу Эло элїра Ибрахїме: “Сарата, ела а йоьлуш, хїунда боху, шен бер хир дуй-те, ша кьена ма ю?”» (Дол. 18:13, кхузаманан гочдар).

Сарата динарг стенна хатта деза Ибрахїме? Кху декъа тлехъ ойла ярца, суна баккъал а хетало, Доладалар книгин

вуърхитталгачу коъртехъ далош долу хабар, Сарате дѣахъедина дацара, аьлла. Хила мега, Ибрахѣм Дѣла цуьнца дагаваьллучунна тѣхъ хѣнца а ойлѣаш хилла хир ву. Хила тарло, цунна Сарате дѣйца ца лаьара. Суна Джонаца вовшашка хаам дѣахъебан ѣйцѣлуш хиламаш богѣура. Я, хила тарло, царна, къамел а дина, и сатѣйсар дицѣлла. Амма цхъаь гуш ду: кѣнтах лаьцна долу сатѣйсар, цу юкѣа догѣу Саратѣхула кхочушхила хъажѣйна а, цунна дѣлла дерг а, хѣнца а дахарѣхъ кхочушхилла дацара. Векалша хъьттира Ибрахѣмѣ:

«Везачу Элана дан хала хѣумма а дуй? Хѣан-хѣа! Аѣса ма-аллара, Со бѣаьста юхавогѣур ву, цу хѣнахъ Саратан кѣант хир ву». (Дол. 18:14, кхузаманан гочдар).

Цхъа шо дѣадаьлча Саратан кѣант хила веза. Суна тоьал беламе ду, Сарат ша ѣоьлуш хилар дацаре дан хѣоттар, хѣттар ур-атталла цуьнга а доцуш, тѣа Ибрахѣмѣ ма дара. Тѣаккха къаьстѣина со тееш дерг хѣун ду, абаденан весѣтан Дѣла волчу, вѣйн Дѣна, цуьнан чохъара елар хѣзна хилар ду, хѣунда аьлча цу гѣуллакхо Цунна дѣган тѣйна дѣлхар хѣзаш хиларх со тешиьта бен ца ло дѣла.

Цу юккъѣхъ, цхъана ойланна тѣхъ дѣларна а, даккхийдерна дѣларна а юккъахъ ѣоккха башхалла ю. Саратан дахар еларх даьлла дара. Исхъакхан дуьнен чу валаро дерриг а хуьйцур ду. Ибрахѣма а, Сарата а цхъана хѣнахъ цхъаьна некъ болийнера, тѣаккха цара сатѣйсар кхочушдѣйр ду, юха а цхъаьна дѣла ѣемича. Сатѣйсарша, майранаш а, цѣран зударѣй а, вежарѣй а, ѣйжарѣй а, божарѣй а, зударѣй а

**Шен барт
баран халкъ
кхоллархъама,
Далла Саретан лаам
а, кѣорге а эшара.**

хабар дуьйцуш хилар тѣдуьллу. Тѣхдуккха ехачу хѣнахъ зударѣй лѣчкъаш лѣлла. Далла, аша хабарѣхъ дакъалоцуш хила лууш хилар, шуна хууш хила лаьа. Далла, Шен весѣтан халкъ кхоллархъама, Саратан лаам а, кѣоргалла а оьшура. Галатахошка дахъѣйтарѣхъ

вай доьшу: «Цу тлехъ яздина ма-ду, Ибрахѳиман ши клант хилла аьлла. Цхъаь гларбаш йолчу Хѳажара винарг ву, важа парглат йолчу Ибрахѳиман зудчо винарг ву. Гларбаш йолчо винарг массо бераш ма-хиллара вина ву. Ткъа ша парглат йолчо винарг Дала члагло еш аьллачуьнца вина ву» (Гал. 4:22, 23).

Сарат хъан ларийр ю?

Сарата Исхъакх карахъ тевеш лелорал хъалха, кхин а цхъа хабар хилла, цунна дакъа лаца ца лиъна долу. Суна кхоччуш хлетал метал ду, кху киртигехъ цхъа а дош ца олуш, иза харцлер, амма Дела Ша юкъавелира.

«Цигарчу нахе Сарат шен йиша ю элира цо. Парар-гларарчу паччахъо Абу-Малика иза шена хезча, ялхой бахийтира Сарат шена схъаяло. Цкъа буьйсанна Абу-Маликана гленах веанчу Дала элира: «Хъо валарна кхерам бу, хлунда аьлча ахъ схъаялайтина зуда марехъ ю» (Дол. 20:2, 3).

Со йоккхайоь, Дела цуьнан цѳарах вистхиларна, хлунда аьлча, схъахетарехъ, и шиь ший а цу дистцахиларх хало еш ца хилла дела. Стенах лаьцна ойла йора цара? Дела цхъа *керланиг* кхуллуш вара, ткъа и шиь хъалха ма-хиллара, вовшийн *ширарчу кепара* терго еш дара. *Шашшигъ ваша а, йиша а ду аьлла, хъалха хитто ца дезара цара, тлаккха кху киртигехъ-м муххане а.* Цара хлнца керла цѳераш схъаэцна яра, тлаккха хлнца Саратан хлнц-хлнца Исхъакх чулацавала везаш а вара.

Сарат, схъахетарехъ, дустийла доцуш хаза зуда хилла... Амма цуьнан дезткъе итт шо ма дара! Хила деза, иза члогла дика лаьтташ яра, я, хила тарло, Дала иза Исхъакх варна кечъеш, цуьнан къоналла кардинально керлаяьккхина. Муьлххачу хиламехъ а, Сарат шарачохъ берах хила езаш юйла а хууш, Ибрахѳим шен зуда Абу-Малик паччахъан глѳтарх ларъян дезаш вара. Иштта ца хилча, иза муха тешна хуьлийла дара, бер билггал кхунах хирг хиларх?

Тех сих-сиха вай ойла йо, дистцахилар — иза муьтлахьхилар ду, алий, оццу хенахь иза иштта дац... иза аьшпаш бу. Муьтлахьхилар – хлун а, маца а ала деза бохург ду. Кху хиламехь иштта муьтлахьхилар гайта дезаш дара.

Шайн хенара хиларна Ибрахлим а, Сарат а, хила тарло, хлинца вовшашца ваша а, йиша а санна, дехаш хилла хир ду, амма и денош чекхдевллера. Нагахь, Дала церан цѐраш хийцинчул тлаьхьа, церан юкъаметтигаш хийца цаеллехь, хлета уьш шеко йоцуш маликаш даьхкинчул тлаьхьа хийцяяла езара. Саратан а, Ибрахлиман а керляяхна йолу цѐраш, керляяхначу интиман тергоне дехьяяа езара. И шиъ ший а шарал кѐзигчу хенахь иза церан берах хир юйла кхеташ дара. Сарат ах бакъдолчунна реза хилира, амма хаа глѐуртур вай, стенах лаьцна ойла йора цара?

Юха, Ибрахлиме схьа а кхайкхина, элира Абу-Малика: «И хлун ду ахь тхуна динарг? Ас хлун вон динара хьуна? Сан пачхьалкх бехке хуьлуйтур-кх ахь. Соьца ахь динарг деш ма ца хуьлу» (Дол. 20:9).

Ибрахлима шен харцлеран кхетаме доцу бахьана кхетийначул тлаьхьа, паччахьо Абу-Малика хлетте а иза декъал а вина, шен латта тлехь баха ховша кхайкхира уьш. Ибрахлима дола дира паччахьна тѐра, тлаккха Дала цуьнан цѐахь болу берриге зударий берах хилийтира. Самукъане ду, Ибрахлима билггал кестта шен дахарехь ган дезаш долчух лаьцна дола дира. Дала Сарат ларйира, ур-атталла цуьнан майрачо шен кхерамазалла цуьнан хьаштел лакхара хлѐттийначу хенахь а. Сарат ларъярхьама, Дела гленех паччахье вистхилира, иза Цунна мехала хазна йолу дела. Тлаккха вай а тешийла ду Делах, Цо, вайн гергарчара а, юхерчара а, ур-атталла вайн майранаша а юьхьлаьржахлиттийначу хенахь, вайна кхерамазалла а делла, вайн дахарехь долу, сатийсар кхочушдийр ду.

Маьрша зуда я гларбаш

Кипин хьалхарчу дахьийтарехь (3:6) яздина ду: «Нагахь шу диканиг а деш, дагахь кхерам хиларна сингаттам а боцуш Iаш делахь, шу Цуьнан йоIарий ду» (кхузаманан гочдар). Сарата кIант вина, цуьнан йоIарий ца хилла, амма Дезачу Йозанаша вай хIнца цуьнан билггал бакъдолу йоIарий ду боху. Вай сатийсарца долу йоIарий ду, маьршачу зудчун йоIарий, нагахь кхерамна вешан леларна контроль ян а, карзахдийларе вешан доьналла лечкьо а ца магадахь.

Сарат Дела а, шен майра а мехала веш а, лоруш а йолу маьрша зуда яра. ХIажар, вукху агIор, шен олахо Сарат ца езаш йолу, йоьзна йолу зуда яра. ХIажаран тIаьхье ИсмаьIал, шен ненах тера а лелаш, Исхьакх хьийзош вара. Сарат, йоьзна йолу уьйраш доьзалх дIакъасто езаш хиларх, кхийтира. ТIаккха вай а иштта лела деза. Галатахошка дахьийтарехь (4:30) яздина ду: «Эккхае и гIарбаш а, цуьнан кIант а, хIунда аьлча гIарбашо винчу кIанта паргIат йолчо винчу кIантаца тIаьхьадисинарг доькьур дац».

ГIарбашан кIантана тIаьхьалонгахь дакъа ца хилира. Иза шен хилла долчу дех а, ненах а велира. Маьршачу зудчун а, гIарбашан а цхьа майра вара. Шинненнан а кIентий хилла. Амма царех хIораннан а ИбрахIимца башхалле юкъаметтигаш яра. ХIажаро буржалша дIалаьцначу лен дегIан сурт гойту. Сарата маьрша хилар а, ваIданаш хилар а гойту. Иштта яздина ду «The Message» гочдаран Керлачу Весетехь цу юкъаметтигийн шина кепак лаьцна:

«Цу тIехь яздина ма-ду, ИбрахIиман ши кIант хилла аьлла. Цхьаь гIарбаш йолчу ХIажара винарг ву, важа паргIат йолчу ИбрахIиман зудчо винарг ву. ГIарбаш йолчо винарг массо бераш ма-хиллара вина ву. Ткъа ша паргIат йолчо винарг Дала чIагIо еш аьллачуьнца вина ву. Иза шен кхин маьIна долуш дустар ду. И ши зуда Дала бина ши барт санна хуьлу. Цхьаь Синай олучу лам тIехь бина барт бу. Цу бартаца леш беш хиларна, иза лай вина йолу ХIажар санна хуьлу. Ткъа Iаьрби-махкахь болу Синай-лам «ХIажарца» боьзна бу. Иза хIинца а лаьттахь йолуш йолу Ярушалайм санна лору. ХIунда аьлча

Ярушалайм а, Цуьнан бераш санна лоруш болу бахархой а лоллехъ бу. Ткъа вайн нана санна лоруш йолу стигалшкара Ярушалайм паргIат ю» (Гал. 4:22-26).

Суна чIогIа тамехъ ду хIара дешнаш «иштта бу Саратан некъ». Шен къаналле кхаччалц а инзаре хаза хиллачу зудчух, Дала леррина Къобалвинчуьнгахула цкъа а йовр йоцучу а, телхар йоцучу а хазаллех лаьцна синхаам бийриг хилира. Вай сатийсаран жамIехъ дуьнен чу девлла ду.

Тешаран да волу ИбрахIим а, цуьнан принцесса Сарат а — Дала леррина Къобалвинарг а, Цуьнан нускал долу, Динан тоба а гойту, масалш ду. Вай ваьш Дала леррина къобалвинчу Iийсах доьзна а, муьтIахъ долуш хила а дIахIитта тIекхайкхина ду. Иза вайн бIаьргаш бу, тIаккха берриш а ийманехъ берш Цуьнан олаллина а, Iедална а, куьйгаллина а муьтIахъ хила беза. Амма вайн кхера бахьанаш дац. Иза вайн майра а, кхоллархо а ву. Цо вай Шен безамца кечдина.

ДIалечкъар сацаде!

Нагахъ Дала шуна чу лаам биллинехъ, Цо иза кийрахъ лело а, дуьнен чу баккха а ницкъ лур бу. Дела Шен ваIдица шун дахаре хъажа веача, и ницкъ шуна тIе буссур бу. Хила тарло, кху книгин агIонаш Саратан хьешех тера ю. Хила тарло, хIара дешнаш, шуна шу муьлш ду дагадаийтархьама даьхкина.

Цхьана а вайга аьллачо болх бийр бац вайна чохъ, Дала дуьххьалдIа вайга сьхаолучо санна. Шу шаьш долчу меттара дIа а лилхина, шун кхин дIа болу кхоллам билгалбоккхун долчу, Цуьнца къамел дан довда деза. Адамаш, аша шайн дахарехъ дохьуш долчуьнан хьашт долуш ду. Зударшна дIалечкъаран хан яц. Шайн цIе хьахош ма хеззи, сьхадовдан а, мохъ хьакха а деза хан тIекхаьчна: «Со кхузахъ ву! Суна ладогIа лаьа!»

Нагахъ шу дустар доцуш а, шайна тIехъ толам ца боккхуьйтуш а даха лууш делахъ, дIалечкъар саца а дай, къамелехъ дакъа лаца.

Шарахь дуккха а хума хуьлийла ду. Саратана и шо цхьана а кхечу шерах тера ца хилла. И тамаша бац, иза Делера ховса бахкаршца даздина долу дела.

Шуна а хара шо иштта хилла дӀахӀоттийла долуш хиларх кхетий шу? Хара шо, балдаш тӀехь делакежарца а, харцонца а, ИндагӀехь долалойла ду, амма дагчоьх сатийсар хиларца чекхдолийла ду.

Аша эр ду: «Собардел цкъа минотана, со харц ца лоть».

Хан-ха, харцлоь, нагахь кху дешнийн цхьаьнатохарех муьлхханаш а бохуш делахь:

«Дукха тӀаьхьа ду».

«Со тӀех къона ву».

«Со тӀех къена ю».

«Со мегаш яц».

«Ас дукха гӀалаташ дийлийтина».

«Соьца иштта а дерриг а низамехь ду».

«Суна дагахь дерг ца оьшу».

Алсам долчух хьогах ца хиларх, харц а ма ле, баха а ма баха. Ойла яр дӀа ма таса, и ца дахь шун деган неӀ дӀакъовлалур ю, цкъа хьалха делар, тӀаккха харцлер хир ду. Шуьйрра шайн дог дӀа а деллий, шайга схьаьедеш долу лаламаташ схьаэца. Делаллин а, кхоччуш лаламаташ долчу а дахаре кхайкхарх дийларан метта, ваьшна делла долчу хилла доцчух цец а дуьйлүш, дуьйлүр вай! Вай-х, Золушка санна, ма дай, ткъа вай дехаш долу дуьне, дена я нанна бина йижарий санна, ду. Принц неӀарехь лаьтташ волчу хенахь, мел лаьттар ду вай кхин а йоьхна ной йолчоьх доьлхуш? Шуьгахь Цуьнан дог-ойланан дахарна оьшу дерриг а хума ду. Цкъа мацаха шуьца хиллачу кхечу адамашка а, церан тӀекхайкхамашка а хӀунда могуьйту аша шайн меттана сацамаш бан?

Стенах лечкъа шу?

Муьлхачу шайн деган лаамашка цадашарца хьоьжу шу хӀинца? Стенца ду шун сатийсар? Шуна бевзий, шун легашкахь шад хӀоьттина нервийн белар, шайн лозуш йолу меттиг куьйгаца дӀалато

шу гІертачу хенахь, шун чуьра схьаболуш болу? ЛадогІийша!
Шу дерриг хІума а ду, тІаккха хІумма а дац! Дала леррина
Къобалвинарг бахъана долуш и сатийсар шун а ду!

Хила тарло, шун дахар кхин бІаьрхинан тІадамаш дац. Лазар дІа
а даьлла, тхьуздолар бен ца дисна. Я иза, Делан хьакхаваларо шун
бІаьрхиш доуьйту, меттиг ю те? Дуьненахь тІехдукха дассаделла
адамаш ду, цундела уьш, беларца сатийсар дІадукъа гІерташ,
буьйлу.

Хила тарло, иза, вай Далла тІеххала хІуманаш ду, аьлла, ойла
ечу хенахь, вай цхъана хІуманца вешан да волчу ИбрахІимах тера
долу дела ду те? Шун дахар маьнах дуза хала ду те Цунна?

Шун машаре Іалам безамах дуза тІехтІаьхъа хилла дІахІоьттина
те Цунна? Шуна хетарехь, Цунна шун дуьхъа дан тІеххала хетарг
хІун ду?

«Ша билгалгъяьккхина зама тІекхаьчча, Дала ваийтира зудчо
дуьнен тІе ваьккхина волу Шен КІант. Иза а вара товрат-
хьехамийн долахь, цухьехамийн долахь берш паргІат а баьхна,
вайх а Делан бераш дархъама. Ткъа хІинца шу Делан бераш
хилар гойтуш, Дала Шен КІентан Са даийтина шун дегнаш чу,
массо а Іийсах тешаш болчеран санна. Цу Сино Деле кхойкху:
«Дада, Сан Да!» – бохуш. Цундела хьо хІинца, лай а воцуш,
Делан кІант ву. Ткъа хьох, кІант хилча, хьо Делехула Цуьнан
тІаьхъенах а ву» (Гал. 4:4-7, «The Message»).

Цкъа-мацах шу, тІаьхъенах дерш, лачкъийна дара, амма тІаккха
мах белла схьаэцна дара. Дала леррина Къобалвинчо жІара
тІехь Шен Іожаллица вайн дуьхъа схьаэцна долчу дерригенан
кхачамаллехь дахар, — иза сийлалле а, майрра а юьхьарлаьцнарг
ду. Шуна, аша Цуьнан Дош, исторически книга санна а доцуш, ткъа
шуьга шайгга яздина кехат долуш санна, доьшур делахь, дерриг
а шайн долахь дерг карор ду. Цул тІаьхъа, Цуьнан Дош даг чохь
чІагІдархъама, шайн озах пайда эца. Мухха гуш а, хеташ а делахь
а, шу дан а ду, Делан Дешо шух лаьцна бохуш долу дерриг шун

долуш а ду. Тахана, тIаккха нийсса хIинцца а Дала шуна керла цIе луш ю, Цо Шен ваIда кxочушдеш а, Цуьнан бер хиларан шун агIо тIечIагъеш а ю. Шун дахарна болу Делан кхоллам а, Цуьнан шух лаьцна дешнаш а шун хIинца долчу хьолаца доза тоьхна дац. Цуьнан шун дубьха долу сатийсар цхьана а хIуманца дусталойла долуш дац. Ма лечкьа цунах.

ТIеизца.

Хьесап дарна хаттарш

1. Шуна хаьарий те, Дала леррина Кьобалвинчуьнгахула нийсса *хIинццехь* Цуьнан КIентан Iаламан амалехь долчун декъашхой хиларе шаьш тIекхойкхур дуйла?
2. Юй теша шун дахарехь цхьацца агIо я юкьаметтигаш, шаьш кIордайойтуш йолу а, уьш дIахадо езаш йолу а, я шун дахарехь аша Цунна хьалха дIанисъян езаш йолу а, Дала дина ваIданаш кxочушдан Цуьнан йиш хилийтархьама?
3. Къайладубийлий те шу? Нагахь иштта делахь, стенах?
4. Далла шун нийсса дакъа лацар лууш долчу, хабаршка ладугий те аша? Стенна?
5. Муьлхачу хиламехь дистцахилар — иза муьтIахь цахилар ду?
6. Дала шуна дала а делла, тIаккха шу цунна тIехь дубийлуш долу, цул тIаьхьа харцдерг олуш долу, сатийсар дуй те?
7. Шайн ладегIа а, хьежа а долу марздалар хийцархьама а, тIаккха жигара а, даггара а лелар долорхьама а, хIун гIулчаш юьхьарлоцийла ду шун?

Дуста ма дахьалаш!

«Дустар — дакхийдеран кьу».

ТЕОДОР РУЗВЕЛЬТ

ХIара корта, схъахетарехь, дIахьедарца язбина хила
беза!

Аша хIинцца доьшун дерг шийла а, керла а ду. ХIара, соьца хилла йолу, гийла бакъдерг дуьйцу тIаккха цуьнца цхъаьна лартIахь йоцу а, партал а истори ю. Ас сатуьйсу, вайх цхъаммо а цкъа а зен ца дезна, ас хIинцца шех лаьцна дуьйцун долу, ца лайна иштта цкъачунна долу хъекъалан талхар. Амма нагахь шуьца иштта дерг хиллехь... шу цхъаа дац. Иштта.

Де тоьал зуламе доцуш доладелира. Фланелан пижамина тIехула халат тIе а коьллина, кьовллуш и дIа а йихкина, Колорадора шийла январски Iуьйренна дуьхьалъяхархъама, со кьухни чу яхара. Джон сахьт сов хьалха хьала а гIаьттина, тийна шен кабинета чохь йоьшуш вара. Со кьухни чухула сайн кофемашинна гонаха хьийзаш йоллур, тIаккха сунa сан кIентийн ши IиндагI шайн гIулкхашна

неIарехъа доьдуш гира. Остин балха вoьдура, ткъа Алекс — школе. ЦIа чу воллучуьра неI дIакъовлаелча, со диван тIе охъахира, чIогIа цхъаьнайогIуш йолу тIо левсарца яьлла чoпа а, хъожа йогIучу бецан буьртигаш а, цIеначу какаон дакъoш а, рафинированни доцу шекар а, вовшахтухуш кечийнчу экспрессо-кофен шолгIачу кружкин чам а боккхуш. (Со къера ю, суна вуно чIогIа берриге сайн доттагIашна кружки чохь иштта малар дала лаьа!)

Iаьнан малх хIинцца хъалаболуш бара тхан цийнан керта-аренна тIехула. Со бегийла дивана тIехь дIатаръелира, бодане-сийна IиндагIаш дIалоккучу, маьлхан розочу зIаьнаршка хъежархъама. Тахана рейсе яха сихъяла ца дезара. Хъалххе Iуьйранна хила дезачу цхъаьнакхетарна хъалха душа кIел яда ца дезара. Сан сайн де сайна езачу кепара доладойла дара — меллаша. Ас кIоргге чу са а оьзна, куьйгашца кедан тулгIенан кепара ангали схъалецира, чохъяра со юзучу йовхонах марзо а оьцуш, тIаккха ций хъе чу кхачар хааделира суна. Гонаха кхоччуш тийна дара.

Билггал цундела, Делан Йозанашна а, айса хIетахь йoьшуш хиллачу доланаш а, хIора денна долу дош долчу а книгина тIе куьг кховдо дезаш яра со, я дуьххъалдIа Делан дикаллах лаьцна мукъана а ойла ян езаш яра.

Телефон караэцале хъалха, аса коьрта хIун ду, аьлла, ойла ян дезара. Теша сох... хIинца суна хаьа. Иза сан кхачам бацарех цхъаь ду, амма хъакъ хилар а ду. Суна юкъараллин маша — доттагIашца уьйр хиларна аьтто бу. Церан арахецаран агIонаш херцар, суна юххерачу адамашца кофе мийлар санна ду. Цу гIуллакхна нийса хан а, меттиг а хилча, цхъа а вониг дац уьйр хила гIертарехь. И меттиг кхоччуш бегийла йоцуш яра цу гIуллакхна. Адамашца цхъаьнакхетарал хъалха, цкъа хъалха кофен кедаца, ткъа цул тIаьхъа Дезачу Синца цхъаьнакхетачарех цхъаь ю со.

Список

Твиттерехь ленте хъoьжуш, со сайн дуккха болчу доттагIойн цхъа юкъара дерг хаадала йолаелира. Суна бевзаш а, безаш а, тIаккха

ур-атталла царех глайгла бар хаалуш а болчу, уьш список юкъя бахийтинчу наха, цхъана зудчунна баркаллаш бохура. Дуьххьалдла цхъа список а йоцуш, амма СПИСОК ю. Иза суна сайна а члогла кхача луу, рейтинг яра.

Кху меттехь шуна гуллакх довзийтар члогла мехала ду.

И рейтинг хлора шарахь керлайоккхуш а, арахоьцуш а ю. Таьхьарчу масех иттаннаш шерашкахь иза хлоттош мукъя яц тайп-тайпана организациш а, цхъацца долу адамаш а.

Хинца иза цхъана адамо хлоттийна, ур-атталла организацис а доцуш. Цуьнан автор зуда яра... Суна цуьнах лаяцна хезнера, амма суна сайна иза ца евзара. Тхо девзаш хилла ца хиларх, сан цу спискана юкъя яха лаам маллуш бацара.

Со ерриге а цлерашка хьяьжира. Уьш алфавитан кепехь багарбина болу дела, ткъа сан фамили Б элпана тлера йолалуш ю, со тоьал сиха, суо юха а рейтинг юкъя ца кхьяьчийла кхийтира.

Сан фамили хинца а цкъа а цу юкъяхь гучуяьлла яц. Амма кху муьрехь цу юкъяхь берриге а суна бевзаш берш бара. Сан дешархой бара цу юкъяхь. Сан книгин испанхойн матте гочдархо а яра цу юкъяхь.

Шу, схьяхетарехь, цецдуьйлуш хир ду, иза хлун список ю а, иза суна иштта мехала стенна ю а, аьлла?

Иза Америкехь бие тоьллачу зударийн-гуллакхдархойн рейтинг ю.

Сан дог сихделла деттадала доладелира. Коьрта чу лартлахь доцу хеттарш а, дустарш а кхийдара. Со хлунда яц цу список тлехь?

Аса клезиг арахецарш деш хиларна хила тарлой те иза?

Сан хье тлетаьлина оила ян болабелира.

Цхъа миллион а сов сан книгаш йоьхкина, со хинца ткъех сов шерашкахь дерриге дуьненахула дласа а лелаш, зударшна гуллакхдеш ю — иза тоьаш дац ткъа, рейтингехь меттиг хила хьякь долуш хилархьама?

Со дика доттаг! ю. Ас хинца ткъе итт шо сов бракехь а йолуш, виь клант хьала а кхиош, шена чохь даггара вовшийн безам болу,

дoъзал кхoъллина хиларца дерг ткъа?

Лахoхъ аса жимо абзац йийшира. Список хlоттийна зуда, къера яра, хила тарло, список юкъа ерриге цlераш яхана хирг ца хиларна, билггал цу юкъахъ меттиг дlалаца хъакъ долу, амма цхъацца бахъанина цу юкъахъ ца нисбелла, зударий хир бу. И хъл нисдархъама, цо кхечу цlерашна меттиг йитинера.

Аса чекхъяллалц агlонаш хирцира.

Нийса хир дуй те сайн цле тlетохар?

Баккъал а лела те со? Дера, нийса ду!

Хила мега, сайн гloънче дoъхур ас и дар. Кхиъна йoгlучу школе лелаш йолчу дешархочух терра, со хъераяла герга ю бохучух кхетча, сайн майра лаха яхара со.

Даъллачу дарцо лестаяре тера йолу пижама тlеюъхина а йолуш, цуънан кабинет чу а иккхина, мохъ хъаькхира ас: «Джон, со юха а список тlехъ яц!»

Сан хъомениг oхъахиъна а волуш, Делан Йозанаш дoъшуш вара, иза шен блъргех долчу куъзганашна тlехула воъхна соъга хъаьжира. Цунна цу рейтингах лаьцна ца хаъара. Со, дерриг а сайн хазачу къамелах а, куъйга эшарх а пайда а oъцуш, гlуллакхан дух кхето йолаелира. Иза меттах цахъаьйра. Ас цуънга цу список юкъахъ болчарех лаьцна а, сан цле цу юкъахъ ца хиларна сайна халахетарх лаьцна а дийцира. Иза ша волччохъ кресли тlехъ хиъна висира, цо Делан Йозанийн байташна клел сиз хъoъкху маркер дlа а хилийна, цlоцкъамаш хъалаайар бен ца дира. Аса сайн айаме къамел чекхдаьккхича, цо паргlат Дезачу Йозанашкара масех меттиг карлаяккха схъахъедира соъга.

Иштта жоп дацара ас сатуъйсург! Суна цо ала лаъара: «Лиза, суна халахета. Со реза ву, ирча гlалат даълла. Схъаяхъа сан телефон. Ас дерриг а нис а дина, хъан цле список юкъа йoхуьйтур ю». Амма цо иза ца дира.

Ас цунна жоп делира: «Йoъшур яц ас и байташ — суна уъш дагахъ лаьтташ ю! И дац суна хlинца хъoъгара oъшург! Кхеташ вац

хьо? Со хинца шовзткъа шарал сов яьлла, со цу рейтинге цкъа а кхаччане а кхочур яц!»

Джона хаьттира: «Хъан хлоттийна иза?» Ас цунна цѐ яьккхира... Цу цѐро цунна цхъана а хлуманых лаьчна ца бохура.

«Хъуна евзий и зуда?»

Ас корта ластийра. Цо меллаша шен Делан Йозанаш тѐ бѐаьргаш охъа а бахийтина, хинца рекомендацѐ йина долу дешнаш юха элира, алсамчу эвсараллина кхин а цхъа байт тѐ а тухуш.

Майрачуьнгара доглазар даккха ца делира соьга. Со маьхъарца араедира цуьнан кабинет чуьра: «Со гальйуйлуш хиларх кхетархъама, суна и байташ еша ца оьшу! Суна со гѐлатйуйлуш юйла хаьа! Амма цунах суна атта ца хуьлу!»

Суна зудчуьнца къамел дар оьшура. Майрачунна сайн дог дохаран бахъана юха а ца хазархъама, со, минус йолчу температурин шело хаа а елла, уче чу елира еккъа пижама юьйхина а йолуш. Мел лахара а, схъакхайкхаран нуьйда тѐтаѐяле хьалха, дуьххьалдѐа дог лозуш хилла дѐа а ца хлуттуш, бакъдерг эр долчу, стаге ала деза, аьлла, ойла йира аса. Сайн истори аса кху дешнашца йолийра «Суна хаьа, со бакъйоцийла...», ткъа цул тѐаьхъа ерриг а списаца йолу истори йийцира.

«Ткъа со юй цу тѐхь?» — хаьттира цо. «Дѐра ю! Цу тѐхь берриш а бу, со йоцург!» «Цхъаннан а гѐуллакх дуй цуьнан?» — со теян гѐьртира сан доттагѐ.

«Схъагарехь, сан гѐуллакх ду, хъан, хууш ма-хиллара, дац, хьо-х спискехь ян ма ю-й, — жоп делира ас. Тѐаккха нийсса тѐтуйхира: — Суна иштта хила ца лаьа, амма соьга хлумма а ца дѐлао. Суна, со бакъ йоцийла хаьа, сан дуьххьалдѐа цхъаьнца дагаѐла деза. Джона хинца Делан Йозанашкара масех байт ешар схъахъѐдина соьга»

Дистцахилар.

Шуьца цкъа-мацца а хиллий иштта дерг, шу шайга аглонгахъара хьоьжучуха а долуш тѐаккха ойла еш, хѐара хлун хъѐраѐлла зуда ю?

Иштта киртиг яра соьца. Хѐора сан дош хьалха аьллачул лартѐахъ

доцуш хеталора суна. Сан, суо хинца долорна дохкояьлла долу, телефонехула долу къамел сихо чекхдаккха дезара. Ас сайн доттагӀчунга кхоьссира: «Со дуьххьалдӀа даре деш ю хьоега. Суна кхечу тайпана ойла ян лаьа. Ас кхечу тайпана ойла ян деза!»

Иза кхоччуш соьца реза хилира (со бакъ ца хиларца), тӀаккха оха шиммо юдика йира.

Суна нийса хӀун ду хаьара. Сан майрачунна нийса хӀун ду хаьара. Сан доттагӀчунна нийса хӀун ду хаьара. ХӀетте а суна сайна вон хеташ хилар хаало.

Хинца со цу рейтингана адамаш схьакъасторан агӀонна эргӀадъюьйлур, тӀаккха и гӀуллакх лелош хиллачу зудчунна оьглаз а оьхура. Хьан до иштта дерг? Со кхин цкъа а цу списке хьаьжча, суна цу тӀехь, цо юкъабахийтина боцчу, кхин а дуккха болчу зударийн цӀераш ца хилар билгалделира... Аса айса ей те иштта список. Сан уьш берриш а цу тӀе язбойла дара! Эххар тӀаьхьа сан Твиттерехь а, Фейсбукехь а цу ледин чул алсам лархой бу. Сан рейтинг хӀун оьшуш хир ю? Аса, схьахетарехь... иттех секундехь ойла йира. ХӀан-хӀа, хӀуьа хилча а ас и дийр дац!

Со мел гӀиртича а, берриге хьакъ долу кандидаташ мел лерина дагабахийта гӀиртича а, аса хӀетте а цъха милла а йицйийр яра. Со суо цъхалхадаккха гӀерташ йолу, дов церан дахарехь дӀахӀотто-м ца лаьа те суна? (Нагахь санна со ойла ян ца йолаеллехьара, ца хууш цъхаь оцу список юкъа вахийта суна дицдала там бара бохучун, суна дан дагадеанарг дерриг а хӀумма а доцург хир дара, тӀаьхарчу эха сохьтехь ас сабӀарздаларца бинчу къийсае терра.)

Ас телефон дӀа а теттина, бӀаьргаш дӀа а къевлина, кӀоргге са чу а оьзна, дӀахийцира и хьал. Со тиеяла йолаеллачу хенахь, суна, сайга кӀеда дистхиллачу, Дезачу Синан аз хезира: «Лиза, хьан дог дӀухур дарий те нийсса иштта цу спискан бахьанина, нагахь хьан цӀе цу тӀехь елахьара? Ахь иза нийса а яц, йина яьлла а яц, аьлла, эр дарий те, нагахь цу тӀехь хьан цӀе язйина елахьара?»

Билгал бакъдолчун киртиг. ХӀан-хӀа. Со оьглазъоьхур яцара, ас социальни машанехула баркалла эр дара, сайна евзаш

Йоцчу цу зудчунна, тлаккха, хила тарло, кхечеран тидам цунна тѳбахийтархъама, Твиттерехъ арахоецур дара и керланиг.

Со цецъяьлла яра.

Хлаъ. Со марехъ йолу зуда а, нана а, баба а ю, хѳетте а сунa сайн билггал бакъйолу амал хилар дицлочу хенахъ, со юха а дустаран бохам баьлларг нисло. Рейтинг сунa, хало каро гѳо дина, совглат нисделира.

Вай тѳенлагдар кхечу адамашкахъ лобхучу хенахъ, вай даим а, арахъа а лаьтташ, чухъобжуш дерш долчуха хеталуш хир ду. Билггал аьлча, лаьттахъ цхъа а адам дац, хъо мехала хиларх хъо тешор долу. (Бехк ма биллалаш, амма ур-атталла шун майра ала хѳума доцуш велахъара а, цуьнга иза хѳетте а далур дацара.) Цхъана Деле бен шун дагчохъ язлур доцу дешнаш, цхъана а тѳекхиаре а, цхъана списке а, цхъана совглате а тешнахиларца язлур дац:

Сан езарг а, хазаниг а, кхачамалле евзаш ерг а...

Воккхаверан къу

Бен дац, арахъара дерриг а муха гуш ду, цхъана Далла хаъа зудчун дог сахъийзош дерг хѳун ду, тлаккха, дустар а деана, церан машар лачкъабале хъалха, шайн са тедан дицлуш болу, пижамаш юьйхина карзахбевлла болу зударий муха тебан беа цхъана Далла хаъа. Сан, дерриг а аша къийсамалла дузорца деш долчо, шуьгара ницкъ лечкъош хиларх, шу тешадойла ду. Теодор Рузвельто чѳогла нийса кѳел сиз хъаькхна: «Дустар — воккхаверан къу».

Цу ѳуьйранна сунa билггал къола хааделира. Сунa со иштта леларал лакхара ю моьтттура. Сан баккъал а дуккха а шерашкахъ кху тайпана еккхар хилла дацара! Амма цу ѳуьйранна менопаузица догѳлуш долчу синан тергалцадарца эйна йогург кхоьллинера. Иза хилира, схъахетарехъ, сунa чуьра цхъа хъостанаш бехделла хиларна, сан деган беш асар даьлла, тлаккха цунна терго яр оьшуш долуш санна. Аса сайн кемсийн беш шен лааме дѳаеллачух тера ду, цунна дика асар дан дезачу хенахъ.

**Аша, кыйсамалла
а долуш, деш долчу
дерригено а, шун
ницкъ лачкъабо.**

Дустаро тле а ийзош, шена тлаъхъа
длаийзаво.

Цунна магадахъ, цо даим а шу
билггал бакъдолчух дладуьгур ду. Дустар
шу чурьа десто глертар ду, кураллин
мекара мlara а ийзош я лазапехула а,
тешна цахиларехула а охъа а ийзош. Оцу
а вукху а хиламехъ шуна тоъал сиха, низам а доьхнийла а, тлаккха
шу, чохъхъа а хьохъжуш, арахъа лаьтташ хилар, хаалур ду.

Суна, адамаш хаа а хууш шайн гонна юкъара длабахар, тамехъ
ца хета. Амма, чохъхъа хъажархъама, ша арахъа хилар хаадалар
охъу, хиламаш а хуьлу. Иза къона а, хьекъал долуш а, товш а ю.
Бен дац, со цуьнца реза ю я яц, со цунна чlogla баркалле ю, цу
списко суна чохъ дладиллинчунна тлера.

Ас сихха хаам длабахыйтира сайн собаречу доттагичуьнга, иза,
бакъдолуш, сан талхаза хиларх шек хила йолаелла хир яра. Тлаккха,
сайн веза майра мараволлархъама, юха а кабинет чу яхара. Цул
тлаъхъа со, сайн кога тудучу клархашца дладуьйшучу чохънна чу а
яхана, нел дла а къевлина, голаш тле хлоьттира. Сан доланан дакъа
иштта дара:

Стигалара Дада!

Баркалла Хьуна, Ахъ суна сан кхачамбацарш гойтарна.

*Гечдехъа суна. Кху асаран орам длабеллахъа суна. Иийсан цлеран
дуьхъа, амин.*

Де кхин дла доьдура, со хинца сайн хьекъалза хиларан сохъте
юхахъохъжура, цуьнан глурте хиларх ела а йохълуш. Тлаъхъо цу
дийнахъ со сайн гохънчица вовшахкхийтира. Почтега хъовсуш,
тхуна тоъал башха хилам карийра. Схьагарехъ, со масех кхечу
зударийн моганехъ зударийн дог айарна леринчу тлаъхарчу
хиламех цхъанхъа дакъа лаца лараме хъешийн метта хаьржина.

Тхо цигахъ ца хиларна тхан ларам баран билгалонна, цара,
тхох тера йолу, шийтта пластикови тайниг йинера. Сан тайниг

Джоне дѝахъажийра, цунна цуьнан офисехъ меттиг хирг хиларх са а туйсуш. Со, тайниг карахъ хьийза а йина, члогга елаелира, хлунда аьлча суна цунна тѝехъ, со цкъа а сцени тѝе йолуш йоцу, кѝайн джинсаш гина дела. Ас иза юьстах йиллира. Тѝаккха суна девзаш долу шабар-шибар хезира: «Хьох тайниг хилийтина. Хьо ирсе юй?»

Аса, кѝайн джинсашца а, карахъ микрофон а йолчу пластикови вастехъа корта ластийра. Тайниг, список санна, харцонца тарйина яра. Со юха а елаелира. Со иза дѝакхосса гѝоьртира, амма майрачо тайниг соьгара схъаяьккхира, иза суна а доцуш, ткъа шена яйитина хилар дага а доуьйту. Со шек ю, цо иза, сан юххерачу хин йолчу хенахъ, кхин гѝурте денош ца хилийтархъама йитина.

Лело дезаш доцу кхо хлума

Суна иштта а дагахъ хууш йолу, Дезачу Йозанашкара муьлха меттигаш схъахъейира соьга Джона юхаеша аьлла? Цкъа-делахъ, Коринтхошка шолгга дахъийтар (10:12):

«Тхуна ца лаьа шаьш лакхара хеташ болчу цхъаболчаьрца *дустадала а, царах тардала а*. Цара, шаьш вовшашца а дустуш, *дуйхъ-дуйхъал а хлуйттуш*, шайн сонталла гойту» (кхузаманан гочдар).

Соьгара Іама! Шаьш шайн хьалхатетта а, классифицировать дан а, дуста а даьхъаш ма хила. *Стенна?* Иза дозалле лелар ду, ур-атталла нагахъ дустар шуна пайденна дацахъ а. Вайна массарна а, дозалла дар дегарна хьалха доьдуш дуйла, хаьа.

Нагахъ аша и дехкар дохадахъ, шу кхераме хир долчу а, наг-нагахъ ирчачу а меттехъ нислур ду.

Вай классификаци ечу хенахъ, хлун хуьлу

Хьекъалаллечара классификаци шаьш а йо, шайна классификаци ян а ца лаьа. Классификацис (шен тайпанашка хлума дѝаекъаран системас) цхъа а класс билгал ца йоккху. Классификаци яр — иза хлума шен метте дѝахлоттор я цхъана кепе ялор ду.

**Шашь шайн
хьалхатетта а,
классифицировать
дан а, дуста а
даьхьаш ма хила.**

чолхалла а, дуккха аглонаш а чулаьчна йоцу хлума, лахарчу категори яккхар».

Дахаран лахара категориш дагахь яц. Мел дика хилахь а иза члогла кегаре хуьлу. Билгал бакьдерг стенца ду аьлча, адаман дахар, вайна гуш долчул, дуккха а чолхе ду. Муьлхачу кхетам чохь волчу стагана, шена те, цхьана дийнатана санна, ярлык йоглар коьрта чудоглур ду? Социальни машанаш — вайн заманахь жигара пайда оьцу дуккха болчу аьттонех цхьаь бу, цуьнан вайна доза тоха а, синхаамаш алсамбаха а хуьнар ду.

Вайн заманахь ваьшга диллина иштта хеттар вон хир дацара: «Хлун длахлотто лаьа суна? Со сорташ ван а, эхь кхайкхо а, кхечаьрца моголарехь кьесто а, лаьий те суна?» Суна, сан бляьргашна хьалха нисьелла йолу список, стандарталла билгалъяккха гьертар дуйла, хаьара... цу тлехь билгалбина зударий бара! Список, даим билгалдоккхуш доцург билгалдаккхархьама хлоттийна яра... динан гуллакхдарехь болу зударий!

Амма вай, ваьш оцу я вукху категори даяздархьама, ладоьглучу хенахь, вай дихкинчу куьйгашца а, когашца а нисделла хуьлийла ду. Цхьана хьекьалаллечу хенарчу стага дуккха шераш хьалха сан майра ларвина: «Нахе хьуо кхайкхо мага ма де. Нагахь цара и дахь, хьо цкъа араваккхалц, хьуна тлехь и хлост гуш хир бу уьш».

Со ала дезаш ю, дукках долу адамаш сорташ хлиттош дац. Шайца кьиза хилла а, шашь юкьара длатеттина а хиллачу адамашна члогла хазахетар ду шу «клезиго» ду, кхечарал бохучарна юкьадахийтар.

Хлун хуьлу, вай дустар дечу хенахь

Майрра берш дустар дан ца баьхьа, ур-аттатла дустаро уьш уггар лакха бохучу хенахь а. Уьш кхета, церан хинца а дуккха глүлчаш ян езаш хиларх. Уьш абаденга а хьовьсина, лаьттара цхьа а хлума цуьнца дустийла доцийла, кхетта. Сийлаллечуьнга хьовсаро долччул а чога сихбо уьш. Дустар — киллошна келхьардолийла ду, цхьа кхин а алсам дерг долуш хиларх теша ца баьхьачарна.

Вай хьаладовлуш долчу, ломан це хлун ю? Гарабаьлларг? Абаденан хьажарца, иза нехаш ю. Нагахь Дезачу Йозанашна гергахь а долуш, векал Пахлал цитировать вича, иза жлаьлин боьхаллин оьла ю (хь. Пил. 3:8), цу тле цхьа вала а ца волу, цунна дукка хьолахь юхехула бовлу я дехьабовлу. Хало стенца ю аьлча, вайх тлехдукках берш жлаьлин экскременташ тле когаш бохуш лела, шайна тлаьхьа хьожа йогу ларш а юьтуш. Вай цу хьожанах доьлла, амма цу тлехула иза тамехь хилла дја ца хлутту.

Доьшур вай, Пахлала Пилапхошка дахьийтарехь хлун яздо:

«Делась а суна пайденна ду аьлла хеттарг Дала леррина Кьобалвинчун дуюхьа эрна хилла лору аса. Цул сов, кхидолу массо а хлума эрна хета суна, хлунда аьлча дерригенал а деза ду сан Веза Эла волу, Дала леррина кьобалвина Ийса вовзар. Цуьнан дуюхьа со массо а хлуманах ваьлла. Кхидолу массо а хлума кхелли хета суна, Дала леррина Кьобалвинчуьнца уьйр йолуш со хилийтархьама а, Цуьнца цхьаьна хилархьама а. Ас-айса, товрат-хьехамаш кхочушбарца а доцуш, ткъа Дала леррина Кьобалвинчух тешарца Далла хьалха бакъвина ву со. Иштта Дала Ша со бакъвира, Ийсах тешарна» (Пил. 3:7-9, «The Message»).

Веза Эла волу Ийса вовза аьтто хилар — вайн мах боцу озабезам бу. Ас телефон караэцначу хенахь, Иза глөхь вевзачу метта, аса клезиго мехала долу мукъа цахилар хаьржира.

Дела вовзар дуккха глөхь ду, адамашна ша вовза магадарал.

Хлун хуьлу, вай ваьш хьалхатеттинчу хенахь

Ткъа вай ваьш хьалхатеттаран хьокъехь дерг муха ду? Хенахнахь шайн цхьа муьлхха кхиамаш билгалбахарехь, хлун вон ду? Хлаь, хьалакхиаран бахъанехь даздан а, даккхийден а хан ю. Амма кхоччуш кхин глуллакх ду, ваьшна делла долчуьнга, вай вешан кхиаме санна, терго еш хилар. Стоьмаш тледовлу, ткъа совглаташ дуьххьалдла схьаоьцу, цундела вай хлетте вешах тешна дитинчу, Делан совглатийн урхалчаш дуьсу.

Цхьадолу адамаш инзаре товш ду. Кхинберш боккха кхачам а, дерриге дахаран диканаш а долчу доьзалехь дуьнен чу бовлу. Наггахь хуьлу адамаш хаза а, хьалдолуш а дуьнен чу довлуш хилар. Кхоччуш тера доцчу хьелашкахь дуьнен чу бовлуш берш а бу. Уьш йистерчу мискаллекхь бехаш а бу, муьлххачу зленех бевллачу доьзалшкахь кхиош а бу. Тлехула хаьжча, хаза хилар доцу адамаш а ду. Вьйх дукхахберш цхьанхьа юккъехь бу. Тлаккха хлетте а цу хьолех, чаккхенан истори язъярхьама я вайн мехалаллина латкъам бархьама, ницкъ бац. Дела арахьарчу куьце ца хьоьжу... Иза даге хьоьжу. Цхьана тлаьхьенан бахаман тлемаш схьадаржадойла ду, тлаьхьайоглучу тлаьхьенна хлумма а ца дуьтуш.

Суна гарехь, иза нийса дац, амма цхьа хлума суна билггал хаьа: Дела бакъахьара ву. Цунна Шен кераюккъехь, хлора синан халонаш а, глOLEX дерг а муха дуста деза хаьа. Цуьнан бен бац нийса барам. Иза кхин а цхьа доккха бахьана ду, вай ваьш кхечаьрца дуста дезаш ца хиларан. Хлунда аьлча, кхузахь, кху цкъачунна долчу дуьненахь озийла долчу дерригенан а, абаденгахь гуш йолу, члOGLa ма-дарра йолу, юханехьара агло йолу дела.

Дустарца вай тупике доьлху тлаккха, Дела вазвеш дерг кхуллучу метта, адам даздеш долу васт кхолла кхераме доьлху. Иштта ловзарш длакхехьарца, вай ца оьшу кьовсамхой кхуллу. Тлийриг а озийна, Коринтхошка шолгачу дахьийтарера (10:12) библейски байтан шолгla ах длаюьллур вай:

«Цара, шаьш вовшашца а дустуш, дуьхь-дуьхьал а хлутьтуш, шайн сонталла гойту».

Шуна хинца хаъа, со цу тлехъ тѣхаелла хилар. Суна ойла ян луур дара, вай дерриш а цу тлехъ тѣхаелла хилар. Вай дуста а дусту, дустар а до. Шаъш кхечаърца куралле дусту адамаш ду, тлаккха иштта адамаш а ду, цара сонталле, Далла церан дахарехъ дан лууш дерг, дустарна лахдан магадо.

Куралло деган цхъа йст малйо, тешна цахиларо вукху йистах туху. Ший а йист кхераме ю. Цхъа барам бу билгал бакъболу, вусталур воцу Дала леррина Къобалвинарг, декъалвина паччахъийн Паччахъ. И цхъаъ бен вац сийлахъ а, цѣна а, доллучунна ницкъ кхочу а. Вай, зингат санна, текха вешан туъйлигна уллохъ, зингати дүү дийнат хиллане ваъшна тѣ дан кхоъруш хилар а хеташ, оццу хенахъ иза, вай шен Индагѣхъ дахар хила ирсе хиллачу, лъомана хъалха дегош а долуш. Бен дац, вай меланна къахъегар дезаш ду а, къобалдарна хъакъ долуш ду а, вай ур-атталла ваъш хийцина Волчунна юхѣра хила тамехъ дац.

Хѣра кхин а цхъа меттиг ю Дезачу Йозанашкара, соъга ешалун йолу:

«Муха тешар ду шу, цхъаммо шайн сий дича, аша иза хазахетарца тѣоъцуш хилча? Ткъа цхъаъ бен воцучу Делера сий аша ца лъоху» (Яхъъя. 5:44, кхузаманан гочдар).

Вешан къийсамхошкара хестор лехархъама, хан стенна яйа еза вай, ваъш башхачу Делан гергахъ хиларна кхайкхинчу хенахъ?

Ас кхечу адамашна сайн дахар билгалдаккха магаш хилча, аса сайн Стигаларчу Деца йолу зѣе йойу. Кестта суна сайх лаъчна дерг адамашкара гуш а, хезаш а долчух, сан дуънене хъажар талха долало, тлаккха аса со мила хилла дѣлахуттуш хиларан Делан чѣагѣдар дицдо. Сайн сонта леларо а, доза тоъхна долчу суртхлоттаро а, со шайх лаъчна ур-атталла шеко йолуш а воцу, тѣахъалонаш хуълуъйтү хенаш а хуълү.

Ас сатуъйсү, шу сан лартѣахъ йоцчу тубъйренах дийла а дийлина, муълхха а дустарехъа ойла хилар бұхенца дѣахадориг хиларх.

Нагахъ иза цкъа а доцуш, ткъа денна хуьлуш делхъара, вай ваьш кхоччуш гелдина хир дара. Дустарш сан дахарехъ даим ца хуьлу, суна уллохъ, сан майра а, тешаме доттагI а санна, адамаш долу дела, цара суна чуьра сонталла дIайоккху.

ДIа а кхаьल्लीна, къурд бар

Социальни машано вешан Iаламе дуккха адамаш а, дуккха долу аьзнаш а кхайкха аьтто бо вайн. Иза дика хила тарло, амма цу гIуллакхо дуккха болу гамонан нах вайн лулахой бо. Нагахъ шуна уьш ца безалахъ, тарлуш ду, шуна дозанаш дахкар гIолехъ хир ду. Нагахъ цхъаь шуьца гамоне велахъ, оццу кепара жоп ма ло, плендагI лакхаяккха. НиIматан кIелахъ долчу дахаро вовшийн хьокъехъ кIоршаме хила бакъо ца ло вайна. Цъанххъа яздина дац: «юххерниг хьобца хъайца ма вуста, тIаккха и билгалваккхархъама, аьтто болу дерриг а».

ПахIала яздина: «ХIунда аьлча товрат-хъехамийн дуьззина долу маьIна хIокху дешнаш чохъ ду: “Хъайн уллораниг хьо санна веза”. Амма, нагахъ аша вовшашца къийсамаш а беш, шу вовшийн даа дуьйлалахъ, хьовсалаш, баккъалла а шаьш а хIаллак ца хилийта» (Гал. 5:14, 15). Сурт тамехъ долчарех дац. Цергаш а туьйсус, дог ца лозучу мецачу акхароша санна, вовшийн диьна довллалц дилханах жижигаш дахар, — иза хила ца деза керстанашна юкъахъ. ХIетте а вайн блогаш а, электронни гIирсийн юкъарлонца бага леяр а билггал иштта гуш ду. Хила мега, телефонехъ а, сайтехъ а дилханан сурт гуш дац, амма духехъ иза шеко йоцуш цIийша дуьзна гуш ду. Электронни гIирсаш гучубовлале хьалха адамашна иштта атта тIекхочийла дацара. ХIинца бIаьрган негIар тохале цергаш йохкийла а, дIаххоллийла а ду. Докъазаллина, суна сайна и хаьа, аса айса иза дина дела.

Ас гIигI дечу а, цергаш туьйсучу а хиламийн хенахъ, суна, аса хIинца а болх бан безаш йолу агIонаш дIаеллало. Нагахъ цхъаммо сан дагна Iаьткъарг алахъ, аса, сайн чов ларьян гIерташ, иьшар гойтур ду. Со, телефон дIа а яйина, цунна, йуьйлинчу тоьпах санна,

генаяла Јемина. Сих-сиха, адамиин дуьххьалдіа вон дог-ойла хилар, хуьлу, къамел дайта цуьнга.

Цу юккъехь, кхинберш иракарахитторхьама, тлаккха царьгахь хьагІ меттахъяккхархьама а долчунна юкъахь, йоккха башхалла ю. Нийсса иштта йоккха башхалла ю, кхинаш шайн гонна юкъа схьа а кхайкхий, тлаккха хъажийначу Іалашонца цу юкъара аратеттар санна, долчунна юкъахь. Нагахь социальни машанехь шу цъханна тІаьхьахиттина делахь, тлаккха цу стага шуьгахь уггаре вониг гучудаккхяхь, иза бехкевечу метта, хила тарло, юха а девлла, шайга хатта деза: «Стенна?»

Къийсамо шуна къола дийр ду, нагахь шу, мостагІчо шу хІаллакдан сатуьйсус дерг, Деле диканехьа дерзадойла долчуьнца хийца ца Іамахь. ТІаьхьайогучу библейски байто, къийсам шортонехь болчу хенахь кхоллалуш йолу гонахе гойту.

«Вайн хьарам лаамаш вайна бевзаш бу. Уьш бу: нахаца лелар, боьха лаамаш хилар, къилахь долу хІума дар, цІушна корта беттар, бозбунчалла леладар, мостагІалла хилар, девнаш дахар, эмгаралла лелор, оьгІазьэхар, дагазаллаш хилар, барт ца хилар, декъадалар, цабезам хилар, малар тІехдаккхар, лар тІера валар, иштта кхидолу а ца оьшу хІуманаш дар. Цунах лавьцна, айса хьалха а ма-аллара, хІинца а боху аса шуьга, *и гІуллакхаш деш берш Делан Олалле кхочур бац*» (Гал. 5:19-21, «The Message»).

Оцу дешнех велха лаьа. ТІаьхьарчу хенахь вай, ПахІала кхузахь дагардеш долчу, дуккха а долчуьнга хьоьжу. Аса пІелгаца стигала ца гойту, Галатахошка дахьийтар — иза, Динан тобане яздина кехат ду. Стеган юьхь ца яр бохург хІун ду? Цуьнан маьІна, цунна тІера цъхатерра цахилар дІадаккхар, иза юьхьшаллин дикаллах ваккхар, башхаллах ваккхар, ду. Нацисташа жуьгтий оццул йуьхьзабарна, немцой, уьш Дала Шен вастаца догІуш кхоьллина адамаш хилар гучуьра севццера... Царна хало стенца гора аьлча, цу халкъо царна цІена цІий долу арийски раса кхолла новкъарло йора. Халахетарна,

хIара тактика хьалха санна пайда оьцуш ю вайн заманахь а, тобанашкахь а, индивидуальни а.

Адамаш, вовшийн кхелйан а, тайп-тайпана цIераш яха а хье цало. Амма дегнаш массера а ма ду-й, тIаккха вай иза кхетош хиларх я цахиларх доьзна доцуш, электронни дешнаша хьалха ма-ярра чов йо. Эзопа билгалдаьккхина ма-хиллара: «Кхерамазаллечу геналлехь волуш, майрра хила атта ду». Вайн юкьараллин медио-форматех дуккха а йолчара «кхерамазалле юкь» кхуллу. Цу гIуллакхо кIиллочарна а, критика ян безам болчарна а кхинаш хьийзо а, шаьш йуьхьзабийраш емалбан а бахьана ло. Цу наха иштта долу хIуманаш цкъа а юхьядуьхьал эр дацара. Стенна? ХIунда аьлча, стеган бIаьргаш чохь бIаьрхиш гучу хенахь, хьуна хьалха робот хиларан сурт хIотто хала долу дела. Суна, керстанаша вовшийн уггаре тайп-тайпаначу дешнашца, мунепакъа тIера уггаре а тамехь доцчу барт беттарна тIекхаччалц, цIераш йохуш го... цу хенахь иблис доьлу. Вай цуьнан болх алсам мел бо, цуьнан кIезиг болх бан деза.

Юра муха даха деза а, нисдан муха деза а

Шух цхьаберш дуьхьалбевр бу: «Массарна а гуш нисван ца веза ткъа стаг, нагахь иза бакъ вацахь?» Веза, тIаккха Делехь иза муха дан дезаш хиларан, алар а ду.

«Ма-дарра олучу дешнашца стаг нисвар гIоле ду, доттагIчуьнга болу безам къайлабахьарал. Хьо везачо доху бехкаш бакъ ду, хьо ца везачо йоху обанаш харц ю» (Киц. 27:5, 6).

Дезачу Йозанашкахь *къайладаккхаз*а *Юрадаккхар* дешнашна кIелахь, хIун гуш ду? Кхузахь коьрта дош — къайладаккхаз, бохург ду. Юрадаккхар долччул а гIолехь дIадиллина дегнаш а, дIадиллина марадохкар а, дIайиллина яхьаш а йолуш хуьлу. Вай массара а, ваьш Юрадаьхна хила луьучу, оццу кепара Юрабаха бежа кхинаш. Iалашонехь суна, со, сайгахь уггаре а гIолехь дерг гучудохуш болчара, нисъян луур дара.

Дезачу Йозанакахъ доттаглашна юкъахъ долчу нисдарх лаьчна бохуш ду, амма иза иштта баьччанехула а, хьехархочуьнгахула а, болх луш волчуьнгахула а хила доглуш ду. Хлунда аьлча муьлхха а Јорадаккхар гӀолехъ кхетош ду, нагахъ иза, хьо везаш а, кӀорггера хьан гӀайгӀа беш волчу а стага нийсса схьааьлла делахъ. Гуттар дика ду, нагахъ иштта хабар бӀаьрга тӀе бӀаьрг а хӀоттийна хиллехъ. Вовшакхетар хуьлийла дацахъ, хӀета мел лахара а телефонехула къамел дан деза.

(Къовларгашна юкъахъ тӀетухур ду, аса текстан хаамашкахъ Јорадахар ца магадо. ТӀех дукха долчух довлийла ду гочдарехъ. Текстан хаамашкахъ куьйгаэшаран мотт а, аз а дац. Аса Джонаца, ишттачу хаамашна тӀехула вовших цахкетачу хенахъ, дуккха а лартӀахъ боцу хиламаш лайна. Тхох цхьаммо, гуттара санна аса, дерриге элпаш даккхий дохку, цу кепара хаам МОХЪ болуш санна, нийса доцуш тӀеоьцу!)

Вай массара а лайна дӀакъевлина Јорадаккхар, иза адамаша шу шун букъана тӀехъара Јорадоккхучу хенахъ ду. Адамашна шун нисдаларан хьашт аша дакъалацар доцуш гуш долчу хенахъ, шун церан Јорадаккхаран даггара хилар талла деза. Ур-атталла нагахъ цара бакъдерг дуьйцуш делахъ а, цо шуна хьалакхиа гӀодийр дац, нагахъ шу цу процессехъ дакъа лоцуш хир дацахъ.

Ма-дарра аьлча нисдаран ишттачу кепо гуттара санна кхиаран процессана новкъарло йо, хӀунда аьлча, адамаша шух лаьчна шун букъана тӀехъа бохучу хенахъ, цара вайга дуьхьалонан хьал тӀеэцуьйту. Даггара волчу доттагӀчо баьрга тӀе бӀаьрг а хӀоттийна аьлла долчу «ДӀадиллина Јорадаккхаро», шинненна а вовшашна жоп дала а, тӀаккха Јорадаккхаран процессехула хьалакхиа шанс лур ю.

Социальни машанашкахъ стаг нисван гӀортар — иза массарна а хьалха и адам Јорадаккхар ду, и меттиг дуккха а болчарна хьалха дӀаеллалуш йолу дела. Сан, суна безаш болу а, аса лоруш болу а исбаьхьа ондда доттагӀий бу. Уьш, аса чӀогӀа юххера доттагӀалла лелош а, суна церан дахар девзаш а долу, адамаш ду. Суна нагахъ,

кЪуЪйсийла доцуш

и тешаме доттаглий кЪайладаьккхина доцуш, кхечу адамиин Иттарш хуьлуш хилар го, цара, схъа а баьхкина, шайн реза цахилар кхаьрга юьхь-дуюххьал длаала эхь хетарна до. Цу темина Делан Йозанаша кЪаьстташ боху:

«Цкъа а, шозза а айхъа хьехамаш бина болу *нах бекъаболуьйтург ладвита*, и стаг, нийсачу новкъара гал а ваьлла, кЪинош а летош, ша-шена кхел еш лелаш хилар хъайна хаъа дела» (Тит 3:10, 11, кхузаманан гочдар).

Ишттачу адамиин блогаш ма еша, кЪийса а ма кЪийса цаьрца, Твиттерехь тлаьхъа а ма хлитта царна, Фейсбукан машанехь доттагалла а ма леладе цаьрца... цхъа а юкъара хлума ма хила цаьрца. Шуна иза зуламе ду. Иракарахиттор леха, ткъа декъадалар а доцуш.

Иштта яздина ду «The Message» гочдарехь:

«Девнаш дохуш волчу стаге цкъа я шозза длаьхеде, цул тлаьхъа ладвита иза. Гуш ду, иштта стаг некъа тiera ваьлл, Далла дуьхьал бунт еш ву. Декъадаларх тiera цаволуш, цо ша массарех длахадаво».

Со дахарехь гена мел волу, сан доттаглий клезиг хуьлу, амма цуьнца уьш тешаме хуьлу. Сан доттагаша суна со мила хила лууш ву гойту, ткъа сан мостагаша, со хила ца лууш дерг гойту. КЪийсамалла лаьттачу гоно, долччул а хьалха вайгахь уггар а вон амалш гойту. Вай цанлучу хенахь, Делан юкЪаволийла ду, тлаккха, вайна чохь амал кхачаме ярхъама, темах пайда эцийла ду.

Кицанаш книги тlехь тлаьхъайоглучу байтехь кхин а глоли кеп схъахъееш ю:

«Вуьзначу стага моз а длатоттур ду, амма меца волчунна кЪаьхъаниг а мерза хетар ю» (Киц. 27:7).

Со сайн дахарехъ кхин а алсам дикаллин стом гаре хьогах ю. Со, алсам йоккхахилархъама, меца ю. Далла гергахъ мел хуьлу, сайна дахарехъ новкъарло еш дерг алсам хаало суна. Дахарерчу исбаьхьаллех уггаре а йоккханиг, сан, суна билггал бакъдолчуьнца чов ян ца кхоьру, доттагий хилар ю. Мостаглаша вай харцонца Iехадойла я чов йойла ду. Адамаша хIиттийначу спискех а, дустарех а тоам беш ца Iер вай. Ваьшна чохъ къийсамалла я шех тоаме хилар а, дозалле цъаалла а кхуллу цъа цъаьнадоглуш доцурш хаалучу хенахъ, голашна тIе ховшур вай. Нагахъ вай Да волчу даглахъ, Цо воккхаверца, вайна Цунна гергадакка новкъарло еш дерг, дIадоккхур ду.

Хьесап дарна хаттарш

1. Шуна тIе цкъа-мацца а цъа муьлхха а ярлыкаш тIеоьркиний? (Масалш тайп-тайпана хуьлийла ду: тайпа, раса, ханна доза тохарш.) Цу ярлыкаша доза муха туху шуна? Шун цу классификацира ара муха довлийла ду?
2. Дахаран муьлхачу агIонашкахъ дустаро шуьгара даккхийдер лачкъадо?
3. Ваьш классификаци а, дустар а, дуьхьалхIоттор а дечу хенахъ — хIун гойту вай и дарца? (Къадор: Киц. 29:25.)
4. Юкъаралло иракарахIиттадо я охъатаIадо шу? Цо шуна стом бохьу Iаткъам беш хиларх тешна хилархъама, муьлха гIулчаш юьхьарлоцийла дара те шун?
5. Къайладаьккхинчу а, къайладаккхазачу а Iорадаккхарна тIедакхарна а, бахъанашна а юкъара башхалла кхетайша.

Шуьга эмгаре санна хьобжучу хенахь

«Цхьадолу дуьхьаллаттар даим а адамана гьобнна ду.
Хьеро мох хьобкхучу аглор а доцуш, ткъа махана дуьхьал
йолчу аглора охьу кIа».

ЛЬЮИС МАМФОРД

Дукха хан йоццуш аса цхьана юххерчу доттагIчуьнца кьамел дира телефонехула. Цуьнан майра — похIме пондарча а, мукъаме продюсер а ву, ткъа иза чIогIа динан гуллакхдархо а, массо аглор похIме а зуда ю. Суна даим а уьш цIена а, эсала а, доглазаме а адамаш санна, бевзара, церан тIахьарчу хенахь дуккха а долу хIума лан дезаш хиллехь а. Царна доцург а кхуллура, уьш дIа а тоьттура, нийса доцуш емал а бора.

Сан доттагIчо кхетийра: «Цара тхох лаьцна эладитанаш дора...», тIаккха коьртацийн цIераш ягаръян хIоьттира. Ас ладугIура. Со кхетара. ТIаккха ас цуьнан кьамелан тай дайира, сайна хIинца уьш мичахь хилла а, тIаккха ур-атталла стенах уьш чекхбийлина а гина дела. Суна церан хиндолчо уьш стенга буьгу гора. Аса, гинчух иштта карзахьяларна, цIеххьашха эккхийтира: «Дика ду! Аша царна

тѣра Далла баркалла баха деза. Цѣран шуьга йолчу иштта цѣначу тергоно, шух шу тахана долуш дерш дина».

Кхетийша, со цаьрца иштта вон хилла хиларна йоккхаеш яц, амма цара цу тергонна муха жоп делла хиларх там хилла ю.

Дѣра, суна атта ду ала, со цаьрга аглонгара хьобжуш йолу дела. Тлаккха аса тешнахиларе сайгара тѣтуйхира: «Со сайн дахарехь кьийсамхойн дуйхьаллаттарна алийла доцуш баркалле хила ѣмина».

Цу атта доцчу дийнахь билггал и хабар дара суна оьшуш. Цуьнгахула суна сайна а иракарахлоттар хилира. Ас сатуьйсу, шух цхьа а, цкъа а цѣххьана емал а вина, мунепакъ, аьлла, цѣ яьккхина хир вац. Нагахь шуьца ишттаниг хинцале хиллехь, шуна, иза муха лазаме ду, хаьа.

Амма карзахийларехь а, барзьяларехь а дѣядаран а, кьайлаяларан а метта, со юха а хьобжуш, Дѣлан хийцалуш доцу тешаме хилар ган ѣмира. Цо, суна, айса кхин а цхьа де ловр дац, аьлла, хетачу хенахь, хлоразза а со Шена тѣхь дѣахьора. Суна сайн доттагѣлашкара чул, сан мостагѣлашкара алсам хиира Дѣлан тешаме хиларх лаьцна. Ас сов эр ду: суна сайх лаьцна, сайн доттагѣлашкара чул, сан мостагѣлашкара алсам хиира.

Доттагѣлаша тѣоьцур ду шу. Иза дика ду, амма цо шун хьалакхиар хирг хилар тѣдожийна данне а дац. Доттагѣлашна шу дахаран хлорд ловзабаларх лардина хила лаьа, мостагѣлаша дерриг а дойла дерг дийр ду, шу кхевсиначу доглана клел арататтархьама. Ткъа хѣта, нагахь, шу, Далла Ша шун коьрта клѣлхьардовлийла хилар шуна довза луу, этапах чекхдовлуш делахь? Мила ву ишттачу хиламехь тоьлла хьехамча: кьийсамхо я доттагѣ!

Кьийсамхой — дахаран бакъдерг ду. Суна хаьа. Бехк ма биллалаш, иза суна а тамехь ца хѣта, амма иза иштта ду. Хѣтте а кьийсамхойн ѣлашо ю. Кьийсамхой боцу дахар кхоллар, уьш берриш а цу чуйра дѣабахар бохург дац. Кхуьнан, вай Дѣлан ѣлашонца доглуш тѣкхайкхина долчу хенахь, баккъал а дерриге хлумано вайна диканна гѣо лоцу, боху, маьна ду. Вайн кьийсамхойн ницкъах пайда эцийла ду, ваьшкахь алсам кхиар а,

хъекъалалла а меттахдакхархъама.

Нагахъ нийса хъовсахъ, кыйсархой катализаторан гуллакх деш бу, вайгара ледарлонаш дја а йоьллуш, вайна онда аглонаш кхио кхайкхам а беш. Цара вай вешан ницкыйн дозана арахъа тоьтту, тлаккха, вайна ваьш цхъа долуш хетачу хенахъ, лакха хъала хъежуйту.

Схъахетарехъ, аша ойла йо: «Собардейша, аша хинцца со, сайн кыйсамхой боцу, йо! ю аьлла, со, Далла амалъярхъама кхоьллина йолу, башхачу сатийсаран тлаьхье ю а аьлла».

Дерриг а нийса ду. Хьо, Делан блаьргаш чохъ, кыйсамхой боцу йо! ю. Шу шайга шайн Кхоллархочуьнца йолчу юкъаметтигийн призмех чекхъежа деза, тлаккха кхечу адамашца йолчу юкъаметтигийн шун бух а иштта хила беза. Амма вайн аглор, кыйсамхой бац тлаккха дерриге сатийсарш вайна кыйсам боцуш кхочур ду, боху, моттаргја яр, чогла клоргенза хир ду. «Шу дуьненан серло ю» (Мат. 5:14), бохучу Ийсан дешнийн, бода бац боху маьна дац. Хьо, къовсамхой боцу йо! ю, алар, иза, хьуна уьш кхин дуьхьалнислур бац, бохург дац, иштта, хьо серло ю алар а, хьуна кхин цкъа а бода гур бац, бохург дац.

Къовсамхо дешан орамах кхоъ тайп-тайпана къамелан дакъа кхоллийла ду: цлердош — кыйсамхо, билгалдош — къуйсург тлаккха хандош — кыйса.

Цлердешан дикалলেখъ кху дешан ша-тайпа маьнан шуьйрра спектор ю, нийсархо цле яккха мегар долчу аттачунна тера, мостагчун а, бохаман а, довхочун а боданечу аглонна тлекхаччалц.

Къуйсург билгалдешан доттагчуьнца кыйсамна тера, мостагчуьнца дийна виса кыйсарна тлекхаччалц яздойла ду. Тлаккха, эхар а, хандешан дикалলেখъ *кыйса* бохучу дешан тийначунна тера (тера хила, я дуста), коьртера хила бохучунна тлекхаччалц (цхъаннал тоьлуш хила, конфронтаци ян, куравала).

Кыйсамхой баккъал а бу. Яккхий шансаш ю, ур-атталла хинцца а цхъаь хьоьга къовсамхочуьнга санна, хьоьжуш хиларан, хьо цунах

кЪУЪЙСИЙЛА ДОЦУШ

лаьцна дагадогӀуш ца хилча а. Дукхах долу адамаш, иза шайна а ца хууш, кхечаьрца кыйсаме дуйлу, кьамел спортан я академически кыйсамех а, хазаллин а, Iилманан талламийн а конкурсех я харжамех лаьцна дац. Балха кыйсамхошка сатийсарца ца лела, тӀаккха, дера, динан тобанехь кыйсамхошка сатуьйсуш а вац цъха а! Делахь а уьш вайн дахаран хIорра аглонгахь гучубуьйлу, вайн кхечу адамийн ваьшка хьежарна Iаткъам бан хала ду. Бехк ма биллалаш. Ур-атталла нагахь аша шайн цIарах юкьараллица йолчу юкьаметтигашца йолчу зIенашна тоьлла фирма лаьцнехьара а, аша хIетте а церан сурт хIоттарца бен урхалла дийр дацара. Аша иза хьалха тIе мел оьцу, гIолехь ду. Дика керла стенца ду аьлча, шун, шу шаьш кхечаьрга муха хьобжуш хирг хиларан кхоччуш контроль йойла хилар ду. Нагахь чоIга ма-дарра болу хиламаш хуьлу, кхечу адамашка долу шайн хьажар хийцарца, аша кIорггера церан шайга хьажар хуьйцучу хенахь. Ма-дарра цунах лаьцна аса тIаьхьабогӀучу коьртехь яздийр ду.

Кыйсамхойн бахьанех доьзна доцуш, шун даим а эмгаралла шайна дикане дерзадойла ду. Дерриг а аша дан дезаш дерг — контролах лаьцна и ши коьрта меттиг дагахьлаттор ду.

1. Шу, кхечара дуйцучух а, ойла ечух а, деш долчух а, хаалучух а лаьцна контроль еш а, жьопалла деш а дац.
2. Шу, *аша* бохучух а, ойла ечух а, деш долчух а, шайна хаалуш долчух а контроль еш а, жьопаллехь а ду.

Вайна массарна а кыйсамхоша ваьшца хIун дойла ду хаьа, амма кху коьртехь суна кыйсамхошка *вешан дуьхьа* хIун далоьла ду дIаделла лаьа.

Кыйсамхоша Делан ницкъ дIабоьллу

Дуьнен чу валарца кьайлаваьккхина а, паччахьан бохь йолчу кIелхьарваьккхина а, пирIунан цийнахь хьалакхийна а волчу — Мусан юьхьенца дуйна дуьхьалдIа боцу кхоллам хилла. Дала, цуьнан дахар лардархьама, пайда эцна цу дерриге а хьелех. Амма,

вай а санна, Муса, кхоллам дуьхьалхлоттаран а, бегийла хилар доцчу а киртигехь длабеллалуш хиларх кхийтира.

Мусана, и дерриг а шен кара схъаэца гьортинчу хенахь, бевзина и хала некъ, амма и дарца цо ша шен халкъах а, цкъа-мацца а цунна девзаш хиллачух а длахадийна. Цуьнан глум-аренгара дахар кхерсташ лелачун дехха садааран сурт хлутту суна. Таккха, иза геннарчу глум-аренгахь веддарг санна вехаш волчу хенахь, цлехъана Дела веара Муса волчу. Таккха вайна урок го. Нагахь аша яханчу хенахь цхьа хлуъа а талхийнехь, иза шуна хин долчуьнга некъ длакъевлина бу бохург дац. Мусана ша дийна стенна висна хаъара, цо Делан шена долчу тлехайкхаран а, хлун дан дезаш хиларан а, мила хила везаш хиларан а сурт а хлоттадора, амма цунна клелхьардохучун амал ца тоъара. Пирлунан цленошкахь а вехаш, иза тлехиалун воцу, клорге хъалакхио езара Дала Мусагахь. Дала вай къайлаха, ваьш цкъа нахалахь дийр долчунна кечдеш ду. Ахларонна а, йишина Маремана а, дерриге исраилхойн халкъана а кхоччуш кхин Муса юхавирзина де тледеара. Хенан кхачамалла тлееача Дала клелхьардоккхург а, векал а хилла къобалвира иза, пирлунна хьалха иза длахлотторхьама.

Дала Муса дуьненахь гуш йолчу метте длахлотто везара, нуьцкъаха иза къовсамхочунна — пирлунна тле а валош. Дала Муса пирлун волчу вохуйтучу хенахь, Цо цуьнга ур-атталла, пирлуно цуьнан озе ладуглург цахиларх хаам а бо:

«Ас хъайна тледиллинарг дерриг а длаэр ду ахь. Ткъа хьан вашас Ахларона пирлуно эр ду, цуьнга исраилхой шен махкара длахеца аьлла. Амма пирлунан дог а члагдина, Мисар-махкахь дуккха а Сайн билгалонаш а, тамашийна хлуманаш а гойтур ду

Амма, вай а санна, Муса, кхоллам дуьхьалхлоттаран а, бегийла хилар доцчу а киртигехь длабеллалуш, хиларх кхийтира.

Ас. Ткъа пирлуно шуьга ладуглур дац, тлаккха луьра таizarш а деш, Сайн куьйга охьатагор ю Ас Мисар. Сайн бю, Сайн халкъ, Исраилан клентий, Мисар-махкара арабохур бу Ас. Тлаккха хуур ду мисархошна Со Веза Эла вуйла. Сайн ницкъ Мисарна тле а берзийна, мисархошна юкъара Исраилан клентий арабохур бу Ас» (Ара. 7:2-5).

Дохар хила дезарг санна гуш дерг, Далла билгал йолу лалашо санна гора. Оццу бахьаница пирлуно шен гуш йолу агло дладоцура, и бахьанехъ Дела лаьттарчу халкъашна хьалха сийлахъ хила везара.

«Сан куьг шуна тлехула айина ду, хьо а, хьан халкъ а лаьтта тлера дладаккхал цамгар яийта ницкъ бу Соьгахъ. Ас Сайн ницкъ гайта витина хьо, дуьнен тлехъ массо а адамна Сайн цле йовзийта» (Ара. 9:15, 16).

Къийсамхоша Делан ницкъ гайтира. Мисар-махкаца болчу къовсамо, цлушна суждане обхуш болчарна юкъахъ, кеп а, цле а йоцчу, Далла ламалъеш долу, охьатаийна халкъ къаста а дина, айархьама, гуллакх дира. Муьлхачу къовсамах, хила тарло, Дала, шун дахарна тлехъ Шен куьг гайтархьама, тлаккха шу а, кхин болу нах а охьатаийна хиларх клелхьарбахархьама, нийсса хинцца пайда оьцуш бу? Шайн кхолламерчу тлемашка леррина хьовсийша, гой те шуна цигахъ къовсамхочун совглат?

Паччахъ волчу Даудан цле хьан яхийтира? Пайхамаро, дас я доттагичо? Хлан-хла, цуьнан къийсамхочо — Голиата.

Пелаштамхойн къовсамхочуьнца Дауд ша ца леттехьара, иза ца вевзаш висина хила а тарлора. Эххар тлаьхьа иза бархI вежарех уггаре жимах верг вара. Дауд Шамьал пайхамаро паччахъ хила къобалвина хилла воллушехъ, цуьнан, иза паччахъ хилла длахIоттале хьалха, хинцца а къийсамхойн дийнначу роглех чеквала дезара. Къобалваро длакъаставо, Голиатца къовсаралло юкъара схьахоржу.

Пелаштамхочо ша лата хьалхатоттучу хенахъ, иза Шаул лата

араваккха гертачуха санна дара. Шаул, Голиат санна, лекха вацахъ а, израилхошна юкъахъ чемпион вара, исбаъхъа Темало а волуш. Делан Йозанашкахъ Шаул бисинчу израилхошна юкъахъ цхъана коьртан барамехъ а, белшашкахъ а лекха вара аьлла, яздина ду. Илманчийн тардалиитаршца Шаул 6-на тiera 6,6 футана тлекхаччалц лекха вара. Голиат исс футал сов лекха вара.

Темало Голиат паччахъна Шаулна хьалха, блов санна, айавелла вара. Ткъа паччахъ Шаул Iу волчу Даудана хьалха, блов санна, вара. Амма Даудан, цуьнан лакхалл ца тоар меттахIоттош йолу, — майралла яра. Нагахъ стагехъ майралла елахъ, иза доьналле а, стогалле а, хадамалле а хуьлу. Дукха хан йоццуш хиллачу талламаша майралла бохучу агIоно Уэст-Пойнтерчу тIеман училищан арахецархойн кхиамаш, экзаменашкахъ лучу баллел я кхиамийн рейтингал гIолехъ билгалбохуш хилар гойту. Талламаш дIахьочу хенахъ кадеташна 1-на тiera 5-на тлекхаччалц йолчу шкалаца шаьш шайн мах хадоран тест яр дIахьединера, цо церан хIораннан майраллин барам билгалбоккхура.

Со тешна ю, Даудан пхиь плюс отметка хилла хиларх. Льюмана а, чена а дерзинчу куьйгашца дуьхьалволийла дац, нагахъ майралла яцахъ. Иза тIехмайра вара, гигантаца латаран чаккхенах шеко хилархъама. Шаул дегIаца лекха вара, амма со тешна ю, майраллин барамехъ иза Даудал дикка оьшуш вара. Шен майралла йоццуш шех иллеш дохург хилла дIа цахIутту. Цхьабосса долчу латарехъ толам баккхар башха доккха исторически мехала дерг дац. Берриш а метта тоьхна байархъама, ладам болу нийсазалла оьшу. Хьовсархой ишттачу дешнашца дIабаха безара тIеман аренгара: «Суна ца моьттура иштта чаккхе хирг хилар, амма иза инзарвоккху хIума дара». Даудана оццул дика ницкъ болу мостагI хила везара, иза карти тIе дIахIотто маггал. Вевзаш волчу, амма ца хIуттучу тIемалочун Шаулан сийлалло а, пIелатамхойн чемпионо даг чу кхерам туййсучу Iадоро а, Даудах шеца цхьабосса верг воцу, тIемало винера.

«Дауд а, Голиат а: тIаьхьабисначара цIубаршна тIехъ толам муха боккху» книги тIехъ авторо Малкольма Гладуэлло яздо:

«Дуьненахь вайна мехала долуш сурт хлуттучарах дуккха дерг, вай лаламат члогачу хьелашца Иттаделлачу, тлаккха уьш сийлаллехьа а, хазаллехьа а доьрзучу хенахь, клогечу конфликтех кхоллалуш ду... Аутсайдеран хьесапе хиларо адамаш оццул хийца йиш ю, вайн дукка хьолахь ма-бохху мах хадо а доьналла ца кхаччал: неларш длаелла а, халкъ серладаккха йиш кхолла а, ламо а, кхечу тайпана меттиг хлоттийча, ур-атталла ойла ян а хлуьттур доцург, кхочушдан а йиш хуьлу цуьнан».

Шу эшалун воцчу къовсамхочунна юьхьдуьхьал нисделлачу хенахь, шун леларан ши вариант ю: муьтлахь а хилла, каравахар я ма-хуьллу нисвелла дла а хлоьтина, хьайна чохь йолу сийлахь майралла тлекхайкха еза.

Дауда, Шаула шена белла болу берриге тлемалочун гирсаш охьа а кхисина, шен Делан це кхайкхийра.

Дауда плелаштамхочуьнга эзира: «Хьо суна дуьхьал тур а, гоьмуькь а, горга тур а карахь воглуш ву, *ткъа со ахьа сийсаздохуш долчу Исраилан халкъан массо а эскарин Дела волчу, массо а ницкъийн Везачу Элан царах араваьлла. Таххана Везачу Эло хьо сан кара схьалур ву, ткъа аса хьо вуьйр ву. Аса хьан корта схьабоккхур бу, ткъа плелаштамхойн эскархойн декъий стигаларчу олхазаршна а, лаьттахь лелаш долчу акхарошна а длаьлур ду. Дерриг а дуьненна длахуур ду Исраилан махкахь Дела вуьла» (Шам. 17:45, 46).*

Голиата Даудан кхолламехь ладаме роль ловзийна ца ла, амма цуьнан эшаро, ткъа цуьнца цхьаьна берриге плелаштамхой а эшаро, *дерриге лаьттана* Исраилна тлехь Делан куьг хилар гарна тледалийнера. Суна, шу Дауд санна, Дела глараваккха хьогох дуйла хаьа. Вайн дуьненахь хинца а голиаташ бу. Цара вайна кхайкхам а кхуьссуш, емалдаре боху вайн Дела волуш хиларх лаьцна. И гиганташ школехь а, балхахь а, юкьараллин меттигашкахь а

халахетийтинчийн гаран кӀел кӀайлабуьйлуш бу. Тобар ду вайна тӀулгашна тӀехъа дӀалечкӀар, Делан Дош багахъ а долуш, хьалха девдда дахаран хан тӀекхаьчна.

Вайца, Дала леррина КӀобалвинарг беллачарна юкӀара денвина долу, изза Са дехаш ду. КӀовсамхошна аша церан билламашца шун шайн ницкӀаца тӀом бан лаьа. КӀел мадисалаш. Шу цул сов хила деза. КӀыйсамхой боцу бераш санна, зулам цӀхьалхадоккхучу хенахъ, вай дика лела. Эххар тӀаьхъа вай иза вешан а доцуш, тӀкъа Цуьнан сийнна дуьхъа деш ду.

Полиата цӀе яхийтира Даудан. ЮкӀараллин машано стаг гӀараваьлла войла ду. Амма сийно веш вац иза паччахъ. ЦӀе яккхаро, нагахъ цуьнца зулам дахъ, динан гӀуллакхдархой ойчул, шаьш шайн беа диктаторш кхиорна гӀуллакх до. Далла, Шен халкъана тӀехъ куьйгалла ден волу, Шаул санна, шех тешна воцу, керла баьчча хила ца лаьара. Цунна, Шена ламалъеш а, кӀайладаьккхина доцуш Цуьнан ницкӀ гойтуш волу а стаг оьшура. Вайна Далла хьалха паччахъаш а, сийлахънаш а хилар тӀедиллина ду. Вай Везачу Элана чӀагӀо йо, тӀкъа адамашлахъ гӀарадовларна а доцуш. Дауд Делах кхоьрура, Шаул адамех кхоьрура.

Гарадовларан шолгӀачу агӀонан, вевзашволчун дуккха а ларамхой бу, тӀкъа мурдаш а, тӀаьхъахиттинарш а боцуш, боху маьйна ду. Фанаташ цӀхъанаэшшара боцуш хуьлийла ду. Тахана царна шу деза, кхана ца деза. Паччахъна Даудна фанаташ ца оьшура. Цунна шайн дахар дӀадала кийча болу божарий а, зударий а оьшура. Дикачу паччахъашна хьекӀалалле хьехамчаш а, муьтӀахъ долу эскар а, теаме ялхой а оьшу. И дерриг а хилархъама, Дауд зерах чекхвала везара. Делан, Даудна паччахъалле кхача гӀо дархъама, кечвина кӀовсамча вара.

КӀовсамхоша шун кхоллам дӀабоьллу

КӀовсамхойн шу девзаш доцчуьра схьадаха я гӀарадевлла долчуьра дӀадаха ницкӀ бу. Дика керланиг стенца ду аьлча, аша шаьш

**Эшор ду те шу
кЪийсамхо-
ша я толамна
тЕдалор ду шу?**

харжа деза, цара шун дахарехъ ден дерг.

Эшор ду те шу кЪийсамхоша я толамна тЕдалор ду шу? Билггал цундела кЪовсамхочун иштта шун кхоллам дIабеллийла ду.

ДAUDANA Делa кIентан а, Iуьнан а агIор везина. Гонаха жа а долуш, цо стигаларчу седарчийн серлонгахъ Далла IамалIора. ГIум-аренгахъ, шен уьстагий кIелхъардохуш, цо лoьмана а, чена а тIехъ толам боккхура. Хинца ДAUDANA, хьуна тIе а кхетта, акха дийнат санна, дIавуьгуш хилар хIун ду хаьара.

Дoьналлечу ДAUDANA паччахъ Шаул адамашна гергахъволчуьра Далла гергахъ хиларе даго ма-бохху даржорхо хилла дIахIоьттира; билггал хIетахъ ДAUDANA кЪобалвар хиллера, тIаккха билгалбаьлла бара цуьнан паччахъаллин кхоллам.

ДАУДАН а, ШАУЛАН а юкъаметтигаш йолаелла ма-хиллара чехъ ца евлира. Юьхъанца Шаулна ДAUD ВЕЗА а везара, цуьнан дахарехъ Делан куьг хилар тIе а оьцура. Шаула ша Iаьткъа а, Iазапехъ а волчу хенахъ гергавалийнера иза. Иза ДAUDAH паччахъаллин гIуллакхашкахъ тешна вара. Хьовсур вай Делан Йозанашкахъ муха яздина ду цунах лаьцна.

«Шаула ша мичча вахийтича а, ДAUDАН аьтто хуьлура. Цундела Шаула цунах тIеман хьаькам вира. Иза хазахетарца тIейцира дерриг а халкъо а, паччахъан гонах болчара а» (Шам. 18:5).

Кхин гIолехъ волу хьаькам Шаула вежа а ца воьхура. Вочу сино иза хьийзочу хенахъ, паччахъан са тедархьама, ДAUDA цунна гуслих пайдаэцарца илли олурa. Схьахетарехъ, шуна дагайогIу хир ю и истори.

«ДАУДА пIелаштамхо эша а вина, эскархой цIа богIучу хенахъ массо а Исаилаан махкарчу гIаланашкара зударий шайн паччахъ волчу Шаулна дуьхьал хелхаршций, эшаршций

арабевлира. Церан карахъ жиргланаш а, дечиг-пондарш а дара. Халхарш а деш, цара бохура: «*Шаула эзарнаш байина, ткъа Дауда – итт эзарнаш*». Шаулна и дешнаш члогла ца дезаделира. Цо элира: «Цара Даудана итт эзарнаш длабелла, ткъа суна – эзарнаш бен. Цунна хинца, паччахьалла тлехилчхъана, кхин хлумма а ца оьшу». Цу дийнахъ дуйна Шаул Дауде хьоглаца хьобжура» (Шам. 18:6-9).

Нагахъ ур-атталла цара ма-дарра оццул мостагий байина ца хиллехъ а, Шаулна хетте а халахетийтинера цу дустаро. Зудайн эшар цуьнан бляргаш длабиллинчуха хилира, ткъа цул тляхъа цо бага длайиллира тлаккха иза шен вожарх лаяцна пайхамаралла деш длахьоттира. Зударша цу эшарца дог этлочуха дара, амма цунна беламе данне а дацара. Цу эшаро цуьнга дагна лаяткъарг бохура. Пайхамаро Шауле цуьнан ладуглуш цахиларна цуьнгара паччахьалла дладоккхург хилар аьллучул тляхъа шераш дладевллера. Шамъала, иза цуьнгара дла а даьлла, цул глехъ волчу кхечуьнга дладелла хир ду, аьллера (хь. Шам. 15:28). Цу эшарца Шаулан дахаран тай дуйлина а, хедаш а хилла длахьоттира. Блярган неглар тухучу юкъана цуьнан са кхерамо дладецира, Дауд шен метта длахлоттавезарх иза кхетча. Шаул машаре длавала ойла йолуш вацара.

Чохъ тешна хилар доцчу хенахъ, блярган неглар тоха кхиале, тамехъ боцчу хаамо доттаглахъ кьовсамхо вина хуйцур ву. Шаул, глуплакхна тлехъ тешалла диначу, Даудан мехала хилар гучуьра сецнера, цунна цуьнгахъ кхерам гора, тлаккха цхъана дийнахъ дерриг а хийцаделира.

«Шолглачу дийнахъ Делера долу жин цлеххъана Шаулна тле доьссира. Иза шен цлахъ хьераваьлча санна лелара, ткъа Дауд, кхечу деношкахъ санна, дечиг-пондарх плелг а туьйсуш, лаш вара. Шаулан карахъ гоьмукъ бара» (Шам. 18:10).

Пайденна дагадаийтар ду вайна массарна а... Делан, Шен

Іалашонна тІекхиархъама, Шена луъучух пайда эцийла ду. Кху хиламехъ, хъагІ йолу паччахъ халачу киртиге кхачийтархъама, Цо Іазапхъегаран юкЪарлонча вохуьйту.

Цу дийнахъ Дауд ша даим а деш хилларг деш вара, — иза дечиг-пондарх плелг а туьйсуш, Іаш вара, амма кху киртигехъ Шаулан карахъ кхин хІума яра, цуьнан даг чохъ хийцамаш хилла дела.

«ШолгІачу дийнахъ Делера долу жин цІеххъана Шаулна тіе доьссира. Иза шен цІахъ хъераваьлча санна лелара, ткъа Дауд, кхечу деношкахъ санна, дечиг-пондарх плелг а туьйсуш, Іаш вара. Шаулан карахъ гоьмукъ бара. Цо, шен дагахъ: «Аса иза хІинца пенах дІалатор ву», – бохуш йолу ойла а еш, гоьмукъ кхоьссира. Амма Дауда, шозза а дІа а таьІна, иза тіехбалийтира» (байт 10, 11).

Хьовсийша, ма къастам бу. Шаул шен кертахъ карахъ герз а долуш, карзахвуьйлуш ву, Дауд цу хенахъ синтеме Іамалъяран гІирсаца илли олуш ву. Кхин а сов чІогІа къастамаллин сурт хІоттадойла дуй те? Мила лела чухула карахъ гоьмукъ а болуш? Шаул хъехарчу стеган бараме охъавеанера.

Аса таррийн темина книга язъеш хилла дела, сан цІахъ тайп-тайпаначу меттигашкахъ муьлххачу а тайпана тарраш ду Іуьллуш, амма наггахъ хуьлу царех цхъаь мукъана а сан кара догІуш йолу меттиг. Ур-атталла уггаре а ирчачу дийнахъ, гормонаш кхийсаяларна со чурьа яьлла хьийзачу хенахъ а, со царех цхъаннах а хъакхаяла ца яхъа. Шу цхъана хІумано охъателочу хенахъ, ерриг а куьйга кІел еъанарг кхосса хазло. (Сан сайн зедаларера боху ас.) Даудан, селхана тіеман аренгахъ агІо агІонах а тоьхна, цуьнгахъа букъ берзош лаяттинчу оцуцу стагах, тахана лечкъа дезара. Даудера гІолехъ долчо Шаулера вониг гучудаьккхира, охъателош болу синхъехам, ма-дарра кхераман дух хилла охъаленира.

«Шаул Даудах кхоьруш вара, хІунда аьлча Веза Эла цуьнца вара, ткъа Шаулна уллора Иза юхаваьллера. Шаула Дауд,

шена уллора дла а ваьккхина, шен эзар тлемалочунна тлехъ хъаькам хлоттийра, иза массо а адамна хьалха эскарна тлехъ куьйгалла деш а вара. Дауда ша мел деш долу глуплакх кхиамца дора, хлунда аьлча Веза Эла цуьнца вара. Цуьнан аьтто болуш хилар гуш волу Шаул Даудах кхоьруш вара» (Шам. 18:12-15).

Даудан тлеман кхиамаш паччахьан Шаулан толам баккхарш лара безаш бара. Амма Шаула, Даудан хьакъ хиларе цуьнан куьйга келлахъ паччахьалла члагидеш хиларе санна, хьежаран метта, хлора тлом мossa длаболу, шен авторитет лахайолуш хилар лорура. Шаул Дауде кланте санна хьоьжучуьра сеццера, цуьнца уьйр хиларо кхин те цавора иза. Цунна Дауд кхин шен бляьргашна дуюьхьалкхета ца лаьара. Цунна иза а клезиг доллушехъ. Бляьргашна дуюьхалара а, дагчуьра а длавала — иштта агло цунна ца йоглура. Шаул паччахьо Дауд тлеман уггаре а кьизачу метте длахлоттийнера, цигахъ иза мостагаша вуьйриг хиларе са а туйьсуш. Амма юха а Даудана и глуплакх пайденна нисделира. Шаул иза вен а вийна, дяволла гертачу хенахъ, Дауд денвелира.

«Шаулна хиира Веза Эла Даудаца вуйла а, шен йоана Михулина Дауд везийла а. Цундела Шаул кхин а члогла кхоьрура Даудах. Иза цуьнан мостагла хилла длахлоьттира массо а ханна»
(Шам. 18:28, 29).

Члогла йоццачу хенахъ Шаулна а, Даудна а юкъаметтигаш шеконна а, кхерамна а тлера цабезаме хьалаелира. Хинца кхин воцуш хилла длахлоьттира цо шен хьоме клант а, тлеман турпалхо а, бартхо а лоруш волу Дауд. Хинца Дауд махкахваьккхинарг а, зуламхо а хиллера. Цунна Шаулан кертахъ декъалаллин зама чекхьяьллера, цо шен аглора цхьа а вониг дина доццушехъ. Иштта хиламаш берзарна синтем байна волчу Дауда, шен дахар лардархьама, паччахьан цла сихонца длатосу.

И паччахьан цленара дявадар Даудан дахарехъ кхоччуш керлачу этапан юхьыг хилла длахлоьттира. Совглатан а, статусан а метта

иза даим а дIатеттарна а, кЪиза леларна а, гIум-аренгахъ валаран кхерамна а тIелитталора. Цъаболчу илманчаша и хан бархI шо гергга яхъелла хилар лору. Дерриге а цу лаьллина леларо а, стом боцчу лаьмнашкахъ тиллалиеларо а, Даудана Делан даго тIелоцуш волу паччахъ хилла дIахIотта гIо дора.

Даудана тIаьхъаяьлла лелаш, иза цъхана хъехара вукху хъеха лаьллина лела, кЪиза борз яра. Иза, шена, Шаула берриге динан гIуллакхдархой а, церан доьзалш а, цара дагалацам боцуш, дIаведдачунна деккъа гIо дина хиларна, байина хилар хезначу хенахъ, бала хъоьгуш вара. МостагIаллин а, кЪийсамаллин а дуккха а долчу шерашкахъ Даудана, хуьлийла иза хъехахъ я паччахъан цIийнахъ, уггар а хъалха хъаналла кхио езийла хъара. Цуьнан дахарехъ шолгIа гIолиат а вара.

Пурба лойша суна шу кхето.

Суна ца моьтту, вай кхоччуш нийса хир дац, нагахъ, Даудан, долччул сиха, деца халонаш хилла, аьлча. ХIоразза а, Дауда гIум-аренгахъ паччахъца Шаулца къамел дечу хенахъ, цуьнга мохъ а бетташ, «сан да» олура цунах. Кхузахъ цуьнан бIарзваларан кор дIаделлало.

«Сан да! Сан карахъ йолчу хъайн бедаран кийсаке хъажахъа, аса схъахадийна йолчу. И аьтто сайна баьлла боллушехъ, аса хъо ца вийра. ХIинца мукъана а хаахъара хъуна сан дага чохъ хъо бахъана долуш я вон хIума а, я ямартло а йоцийла. Аса хъо бахъана долуш къа ца латийна, ткъа хъо сан синна тIаьхъаваьлла ву, иза дIадаккха лууш» (Шам. 24:12).

Даудана а, цуьнан дена а юкъахъ цъха хъагI хилар лара лаамза бахъана дац, амма доьзалехъ бархIалгIа кIант хиларе терра, схъахетарехъ, цунна тоьал терго хуьлуш ца хилла. Хила тарло, Дауд воккхаха волчу ворхI вешин ИндагIехъ хъалакхуьуш хилла. Берриге кIентий санна, шен да шеца дика хилар а, цо къобалвар а хила сатуьйсуш вара, амма хIетте а дена ур-атталла, пайхамар

Шамъал Юшайн кентий декъалбан веанчу хенахъ, цунна тӕхъабахийта дицделлера.

«Иштта шен ворхе а кӕнт Шамъална тӕвалийра Юшайс, амма Шамъала элира: «Кхарах цхъа а ца хаържина Везачу Эло». Тӕккха Шамъала Юшайга хаъттира: «Масо а кӕнтий кхузахъ буй хъан?» Юшайс жоп делира: «Уггар жима кхин цхъаъ ву. Иза хӕнца жа дажош ву». Шамъала Юшайга элира: «Цхъаъ вахийтий, иза схъавалавайта. Иза схъаваллалц, вай хӕума яа охъаховшур дац» (Шам. 16:10, 11).

Стенна хаъттира Шамъала Юшайга, буй те хъан кхин а кӕнтий, аьлла? Юшайс билггал, пайхамар ма веъана, хъем боцуш Даудана тӕхъа вахийта ма везара. Схъахетарехъ, иза Дауде хаържинчу кандидате санна ца хъоьжура. Нагахъ санна пайхамар Шамъал тхан ца веанехъара, ас дерриг а аътто берг дийр дара *берриг* а доьзал гулбархъама. Ас цаьрга скайпехула а, телефонехула а зӕ а тоьхна, сихха цадуьйла аьлла, доьхур дара, тӕккха, нагахъ цхъа-хъаьнгга а цхъа-мӕлххачу а бахъанашна иза ца даделлехъ, жоьпалла цунна цхъанна тӕхъ бен хир дацара.

Даудан ден тидам тӕбахийта ворхӕ къовсамхо вара — цуьнан вежарий. Дезачу Йозанаша вайна далаш долчу, Даудана а вежаршна а юкъара хабарша, йовхо а, накъосталла а гайттане а ца гоьту. Цул совнаха, Даудан боккхаха болчу вежарша иза дозаллина бехке а веш, церан ден цахъ цуьнан роль кӕзиг йора, цуьнан дог кура а, дера а ду, бохуш (хъ. Шам. 17:28).

Хила тарло, билггал цундела, аса Даудан назманаш йоьшучу хенахъ, суна дешнаш ца хеза... суна дог хеза. Могаанашна юкъахъ, суна, цхъааллин а, лазапаллин а шерашкахъ лаьна болу, лазам го. Дауда даим а Шаулна хъалха ша бехке цахиларан тешалла дора, амма дуьхъаллаттар кхин дӕа а доьдура.

Цхъана киртигехъ Дауд, цуьнан бехке цахилар адаманашна юкъахъ цкъа а тӕоьцург цахиларх, кхийтира. Шаула цкъа а гечдийр дац Даудана. Цхъана Дала гечдийр ду цунна. Паччахъах дӕаидарца

а, кЪайлавийларца а, Дауд Дела волчу вада а, Цуьнгахъ кЪайлавала а темира. Дуккха болчарна декЪалалла хила лаЪа, амма царна, декЪалалла, церан мостагий гергахъ болуш кхочушхуьлчу лалашонца доглуш хилар дицло.

Тлаъхьо, Абушаламах длауьдуш, Дауда мохъ хьокхура:

«Веза Эла! Ма дебна сан мостагий! Дукхахберш суна дуьхьал гевттина. Цара сох лаьчна олу: «Делера келхьарвалар хир дац цунна». Амма Ахьа, Веза Эла, турсо санна, со ларво. Хьо ду Сан дозалла, Ахь ойу сан сий! Ас доггах кхойкху Везачу Эле, Шен безачу лам тера Цо жоп ло суна. Со вуьжу, наб йо ас, глотту со, Везачу Эло со ларвойла а хууш. Сайна го бинчу эзарнаш мостагех кхералур вац со» (Заб. 3:2-7).

Мухачу кепара алсамбуьйлура цуьнан мостагий? Дика хаттар ду. Дала уьш хлаллак стенна ца бина? Масала, уьш берриш а яьссачу аренгахъ гламаран дорцехъ длабохка мегар дара.

Дауда пайхамаре ШамЪале иза паччахъ хила кЪобалвар ца дехнера. Майрачу Даудан дан цхьа а хлума ца дуьсура, Делан дуьхьа доьналле хилар бен. Иза Дала цунах тешна дитинчун хьокъехъ тешаме клант хилла дела, иза иштта шен паччахьан тешаме тлемало а вара. Ишттачу доттагичух лаьчна Яхлунатан ойла йойла а дацара. Даудана цхьана а хлуманна тлехъ бехк боккхийла дацара, цуьнан лелар ала хлума доцуш дара. Хлетте а дерриге дахарехъ цуьнан мостагий алсамбийлар бен дацара. Стенна?

Вай бахьанаш леха гюьртуьр ду, нагахъ ишттанаш долуш делахъ, цуьнан халонаш кхеташ хилла длахлуйтту. Амма, схьагарехъ, маьйна доцуш ду.

Дауд цу дешнашца вехаш а, церан пайхамаралла деш а вара, цуьнан кЪийсамо кхечуьнан дахарерчу тлемашна тле гойту: цо хиндолчунна тле гойту, Ийсаца хин долчунна тле. Вай цец стенна дуьйлу, цуьнан дахарехъ мостагий алсам буьйлуш хлунда хилла? Доьшур вай Керлачу Весетера Кипин дешнаш.

«Сан хьоменаш, шуна тамашийна ма хета шайн луъра зер лан дезар, дага ма дайта, шайца цхьа тамашийна хлума хуьлу аьлла. Мелхо а, даккхийде шаьш Дала леррина Къобалвинчун баланашкахь дакъа лацарна. Цуьнан сийлалла гойтучу дийнахь шу даккхийдеш а, самукъадаьлла а хир ду» (1 Ки. 4:12, 13).

Арахьарчу охьателоро чохьхара хийцавалар кхулли. Къовсамхоша, Дала вайна кечбина болу, кхоллам гойту. Вай, Делан сийлалла вайн дахарехь алсамдалиитархьама, клезигдо. Къовсамхочун гарехь долу совгат — иза цандаларан урокийн дакъа а, тренировкаш а ю. Адаман лалам халонех келхьардийла гьрта. Амма вай бала хьоьгучу хенахь, вай Иийсан лазам бекъна а ца лаш, амма иштта Цуьнан сийлаллахь дакъа лоцу, цунна чохь Цо вайна вайн кхоллам дабоьллу дела.

Къовсамхоша вайга вешан дог лардойту

Шуна чохь тлулган дог духучу хенахь, иза хийцош дилхалахь долу дог кхоллало. Шуна шаьш маьна доцчу къовсамалле озийна хилар карийча, шун даго лазам лов, валаран тохарх санна. Шуна, шайх а, шайн бахьанех а шеконан хлу тосу, хаттарша телатар до. Аша ойла йо: «Собца цхьа хлума иштта доцуш-м дац те? Дела, Хьо мичахь ву? Стенна хилла иза собца? Иза чекх хлунда ца долу?»

Сих-сиха, вайна вешан хаттаршна хуьлу цхьаь бен доцу жоп, — тийналла хуьлу. Вай шек хила дуйлало, Дела баккъал а ваьш хезаш хиларх. Хинца со кхета, нагахь Иза вистхуьлуш вацахь, иза сацангла бен цахиларан маьна ду. Сцена хинц-хинца хийцалур йолуш ю, персонажаша шайн меттигаш д'алоцур ю. Иракарахитта. Шун дахарехь керла этап тлейоглуш ю. Шаьш шайн долчу меттигца дустаран метта, Цо шу хинцале стенах чекхдаьхна дагадаийта.

**Телатаршка
вешан дегнаш
ч'аг'дойтур ду
те вай, я Деле
уьш тодайта
магор ду?**

Вай тийналлехь ладуглүчу хенахь, хийцамашна кийча ду. Дала бохучух тешар ду те вай, я вай вешан къовсамхоша-бежкедечара бохучуьнга ладуглүр ду? Шуна чохь дика глүллакх долийна волу, изза Дела, чекхваллалц тешна хир ву, иза чекхдаккхархьама. Телатаршка вешан дегнаш члагдойтур ду те вай, я Деле уьш тодайта магор ду? Мостагичун я Кхоллархочун дешнашна тидам бийр бу вай?

«Сан клант, ас бохучун тидам бе, сан дешнашка дикка ладогла. Хьайн бяьргашна хьалхара уьш дла ма довлията, амма хьайн даг чохь латтаде уьш, хлунда аьлча дахар уьш карийначун хир ду, цуьнан дегл могуш а хир ду. Уггар а коьртаниг – хьайн дог лардар ду, хлунда аьлча цу чохь хьан дахаран шовда ду» (Киц. 4:20-23, кхузаманан гочдар).

Кхечаьрга ма хьежа. Ла ма догла, цара бохучуьнга. Шайн хлинцалера хьал церан дахарца ма дуста. Шайн дог ларде, шаьш цкъа-мацца а тлеэцна долу хлора нигат ларде, иза шун синан члоьн-цлахь лардеш хуьлийла. Ерриге новкъарлонаш дла а яхий, шайна чохь Делан озан тугленна тедерза хуььнар кхиаде. Цо цунах лаьцна доьхур дацара шуьга, нагахь шуьца къамел дан лууш вацахьара. Цуьнан озо шун дог лардийр ду.

Дахарехь дукха новкъарлонаш хуьлу. Шу хьогах долу, Делера кхачаме дустийла доцу дахар, гуттара санна йолчу кепара карадойла дац. Цу глүллакхна дуккха а долчу юкъахдохучу аьзнашна а, хлүманашна а юкъахь гуламалла оьшу. Нагахь вай члоггла дуьхьало яр ца гайтахь, цара вайн тидам тлеберзор бу.

Дала леррина Къобалвинчун дахьийтар — иза вайн коьрта фокус ю. Вайн Кхоллархочун дешнаш, вайн дахарна тлехь длаяздинарг кхочушдан ницкъ болуш ду. Дахаран хьостано са а, дегл а дузадо, вай могушаллах а, лалашонах а, ницкъах а дуза хуььнар долуш до. Къовсамхошна а доцуш, Дашана тлегулдина дахар, мостагичун леларан олаллаллин клел дац.

Хлү санна долчу Делан Сийлаллина тле хьажар дахийтина а ца

Иаш, вайн дог санна йолу беш ларъян а еза вай.

Лардинчу дагна а, набахти чохъ долчу дагна а юкъахъ йоккха башхалла ю. Хьалхарчу тайпана долчу деган бежа мах бу, шолгачу тайпана долу дог — догла тоьхна долчу дегнех тера хуьлу.

Дукхаха долчу адамаша шайн дегнаш къиза дина, цу тайпана шайн дегнаш тодаран хан тлекхачаре сатуьйсуну цара. Яханчу хенахъ аса а дора изза. Юьхьанца члогла дайдалар хаалора. Суна вас йинчу адамашца йолу уьйр длаехедара. Аса дуккхазза а длакьовлура сайн деган неI, цу тайпана иза члогла длакьовлаелира. Ас оццул члогла длакьовлура иза, цхьана хенахъ цунах сан тутмакх хиллал. Суна цхьана а лазамо со дIалоцур яц аьлла хеталора, тIаккха цIеххьана со кхийтира, сан хазахетар гуттаренна а дIадаьлла суна бохучух.

Лардеш долун дог набахти чохъ ца хуьлу, амма чIагIо йолчу лардарна кIелахъ хуьлу. Нагахъ аша шайн дегнаш, догла а тоьхна, длакьевлинехъ, доIанаш ден хан еана шуна. Деле деха шайн дог тIулгийн набахти чухьра ара а хецна, иза керлачу агIонга даккхар, хазахетар а, лазам хилар а хаадалар дохучух.

Суна иза атта доцийла хаьа, амма хьан бIаьрхиш хьоьца дуьсийла. Цара хьан дог тIун а дойла, те а дойла. Наркотикашка я маларе дIа ма лацийта шайн деган лазам, цара уггар а дIадоьур ду шуна дика хаадалар, шу эгаре а далош. Цатам ма баккха шайн хьекьална, шайн дегнаш бехдалар хуьлуьйтучу бекхамах лаьцна ойланаш яхкийтарехула. Юха-юха цу агIонах лаьцна ойланаш яр дIасацаде, охьа а ховший, Далла хьалха далхаде шайн дегнаш, хIоразза а бIаьрхиш шайн логге кхаьчча хилар шайна хааделча. Цхьа долун диса, оцу лазамо шен ницкъ ма-ббу шаьш дIалаццалц. Шаьш синтеме даьхкича, стигалшка хьала а дерзий, Деле аз айде. Денна шен са Деле далхош волчу, Дауда санн, де. Кхоллархо волчу дуьйла шайн сингаттамашца а, шайн къовсамхошца а.

Доьшур вай, Дауд муха воьлура Дела волчу.

«Хазахетар а, самукьадалар а хазийтахьа суна, тIаккха Ахь кейина даьIахкаш самукьадаьлла хир ю сан. Сан къиношна тIера дIаверзий, сан харцонаш дIаяхахьа. Суна чохъ цIена дог кхоллахьа,

Дела, суна чуъра тешаме са карладаккхаъа. Хъайна хъалхара со дѣа ма ваккхаъа, Хъайн Деза Са соъгара дѣа ма даккхаъа. Ахъ кѣлхъарваккхарна долу хазаетар юхалохъа суна, Хъуна муътѣахъ хила лууш долчу Синехъ чѣагѣвехъа со» (Заб. 50:10-14).

Чѣагѣделла йийсаре дахана дог къора хуълий дѣахлутту, екъачу даъѣахкашка жоп ца далало. Кхечарна кхелъеш берш даим а шаъш-шайн къинан мохъана кѣл бу. Веккъа цъхана Далла бен цѣанлур дац вайн дегнаш муълххачу а бехдаларх, уъш нис а деш Цунна хъалха эгначуъра гловттар а дохъуш.

Дарделлачу дегнаша Делан гергахъ хилар ца лов. Цара шаъш царах дѣакъастадо я шайх дуъйлучу адамашца буъсу уъш, тодаларан некъа тѣе бевллачу нехан лазамех шаъш ца кхетарна, уъш хъийзош болчу.

Суна кхин а цкъа дѣахъедан лаъа, дуккха а долчу адамаша дан доладо цу тайпана дерг, тѣаккха шаъш шайн дегнаш лардина ца хилар гучу а долуш. Цара шайн дегнаш набахти чу доъхкинера. Къахетар а, дог лазар а дов, церан метта къизалла а, бенцахетар догѣу. Дог лардархъама а, дѣакъовлархъама а бохучунна юкъахъ йоккха башхалла ю. Нагахъ иза дассаделлехъ а, чѣагѣделлехъ а, бага иллица дѣаюзу хан тѣекхаъчна. Шаул догѣтѣоро а, ѣазап хъегаро а ца вуътура, цундела Дауда, цуънан баланаш хъегар дѣалахкархъама, цуънан метта назманаш олура. Вайна гонаха хезаш долчу иллеша, цъхъа хлума геналлехъ латтор ду, амма илли вайна чохъ айделча, цъхъа къаъсттина дерг хир ду. Вай дуъххъалдѣа ладугѣуш а доцуш, амма ваъш илли олуш делахъ, вайн дегнаш дѣа а деллалой, Кхоллархочуънца зѣе дѣахлутту.

Шаул паччахъан аларан а, сихонца леларан а марздалар дара. Даг чуъра сагатдар цуънан леларехъ гора. Дауд шен дог тедаан ѣемина ма-хиллара, иштта вай а вешан дог тедаан ѣама деза.

«Мелхо а, сайн са ас тийна а, синтеме а дина, ненан некхах дѣадаъккхина бер санна. Суна чохъ долу са хинца синтеме ду, ненан некхах дѣадаъккхина бер санна» (Заб. 130:2).

Къайла ца доккхуш даредан мегий шуъга? Сайн са, бер санна, тедечу метта, со сайна ма-хетта лела тѳера ю. Масех иттаннаш шераш хълх аха динан тобанехъ Забуран кхоалгачу назманан дешнийн иллеш олура. Со бер санна йоблхура. Массарна а, цахъ со цу иллин клел хелхайийла безам болуш юйла, хаъара. Цъхана башхачу тайпана аса ловш дерг Даудана хетачух тарлора суна, цо назма язъечу хенахъ цунна хетарг, еккъа цъхана башхаллица, сан довлучу бляьрхийн бахъана, дуккха а жима дара цо хъегначу баланел. Хлаъ, наг-наггахъ уьш чога баккхийн хеталора. Со, уьш оццул сан сине клорге бахарна, кхоччуш иза дуьзна хиларх, тешна яра.

Юхахъежарца, суна дерриг а кхечу серлонгахъ го. Сан баланаш декъаза а, пайда боцуш а бара. Цъханхъа тидам бар тоьаш цахилар, цъханхъа дика доцу дош, хила тарло, майрачуьнца дов далар. Суна, иштгачу клезигчу балахъегарех дерриг а дладала кийча болу, дуккха а нах дуьхъл нисло. Цъхаццачу мехкашкахъ доьналла долу зударий го суна, шайн тешар бахъанехъ хлора дийнахъ южаллийн кхерамца бехаш болу. Со миччхъа яхча а, онда зударий-наной го суна, шайн бераш кхабархъама, саццаза къахъобгуш болу. Еттар а, хьийзор а хуьлуш болчарах а, оццеран гергарчара лолле бухкуш берш а хинца цахъехийча а.

Ас хъан лазам клезиг ца бо. Суна иза ма-дарра буйла хаъа. Цара ца олу, вайна билггал дладелладелча, Дала ур-атталла уггар вон долу хъл а дикане дерзор ду бохург, тлаккха, Юсупа а санна, вай а иштта эр долу де тледоглур ду:

«Шуна дагадеара суна зулам дан, амма Дала цунах дика болх хилийтира, хинца тахана долуш дерг кхочушхилийти: дуккха адамаш лечуьра клелхъардахар» (Дол. 50:20).

Шайца эмгаралла йолчаьрга шу кхечу тайпана хъовсахъ, Дала лазам длабоккхур бу шун. Эдмонд Берк це йолчу сценаристо иштта билгалйоккху и уьйр: «Вайна дуьхълбowlучара, вайн нерваш а чаггйо цу тайпана, вайн долу хаарш а тадо».

Со кхийтира, адамашна хьалха хинцца неI дякъовлар — иза сайн хиндолчунна неI дякъовлар ду. ХIоразза а, вайна гонаха болчех ваьш дякъасто вай гIиртича, законан кIел ваьш вай ховшоран кхерам кхоллало. ДIадиллинчу дегнаша неI дIа а йиллина, кхинаш марабеттаболуьйтур бу. Дала ийса вахийтина, цхьа а вайна вуьсург цахиларх са а туьйсуш. Шайн дагна тIехь тIетIаьIлина кхяхьегалаш, дика ларделаш иза, шайн агIо ларьечу метта.

Дуккха болчарна баьччанаш хила лаьа, амма Iаткъаман барам — иза шина а агIор ира тур ду, цо шина а агIор хадаво. Шуна юххехь даим а, шу дезаш, амма ца девзаш долу, адамаш хир ду. Таккха даим а шу ца дезаш а, ца девзаш а берш а хир бу. Уьш кьовсамхой бац, амма хийцамашка хьовсуш бу. Муса пирIунца хьалакхийна. Дауд Шаулна кIант санна вара. (ГIолиат цуьнан дахарехь гигантех цхьаь вара). Дукках болчу хиламашкахь, кьовсамхо — иза, мацца а цкъа шу девзаш хиллрг ву. Дауда кьовсамхо ишттачу кепара язво:

«Цунна чохь бохамаш а хуьлу. Цуьнан майданашкара нахана гIело яр а, мекарлонаш лелор а дIа а ца долу. Ткъа сан мостагIа вац со емалвийриг — иза-м ас ловр дара. Суна кураллаш йийриг со цавезарг вац — цунах-м со кьайлавер вара. Амма хьо ма ву иза, сан тайпанара верг — сан уллора доттагIа, со тешна Iаш верг» (Заб. 54:12-14).

Цунах лаьцна «харцдоттагIалла» ала мегар ду, мостагIчо а доттагIа ву бохуш моттаргIанаш еш хилча. Кхечу дешнашца, иза эмгар ву. Билггал бакьволу доттагIа мила ву, я харц волу доттагIа мила ву хаархьама похIма хила деза, ткъа оццу хенахь дукка хьолахь оцу вайга эмгаралла йолчара вай билггал дерш до вайх. Вайн эргIаддовла а йиш ю, вайна цхьа тамехь ца хилча, иштта и дерриг а Далла хьалха охьадилла а йиш ю. Далла баркалле хуьлийла а ду, оцу эмгарехула Цо вай цIандарна а, хийцарна а, я леткъамаш бан йиш ю. Вайн йиш ю далхо, иштта доланаш дан а, назманаш ала а йиш ю вайн. И харжам ваьш бойла ду вайн, цхьана а вайн эмгаран йиш яц вайгара иза схьабаккха.

Хьесап дарна хаттарш

1. Дагадаийтийша, шун эмгарх маца хуьлура шун хьехархо?
2. Хлун дIаделлалора шун дахарехь эмгаралла йолчуьнгахула?
3. Муьлхачу аглонашкахь майра ду шу?
4. Муьлхачу аглонашкахь шуна майралла ца тоьа?
5. Фанаташна а, тIаьхьахIиттинчарна а юкьахь йолчу кхаа башхаллин цIе яккха?
6. Шу цкъа-мацца а гоьмукь карахь а болуш, цIа чухула девдда леллий? Шу цунах кIелхьара муха довлалур дара?
7. Шайн дог набахти чу ца дуллуш, лар муха дойла ду?

Стен-боършалла дустаре ца доглу

«Со муьтлахь ца хилало, адамашна расийн дискриминаци ечу хенахь, – цхьанна а хийцалур боцу адаман чкьуран бос бахъанехь. Иштта собаре хиларца тлеобцийла дац и инзаре нийсо йоцург, кхечарна ницкъ бар, царна а хийцалун доцург бахъанехь, – шен стен-боършалла хийцар».

АРХИЕПИСКОП ДЕСМОНД ТУТУ

Сайн бен доцу доланаш ду сан, сой йисча, аса Деле деш долу. Дукха хьолахь сой йисар, со хьешан цийнахь я сайн машинна чохь йолуш хуьлу сан. Дуккханна а хаьа, аса шатайпана дола дар, со машинна чохь йолуш. Далла хастамаш баран мукъамел глехь долу хлумма а дац, цуьнга ладуглуш со яший длайолу. Масех шо хьалха, чкьург санна, хьийзаш дара сан дахар. Наггахь-м со хьалха яьлла йоьдуш ю я юхайоьрзуш ю ца хаьара суна. «Стен льяман самаялар» цје йолу сан книга гуьйранна, со Иорданехь йолчу хенахь арахийцира. Шо чекхдолуш дара. Далла хастамаш баран деза де дара тледоглуш. Ас деш долу сан дола иштта дара:

Стиглашкара Да, со тешна ю, ас «Стен лом самадалар» цје йолу книга арахецар Хьуна хууш хиларх. Иза пхеа маттахь арахецна, амма суна хаа лаьара, иза Хьан лаамехь дуй бохург. Суна хаьа ас

до дола, Хъуна дѣлахийтар санна деш дуйла, иштта суна хаъа, Хъан хенаца дозар доцийла, цундела Хъан чѣагдар хила лаъара суна, оцу дерригенна а тѣхъ Хъо хилла хиларх лаъцна. Иийсан цѣарах доъху ас. Амин.

Иза цъа тамашийна хета хлума ду, делахъ а, иза иштта дан а дара. Суна хаъара, ас сайн дог оцу ойланех парглат а даьккхина, иза Цуьнан кара дѣадала дезийла.

Аса дехначунна жоп хилар дукха дах ца делира. Оцу суьйранна бархѣ сахът долуш, сайн жимаха волчу клантана шкоলেখъ елла цъа проект кхочушьеш гѣо дан дийзира сан. Цуьнан воккхаха волчу шина вешин проекташ схъайцира аса, царна юкъара оьшун дерг схъаэцархъама, амма шен проект чекхъяккхарна цъа шатайпана йолу плакат езар ю, элира цо. Тѣаккха и проект чекхъяккхарехъ гѣо дарна, цуьнан воккхаха волчу шина вешина мах бала сацам бира аса.

Цѣа чохъ шадерг кхоччуш къепе дара – журналаш тѣера хадийна кескаш, маркерш, кехаташ дѣасадаьржина дара, суьрташ хедадора журналаш тѣера, оцу плакатана тѣетоха дезаш долу. Аса цъа у деара, шена тѣе и ерриг кескаш дѣатаръян езаш долу, ткъа оццу хенахъ зѣе туйхира. Иза Джон вара.

Цуьнан озе ладобгѣча» иза дог доьхна хилар хаалора. Ас леррина ладуйгѣира цуьнга.

Цо со кхетийра, шена цъа стаг вевзина, ткъа хъо цуьнца къамел ца дича ер яц, аьлла. Сан майрачун и цъа ѣедал ду, суна бевзаш а боцучу нахаца телефонехула со йист хуьлуьйтуш. Иза муха нисло-м ца хаъа суна, амма иза кест-кест хуьлу иштта. Оцу нехан, билггал аьлча, соьца къамел дан ойла а хилла хир яцара, амма Джон гуттара а тешна хуьлу, аса билггал цаьрца къамел дан деза бохучух.

Цкъа юьхъанца со дуйхъальйолура. Ткъа хѣинца, шераш девлачул тѣахъа, иза хила деза иштта, олий, тѣеоьцу аса. Хъекъалалла долчаьрга иштта эр дара ас: нагахъ шун майрачун иттех шарал сов шуна лан хала долу марзвалар дѣа ца далахъ, аша шайн дагахъ сацам бан беза, иза-м там болу хлума ду аьлла. Цу тайпана, сан майрачун и цъа тамехъ долу ѣедал ду, суна девзаш

доцучу адамашца телефонехула аса къамел дар доьхуш. Цу буса аса дуьхьало йира.

– Джон, сан хинца хан яц сайна ца девзачу адамашца къамел дан. Со Арденна школе яхъа еза цхъа проект ян 10 деш ю.

– Хіумма дац, хіокху сохьтехь дан ца деза цуьнца къамел. Иза тлеман эсар ву, цуьнан хинцца хан яц, цундела хъан телефонан номер елла ас цуьнга. Цо тахана хъайга зле тоьхча, йист хир хьо цуьнга. Дика ду, сан хан яц, Іодика йойла, суна еза хьо!

Аса дуьхьал хіумма а алале, цо трубка охъайиллира.

Оха кхидла а болх бора оцу проектана тлехь. Цхъа сахьт хиллал хан ялча зле туьйхира. Сайн ма-хуьллу кладъялар гойтучу озаца жоп дала сацам бира аса.

– Марша вогийла, — элира аса меллашачу озаца.

Вукху аглор цхъа вохар деанчу санна хааделира суна.

– Хіара Лиза Бивер юй?

– Хіаъ...

– Лиза, тахана гуламехь хъан майрачо ахъа язъйна «Стен льяман самаялар» це йолу книга гайтира. Льямаш уггар дика лардархой ду, ткъа стен льямаш уггар дика таллархой ду, элира цо.

Аса ойла йира, бакъ ду иштта аьлла хила мега цо. Джонна хууш дерг, изза бен дацара, хлунда аьлча ас-айса аьллера цуьнга иза. Ткъа книга еша иза кхиьна вацара, иза суна билггал хаьара! Цул тлаьхъа цо элира: «Иза билггал бакъ ву. Билггал долу стен льямаш – уггар дика таллархой ду».

Со ма-бохху ца кхетара, и къамел стенга дерзадо цо, бохучух. Соьга зле а тоьхна, сан майрачо шега аьлларг стенна дуьйцу те цо соьга, суна-м цо ца аьлча а хууш ма дара иза, цунах льяьна книги тлехь ас-айса яздина дела? Жимма ийича цунна догІу жоп дладелладелира.

Лиза, хьуна хавий, Афганистанерачу тламехь оха толам ца боккхийла?

Аса цхъа бур-бур дира дуьхьал. Со Колорадо-Спрингсехь ехаш ю, ткъа иза ду, со ца юхайоьрзуш, дуккха болу божарий шайн армира ца боьрзучу рейсашца йогІу со а бохург.

– Оха и толам хлунда боккхур бац хаа лавий хьуна?

– Дера лаа, – жоп делира аса.

– Тхуна церан зударшца къамел дан ца магадо – элира цо. Ткъа зударшца уьйр ца хилча, церан культура хийца йиш яц, ткъа культура хийца йиш ца хилча, толам боккхийла а дац.

Со чоlоlа тидаме хилира.

Аса кхетайо хьо, оха хlун до тlеман базехъ бохучух. Со оперативникашца болх беш ву. Иза чоlоlа кхераме долу дела, оха цкъа хьалха къастийна хьажийначу отрядашца болх бора, ткъа хlинца зударийн отрядаш хьажайо оха цига. Цара Афганера зударшка церан бакъонаш ю, церан мехалла хилар а ду эр ду. Цара уьш кхетор бу, демократис хlун дика дохьур ду церан кленташна, йоларшна бохучух. Церан йиш хир ю лoърашца йолчу агlонах дезар эца а, шайн бераш парглатдаха а. Оцу къастийна хьажочу зударийн отрядан цlе хlун ю хаьий хьуна?

Суна ца хаьа элира аса.

– Царах «Лoъмийн отряд» олу, дукха ца lаш, уьш шаьш хьажочу гlур бу. Хьан книгех цхьацца яла мегар дарий аса царна? – хаьттира цо.

– Дера мегар ду!

И зударий хьакъ долуш бу, шайна гlо дар йолу агlо хила, хlунда аьлча цара зударшца болх бо, церан керла сатийсам хилар а кхуллуш, церан берийн беккъа тlом бар, мацалла лар хилла lан ца деза дела. Оцу стен лoъмашна хаа деза, цара тlеман омра кхочушдина а ца lаш, абаденна долу цхьа лараме гlуллакх деш хилар а. Шайн йижаршна синошца тобалар, бакъдолу дахар хилар дохьу цара, юкъараллех уьш дlакъасторна, дукха хьолахь уьш зударий болу дела, церан ларам бар ца хуьлу. Божарийн-тlемалойн йиш яц афганин зударшца къамел дан, зударшна-тlемалошна тlедуьллу иза дар.

Тхан къамел чекхдаьлча, со юха а кхийтира, зударий юкъахъ ца хилча, дуккха а йолчу меттигашкахъ толам баккхар ца хиларх.

Нагахъ Цхьаьна Кхеттачу Штатийн армехъ, зударий юкъахъ ца хиларх тlом бан йиш ю, амма цунна толам ца баккхало бохучух кхетар хилча, тlееаний теша Динан Тобанаша шайн йоларий, божаршца

цхъаьна тіаме бахийтина а ца Іаш, цара толам баккха беа хан а?

Гендерни кыйсамаш божаршкахъара хиларе терра, зударшкахъара а хуьлу, амма уьш дукха хъолахъ дискриминировать бо. Ткъе итт шо сов хан ю, оцу къовсамехъ чевнаш хилла болу зударий сан даг чохъ болу. Со Іалур яц, айса хІара книга язъеш, мухха а хилла, цу агІонахъ хъакха ца луш. Дахарехъ дуккха а йолчу агІонашкахъ дикка толамаш баьхна цуьнца доьзна, амма хІора кІиранахъ суна хеза шен бракехъ, доьзалехъ, балха тіехъ я динан тобанехъ бала хъоьгуш болчу цхъацца зударехъ лаьцна дийцарш. Социальни машанашкахъ ас гуттара йоьшу, зударшка чІогІа цабезам болу комментариш. И дерриг а долуш ду, сексторговлехъ, гендерцидехъ, порнографехъ хилла а ца Іаш.

Суна халахетехъ а, гендеран агІонахъ лаьцна болу синан хаамаш Инжил тіехъ а гучубовлу, божаршна тіера кхоччш болу мах балар а, паргІато ялар а даржорхъама санна, схъаоьцу вай уьш, оццу хенахъ зударшна иза доза тоьхна долчу барамехъ а луш.

Динан баьччанаша туьйсу кхерамаш

Гендерни агІонца боьзначу синхаамехъ лаьцна Динан Тоба кхоллаяр хиллачу хенахъ дуьйна, цуьнан хиларх а, кхиарх а лаьцна долчухъ йолу агІо дІаелла лаьа суна, Іийса денвелла чул тіаьхъа, кІенташна, йоІаршна тіе Делан Са дуссура. Іийса денвалархъ лаьцна кхайкхамаш беш, дешнашкахула а, дечу гІуллакхашкахула а дІасадаьржара Инжил. Кхерабелла динан цІа чуьра куьйгалхой и нахъ реза ца хиларан кІуркІамани сацо гІоьртира, цара Кипа а, Яхъья а набахти чу воьллира, шовзткъа шарахъ астагІа хилла волу стаг товелча.

*«Юха а Кипий, Яхъьяй чу а валавайтина, омра дира цара,
Іийсан цІе а ма яккха, Цунахъ лаьцна хъехамаш а ма бе аьлла»*
(Век. 4:18).

Цу хенахъ хиллачу динан цІа чуьра куьйгалхоша тіекхайкхира уьш, цара чІагІонца дІахъедар дира Кипига, Яхъьяга. И стаг товаран

тамашийна хлума Ийсан цларах хиллера. Цу глудлакхо шуьйрра нел дайиллира Дала леррина Къобалвинчу, веллачуьра денвеллачу Келхардохучух лаьцна бечу кхайкхамашна. Жуьгтийн лидераш жловна, нуьйжина юкба нисбеллера, астагчу стеган товалар ца хилла, шайн олийла доцу дела. Цара вовшашна юкбахь ойла йора:

«Хлун де вай оцу нахана? – бохура цара. – Ярушалайман бахархошна гина цара дина тамашийна хлума. Вайга иза дайалур дац. Амма хиллачух лаьцна хабар нахана юкбахь *ца даржийта, вай дехка деза царна* Ийсан цларах хьехам бар» (Век. 4:16, 17).

Вайна массарна а хаьа, оцу шина мурдана хьажийна тийсинчу кхерамех хлумма а ца хилар. Мелхо а, оцу кхерамаш баро бIостанехьа дерг кхолладелийтира, векалийн саццаме хилар чIагI а деш.

«Амма Кипас а, Яхьъяс а жоп делира: «Ойла ейша шаьш а, нийса дуй Далла хьалха, Делал хьалха шуьга ладогIар? Цундела тхайна гинарг а, хезнарг а ца дуьйцуш тхо Iалур дац» (Век. 4:19, 20).

Кипас, Яхьъяс сацам бира, динан лидерша шайна ма-луьу кьийсамаш бийр бу вовшашлахь, амма векалш царна совцалур бац аьлла. Уьш кхийтира шаьш оцу лидерийн ойла карчо гIертахь, цунах эрна хан яйар бен хлумма хир дац бохучух. Царна хлумма а ца дуьсура, шайна иза билггал бакъдерг ду аьлла хууш дерг, хьехар а, кхайкхор а доцург. И божарий кхийтира, цхьаццачу меттехь, бист ца хуьлуш Iар, муьтIахь ца хилар санна лоруш хиларх.

И туьйсу кхерамаш хIинца а хеза вайн лергашкахь. Тахана кхечу адамийн багара схьабовлу уьш. Таханлерачу дийнахь и хьал кхечу тайпана го, цкъа мацаха Галилеера дешна боцучу чIерийлецархошна динан лидерша шайн боцу динан кхайкхамаш бан дихкина хиллачу хенахь чул. Тахана и кхерамаш тийсар культурни аглонгахула тIаIор дарехь гучудолу, дерриг дуьне

тлеклелдаккха болчу лаамехула. И кхерамаш кхечу тайпана хеза, амма церан Іалашо изза ю. Секулярни долчу кху дуьнено Делах лаьцна дийцар доьхкур дац шуна, шайна деззачу тайпана шу динехь лела а дуьтуш, аша Іийсан це яккхалц йолчу ханна.

Цу тайпана, вай цецдийла ца деза, кху дуьненара дин доцучара Іийсан цІарах хьехамаш бан а, кхайкхамаш бан а дехкарх, динан тобанашкахь а шайн декъашхошна дуьхьал а бовлуш, церан аьзнаш лагІдечу хенахь... Иза кхоччуш кхинтайпана долу дийнат ду шен болх беш.

Ши эзар сов йолчу хенахь дуьйна динан лидерша доза туху я наггахь-м доьхку эзарнийн зударшна динан тобанашкахь кхайкхамаш, хьехамаш бан, шайн язъйинчу меттигашкахь. Кхин а цкъа доьшур ду вай «Векалийн» це йолчу тептаран (4:18) байта тІехь яздина дерг:

«Юха а Кипий, Яхъяй чу а валавайтина, омра дира цара, Іийсан це а ма яккха, Цунах лаьцна хьехамаш а ма бе аьлла».

Оцу аята тІехь долчух лаьцна ойланаш ечу хенахь, суна Дезачу Сино ден шабар-шибар хезира: «Аса, цаьрга Сайна лерина гІуллакх дайтархьама, Сайн Дезачу Синехула похІма а луш, тІекхайкхинчу дуккха а болчу йоІаршна динан тобанашкахь шайна тІедиллинарг кхочушдар доьхку. Шуна а хезна хир ду динан лидерша иштта олуш: «Зударшна зударша бен хьеха мегар дац, божаршна хьеха царна ца магадо». Я иштта: «Зударех лидераш хуьлийла ду динан тобанехь доцучохь». Цу тайпана бодане болу кхерамаш бар нийса ду аьлла хетало, амма церан жамІа цхьаь ду: Хазачу кхоана парглатоне бала новкъарло йо цара. Шайн тешарехь доьналла долу зударий агрессивни бу аьлла лору. Шайн Делах тешар долчу зударех, гІалатлонца амбициозни бу уьш олу. ХІетте а вайна хьалха а хІутту Кипассий, Яхъяьссий юкъадаьккхина хилла доллу хаттар. Нийса дуй Далла хьалха, Делал хьалха шуьга ладогар? ХІун дар тІедиллира Дала Шен кІенташна, йоІаршна? Цунна догІу жоп вайна карадо Іийсас Шен денвалар хилале аьллачу дешнашкахь:

«Цо элира цаьрга: «Дуьне мел ду дIа а гIой, массо а адамашна дIакхайкхабе хаза кхаь. Оцу кхоах теша а тешна, ша хих чекхвакхийтинарг кIелхарвоккхур ву, ткъа ца тешачунна – кхел хир ю. Ткъа тешначарна иштта билгалонаш хир ю: Сан царца жинаш а арадохур ду цара, кхечу меттанашца а дуьйцур ду. Цаьрга лаьхьанаш караэцийтича а, я дIовш малийтича а зе хир дац царна, цара цомгушчарна тIе кьуйгаш диллича, цомгушнаш толур бу». Иштта цаьрца къамел динчул тIаьхьа Ийса-Эла, стигала хъала а ваьккхина, Далла аьтту агIор охьахира» (Мрк. 16:15-19).

И тIедиллар массарна а догIуш ду, цхьаь юкъара а ца воккхуш. Сийлахь тIедиллар – иза бакъо ялар ду, цигахь ца оьшу цхьа гIишло яр я цхьа хIума вовшахтохар, и мандат (тоьшаллин кехат) шина а агIонна делла ду, божаршна, зударшна. Дала леррина Къобалвинчуьнца хиларехула берриш а тIекхайкхина а бу, паргIат а бу Делера болу Хаза Кхаь кхайкхорна. Вайна Делан билггал бакъдерг а, Цуьнгара йолу паргIато а евзина дела, вай йиш яц кхечу адамашна вай дист ца хилийта бакъо яла.

Паччахьна муьтIахь хилар

Дела – вайн лакхаваьккхина а, сийлахь веза а Паччахь ву. Вайн Паччахьо вайна тIедиллар а делла, ницкъ а белла. Цо вайга дийхира Шен долчу халкъе бо кхайкхамаш Шен царехула бар. Иза иштта хилча, муха йиш ю вайн, Паччахьан олаллица вай дуйгучаьрга вай совцадайта? Вайх хIорра а Дезачу Йозанаш тIерачу Дахьийтарийн дийна долу а, саделар долу а кхайкхораш санна хила деза:

«Хъайн Везачу Далла бен ма де Ибадат, Цунна бен гIуллакх а ма де!» (Мат. 4:10).

Нагахь Паччахьна муьтIахь болчарна вай муьтIахь хилар Паччахьна муьтIахь ца хилар хилча, тIаккха вайн Паччахьца Шеца хир ю хало. Ткъа оцу агIонца хIун дан деза бохучуьнга, Эсират

масаллина ялорца хьовсур ду вай. Парси-мехкан паччахьо Эсират шена тIе ца кхайкхинера, ткъа паччахьан кертахь хIоттийначу Iедалехь цунна магош дацара шен лаамца паччахьна тейхар. Амма паччахьан зуда кхийтира, нагахь оцу хIоьттинчу хьолехь ша паччахьо тIедиллинчунна муьтIахь хилахь, иза Далла муьтIахь хир яц бохучух. Эсират Делах сов кхоьрура, адамашна там барал, цундела иза яхара паччахьна тIе. Цуьнан билггал йолу стратеги яра, паччахье ша ала дезачун. Дуккха а долчу адамийн дахарца доьзна долчунна тIехь, йист ца хуьлуш Iан ца яхьира иза. Тахана дуьнен чохь дерг кхин хийцам болуш дуй ткъа? Дуккха а болу зударий тахана стратегически меттигашкахь а, шайна тIехIуьттучу хьолана тIехьа а лечкъа. Цхьаболчара ур-атталла марханаш кхобу, доIанаш до кхечу динан йижаршца, тидам беш, цхьа бегийла меттиг шайна яларе ла а доьгIуш, маца хир ю те, шаьш гIо лацарца гIулч яккха мегар йолу хан бохуш.

Аса бохург данне а дац, шен майрачунна я лидершна дуьхьал бунт эккхийта еза бохург. Суна со тешна хилар бен ца деза, вайн билггал волу мостагIа хиларх шу кхета бохучух, цунна кхачам хир бац ур-атталла ша шу дист ца хилийтича а. Иза шун дахарна а, шун берийн дахарна а тIахьаваьлла ву.

Билггал бакъйолу киртиг. Нагахь хьан майрачо ахьа Хаза кхьа кхайкхор ца магийча, хьо муьтIахь хир ярий цунна?

Иза дац, кафедри тIе а яьлла, динан коьрта Iуналхо санна дIа а хIоьттина, нахана гуш-хезаш динан кхайкхамаш бе бохург. Ас хоьттург, шу билггал паргIато йолуш дуй, тешалла дарна тIехь, бохург ду? Кийча дуй те шу жоп дала, доIанаш дан, къоначу йишина хьехам бан а?

Оха Джонца дукха хан йоццуш цу агIонах лаьцна къамел динера. Хьуна хIун аьлла хета, дуккха а болчу зударша бахьанаш лобхуш санна хетало, шаьш Iийсас хьажийначех ца хилархьама бохучух лаьцна, хьаттира Джона соьга. Ас жоп делира, суна хетарехь, царах дукхахберш шаьш дечуьнга гонаха болчийн вон хьажар хиларх кхоьру. Оццу кIиранахь со кеман тIехь яра, суна уллохь цхьа стар

вара хиъна, сан букъ тIехъа волчо цхъа вон дош элира сох лаъчна, элира цо соьга. Аса жоп делира: «Юхъ дуьххъал а алал!»

ХIара, синца вожар хуьлуьйтуш, кхераваларна бос бар а доуьйтуш лела веза зама яц. Делан сибатехъ а, Цуьнан куьцехъ а долуш лелачу адамашна дуьхъал беш болу тIом бу иза, божаршна, зударшна дуьхъал. Уггар а вай дан ца дезарг – иза вовшах лата ца дезар ду! Суна хетарехъ, дуккха а болчу зударийн, и санна долу къамел лархъама, доьналла хила деза. Схъахетарехъ, муьтIахъ хилар, дист ца хуьлуш Iар ду бохург хъехна хилла царна, цундела царна ца хаьа, Дала шайн цIераш хийцинийла. Аша хIун даре кхайкхам бо шуьга Дала? Шуна уллохъ беран цхъа къона нана хила тарло, аша бо хъехамаш оьшур буй те цунна? ДоIанаш цхъаьна дархъама, я Делан Йозанаш шайн цIахъ Iаморхъама, цхъа тоба дIаелла езий те аша? Бакъахъараллица муьтIахъ хиларо лараме хилар дохъур ду хъан майрачунна, нагахъ иза Далла муьтIахъ хиларца догIуш хилахъ.

Кхинболу зударий шаьш ницкъ болуш хиларх кхоьру, шайна цхъаммо а ца хъехна дела, оцу ницкъан урхалла муха дан деза бохург. Вайна массарна а гина гIалата бовлу зударий, ваьш а хуьлу вай цу тайпана. (Суна хаьа, сайх наггахъ гIалаташ дуьйлийла). Иза дацара со бахъанехъ цхъанна баланаш тIебахкийта лаьара суна бохург, ткъа иза дара ас бохург хазар, муха дийр дара сайна ца хаарна. Вешан хъаж тIе бог яккхар хуьлу вайн, дукха хан йоцуш дуьнен чохъ оццул зударий ца хилла дела.

И дерриг доьзна дац зударийн аьзнаш лагIдан деза бохучуьнца, зударий Iамо беза бохург ду иза. Кхиар хилийтарна сан аьтто ца хилахъ, сан кхиар хир дац синца. Сан синца кхиар ца хилча, аса кхечарна а кхиарна меттиг лур яц.

ОьгIазъяханчу зудчун ярлык ваьшна тIеолла магадой те вай? Я вай вешан хъекъалалла кхачийта гIертар ду те, багахъ Делан Дош а долуш, зударийн къамел дан йиш хилийтархъама? Бист хилар доцуш Iан безий те уьш, цхъана декъана бен дала жоп шайн ца хилча? Дала тIе ма доуьйтийла! Вай жигараллица Iамо беза вешан

ЙоІарий бакъахъара а, муътлахъ болуш а хила. Ткъа Кипин Хъалхарчу Дахъийтар тІера кхоалгІачу коъртехъ, зуда эсала а, тийна а амал йолуш хила еза аьлла дерг, лардан дезарх лаьцна сайга хаттар дечаьрга, со кхоччуш реза ю оцу агІонна, эр дара аса! Эсала амал хиларх лаьцна Іийсан, Мусан дахарера масалаш далор дара аса.

«Ткъа кху лаьттахъ мел долчу адамал Мусана ша кІезиг хетара»
(Лел. 12:3).

«Сан дукъ шайна тІеэца, Сох Іама, хІунда аьлча даг чохъ Со чІога эсала а, кІеда а ву шуна. Цундела шуна Со волчохъ деган синтем карор бу» (Мат. 11:29).

Іийсас а, Мусас а эсалаллин масал гайтина вайна.

Стен-боършаллица доьзна долу, цхъадолу вайн хаттарш, дуьйцийла йоццуш сонта ду. Аса сайна доттагІалла хила мегий те, аьлла, ца хоьтту Джоне, тІаккха цо а ца хоьтту соьга, ша гольфах ловза мегий те, аьлла. Аса Джоне, ладогла кийча волчу стаге Іийсах лаьцна дийца, я вешан динан тобанан кегийрхошна динах лаьцна хъеха мегий те, олий, ца хоьтту. Оха тхох шиннах, тхайн доьзалх лаьцна дерг дуьйцу вовшашлахъ, де муха доккхур ду вай тахана бохучух лаьцна дерг а доцуш. ХІора кІезиг мел долчух лаьцна а оха вовшашка хаттарш деш делхъара, вовшийн гІора дойур дара оха. Цуьнан сох тешам бу, ткъа сан цунах тешам бу! Со, бер а доцуш, зуда ю.

Вай, дуккха а долу адамаш кхерамо дІалаьцначу хенахъ, дехах ду. Царна, аша шайн даг чохъ лелош долчу, сийлаллах лаьцна сатийсар оьшу. Эххар тІахъа Іийсас тІедиллинчуьнга ла цадогІарна вай бен беждейла дац. ХІаъ, кхечеран вай тасадолуьйтийла а, къалатадойтийла а ду (хъ. Мат. 18:6; Мрк. 9:42; Лак. 17:2), амма вайн Паччахъна муътІахъхилар — иза беккъа вайн вешан харжам бу. Вешан вежарий Кипа а, Яхъъя а санна, вай, церан йижарий, Дала леррина Къобалвинчун Іаламатан кхачамаллехъ лела деза, иза, вай ваьшна гуш долчух а, хезаш долчух а лаьцна, дист ца хуьлуш Іайла дац бохург ду.

Барта дина тлелатарш

Таханлерачу дуьнен чохъ, цу тайпана некъ хаържина болчу зударшна, Кипина, Яхъяна санна, еттар я уьш набахти чу бохкар ца хуьлу, амма тешалаш, царах къехкар а бу, царна генна а бевр бу нах. Иза ду, шух кхетар хир доцуш дуьсийла ду шун, дуккхазза а дешнашца еш йолу атакаш хир ю шуна, шу длатасар доглуьр ду бохург.

Сан Джонаца цу аглонах лаьцна тайп-тайпана хъажар ду. Цо, ша хуьлуш волчу дуккахйолчу динан тобанашкахъ, зударшна кафедри тлера кхайкхамаш бан дихкина дац, бохуш, тешайора со. Тлакха кхаа зуда-глуллакхдархочун цлеш ехира цо, уьш берриш а вайн пачхьалкхехъ а, дозанал арахъа а дика бевзаш а, безаш а бу. Уьш куьйгалла деш а, хъехамаш беш а, дин кхайкхош а бу. Со тлетайра Джона бохучунна, теорица иза иштта дан а ду, аьлла, амма практикехъ дерриг а кхечу тайпана ду иза. Зударшна, шарахъ цкъа, Наношна лерина даздеш долчу дийнахъ доцу, диллина кхайкхамаш бан магош йолу динан тобанаш ялаехъа суна аса аьлча, итт хиллал а йоцучу динан тобанийн цлеш ехира Джона.

Оха кхидла а дира цунах лаьцна къамел, ткъа Джона со тешиьра, зуда хиларе терра, сан хлумма а дало йиш яц, динан тобанашкахъ лидерийн позици хила а, хъехамаш бан а зударшна дихкина ду бохуш болчу теологийн хъажар хийца там болу. Цо хъехам бира суна, хъайн дешнашца хъехамаш бе, къамел де зударшца, церан бакъо ю кхайкхамаш бан а олуш. Баьччанашна сан ерриге а аргументаш даьсса аз хир ду.

Со реза хилира, цул совнаха, баьччанаш тешо лалашо сан янне а яцара. Аса кхерамца а, егорца а яздо хлара, хлинца а тешо безачу сайн йижаршка, наношка, йоларшка. Аса кхетийра уьш, сайн йиш ца хиларх зударшна хъеха, нагахъ динан тобанашкахъ зударша *кхайкхамаш бан а, къамел дан а* мегар ду бохучух уьш тешна ца хилахъ. Законехъ яздинарг церан дегнех чекхдаьлла даьллера. Цъхана а даггара йолчу Делан йолана шен Ден лаам бохо я емалбан ца лаьа. Баьччанаша шайна доьхкуш дерг дан, лемар бац

уьш. Нагахь динан тобанера Делан гүллакх аша деш, олаллехь болчара даим шуьга, хьо кхачамалла йолуш яц баьчча, шу тешар ду цунах. И харцдерг къаьсттина тIеэца атта ду, нагахь яханчу хенахь шун дуккха а халонаш лан дезнехь.

Суна иза хаьа, аса айса а иза лайна дела.

Нагахь шу шайх тешна дацахь, шу даим а шайх а, шайн бакъонех а пайда эцарна тIехь шеко йолуш хир ду. Суна шун лергаш чуьра тIассаш схьабаха а, бIаьргаш дIакъовлуш йихкина хIума дIаяккха а, шун кIеда-мерзачу дегнаш тIера легализман ю дIаяккха а лаьа. ТIаккха шуьга Деза Са то а далур ду, хезар а ду. Хила тарло, Дезачу Сино хьо юриспруденцин а, медицинин а, бизнесан а, Iедалан а йолчу агIонашкахь я хьайн цIахь ненан ролахь Инжилан векал хилла дIахIотта тIекхойкхуш ю. Ваьш хIуьа деш делахь а, вай иза Везачу Элан дуьхьа деш санна дан деза. Ишттачу тергонехь дуьненан дерг сийлахь-деза хилла дIахIутту. Олийла дац адаме, нагахь цунна ша хьехамаш бан, кхайкхамаш бан я динан тобанехь цхьаццачу агIонна тIехь куьйгалла дан тIекхайкхина ву аьлла хетахь, Дезачу Синан йиш ца хуьлу цуьнга кхайкха, бохург.

Стен-боьршалла адаман кхинаш шена тIаьхьахIиттина бигаран корматаллина кIезиг хьакхалуш ду. Маргарет Тэтчер Цхьаьнакхеттачу Королевстван сийлахьчу куьйгалхойх цхьаь, иза зуда йолу дела яцара. Стен-боьршалла хало янне а яц; вайна хьалха кхайкхам бу — вешан куралла дIа а яькххина, адамаша хIиттийна синхаамаш лелор лагIдар а, нахана кхел ца яр а. Цу дерригено а ур-атталла дика баьчча а бIаьрзе войла ду. Эсалалла а, зедалар а, тешаме хилар а, дешна хилар а, дикалла а — уьш баьччанна оьшу цхьайолу агIонаш бен яц, амма стен-боьршалла дикачу баьччанан цхьа а тайпана биллам бац. Дала леррина Къобалвинарг воцуш вай дерриш а кхачамалле дац. ХIара ду цунах лаьцна Дезачу Йозанашкахь аьлларг:

«Оцу тайпана болу Делах тешам бу тхан Дала леррина Къобалвинчуьнгахула. Цхьа хIума дан похIма тхайгара ду-м дера

ца мояттура тхуна, ткъа тхан и похІма Делера ду. Цо Ша делла тхуна похІма керлачу а, йозанца боъзна а боцуш, ткъа синца боъзна болчу а бартана гІуллакх дан. ХІунда аьлча йозанца яздинчо адам доь, ткъа Делан Сино адам дендо» (2 Ко. 3:4-6).

Ткъа ПахІала Тимапига яздинчу Хьалхарчу дахьийтаран шолгІачу коьртан байта тІера дешнех иштта кхетаво цхьана вевзачу лидеро: «ПахІала кхузахь боху, Динан тобанехь куьйгаллехь болчех лаьцна аьлча, зударий ца богІу и меттиг дІалацарна, хІунда аьлча уьш тІех тешаш хуьлу, церан атта Іехабалар хуьлу, боьршачу стеган чул».

Вай кестта Тимапига долчу Дахьийтарна тІе девр ду. Ткъа цкъа хьалха хІара цитата ешча, шуна хІун хааделира бохург цхьалхадакхий вай? Эхь, бехк хилар, низам дохор хІун ду? Дайдалар, бакъдар бохург хІун ду?

Дера, вайх цхьа а яц цу дешнех ницкъ а, дакъалацар а хаадала хуьнар долуш. Аса оцу цитатин цхьа жимаха долу дакъа а бен далийна дац, амма цунна чохь, шуьйрра дІасадаьржина долчу, зударий емалбарах лаьцна долчух ойла яр къайладаьлла ду. Кхин дІа а цу баьччано боху: «ХІокху дуккхачу шерашкахь оьгІазбахана болу дуккха зударий реза бацара ПахІала аьллагунна. Цуьнца доьгІна хетало, цу тайпана болу, цуьнан дешнех теша, цуьнан хьехамна тІаьхьахІитта хуьнар доцу зударий, чІогІа тера бу шайн ненах Хьавах, церан дика лаамаш бу, амма хила ма-дезза хаарш дац».

Вешан реза ца хилар гайтархьама, карзахдийла деза ткъа вай? Сан цхьаццачу хІуманна тІехь сайн майрачунна реза ца хила йиш ю, амма оццу хенахь карзахьийлар а доцуш. Вайн накъосташца хьажар цхьаьна ца дар хуьлийла ду вайн, амма иштта цаьрца а карзахдовлар а доцуш.

Оцу цитатехь вайна го, вай цхьана хІуманна реза ца хилар, иза вай оьгІазе зударий хиларца а, вайн хила ма-езза информаци ца хиларца а доьзна хила а там бу бохург. Кхузахь ур-аттала тардалиитар а дац, бакъахьара, хІуманан ойла яр долуш, хІума хаа лаам болуш, ваьшна тІехь урхалла далуш, Далла муьтІахь хила гІертар долу а зударий хила

Йиш ю вайн бохург. Кхузахь ур-атталла ойла яр а ца тардолуьйту, Пахлала дуьйцург, цу хенахь хиллачу, ткъа вайн заманахь юкъахь йоцучу культурах лаьцна хилла там бу бохучух.

Кху кхеторо иштта шен индивидуальность хилар бохучух лаьцна харц хьоста ло вайна. Вайн нана кхин Хъава яц. Вай лакхарчу дуьнен чу а девлла, синошца хийцадалар вайн хилча, хьалхалерачу къилахь долчу ден-ненан, Адаман а, Хъаван а бераш долчуьра дјадевлла. Вай Делан бераш хилла дјахиттина.

Кху стеган дешнашкахь, вай дист ца хилийта а, ийзалуш хилийта а лаам бу аьлла хета суна. Царна чохь сексистски бехкбакхарш а, зударий ца безар а ду, ткъа Деза Са хаадалар данне а дац. Ийсас Іамочу а, хьехамаш бечу а хенахь, Цо иза безамца а, берриш тїеэцарца а до. Цо Динан Тоба Шен нускалх тарйо. Цу авторан дешнаша лаьхьанан зудчуьнга болу цабезам алсам дагабоуьйту.

Пахлалан Тимапига долу Хьалхара дахьийтар, оцу цуьнан мурдо грекийн культура йолчохь динан тоба кхуллучу хенахь, цунна Іиттаеллачу билггалчу аглонашца доьзна дара. Цу хенахь цаьрца доьзна дерг, хуьлийла дуй ткъа тахана вайна доглуш, кхоччуш кхинтайпана культура а, кхечу тайпана дјабоьду гуламаш болчу? Хила тарло, шу хинца а кхоччуш тешна ца хилар. Хила мега, шайн Деле болу ларам бахьанехь, аша цкъа а шеконе ца диллар шайн лидерийн дешнаш, цундела шайн дакъа муьтлахь хиларца тїе а оьцуш.

Кхиндїа гїор вай. Магор дуй те аша цхьанна а, шайн йоїах лаьцна кху дешнашца ала? Иза мегаш йоцу а, атта тешаш йолу а, Іехалуш йолу а, ма-дарра ца дуьйцург а ю аьлла, цуьнан цїе яьккхинчу хенахь, дуьхьхалдїа а лаьтташ, хьобжуш Іийр дуй те шу? Хир юй те иза дахар кхуллуш йолу а, Дезачу Синца юзуш йолу а, адамна Іорадаккха а, гїо дан а йолу кеп, хуьлийла иза боьрша стар я зуда? Аша цкъа а ойла йиний теша, цхьана минотана хилла а, Да волу Дела вайн дахаран муьлххачу а цхьана аглонга а хьобжуш, вайн айпе йолу аглонаш билгалїюхуш ву бохучун?

Со кхета, аша шаьш а шайх лаьцна иштта долу дешнаш баьхна хила мега. Нагахь хинца хьан Іийсах тешар хилла дикка хан яьлла

елахь, билггал хилла хир ду хъехархочо я динан баьччано шун динан тобанехь кхечу зударех лаьцна цу тайпана дерг, баьхна. Дукха хан йоццуш, дуккхачу шерашкахь динан гуллакх деш йолчу цхьана зудчо, оха гуллакх дечу тхан офисе телефон а тоьхна, шен дагара дийцира, лидершкахьара тӀехтохамаш хиларна ша динан тобанехь деш долу гуллакх Делан Йозанаш тӀехь долчуьнца доглуш а дуй теша аьлла, шеконаш яьхкина шена, элира цо.

Ас гаранти ло шуна, сан динан йо!, йиша, доттагла: вайн Зуда ехнарг волчу а, Веза Эла волчу а Иийсас шух лаьцна цу тайпана шу кӀезиг деш долу дешнаш цкъа а аьлла ца хиларх. Цо цкъа а ца аьлла соьга, аса кхайкхамаш барехула, Цуьнан цӀе йожор дохьу ас. Сан кхин а голи хилла дӀахӀуттийла дац, бохург дац иза, айса хӀорра а динан гуллакх динчул тӀаьхьа, аса динчу гуллакхан мах хадабо ас. Тешалаш сох, сайн дахаран хӀорра агӀонехь Дезачу Сино суо нисъяр хаало суна. Ткъа аса кхочушдаре Цо со тӀекхайкхина долу гуллакх ас кхочушдарх лаьцна а, Цуьнан соьга хьажарх лаьцна а аьлча, гуттара а Цо реза хиларца до шабар-шибар хеза суна.

Ладогийша, Цо вайх лаьцна хӀун боху: Цо вай тамашена кхоьллина а, мегаш долу а, хьуьнаре а ду, олу. Цо хьуна керла дог а делла, хьо хьекьалалле а, дагара а еш долу хьан са а дендина. Цо Дезачу Синах юьзна хьо, Делан Дош делла хьуна, хьох лейина йолу йо! ца хилийтархьама, хӀума къастанан шуна хаарехула шун кхетаман бӀаьргаш сирладовлийтархьама (хь. Заб. 44:11; Яхьаз. 36:26; 2 Ко. 3:6; Эпа. 1:18).

Цуьнан нускал божарех, зударех хӀоттаделла ду. Цо Шен Дешан хица вай моданах, цӀандина, тӀаккха Шен цийца божарийн а, зударийн а тайпа цӀандина. ХӀетте а, тхан цахь Деза Йозанаш ламош шен рогӀехь беш болчу зударийн гуламашкахь аса ПахӀала Тимапига яздинчу хьалхарчу дахьийтаран шолглачу коьртехь дерг дӀадоьшучу хенахь, суна оцу зударийн яхьаш тӀехь уьш цецбовлар, инзарбовлар, кхерар гора. Уьш бара, нагахь оцу векало цу тайпана долу дешнаш яздина хилча, иза иштта дан а ду, боху зударий, яханчу хенахь уьш шаьш а кӀоргера ойла яр доцуш а, мегар боцуш

а хилла хила тарло. Кхин берш, и дешнаш цхъа кхечу тайпана талла мегарг хиларх, ойна ян дагахь севцца. Аса шайн йоларех лаьцна хьаттинчу хенахь, шайна чохь синтем бар хааделирий те шуна? Ас сатуьйсусу, шуна чохь цхъа чога ненан синхаам айабелла хиларе. Ткъа шух шайх лаьцна дерг хлун ду? Шайна доза тохар я Дала леррина Къобалвинчо шайн дола яьккхина маьршо глоли хетар ю шуна? Нагахь аша шайн йолана доза тохар ца магадахь, аша иза шайна а маго ца деза. Эпасхошка долчу дахьийтарехь (2:10) яздина ду: «Вай Дала кхоьллина тайпа ду. Ша леррина Къобалвинчу ийсаца вай доьзна хиларна, Дала вай кхоьллина, хьалхе дуьйна Ша вайна кечдина долу дика глуплакхаш, вайга кхочушдайтархьама».

Аса са а туьйсусу, шуна тлера дола а до, шуна цкъа а луур дац мах боцурш, сийсаза дерш, атта лехалуш дерш хилла диса, аьлла. Нагахь вайна цунах дерг клезиг хаахь, вайн йиш ю и агло ламаярехула а, информаци йовзарехула а дланисьян. Аса суосайн иркарахлоттayar санна тлеоьцу иза, сайл хьекъале долчу адамашкара, сайна кхиаме хиларехь тлеоьшург схьа а оьцуш. Цкъа-делахь, вовшийн серлонгахь Пахлалан дешнашка хьовсур вай.

«Зударий гуламашкахь тийна хила беза. Царна бистхила ца магадо. Товрат-хьехамаш тлехь ма-аллара, уьш муьтлахь хила беза. Нагахь санна шайна цхъа хлума хаа лаахь, цара цахь шайн майранашка хатта деза цунах лаьцна, хлунда аьлча эхье ду зуда динан тобанийн гуламашкахь йистхилар» (1 Ко. 14:34, 35, «The Message»).

«Зуда лемачу хенахь тийна а, хьоьхучунна кхочуш муьтлахь а хила еза. Ца магадо ас зуда хьехамаш беш хилар. Божаршна тлехь куьйгалла а ца деш, тийна хила еза иза. Хлунда аьлча Дала хьалха кхоьллинарг Адам вара, тлаккха Хьава яра. лехавелларг а Адам вацара, ткъа зудчо, леха а елла, зулам динера. Нагахь санна кхидла а Делах а тешаш, адамаш а дезаш, цена а, оьзда а и хилахь, бер дарца клелхьярьер ю иза» (1 Ти. 2:11-15, «The Message»).

Грекахой, керсталлех лаьцна дерг довзархьама, цхьаьна гуллора. Зударийн хинца керла меттиг яра юкъараллехь, цӀу-деланашна цара Iамал ечу хенахь, шаьш Дианин цӀу-делан цӀа чохь гӀуллакх деш хиллачех тера банне бацара уьш хинца. ПахIала Тимапига динан тобанан цӀа чохь цо латто дезачу низамах лаьцна дуьйцуш, законо тӀедуьллург ца хьахадо. Цо Иийсан цитаташ ца ялайо. Цо хьехар до Тимапина грекахойн культулера Iийсах тешар хилла болу керла нах низам лардарца тӀегулбар. Цу культурахь зударий синан лакхаллечу хаттаршкахь авторитеташ лорура.

Делан Йозанийн «The Passion» арамейски маттера динчу годдарера ПахIалан дешнаш доьшур вай.

«Керла тӀебирзина болу зударий, шайн баьччанашна куьйга кӀел а болуш, рогӀехь къамел дан Iама кийча хуьлийла. Керла тӀеберзар хиллачу зударша динан хьехамаш барна тӀе ца тов со, божаршна тӀехь куьйгалла дан а ца гIерташ, тийна баха беа уьш. ХIунда аьлча Дала хьалха Адам а кхоьллина, тIаккха кхоьллина Хьава. Адама ца яьккхина Хьава некъа тIера, Делан весет дохош. Делаш а, зуда, бераш дарехула шен хьакъ долуш хилар юхадерзар а хилла яха еза, тешаме долу а, тешарехь хилар, безаме хилар долу а, хьекъалаллица лелаш долу а бераш кхиорехула, декъалаллаш хир ду цунна».

И дешнаш кху заманан матте дахийтархьама, магош дуьй зударшна шаьш оьхуш болчу дийначу динан тобанехь кхайкхамаш бан бохучу агIонца болх а беш, динан тобанера теолог а, лидер а волчунна тӀе яхара со. Доктор волу Гилберт Билезикян Уитонехь хьехархо ву, «Уиллоу Крик» цӀе йолчу динан тобанан пресвитер ву («Willow Creek Church»), цо цхьаъ ах шо дайинера зударша динан тобанашкахь кхайкхамаш баран хьокъехь дерг толлуш. Дуьххьара шен талламан жамIаш цо арахецна «Стен-боьршаллин ролийн дозанал арахьа» цӀе йолчу шен книги тӀехь («Beyond Sex Roles»).

«Эххар а, адамаша дуьнен чохъ къа латор даийтале хьалха боърша стаггий, зудий цхьа босса урхалчаш хилла, ший а Делан вастехъ а, куьцехъ а долуш, Дала кхоьллинчу дуьненан глайга бар тедиллина дара царна, бохучу жамле даьхкира тхо. Стаг а, зуда а шаьш до гуллакх Делан сийлаллин дуьхьа дарехъ жоьпаллин бара, и гуллакх Дала шайна беллачу гирсаца дора цара, шайн тешаран бараман дозанналц. Халахетарна, къиладахар бахъанехъ и цхьаьна къахьегар чога дохийна дара. Къино хлаллакдина долу дерриг а, цу юкъа стеган, зудчун йолу юкъаметтиг а йогуш, къинхетамечу Делан лалашонехъ долчу беа мах баларца, юа меттахлотто йиш ю дуьне кхоьллинчу хьалхарчу деношкахъ хиллачу хазалле а далаш иза, аьлла хета тхуна. Дуккха а болу хьовсийна а, образованни а болу керстанаш реза бац тхан жамлашна. Кху тлехъ а, кхин долчу хаттаршна тлехъ а тхо Делан кхачамечу хьекъалаллах муьлхачу барамехъ дладирзина, вайна массарна а хуун долу де, тедоглур ду. Ткъа хлетталц со муьтлахьалле, амма члагонца а цу агонна тлехъ лаьтташ ву. Со кхераман клел ваха а кийча ву, суна сьахетарехъ, Дезачу Йозанаша дар доьхуш долу гуллакх дарна зударий иркара а хиттош, – Дала шайна луш долу дерриг синан похманаш цара кхоччуш гучудаккхар».

Нагахъ зудчунна ша кхайкхамаш бан безарх, хьеха я куьйгалла дан дезарх лаьцна, синхаамаш белахъ, иза хьакъ долчу кепара ехаш а елахъ, Делан Йозанаша ялош йолу ерриг агонаш а йолуш, тлаккха хьеха цунна, образовани а луш, цуьнан кхайкхамаш бан, хьеха, куьйгалла дан а йиш хилийтархьама, Дала шена тле дуьллучу кепара. Доктор Белизикянца цхьаьна со эсала, амма члагло а йолуш, цу тлехъ лаьтташ ю.

Хьавага раввинически хьажар

Дукха хан йоццуш башхачу мессиянски раббица Брайан Билечица дехха къамел хилира сан. Тлех дукха болчу Делан йоаршна, шаьш ма-дарра муьлш бу ца хаарх лаьцна, сайн

глайгланах дагаелира со цуьнца. Тлаьхь-Тлаьхьа кхин а сов гучудуьйлу, Делан йоIарийн индивидуальность боху агло а, уьш хьакъ долуш хилар а кху дуьненан айпечу синан тохаро талийна хилар. Дукхаха йолчу динан тобанашкахь, Дала зударшна делла долу синан совглаташ, муха кхио деза ца хаьа.

Жуьгтийн Илманчера, Дела Шен йоIарийн хьокъехь, хIун оЙла йолуш ву хаза лаьара суна. Ас цуьнга, Хьавана тIера дIаволавелла, кхин дIа Саратна а, иштта Дала леррина Къобалвинчун нускал долчу, Динан тобанна а тIекхаччалц, ерриге а коьртачу цIерех чекхвалар дийхира. Раббино дукха хIума дийцира суна, цо дийцинчух коьрта дерг доцца шуьга дийца лаьара суна, хIунда аьлча цо шайн индивидуальностехь чIагIдала гIо дийр ду шуна.

Далла Адам Хьавал сов ца везна. Юьххьехь дуьйна а Хьава Адамна чохь яра. Адама цунна цIе а елла, ур-атталла цуьнан хьашт долуш хиллехь а, Хьава даим а Делан ойланашкахь яра. Дала цунна шатайпана долу зударийн хьажар а, гар а делла. Зуда даим а стеган чохь яра, цундела стагана и йоцуш ша хуьлчул, цуьнца хилар атта ду (хь. Дол, 2:18). Хьава гучуяларо, Адаман дахар, дика дина а ца Iаш, вуно тIех дика дира.

Делан Йозанашкара вайна хаьа, Дала Адамна кIоргге наб а кхетийтина, тIаккха, цуьнан пIендарех цхьаь схьа а эцна, Хьава кхоьллинера (хь. Дол. 2:21). Стаг а, зуда а башхачу тайпана декъаделира, амма иза уьш буьззинчу мехала доцу эханнаш хиларан маьйна дац. И шиь кхачаме долу ши адам ду. Стаг а, зуда а шаьш гайтарехь башхалле а долуш, амма Iалашонан хьокъехь цхьа барт болуш кхоьллина дара. Къила дахале хьалха, ролешка декъадалар хилла ца хилар билгалдаккхар мехала ду. Цундела шиннан Iалашонца а, дагца а, физически союзаца а цхьаалле хуьлийла ду.

**Стаг а зуда а,
шаьш гайтарехь
башхалле а
долуш, амма
Iалашонан
хьокъехь цхьа
барт болуш
кхоьллина
дара.**

Цхьана бохамечу дийнахь Хьава Iехаелира, ткъа Адам Далла дуьхьал глаьттира.

Хъавас бина харжам, дац хинца берриг а зударий дукха хьолахь Іехабаларан дола бахарна сов билгалбаьхна, берриг божарийн, Адама йина ямартло бахъанехь, бунт йо агло хиларал, бохург. ПІех сих-сиха Адаман къа Хъавас кхочушдинчу зуламал дикка кІезиго хилар гайта гІертар хеза суна. Цунах лаьцна «лаамаза даьлла зулам» дара, олуш хезна суна. Рабби Брайан Билечи оцу агІонна реза вац. Дезачу Йозанашкахь иштта бохуш хилар пІечІагІдира цо:

«Цхьа адам Далла муьтІахь ца хилла дела, массо а адамех къинош летийнарш хилира. Иштта цхьана адаман Далла муьтІахь хиларо дуккха а адамаш бакъдина хир ду» (Рим. 5:19).

Адаман къин лаамаза зулам дацара. ГІолечу хиламехь цунах «хаа а хууш муьтІахь цахилар» олийла ду, цхьаболчу Іилманчаша цунах ямартло а, бунт а олуш делахь а.

Суна кхин ойла а йогІу — Адам а, Хъава а цхьа дог-ойланан къола дан-м ца гІоьртина те: эхар тІаьхьа и шиь Дела хила лууш ма дара!

Тхан цІахь, бераша хаа а хууш ден-ненан дехкарш тергал цадечу хенахь, тІаккха доттагІашка я вовшашка ладугІуш хилча, оха цунах лаамаза лелар ца олу. Оха церан леларх ла цадогІар олу. Нагахь армехь салтий цхьа-муьлххачу буьйрана муьтІахь ца хилахь, цунах лаьцна цо лаамаза лелар дина ца олу, амма цо буьйра кхочуш ца дина олу. Хьовсур вай Адаман леларх лаьцна Дала хІун боху.

«Адаме Везачу Дала элира: «Аса аьллагІуьнга ла а ца дугІуш, хьайн зудчо бохург а дина, ма баа аьлла стом ахьа баарна, хьо бахъанехь неІалт кхайкхадо Ас кху лаьттана а. Хьо валлалц халонца а, къинхьегамца а лохур ду ахьа хьайна напха» (Дол. 3:17).

Адаман роль малъяр билггалчу хьелийн ницкъан бахъанехь гучудаьлла. (Со ца кхета, цхьаццаннан, Адама хаьржинчуьнгахьа а, цо динчуьнгахьа а гІо даккха деза бохург, даго хьобхучух, вай дерриш а Дала леррина Къобалвинчо беа мах баларехула паргІатдаьхна хилча).

Оцу гІо доккхучара божаршка кхайкхамаш бо, гІовттар хилла, дика лидераш хила бохуш, аса, куьйгашца а, когашца а цу кхайкхамашна тІе а товш, боху: «ХІаъ, амин!» Со кхета, кху дуьненна чІогІа оьшу божаршна дика масала хир долу адамаш оьшу бохучух. Деккъа и кхайкхам муха бо бохучунна реза яц со. Цуьнан агІо дІалоцучарна хета, божаршна уггар а дика далур ду динан тобанехъ лидерийн гІуллакх, нагахъ зударийн аз лагІдахъ, шаьш бакъ хилар, къа латор муха хилла бохург далорца чІагІ а деш.

Оцу церан далорашкахъ а, шаьш бакъдарашкахъ а дуккха а кхачамбацарш го суна. Ткъа гуш ма дай, нагахъ Адама, хъала а гІаьттина, бакъдерг аьлলেখъара, дуккхачу зуламех довла йиш хир яра бохург. Цо шена хІума довзар, Делан дешнаш ша тидаме эцар, Хъаваца а доцуш, аьшпаш буттучу лаьхъанца дечу къамелехъ гучудаккха дезара. Адама шен аз айдина дІасацо безара и лаьхъа, хІунда аьлча вай беш болу тІом дилхаца, ційца ма боций. Оццу тайпана божарша хІинца шайн аьзнаш айдина, лаьхъа сацо беца, иза бист а ца хуьлуьйтуш, Дала Шен вастехъ а кхоьллина, Ша кхоьллинарг дика ду аьлла болу, зударий а ца сецош.

ТейогІучу хенахъ гІалатех лардаран агІо ю – ца магор а доцуш, дуьхъал дІа хъехамаш бар. Хъавас яханчу заманахъ доккха гІалат далийттаро, цуьнан йоІаршна тейогІучу хенахъ бист хила ца магор хила ца деза, Адаман къино цуьнан кІентий бехка ца безаре терра! Ткъа бле шерал сов йолчу хенахъ дуьйна божарий, зударий динан тобанехъ ул-уллохъ а болуш, баха Іемаш бу. Дала леррина Къобалвинчуьнгахула вай муьлш ду хІинца бохучух кхетар а хилла, улло дІахІоттар долу лидераш хила деза вай, юьхъанца бешахъ гІуллакх дарна вай кхоьллина хиларе терра. Божарша, божарша дан ма-деззара, куьйгалла дан деза, ткъа зударша – зударша дан ма-деззара.

ХІинца, иблисана дуьхъал нийса жоп муха дала деза гайтина Волчу, Іийсан масала далор ду вай:

«ДІадала Суна уллора, иблис! Делан Йозанаш тІехъ яздина ду:
„Хъайн Везачу Далла бен ма де Іибадат, Цунна бен гІуллакх а ма де!“» (Мат. 4:10).

Вай йилбазмохъаца баха деза Делан дешнашна, ткъа мила бакъ ву, мила бехке ву къеста а ца деш. Далла гӀуллакхдар, тешарца долчу дахаран пайдехъа, ваьш дийна а, садоьлуш а аргументаш хилархъама, дер вай. Ийса — вайн коьрта масал ду. Вай Иза лелаш ма-хиллара лела деза. Вай, муьлххачу кхечунна чул, доккхачу дӀагӀертарца Цунна тӀаьхъахлиттина даха деза, векал ПахӀал юкъа а валош. ПахӀала ша доьхура Тимапига ПахӀална тӀаьхъахӀоьттина лелар, амма ша ПахӀал Дала леррина Къобалвинчунна тӀаьхъахӀоьттина лелаш ма-хиллара бен доцуш: «Сох тера хила гӀерталаш, со а Дала леррина Къобалвинчух тера хила ма-гӀертара» (1 Ко. 11:1).

Иблисан харцо. Дала товар

Иблисо, вай цуьнан декъадалар дечу хъехаме ладугӀучу хенахъ, Иблисо декъадаларш дохъуш бечу хъехаме вай ладугӀучу хенахъ, цо стен-боьршаллех долчу цъьаннан ницкъ сов а боккхуш, вукхуьнгара схъабоккхучу хенахъ, божаршна а, зударшна а къола до. Хан дӀайолуш ю. Ийсас тӀедиллинчунна тӀе а дирзина, кху дуьненахъ байна лелар долчарна кӀелхъардовларх лаьцна дерг кхиндӀа а дӀадахъа еза хан ю хӀара (хъ. Лак. 19:10). Тоххарехъ тӀеана, Динан тобанна, кху доьхначу а, декъадаларш долчу а дуьненна ша дийна а, садеӀар долуш а хуьлуш, цъьанаметта масех тӀаьхъенах лаьтташ, дукха къаьмнаш долчу юкъараллехъ муха даха деза гайтаран масала а хуьлуш, стен а, боьрша а тукхам, цъьа Ӏалашо хиларна цъьаьна а тухуш, даха деза хан. Стен-боьршаллех лаьцна долчух кхетар ца хилахъ, божарий а, зударий а шаьш ма-барра декъадаларш а долуш, лазамех буьзна а болуш буьсур бу. Дала вайна елла йолу индивидуальность вай меттахӀоттийча, божарийн а, зударийн синошца тодалар хир ду.

Нагахъ-м и догдохар чӀога хуьлу, зударшна беггийла ца хетар а хаало, шаьш божарий кхоьллинехъара, гӀолехъ хир дара аьлла а хеташ. Дуккха а долчу адамнаш тодала лаьа, шайн стен боьршалла хийцадарехула я гермафродитизм хиларе гӀерташ. Дала Ешал-ЯхӀу пайхамарехула хӀун боху дешийша:

«Ма дуйхълара оила ю иза! Поппар а, кхийра пхьегла ен пхар а цхъаь лара мегар ду ткъа? Хлумано ша йинчух лаьчна: «Цо ца йина со», – эр дуй? Ша кхоьллинчух лаьчна: «Иза цхъанна а хлуманах кхеташ вац», – эр дуй хлумано?» (Еш. 29:16).

Хаттар хьалхалерраниг дуйсу: «Делах тешна дуй те вай? Теший те вай, Иза дика а, хьекъалалла долуш а хиларх, иштта Иза глалат ца ваьлла хиларх а, вайн нанойн кийрахь вай йоларий кхуллуш? Ойла йойла дарий те Цо, Цуьнан харжаман дог даларан хиламехь, вай глудлакх вешан каралоцург хиларан.

Тешалаш сох, суна чевнаш муха лозу хаьа. Со дуккха болчарна ур-атталла суна моьттучул а лазаме хиларх кхета... Амма Делан, хьакха а велла, адамийн куьйгийн ницкъ боцург а тодойла ду. Суна къаьсташ дагадоггу, сайна суо зуда хилар, даго тле ца лацар. Суна ца хаьа иза мичара даьллера, ненаца уллора уьйр ца хилар бахъанехь я синойн мостагчун лалашонехь иза хиларна, сан дахарехь Делан йолчу лалашонна новкъарло ярхъама. И бахъана муьлхха а хиллехь а: дахарехь хлоьтина хьал, зударшца сан хилла юкъаметтигаш, тхан динан тобанехь хилла цхъаьнакхетарш, коьртаниг дара – суна ца езара сайн глорасизаллин, латкъаьме йолу аглонаш, со зуда кхолларца йоьзна йолу. Со клант волуш санна кхуьуш яра со, сан доттаглашна юкъахь клентий алсамо бара, йоларел. Кленташца суна аттахо хуьлура. Стен-боьршалла хьалакхиаран хан тлехъаьчча, суна суо, розо а, хаза а йолчу метте йиллина хилар хааделира. Йоларша къадоран дешнашца, шабар-шибарш дарца дуйьцура, со царах ца кхетара, церан меттаххьер хазаллех дуйзна дара, уьш куц долуш бара, хлокху клоршамечу йолан доцу. Лакхарчу классашкахь аса еккъа джинсаш я шуьйрра хечеш бен ца лелайора сайн зударийн хуьлу аглонаш а, сан лазаме дерг а къайладаккхархъама.

Со ехначул тлаьхьа, ша суна тлехьийзачу хенахь, со кхоччуш кхето глертара Джон, со – зудчун дегла чуйра, божарийн хье бу, олура цо. (Джона сихонца элира, цунах лаьчна-м ур-атталла хабар а хуьлийла дац!) Вукху аглор, со даггара теша, со веа клентан нана хилла длахлотта, кечъярхъама болу, Делан некъ бара иза бохучух. Дала со

тояран гездаре схъаэчна яра. Цо суна, со зуда хиларан мехалла даг чу туйсура. Ийса дагна гергахь хиларна, дин бахъанехь зудчун васт дӀахульдеш долу эхь, инзаре лепачу дӀухарна хийцаделира. Иза сан деган кӀоргене кхечира, суна доьналла хилар, кхераман а, дерриг лан дезаран а метта, (сан нанас лаамаза суна чу диллина долчу) ницкъ белира. Со сайн дегӀ деза лемира, тӀаккха иза цуьнан арахъара куьцана тӀехула хилла а ца лаш, амма иштта цуьнан корматаллашна тӀера а дара. Цу гӀуллакхна хан а, дийнна некъ а бийзира, ткъа хӀинца сан тоялар кхечаьрца декъадала йиш ю.

Ткъа хӀун хир дара, нагахь со зуда кхоьллина хиларца сан хилла тӀом таханлерачу заманехь санна, къайла а ца доккхуш, шен стен-боьршаллица дерг хийца магош хилар хезнехъара? Вайн культурахь, гӀуллакх хъайн кара а эций, нийссачу маьӀнехь стаг хилий дӀахӀотта аьлла хир дара! Амма нагахь со иштта леллехъара, аса Делан дарбане процесс а, цу хенахь сайна хилла йолу ерриге урокаш а юкъахӀовлуьйтур яра. Вай ваьш вовшашца дустчуьра севцзачу хенахь, вай ваьш вешан дерриге кхачамбацаршца тӀеэца хуььнар долуш хуьлий дӀахӀуьтту.

Тодаларан процесс йолорхъама, хӀун гӀулчаш юьхъарлаца еза?

1. *Доланаш де.* Дезачу Сине деха шайна декъаделла доцу дог далар а, шайн нийса йоцу ойланаш, муьтӀахь ца хиларан агӀонаш дӀаеллар а. Гендерни синхаамаша ваьш зударий хилар тӀе ца эцаро ледан там бу вай, вайн ваьшга а, вовшашка а хъажар тилдолуьйтүш. Доланаш де, шаьш декъадаларан а доцуш, ткъа барт баран гӀуллакхдархой хилийтархъама.
2. *Хъайн лаам Далла муьтӀахь бе.* Хила тарло, хьо адамаша хӀиттийначу бакъонашна тӀехъа къайла а юьйлуш, дӀа а лечкъаш еха, Делан Йозанаш тӀера шаьш дешнарг, шайна хиьнар, шун доланаш тӀехь дӀадиллинарг, муьтӀахь хиларца кхочушдечу метта. Ахъа нахана хъалха (я кхерамех юьзна хьо хиларна), хьо Делан лаамехь хиларх сецайттина хила а тарло. Хаттар де Деле, Цо тӀедуьллу Сийлахь дерг, муха хила деза

шун дахаран хюкху муьрехь, кхечу муьрехь иза кхинтайпана хила дезарх кхетам а болуш.

3. *Хъайн мостагI вовза.* Вай бо тIом цийца а, дилханца а бац. Вайн ойланийн шалхо хилча, вай шалхалла йолу агенташ санна лела. Якъуба боху, вай Далла муьтахь хиларе дирзича, иблисана дуьхьалдовла деза вай, тIаккха иза додур ду.
4. *Хъайн дахар а, хабарш а талла.* Муьлхачу дешнашца я леларца, хъайн гендерни синхаамашна тIетар хила тарло хъан? Нагахь Дезачу Сино хъан дахаран компромиссни йолу агIонаш хъуна дIайиллинехь, цаьрца, тешна, синхаамаш, дегабамаш бу.
5. *Ондда латта.* Цъхана а хIуманна тIехь латтар доцучу адамийн, массо а хIума бахъанехь эгар хиларан кхерам бу. Божарша, зударша цъхаьна дечу гIуллакхна дуьхьалваьлларг, ца хууш, ларамаза, юьххьехь дуьйна Дала дагалаьцначунна дуьхьалволу.
6. *Дала леррина Къобалвинчун ДегIехь цъхаалла хиларна тIера тIом бе.* Божарий, зударий кыйсархой бац. Вай вежарий, йижарий ду, лардархой а, уллора бартхой а ду. Вовшашца тIекIере йолуш, вешан динан вежаршка, йижаршка ларам, безам хилар долуш, даха деза вай. Вовшийн долу синан похIманаш айа деза вай. Дала аз лур дацара зудчунна, нагахь иза йистхила мегар дац аьлла сацам бинехъара. Далла хаьара, Адамна а, вайн дуьненна а зударийн аз а, цо латкъам бар а дезар дуйла.

Тедоьжна а, вовших дозу а

Суна лаьа, сан берийн йоIарий ойла ян а, деша а, хаттарш дан а доьналла долуш хуьлийла, царна билггал бакъдерг а девзина, шайн тешарца уьш бахархъама. Вай боху зударийн а йиш ю лакхашкара юхакхолладалар хила, хIетте а, уьш билггал а, кхоччуш а паргIатбевлла бохург тIе ца оьцу доктринаш, догматаш тIеоьцу

вай. Билгал аьлча, дукхаха болу зударийн динан тобанехь дерг кхочушдан паргато ю, Дала леррина Къобалвинчо тедиллинарг кхочушдарал а сов.

Хьекъалалла доцу божарий, зударий цхьацца аглор а хюьттина, вовшийн бехке беш бу вон лелар бахъанехь, Эдам-бешахь хиллачу хенахь дуьйна. Оцу бехкаш бахаро, эхь доссаро цхьанна а гю ца до ма-боху хьалха бевлла лела. Бехко, эхьо хи даржадо, кентийн а, йоларийн а вастийн кхолар дохьуш. Цу тайпана леларо бех а до, талхор а дохьу, Шен леррина Къобалвинчуьнгахула Дала цандинарг.

Делаллин хазалла гайтархьама, адамаш боърша а, стен а кхоьллина дара. Халахетахь а, вовшашна тiera делаллин хьакъ хилар а, ницкъ а длабаьккхина вай, вовшашкара къобалдар, сий дар тлеэца глортарехула, цхьана Делан бен иза дан йиш йоцуш долу. Дала вайн къаьсташ хиларх вай даккхийдерхьама кхоьллина вай, и бахъанехь вовшашна аьшнаш дарна а доцуш.

Хинца Дала леррина Къобалвинчуьнца долуш, вайн дерзина хилар бакъахьараллица длахьулдина ду. Дала леррина Къобалвинчуьнца долуш, божарша а, зударша а шашь мостагий а доцуш, бартахой хилар дагадоуьйту. Делан Йозанашкахь вайш вовшашна муьлш хуьлийла ду а, муьлш хила деза а хьовсур вай. «The Message» гочдарехь Коринтхошка Хьалхарчу дахьийтаран, цхьайтталгачу коьртера къаьст-къаьстина кхаа байте хьовсур вай.

Байт 10: «Хьаххийнчуьра, божаршна а, зударшна а юкьарчу башхаллийн дукха тлех ойланашка ма дега. Цхьа боърша стаг а, цхьа зуда а шашь цхьа долуш ларор дац, тлаккха царех цхьаь мехала хиларан претендент хила декхарийлахь а дац».

Дала леррина Къобалвинчуьнгахула божарийн, зударийн дазар хилла а ца лаш, вовших дазар хуьлу. Вайн хьоста — къаьсттина Дела ву, амма кху байташа боършачу стагана, зудчунна юкьара тлом боху, мостагалла цлеран клел девзаш ду. Вайн башхаллаш, вай вовшийн тледузархьама кхоьллина яра. Вовших дазар а, тлеэцар а долчохь, сов хилар а, иерархи а длайолу. Делан Йозанийн «The

кЪУЪЙСИЙЛА ДОЦУШ

Message» гочдарехъ поэтически дешнаша кыйсаран ма-дарра дерг кхин дІа дерзина доккху.

Байт 11: «Хьалха, исбаъхъа а, тамашена а Делан гар санна, боърша стаг кхоьллина вара, — и бакъ ду. Амма зудчун дега тІера корта хазаллица цуьнан „корта“ волчу, майрачун чул сов бу».

Кхузахъ ПахІал божарий, зударий бохучунна тІера алсамо ма-дарра долчу майрчун а, зудчун а бигалдаккхарна тІе воързу. Суна шина а стен-боършаллин адамна тІе Іанийна долу мехалла тамехъ хета. Со хазалла гучуялар, сан майра бахъана долуш ду, цунна Дела везарехула, со, тхан бераш дезарехула, цу тайппана суна а лаъа, иза а хаза хуьлийла, суна Дела, тхан доьзал, иза а везарехула. ТІаккха ПахІал бракан темина тІера дІа а воързуш, стен-боършаллин алсамо юкърчу темина тІе юхавоързу.

Байт 12: «Дуьхъарлера зуда боършачу стагах схъаяьлла, и бакъ ду, амма хІетахъ дуьйна хІорра боърша стаг зудчух схъаволуш ву!»

Зуда боършачу стеган плендарх схъаяьлла ю, ткъа хІинца боърша стаг зудчун гай чуьра схъаволуш ву. Зуда дуьхъарлерачу стагах, Адамах, схъаялла хьалхарниг ю, ткъа хІинца вай дерриш а шолгІачу Адамах, Іийсах, схъадовлу. Кхин дІа, шийтталгІачу байтехъ, ПахІала иштта дешнаш яздо:

«Дерриг а мухха делахъ а Делера схъадолуш долу дела, и даьсса долу „хьалхара мила ву“ къестор сацадер вай».

Вайна Дела мила ву бохучун довзийтар хиллачу хенахъ, мила хьалхара ву а, гІолехъ мила ву а бохучух лаьцна кыйсам саца беца. Вай, цхъа Дела сийлалле хиларан, делаллин хъажар юхаметтахІотто деза. Иза хьалхара а, Иза тІаьхъара а ву, юьхьиг а, чаккхе а, вайн Альфа а, Омега а ву. Вайн Дас санна, вайн цхъаммо куьйгалла а ца до, вай деза а ца деза. Цуьнан, Цунна кІентий алсам безаш, ткъа

Йоларий клезиг безаш хиларан, маына дац. Иза иштта Цунна божарий а, зударий а цхъатерра дукха беа бохург а дац. Цунна вай башха деза. Вай цхъаь вукхунал лекха хъалаойучу хенахь, вай Цуьнан вастах дIадоьрзу, Дала тайпа Ша Шен гайтар санна хьаржина долу дела.

Дуьххьарлерчу динан тобанера божарий а, зударий а

Вешан историх нийса кхетам вайн ца хилахь, вай вешан кхолламан мах лахбоккху, амма со тешна ю, Дезачу Сино вайн кхетам тило гIертачу мостагIчунна тIера и пардо дIадоккху бохучух. Деза Йозанаш доьшуш, вайна дика го, дуьххьарлера тобанаш ницкъ болуш хилла хилар, иза тIеэца а дезара. Культурано тешар хиллачийн болар лагIдан гIертачу хенахь, цара, мелхо а, кхин дIа а боьлхуш, кхечу керлачу меттигашкахь а шайн гIуллакх дора. Уьш ца кхоьрура паччахьаша хIитточу омранех, цу заманахь олалла деш хиллачу, хIунда аьлча уьш Веза Воккхачунна хьалха гора баханера. Уьш *хIора денна* хуьлчу инзаречу а, тамашийначу а хIуманашна юкъахь бехара. Уьш бехара, кхетар долуш, шайн коьрта авторитет гуш йоцучу меттигехь йолуш хиларх.

Уьш Делан Синца билгалбаьхна, Цуьнан дуьхьа дIакъастийна бара. Церан килсашкахь божарий цхъана агIор, зударий вукху агIор хийшина Iаш хилла, аьлла, ца моьтту суна. Долччул сих-сиха уьш цIеношкахь, базаршкахь, катакомбийн къайлахчу меттигашкахь, ур-атталла хинкеманаш тIехь, набахташкахь вовшахкхетара. И тешар дерш хIора тукхамара, хIора тайпанах, Iедалах бара, амма уьш цхъаь бен доцучу Дезачу Сино вовшахтухура, стен-боьрша нах ондда цхъаьна лаьтгара, цхъа ДегI санна, Дала леррина Къобалвинчун нускал долу. Вайн цхъаалла хилча, еккъа Делан агIо хуьлу, кхечу цхъаннан а ца хуьлуш. Цара цхъана цIенна тIера вукхунна тIе кхаччалц боьлхуш Хаза кхаь кхайкхабора. Векалийн цIе йолчу тептар тIехь (2:42-44) вайна, и дегI органически доккха муха хуьлу го:

«Уьш гуттар а векалийн хьехаме ладуглуш а, вовших дагабовлуш а, бепиг дохош а, доланаш деш а бара. Берриш

а Делах кхоъруш бара. Дала дуккха а тамашийна гӀуллакхаш дора векалшкахула. Ийсах тешаш берш цхъаьна бара, церан массо а хӀума юкъахь дара».

«Дерриг а юкъара» бохучу дешнаша материалъни хъашташна бен доза тоъхна ца лара, цу юкъа догӀу церан ламальяр а, дегор а, уьйр а, юург а, доланаш а, бахам а. «Юкъара» бохучун вовшийн а, шуьйрра дӀасадаьржина а, денна а, юкъараллин а боху маьна ду.

Божарий а, зударий а, шаьш уьйр хиларехь а, ламорехь а вовшашна лерина дархъама, тоьал юххера бара. Уьйр йоцчу ламоро, вовшийн хъашташна гӀуллакхдийр долу, юкъаралла лур яц. Мелхо а, горгачу стоьла хьалха дискусси йоцчу хъехамо дозалла а хуьлуйьтур ду, бакъдерг харцхъа а доккхур ду. Ваьшна девзаш дерг, вай билггал бакъдолчуьнца муха дехачуьнца зуьйш ду, ткъа вайна иза меланна девзачуьнца а доцуш. Дуккха а долу адамаш конфликтни хьелан йийсарехь нислуш ду, хьекъалца хӀун дан деза а хууш, амма и ца дечу хенахь. Шайн дийна хилар лар а деш, даггара дахархъама, гергарнаш а, доттагӀий а оьшу.

Хьалхалерачу динан тобанийн зударий кхаж таса бакьо йолуш бара. Иштта дацахъара, Хьанасца, Шаппирица а болу хилам кхоччуш кхечу тайпана гуш хилла хир бара. Векалийн книги тӀехь (5:1-11), стеган истори юьйцуш ю, иза, Кипе харцдерг а дийцина, велла дӀаваьлла охъавуьйжира. Кхо сахьт дӀадаьлча цуьнан зуда схъайогӀу. Цунна майрачун валарх лаьцна хӀумма а ца хаьа, амма цунна ша муха жоп дала деза хаьа. Кипас цуьнга хойтгучу хенахь, цо ша майрачуьнца хьалххе дуьйна резахилла долу, харцдерг юхаолу, тӀаккха иза, важа санна, елла охъаюжу. И дерриг аса дуьйцу, таханлерачу ламоран юкъадогӀуш долу муьтӀахь хиларца доьзна, цо «хьалххе дуьйна реза хилла долу харцдерг юхаолу, шен майрачун ларам барца». Амма, бакъдерг олучу метта, Шаппирас харцдерг ала сацам бинчу хенахь, цо шен дахар дӀаделира. Цо шен бакьоьнах нийса пайда ца ийцира. Нагахь цо Кипе бакъдерг аьллекъара, иза дийна юьсур яра.

Къинхетамах а, ниӀматах а лаьцначу цецвоккхучу довзийтарехь, цхъаь юьстах висар хуьлийла дац. Божарийн а, зударийн а

цхъатерра хазна ю. Царех дуккха а болчара и гІуллакх дуьххъара ловш дара. Къиладахаран жамлехъ схьадаьккхина дерг, Дала меттахлотто къобалдира. Божарий а, зударий а ницкъаца а, диканца а «шайн гІаланийн аренашкахъ цхъаьна къа а хьобгуш, лаьттан йисте кхаччалц дІаоьхура». Иштта яздина ду дуьххъарлерчу динан тобанах лаьцна Векалийн книги тІехъ:

«ХІора дийнахъ цхъаьна Делан цІийнан кертахъ бара уьш. Ценошкахъ цара хазахетарца а, даггара а, кег а деш, бепиг дуура, Далла хастамаш а беш. Гонах болчара а уьш лорура. Везачу Эло хІора денна совйоккхура кІелхъарбохучийн тоба» (Век. 2:46, 47).

Кху байташкахъ дуьххъарлерчу динан тобанехъ хилла хІора денна доьду дахар яз деш ду. Жуьгтийн тешаш берш цхъаьна Делан цІийне а лелара, уьйр хиларна гул а луш, ценошкахъ баркаллечу а, комаьршачу а дегнашца стоьла хьалха хийшара. Церан дахаро церан Далла хастамаш бора, тІаккха уьш дерриге халкъан дикачу лаамехъ а бара.

Вай цІеххъана, Іийсан нускало, цуьнан Динан тобано, зударий юкъарабохур а, лахбийр а, тешам байна бийр бу а, аьлла, сацам стенна бина? Ваьш иштта турпалхой ду аьлла, харцо тІе стенна лаьцна вай?

ТІех дуккха ехачу хенахъ божарий а, зударий а цхъаьна хуьлийла хиларан ойла лечкъош ю. Шаьш шайн дезаро а, динан синхаамаша а кхоблинчу, дахаран жамлехъ, божарий а, зударий а кІоргге чевнаш хилла нисбелла.

Амма иза вайн историн чаккхе а яц, цу чохъ тІаьххъара дош а дац. Стигалшкахъ, стен-боьршалла — иза тІелатарна предмет ца хилар а, баьччаллина тІера латаран аре а ца хилар, дагадеана дара. Вайн башхаллаша вай цхъаьнатуху, цхъаьна вай нуьцкъала ду, шаьш-шаьш долчул. Цхъааллехъ болчу Делан кІентийн а, йоІарийн а сийлалла, хІинца а лаьттахъ гучудаьккхина хуьлийла ду. Вайн бертан юкъараллица Делан васт дІадиллина хир ду, тІаккха Делан сийлалла эххар а лепар ду шен къеггинчу исбаьхьаллехъ.

Хьесап дарна хаттарш

1. Муълхачу тлемашкахь божарийн шаьш цхьа болуш лата дезаш хуьлу?
2. Зуда хиларе терра, хьан цкъа-мацца а Делан тлекхайкхарна а, адамийн ламастийн дозатохаршна а юкъахь юьйлина хилар лайний те?
3. Сийлахь тедиллар муха гуш ду шун дахарехь?
4. Шайн адресе «мегаш йоцу» а, «атта теша» а, «техалург» а, аьлла, хезачу хенахь, хIун хаало шуна?
5. Инжилехула шайн карадерзарийн барам мухачу кепара лакхабаккхалур бара шуьга?
6. Муълхачу агIонашкахь нисделла шу бехкенаш лехаре юкъаозийна нисделча?

Кхерамна а, безамна а юкъара къовсам

«Безам синан хазалла ю».

ЗОВКХЕ АВГУСТИН

Цхъана хенахь цхъана дикачу динан тобанехь аса Джонца цхъаьна хаттарийн а, жоьпаш даларан а суйре хлоттийнера, доьзалх, бракаца цхъаьнакхетарх лаьцна йолу. Оцу клиран дийнахь суйранна цига гулбеллера доьзал кхолла лалашо мел ерш. И суйре чекхъйоллучу хенахь, уггар коьрта ду ала мегар долу хаттар делира. «Хинца, шайн цхъаьнакхетар хиллачул тлаьхъа, ткъе иттаннал сов хан а яьлла, шу юхахъаьжча, дуй те, шуна хийца луун долу я хинца-м кхечу тайпана дина хир дара шашь, аьлла хеташ долу цхъа хлума?» И хаттар суна кхаьчнера. Хан дукха клеэзиг йисина хиларна, айса эн дерг доцца а, цленчу даггара а ала лиира суна. Сайн са хъала а оьзна, ас сихха элира: «Ас Джонна галатваларна бакьо елла хир яра, ткъа суна иза кхерамаш а боцуш, сов везар вара».

Оцу хенахь зал чохь адамийн цхьа тулге меттахъелира. Со хиъна йолчу меттигера суна гора, божарша а, зударша а сихбаларца шайн бляьрхиш дїадахар, дуккха а болчара дакхий синош дохура, шаьш реза хиларна, деккьа кортош а телош. Кхерам – иза безаман боккха эмгар бу, шен ницкъ хиларна тлехь хлумма а цул эшар а доцуш, шена гонаха мел дерг дохо а, хлаллакдан а агло а йолуш.

Сайн доьзалан дахарехь со кхоьруш мел хилларг, со кхийринчух дукхаха дерг а санна, цкъа а кхочуш а ца хилира. Оцу со кхоьруш мел хиллачу, буйсанашкахь сан дог этийначо, сан глора кхачийначу юьхь тлехь клорга лар юьтура, хершнаш совдовлар а дохьуш. Цу хенахь, сан дахаран гатанна тле говзанчо хьаькхначу сизах тера хуьлура иза. Ткъа иза дацара иштта, со цхьа говза сурт диллархо ю аьлла, иза со инзар йоккхуш долчу, Дела тешаме хиларца доьзна дара.

Суо глалата йийлар ца деза суна, цу тлехь вай цхьатерра ду. Амма хинца, дїадаьллачуьнга юхахьаьжча, цу хенахь суна кхераме ду аьлла хетнарг дан глортар яра со. Суна цкъа а хуур дац хинца, кху дахарехь муххане а, мел дуккханнах девлла хилла тхо сан кхерамаш бахьанехь бохург. Амма цхьаь билггал хаь суна... Кхерам – вон хьехамча бу. Цо, безамна вайн дахарехь меттахдаккха мел луург, энаша санна, члогла катохарца дїалоцу. Вайн цунах кхетар делахь а, я дацахь а, амма безам а, кхерамашца чекхвалар а ул-уллохь хуьлу.

Со дуьнен чу ялар а, сан кхиар а, безам хилар хьалхадаккхар а доцуш, кхерамийн ницкъ хьалхабоккхучу доьзалехь дара. Сан денненан доьзалшкахь а саццаме йолу агло кхерамаша дїалаьцнера. Кхерамо накьостий хиларна а новкъарло йора царна, оццу хенахь хьал хилар а эшаме а доккхуш. И бахьанехь, тхан гуттара а ахчан ца тоам бара, тхуна гуттара а безам ца тоар а хаалора, иштта тхан дахарехь цкъа а ца хуьлура уллохь тешаме долу адам. Тхан хазачу цїенна чухула йухааз дїасалелаш санна хеталора, даьссачу пенашна тлера дїа а оьккхуш. Сан да гишлошъярхо вара, амма

кхерамо дерриг а динера, цахь хила еза йовхо а, парглато хилар а тхуна ца хааялийтарна. Дуккхачу буьйсанашихаь со а, сан ваша а меллаша дийшина Iара тхайн маьнганах тIехь наб кхетийта гIерташ, тхан да-нана буьйсанна тIаьххьалц девнаш деш Iачу хенахь. КIеззиг етталучу серлонгахь аса дневник тIе дIаяздора, аса-сайна дуй буура. Сихъяларца дIаяздечу йозано сайна гIо дийр ду моьттура суна. Аса со-сайна чIагIо йинера, со цкъа а хир яц лазаме а, гIорасиза а, аьлла. Дерриг чекхделира сан да-нана шозза а дIасакъастарца, хIорра а, накъостий санна а доцуш, мостагий санна, шен-шен некъахула дIабахарца.

Ас Iийса даг чу а эчна, дин тIеэцарехула, сан дагна цIа карийра, амма суна айса хIун дан деза ца хаьара. Со Джонца бракаца цхьаьнакхетча, юхьянца дуккха а меттигаш еара, аса со ларъяран дуйхьало еш йолу, кхечу тайпана аьлча, бераллехь дуьйна, ас-айса сайна дIахIоттийначу речIано дIалецира со. Со лазаме а, гIорасиза а хилар гайта суна ца хааро гучудоккхура, со кхечунна къинтIера муха яла еза а, со цхьаммо къинтIера яккхар ас муха тIеэца деза а суна ца хаар. Оцу речIано дIалаьцнера со, цхьахIума доццуш тхайн брак йохорна тIе а ялош. Сан майра сан дех тера муххане а воццушехь а, ткъа со сайн ненах тера йоццушехь а, тхуна юкъя а йогIура дегазаллаш, со йижина ю моьттуш, сайн дас-нанас вовшашка аьлла доллу дегабааме дешнаш, аса а олура.

Церан кхерамийн тIаьхьало аса сайн хин долчу дахаре йохьура, цундела ас иза сацо дезара, тхан цIа а цу кхерамаша дIалацале хьалха. Джонан кхачам бацараша, царал а сов болу сан кхачамбацарш гучубохура, суна ца моьттучу тайпана. Амма и дерриг а нийсачу агIор дерзоран метта, сайна бераллехь гинчу суьрте терра дерг дора аса.

Джонан агIонгара сайна оццул дукха гечдар хилла доллушехь, сайн йолчу агIор къинхетаме хиларна бIаьрмециг яра со. Тхо цхьаьнакхеташ дина ваIданаш, контракт хиларна тIедоьрзуш доллура, ткъа тхан вовшашка болу безам сихачу боларца дIаболура.

Кхерамех парглат а йолуш Джон веза ца лаъара суна, со кхоъруш хиларна.

Суо айса ларъян гертарна, сайн къаъстина долу дахар дѳахотторца, Джонах херайолура со. Джонан порнографига хъажаран а, мастурбаци яран а хиллачу аглонашца халонаш хилар гучуделира суна. (Оха Джонца лечкъа ца до иза). Сан хилла болу кхачамбацарш Джона кхетарца тѳеэцна хилар кхоччуш диц а дина, со хераелира цунна.

Мухха а делахъ а, Джонан и къилахъ йолчу аглонех лаъцна сайна хиъначу оцу хенахъ, ийисас вайна тѳедиллина долу, шайна а гечдаре терра, аша а гечде кхечунна бохург, коъртера дѳадаъллера сан. Со кхерамехъ ехара, цунах ийзаялар долуш, сан аглор цунна цхъа а глор хилар а доцуш, шен оцу къилахъ долчух ма-хуъллу парглатваларна тѳехъ болх беш иза воллучу хенахъ. Суна хетарехъ, иза тхан хало яцара... Иза цуънан хало яра. Цкъа делахъ, ас хлумма а ца даран, лаам ца хиларан я айса хлун дан деза цунна глор дархъама ца хааран бахъана дара, оцу хенахъ сайн дахарехъ хъалха хиллачун мохъ, сан белшаш тѳехъ суна хаабалар, тѳаккха ас сацам бинера, сан хъакъ а дац хинца долчу дахарал глорехъ дерг, сайн хила аълла.

Тхошиннан кест-кеста девнаш дуъйлура. Эмоционални йолчу аглор со хераяъллера цунах, тѳаккха юъстах яларца хъоъжура со цуънан дахарехъ болчу къовсаме. Цхъана аглор аълча, цунна бехк билларца, сой бехказа йоккхура аса. Иза хийца ца лахъ, цунна къинтѳера яла а дезар дац сан аълла. Цу тайпана тхан дахаран кхинйолчу аглонашкахъ а глортина хилар хаалора. Со тешна ю, билггал и бахъанехъ тхан цхъаъна долчу дахаран хъалхара шераш, хила дезачул а хало хилира бохучух.

Цхъана дийнахъ, дукха оъглазъэхарх а, дог дохарх а къадъяларна, ас Деле кхайкхира: «Со къинтѳера ер ю цунна, иза хийцалахъ», – аълла».

Суна хетарехъ, оцу хенахъ тхан вовшашка болу тешам кхоччуш байнера, ткъа суна ца лаъара юха а къиза долу дог дохар сайна тѳедан. Юхаялар хир доцучу тайпана а, саццаме а долчу ас динчу

дїахьедарна дуьхьал Дала хаттар дарца жоп делира суна. Цо хаьттира: «Лиза, хьо теший Сох?»

«Хїаъ».

«Дика ду, Джон хийцавалархьама, хьо кьинтїера ялар хила деза Суна».

Цул тїаьхьа ас Джоне ала деза дешнаш делира Дала суна: «Со теша, хьуна хийцавала лаарх, со кьинтїера йолу хьуна».

Иза кхоччуш кхечу тайпана дара, ас гуттара а цуьнга олучул: «Хьо хийцавелча тешар ю со, хьо дохковаларх».

Цу тайпана ойла яр чїогїа кьаьсташ дара, суна хьалха цкьа а хїьна долчул, тїаккха со кхийтира, Дала со кхечу тайпана хиларна тїе ерзош хиларх.

Сайна цунна дуьхьал хїумма а хилар ца лобхуш, со Джонца кьинхетаме хиллачу хенахь дуьйна, тхуна шиннан а чохь синошца тодаларан процесс дїайолаелира. Ша воллчу юьхьїаьржонан боданера Делан серлонга вала ницкь карийра Джонна, цигахь ша лоллахь ваьхначу дахарх паргїатвелира иза. Сан цуьнга хьажар хийцаделча, дахар хийцадалар а деара. Шеца хийцавалар доцуш волчу Делах тешар а деара суна.

Кхерам боцу безам

Кхерам боцу безам хилар адаман боларца доьзна дац, иза, ас цхьа хїума дарца я ца дарца а доцуш, Делан безаме тешам хиларца доьзна ду. Аса Стиглашкарчу Дена хьалха сайн кьиноьх а, сох даьллачу гїалатех а лаьцна Іийсан цїарах дїадиллича, со цкьа а юьсур яц юьхьїаьржонехь. Цо гїолехь долу дакьа кечдина суна.

Иза хуьлуш долу хїума ду, нагахь цхьана адамаша шайх вайн дог даьккхича, кхидїа йолчу хенахь царех лардалархьама, царех даьллачуьнга хьаьжжина, цаьрга вешан болчу безаман барам а лахбоккху вай. Кхидїа хиьдолчух кхобьру вай... И адам деза а кхобьру вай. К. С. Льюиса шен «Безам» цїе йолчу книги тїехь кхетава, хїун гїалат долу цу тайпана лелачех бохучух.

«Цхъаъ везар Іаткъамалле хилар ду. Цунах ларвалар хуълийла дац, безамо балане дерг а дохьур ду. Цхъаъ везало – тІаккха хъан дог кхерамехъ хир ду. Нагахъ иза лардан хъайна лаахъ, хъайн дог дІа ма ло я адамана, я экхана. Цхъацца хъайн самукъадаккхарех, лаамех дуза иза, хъо-хъайна везаран гІутахъ чу дІакъовла иза. Оцу тешамечу, боданечу, чохъ хІаваъ доцучу къуббанна чохъ иза духур дац. Иза хІинца доха а лур дац, цунах куьг Іотта а лур дац, кІелхъардаккха а лур дац. Цхъаъ везар Іаткъаме хилар ду».

Иштта ду ткъа иза. *Везавалар – Іаткъаме хилар бохург ду*. Иза оццул лулахъ хилар ца деза а там бу вайна, амма сан кхетамехъ, цу агІонах кІелхъарвалалур вац (тешалаш сох, со иза дан гІоъртира). Амма ма мотталаш, *Іаткъаме* хиларехула шу цхъа *тутмакхаш* хир ду, цхъана хІуманых довла дезар ду шун, цхъаннан а шуьгахъа гІо даккха йиш хир йоцуш. Билггал аьлча хІинца шун гІодийриг ву, безам цкъа а чехъ ца болу дела.

Ткъа хІинца хъовсий вай, стенах девр ду вай, *Іаткъаме* хиларехула бохучуьнга. *Іаткъамаллин* цхъа агІо – цІенчу дагца хилар ду, сан дагахъ мел дерг дІаделладелла а долуш. Іаткъамалла, адам *дерзина* даларца а дуста мегар ду. Ас сайн тІера бедар дІаяккхяхъ, со цхъана хІуманых ер ю, хІунда аьлча цу меттехъ сан цхъанхъа а дІалачкъа йиш хир яц, сайна гІо хилар дІадолу сан.

Безам – иза дІалачкъийла йолу меттиг ю. Иза кхерам боцу а, ларъеш йолу а меттиг ю, хъуо ма-ярра йисар а хуьлуш хъан, кхоччуш ерзина йоллушехъ, хъан эхъ хета а ца дезаш.

Вайн кхетамехъ «ерзинаялар» бохучух лаьцна марзделларг, сексуальни агІонца доьзна хуьлу. Амма сан кхетамехъ «ерзинаялар» шен дог дІаделлар, дагахъ дерг дІадийцар, шен чохъ мел дерг гучудаккхар бохург ду. Вайн уггар а онда позици хуьлу, вай Далла гергахъ цІеначу даггара дІаделладелла хилча. Иза цхъа бІостанналла йолу хІума ма ду, аьлла хета а тарло, амма суна хетарехъ, Іаткъамалле а, Далла хъалха дІаеллаелла а хилар дуккха

а Голехъ ду, эхъ хетаран кескашна клел я со-сайн бакъяран духар клел дјалачкъаран эрна хлума дечул.

Ийса вайн дуюхъа Іаткъаме хилира, Шена тІера Дала делла Шен духар дІа а даьккхина, вайх тарвелча, вай а Цунах тардалиитархъама. Ийса Іаткъаме хилира, вайна Делан безам гучубаккхархъама. И бахъанехъ вайн безам кхерамаза хила йиш ю, тешар – барам боцуш, ткъа сатийсар – эргІада хиларца.

Кхерамаза безам болу стаг цуьнан доза доцу тешар хиларца къастало, марздалар долчу тешарал совдалар долчу, иштта са лоцучу тайпана долу кІорга сатийсар а хуьлу цуьнан. Ткъа хІинца кхоъ хлума ду: тешар, сатийсар, безам. И агІонаш гармонехъ цхъаьна еха, вовшашца чІогІа дозар долуш, ондда латта ницкъ а луш. Цу тІе безам уггар а боккха ницкъ болу хлума ду кху лаьттахъ. Безам ца хилча, бакъдолу тешар хуьлийла дац. Цу тІе, безам ца хилча, сатийсар а ца хуьлу.

Дела Ша безам бу. Безам – абаденналц бу. Безам цкъа а чекх ца болу. Аша безам юкъахъ болуш динарг, цкъа а довр дац, иштта безамца кхолладелларг, цкъа а лийр дац. Амма безам кхоллабала йиш йоцу меттигаш а ю: безам кхоллалур бац шеца эмгаралла йолчу – кхерамца. Кхерам – иза цхъанххъа а ца вуьгу некъ бу, билггал аьлча, иза тупик ю. Кхерам – иза харцџин ду, ша хІун дийр дара ца хуург хьийзош долу. Кхераман аз шеконийн кІуркІманера схъахезаш ду, ткъа безамо шен хъекъалалла тешаран серлонгара схъаоьцу. Нагахъ аша дуккхачу хенахъ кхераман озе ладогІахъ, аьтто бохар тІедогІур ду шуна.

Дуккха шераш хьалха, аса сайн дуюххьарлера книга язъеш, суна дІаделладалар деара, кхерамна бІостанехъа дерг – тешар дац, ур-атталла майралла а яц, иза – безам бу, аьлла. Суна дика Іама езара бераллин урокаш, «Оз махкара бозбунча» цІе йолчу берийн книгин тІера кІилло долу лом билггал болчу безамо, майра а, доьналла долуш а хилийтира. Оцу агІоно бира и хийцам, аса, Коринтхошка яздинчу хьалхарчу Дахьийтаран кхойтталгІачу коьрта тІехъ ядинчунна тІе кхерамах дерг тІетоьхча: «Кхерам собаре бац,

кӀеда-мерза а бац, оццу хенахь, кхерам эмгараллин хьагӀа йолуш а, ша-шех дозалла деш а бу. Кхерам сонта а, шога а бу.

**Кхерамна
бӀостанехьа
дерг — тешар
дац, ур-атталла
майралла а яц,
иза – безам бу.**

Кхерамо ша бохург дойту; иза оьглазе а, вониг диц ца деш а бу; билггал бакъдолчух бакхийбер хуьлчу меттана, харцдерг хазахета цунна. Кхерамо цхьа а лар ца во, цхьана а хӀуманых тешар дац цуьнан, цхьана а хӀуманых тешам бац цуьнан, цхьана а хӀумане собар дац цуьнан. Кхераман чакхе а хуьлу».

Кхерамо луш болу стом а, иза лелош болу ницкъ а безамна тӀе болчу некъана нисса бӀостанехьа дерг ду. Сан дахарехь ас дина дерриг дика а, аса схьаэцна дахаран ерриг урокаш а сан дахарехь кхоччуш гучуйовларна а, сан дахарехь цхьа меттиг цара дӀалацарна а гӀо дира, со оцу кхерамех тӀех а яьлла, дехьа яларо.

Дахарехь халонаш хӀоттарх там хуьлуш болу цхьацца экстремалаш хуьлу, церан цӀийца ду и кхераме долчунна тӀегӀертар. Уьш бан а бу майра нах, амма шайца кхерамаза безам болчех бен, олийла дац, билггал кхерамаза нах бу уьш.

Дела Ша безам бу. Безам кхерамаза бу. Дела а ву кхерамаза. Вай Делан бераш ду. Вайна кхерам боцу безам хилар делла. Делан кхерамаза болу безам тӀеэцарца, вайн а хуьлийла ду кхерамаза болу безам. Кхерамаза болу безам берг бен, кхерамаш боцуш ца веха.

Иза гуш долу хӀума ду аьлла хета тарло. Амма, шаш Далла хьалха цӀаьххьана кхаьчна болуш санна, бехаш берш а хуьлу. Цунна гергахь иза данне а дагахь а доцург хиллачу санна, моьттурш. Ваьшна хезаш дерг я гуш дерг бахьанехь, карзах а довлу я оьглаз а оьху вай, тӀаккха адамаш къиза хиларе, уьш дерте хиларе, церан докъазалле, вай санна хьажа веза Дела а, аьлла хета вайна. Амма иза иштта дац.

Кхачаме болу безам

Безам ца хилча, ур-атталла ма-хуьллу йолу майралла а, моттаргла яр бен дац. Цара дийриг, шайна гонаха болчарна гайтархъама лелош долу хлума ду, шайн безам хиларехула масалла гайтаран метта. Шен *майралла гайтар* клезиг хлума ду, хлунда аьлча билггал йолу майралла, шена кхераме доллушехь дечу глуплакхехула гучуйолу, кхечу адаман дуьхъа ша кхоавар а доцуш динчу. Иза ду, шен дахар дладала а кийча хилар гойтуш долу, кхераме глуплакх дан деза хенаш а тлехлуьтту бохург, халкъана хьалха ша турпал хилар а ца лъьхуш.

«Шен доттаглашна хьалхара шен са а дладаллал болчу безамал сов безам цхьанна а хир бац» (Яхья. 15:13).

«The Message» гочдарехь яздина ду:

«Шун безам уггар дика гучуболу, шайн доттаглийн дуьхъа шайн са дладала а шу кийча долчу хенахь».

Моттаргла ярна а доцуш, шайн доттаглийн дуьхъа иза дар. Коринтхошка яздинчу Хьалхарчу кехатан (13:3 байто) иштта мах хадабо майраллин а, безам а боцуш шен са дладаларан а:

«Нагахь санна аса сайн берриг а бахам длабекъахь а, ур-атталла сайн дегл ас дагадайтахь а, амма сан безам бацахь, суна цунах цхъа а пайда ца хуьлу».

Къоьлла лан кийча хилар я ша-шен длавала а реза хилар юкъахь безам а боцуш деш хилча, иза дино тледилина сагла даккхар санна хлума ду. Ийса Шен Дена члогла везара, ткъа Цо харжам бира, Шен Дена Ша ма-веззара члогла, вай деза. Безамо ницкъ белира Цунна тешарехь латта, Иза вайн дуьхъа вахара и глуплакх кхочушдан, цундела вайх лаьцна боккха сатийсам бу Цуьнан.

Сан дахарехь ас лелийначуьнга а ца хьожуш, езаелира со Ийсана.

Иза ца кхийрира аса тлейоглун йолчу хенахь а галаташ довлуйтур ду бохучух. Ткъа Цунна-м хууш ма дарий, иза иштта хир дуйла. Вай массара а *галаташ довлуйтуш* делахь а, иза дац шу *галатхой* ду бохург. Шуна шаьш галатхой ду моттахь ... шу галата девлла.

Сох галаташ довлахь а, сох кьинош дерг ца хуьлу. Лараме дац, суна хетарг, хлунда аьлча ийисас бакъ ма йина со. Цо суна авансаца деллачу, Цуьнан сох тешаран дуьхьал, сайн майралла а, безам а Цунна гучубаккхархьама, ас дан дезарг, деккъа цхьа хлума ду – Цуьнан сох долчу тешаран, муьтлахь долчу дахарца ас ларам бар.

«Шена тлехь цхьа а къа доцуш Верг *Дала вайн дуьхьа кьинош летиьнарг* санна вира, Ша леррина Къобалвинчуьнгахула вайх Шена хьалха бакъдинарш хилийтархьама» (2 Ко. 5:21, кхузаманан гочдар).

Вайн берриг баланел а сов долу жоп санна хир ву Ша аьлла, ваьда дина вайна ийисас. Шаьш-шайн а, шайн кьинош а кегош, шайн ерриг хан а, ницкъ а байа мега аша, тлаккха дукха хан ялале изза а бен, гур дац шуна. Шаьш-шайн къилахь хиларо гелдийр ду шу, тлаккха и мохь дукха базбелча, аша шайн тидам кхечеран кьиношна тле бохуйтур бу. Суна къайле ерг дац, кхечу адамашца лехаме болу куьйгалхой, дукхахьолахь шаьш-шайца кхин а сов лехаме хуьлу бохург. Со сайга хьаьжча, суна сайн кхачамбацарш го; со Дала леррина Къобалвинчуьнга хьаьжча, сан ерриг айпе йолу аглонаш, Цуьнан серлонгахь яший дйайовлу.

«Зовкх ду Цунна тлебизинчаьргахь, уьш серлабуьйлу. Церан яхьаш цкъа а хир яц юьхьаьржонах юьзна» (Заб. 33:6).

Ийисас хуьлуйтур дац, вайн кьиношка Цуьнан безам къайлабакхийтар. Вайна вешан латкъамалла хааелларг, эхь хетарца вешан бйаьргаш дйахьулдечул, сатийсам хиларца лакхенга хьалахьажорна, уггар а дика хан ю. Цуьнан кхачамечу безамо вайн берриг кхерамаш дйабоху.

Тлаккха хлунда магадо аса сайн кхачаме боцучу кхерамашна Цуьнан кхачамечу безамна новкъарло яйтар? Тлаккха сайна иштта я вуьшта йолу меттигаш литтаелча, сан гуттара а ца хилахь а кхетар, «хлунда» я «стенна» хилла уьш тлелиттаялар бохучух, со тешна ю, Цунах тешна лан сайн йиш хиларх. Хлунда аьлча цхьа а хлума а дусталур дац Делан безамца. Цунна со езаелла, цундела ас сацам бо Цунах тешна хила. Иза цхьаь волу дела сан сатийсам. Забур тлера езткъалгачу назманна тлехь дерг жимма кхечу тайпана ала бакьо лолаш сунa, Дала зударшна хаза хьажийнарг, вайна хазийтархьама.

«Со везарна клелхьарвоккхур ву Ас иза, лалашвийр ву Со ларарна» (Заб. 90:14).

Ойла елаш цуьнан ... Муха хуьлийла ду безамо вайна кхерам тлeбайтар, холчу хлиттадар, цуьнан цкьа а сацар ца хилча, иза тешаме хилча? Безаман ницкъ бу дахаран муьлхха а чевнаш тоян.

Кхерам боцуш вешан майра везар – иза царах цхьа агло ю. Вешан бераш, да-нана а иштта кхерам боцучу безамца деза деза вайна. Иштта накъосташца йолу юкъаметтиг а безаме хила еза вайн, эмгаралла а, хьагла хилар а, со-сайн боху аглонаш хьалхаяккхар а доцуш, кхерам а боцуш. Шайн похлма, шаьш болх бо меттиг безар а хила йиш ю шун. Шайн динан тоба а еза йиш ю шун. Цхьанна книга ешар деза, вукхунна велавалар деза. Муьлххачу аглонгахь иза хилахь а, цкьа мацца хилла а, безам болу аглонаш шуна хааелча, цхьацца халонаш я цхьаннах дог далар ца ютталуш дуьсийла хир дац шун.

Тлаккха оцу аглоно кхидла йолу глулч яккхарна тлeдуьгу вай: вешан мостагий а безарна. Хлунда олу те цу тайпана дерг лийсас?

Иза уьстагий гезарех длакъасточу хенахь хуьлчу безаман куц я тайпа долу дела. Вай кхечу адамех длакъаьста, вайна зен дан луурш а вайна безарца. Цара шайна зене дерг, шуна ца луург дийр дуйла шайна хуьшехь, уьш безар аша *хьаржича* ... дерриг а

хийцало. Ур-аттала шун цхьацца агло хийца ца лахь а, шу кхидла цаърца дозар ца хуьлу, шу парглатдовлу.

Суна США-хь Граждански тлом болчу хенахь цхьана лайх лаьчна хилларг дагадогь. Цо сацам бинера чов хилла волу шен олахо больнице вига, иза цу аренгахь вала а витина, д'аводучу меттана. Иза атта харжам бацара, амма цуьнан цу сацамо гойтура, иза билгал парглата хилар. И ша динарг бахьанехь Союзан оцу тлемалоша, бунт эккхийтинчу зуламхошна т'ехь толам баккхале, дуккха а хьалха, парглатвалар деанера цунна бохург ду иза.

Шун дахаран йохаллехь цхьаммо шу парглат хилар даг чу хьеха а тарло шуна, амма аша х'етте а шайн синкхетамехь а долуш, шайн лаамца лоллехь дисар хоржу, я шун йиш ю шайн парглато харжа, цхьацца адамашна г'алатдовларца шу шайн долахь ду моттахь а.

Со кхета, формальни йолчу аг'ор лолла дахар шух цкъа а хьакха а лур дац бохучух, делахь а, цхьанна, шу цунна декхарийлахь ду я аша цунна цхьаь дан деза, аьлла хетахь, ишттачу стага шу лоллехь дуьту. Шаьш лоллехь доллушехь, парглат ду шаьш моьттуш долу адамаш а хуьлу. Наха шайх лаьчна олучунна т'ехь, я цара шун х'ун мах хадабо бохучунна т'ехь урхалла далур дац шуна, амма шун харжам бан йиш ю, оцу аг'онга шаьш муха хьовсур ду бохург.

Безам – иза харжам бу. Кхерам – иза реакци ю.

Безам – иза парглато ю. Кхерам – иза цхьаннах дозар ду.

Кхачамечу безамо кхерам д'аэккхабо.

Х'етте а веза

Кент Кейтан х'ара цитата кест-кеста нана Терезас аьлла моьтту, х'унда аьлча цо даима а шен б'аьргашна хьалха латтадора и дахьий-тар. Со тешна ю, оцу дешнийн цхьацца дакъа хилла а, шуна хезна хир ду бохучух, делахь а, кхузахь и цитата ерриг а яло луур дара суна.

«Адамаш дукха хьолахь хьекъале, кхетаме ца хуьлу,
дегала а хуьлу.

Хлетте а деза уьш.

Ахья цхья дика деш, дагахь цхьяъ долуш деш ду цо иза, я эгоист ву и, аьлла, бехк буьллур бу хьуна.

Хлетте а дика дерг де ахь.

Нагахь хьо кхиаме хилахь, даггара боцу накъостий хир бу хьан, билггал болу мостагий а гучубевр бу хьуна.

Хлетте а кхиаме хиларе дяглерта хьо.

Ахья тахана дина дика, кханнехь дицлур ду.

Хлетте а дика де ахья.

Хьо бакъонца леларо а, ценчу даггара хиларо а гю доцург вийр ву хьох.

Хлетте а бакъонца а лела, дог цена а хила хьо.

Ур-атталла шайн кортошка яккхий ойланаш йоглуш болчу сийлахьчу божарийн, зударийн, дукха хьекъале доцучу кегийчу адамийн карах эгар хила а тарло.

Хлетте а кюрггера ойла хилийта хьайн.

Адамийн эшначех къахетар хуьлу, амма тоьллачарна т'аьхьах'уьтту уьш.

Эшначаьргахья гю лаца дяхлотталахь.

Ахья шерашкахь дина дяхлоттийнарг, цхьана буса дохо а тарло.

Хлетте а дяхлоттаде ахья.

Адамашна билггал оьшу гю, амма ахья царна гю дан куьг кховдадахь, цара катоха а там бу.

Хлетте а гю де ахь адамашна.

Хьайна далуш дерг дерриг а дийр ду ахья, т'аккха бетак х'ума кхета а мега хьуна.

Хлетте а хьайна мел далург де ахья».

Адамаша шайх дог даккхар дохьур ду шуна... Хлетте а деза уьш. Хаахьара шуна, и дешнаш ма кест-кеста сайн дахарца дозура ас, х'лаь, со кхета, иза дан а ду иштта бохучух. Аша цхьаннан шайх дог

даккхар хиллерий те шун? Сан хиллера иза. Кортош а лестош, шайн даг чохь: «Сан дог даьлла цунах», – а олуш, длабахана хила а мега цхьаберш. Шун мостаглаша, ткъа наггахь доттаглаша а, ямартло а йийр шуна, чов а йийр ю. Шуна хаьа, шаьш хлун дан деза... хлетте а беа уьш. Шеца дусталур доцучу дахарца даха шуна лаахь, шу дахаран керлачу бараме довла деза, шайна далуш долчун а, адамийн кхетаман а дозана дехьа долчу дахаре.

Суна хаьа, цкъа юьхьанца иза маьна доцу хлума ду аьлла хета а там бу, амма нагахь аша адамашна шайн галаташкахула лама меттиг лахь, аша тлейогучу хенахь дика хила гло дийр ду царна.

Иза мел глайгане делахь а, суна схьахетарехь, хинца тлееана и хан, аса цхьа жима а, лараме а долу тлетохар дан мегар долу. Аса кхузахь дуьйцучу галаташна юкъа ца доглу цхьанна ницкъ бар, ямартло яр я бакъонца ца доглуьг дар. Аса хинца дуьйцучу галаташна юкъадоглу, галваларна, ца кхетта хиларна, ца хаарца а далийтина долу галаташ. Адамо шена хаа а хууш довлуьйтучу, телхина дерг дарца, шех къизалла ялийтарца, зуламе ойланаш хиларца, доьзна дац и галаташ. Ас дуьйцурш ду, вай нийсачу некъахь леллашехь, вайх хлораннах довлу, галато ялийтарца, эгарца доьзна долу галаташ.

Вай дерриш а адамаш ду, вайх хлораннах а галаташ а довлу, хьо кхузза бакъонча велахь а, я дуккха а къинош дерг велахь а. Царна юкъахь цхьа къастам бен бац, безамо бакъонча юха а когаш тле хлоттаре валаво. Къиношлахь вехаш верг, шен вожар хиллачохь а вуьсуш, дукха хьолахь шена тлаьхьа кхинаш а такхо гертачу хенахь, бакъончо, кхечарна гловта гло а деш, кхиндла шен некъ бо (хь. Киц. 24:16). Безам гуттара а ша а глотту, цо дахарехь воьжнарг а ирахлоттаво.

«Амма вай, билггал бакъдерг даггара болчу безамца а дуьйцуш, массо а хлуманна тлехь динан коьрте кхоччуш хьалакхуьур ду. И корта – Дала леррина Къобалвинарг ву. Цуьнан деги хилла лаьттах йолу ерриге а динан тоба а Цунах

хъалакхуу. Цуьнан олаллехъ йолу массо а тайпана деглан меженаш хьорзамашца вовшах а тосу, цхъаьна а латтайо. Хлора межено, шен-шен похлме хъаьжжина, болх а беш, дерриг а дегл безамца хъала а кхиадой, длахлоттадо» (Эпа. 4:15, 16, кхузаманан гочдар).

Билггал бакъдолчух лаьцна вай безамца дуьйцучу хенахъ, Цуьнан Дегл кхоллало. Вайн дахаран хлора аглонгахъ кхиаме хилар дохьу безамо. Цабезамах дуьзначу дешнаша глораных валар а дохьу, кхиар а лагдо. Хлетте а безам цабезамал а, кхерамал а онда бу.

Дог даларца хлун дан деза

Дог далар деган сатийсамаш кхочуш ца хиларехула доглу. Безам дика хирг хиларх *теша*, ткъа иза къаьстало, шайна шуьгара хин дерг а дезаш, гуттара а шайна оьшург хъалхадаккха глертачех. Шайна лун долчуьнга ладеглар, эххар иза далар *тледилларе* доьрзу, безам хиларо билггал сатийсам хиларе вигаре терра.

Со сайн майрачух теша, амма сан сатийсам Делаца боьзна бу. Тхощинна вовшийн деза, амма иза дац, оха цкъа а дог дохор ца деана вовшашна бохург... Хилларг, хилла даьлла! Ткъа кхиндла а тхешан дог дохар качдеш лелачу меттана, оха сацам бира ишттачу кхерамечу хьолехъ а ца дуьсуш, сихонца цунах юхадовла. Тхоща хиллачу оцу аглонашкахула, оха, цхъацца жамI а дина, тхайн глалатех дезар а эцна, оцу хьолах юхадовла а хиьна, кхидIа а некъ бира. Иштта дар глелехъ хир ду аьлла хийтира тхуна, кхидIа а вовших дог даккхарна меттиг а луш, вовших кхин а хлун глалаташ девр дара бохург а ца лобхуш, муьлххачу аглор иза хилла а.

Тешалаш, иза яра, тхуна (я иза со цхъаь хиллехъ а), иза-м дика ойла ма ю, аьлла, хетта хан. Сайх даьллачу хлора глалатах лаьцна ойла а йина, цуьнан дика жамI а дина, оцу глалаташка цхъа эхье хлума ду иза-м аьлла со хъаьжча, сох и саннарг кхин дер дац моьттара суна. (Аса къизаллица, лазаме хиларца тлеоьцура сайх девлла глалаташ а, иштта Джонах девлларш а).

Амма и агло башха нийса а ца хиллера, эххар а бохаме дерг а дохьуш, сан кхетамехь дерг галата хиллера. Цуьнан метта, цунах хлара хилира. Тхан берриг тидам чогла оцу методна тѣбахнера, цундела тхуна гуш дерг, деккѣ кхачамбоцург дара, вовшийн галаташка дукха тидамаллица хѣажарна, уьш тхуна кара а дора. Вовших цѣа кхин а вониг даларе ладобглура оха, дикане сатуьйсучу меттана. Жамлехь, тхаьш лобххург, тхуна кара а дира.

Суна чогла деза тхайн бераш, амма иза дац, тхан юкѣаметтигехь дегазаллаш ца хилла бохург. И меттигаш, гуттара а хилар а доцуш, цѣа нагахь юкѣайоглура – дукха хѣолахь со бахъанехь хуьлура тхан и дегазаллаш – и агло хинца а йолуш ю тхан юкѣаметтигехь. Ткѣа сан а бу накѣостий, цкѣа хилла а ца лаш, дог далар хилла болу.

Шун цѣаннах дог даьлла бохург, шун безам дѣабаьлла бохург дац; хинца тѣхлѣоттина, вай Дезачу Сине дехар дан дезаш йолу и хан, бохург ду иза. Безам – кхоччуш, бѣе процентана, хѣо цѣана хлумано юкѣаозор а, ша-шен дѣавалар а бохург ду. Ткѣа билггал долу юкѣаозор кхоллало, суна бегийла ца хеттачу хаттаршна ас жоп луш, со латкѣаме а ца хуьлуш юьсучу хенахь.

Цу тѣе, суна цкѣа а дагадан ца деза, ийсах бен сайна хуьлийла доцург, сан майрачух, сан берех я накѣостех суна хир ду бохург. Аса царах клѣлхьарбохурш хир бу суна аьлла, галат далийтахь, царна дан тѣех хала хир долу хлума царна тѣе а диллина, цара дог дохор ду сан.

Гой шуна, и бахъана, цаьрца я церан кхачамбацаршца доьзна а доцуш, ас айса церан ницкѣ кхочур боцург тѣедиллар тѣехдакхарца доьзна хуьлу.

Адамашна тѣедуьллург аша сов а даьккхина, ткѣа уьш цуьнца ца ларийча, шуна дог далар доглур ду. Амма адамах лаьцна шун дика ойла хилахь, ткѣа иза лара ца дахь тѣедиллинчуьнца, шу кхета, цо ден долу диканиг хинца а хьалхахь ду, ткѣа хлара чакхе яц, бохучух.

Хлоразза а, цѣанна бехк билла лаам хилла, цунах-м бала цѣа а пайда а бацара, аьлла, аш сиз хьакхахь, Дала шайн дахарехь шуна деллачу адамашна тѣе, церан шаьш-шайн ларбаран агло

меттахъйолю. Хлаъ, нисло дахарехъ наггахъ ладдита деза адамаш а, шайна юкъахъ барт ца хуьлу дела. Царал сов кхин адамаш а хуьлу, шух д'адоьрзун долу. Амма дукха хьолахъ адамаш д'адоьлху, шайна цхъа лазам бинчул т'аьхъа, царна юха а г'орасиза а, латкъаме а шаьш хила ца лаъа дела.

Делан сох лаьцна йолу ойла г'олехъ хуьлу, сан сайх лаьцна йолчул. Цунна х'умма эхе ца хета сан дахарехъ д'адаьлларг, сан хиндерг Делан карахъ долу дела. Цо со кхераман а, осалаллин а к'лурк'ламанин чуьра схъавоккху, суна чохъ доллу дика дерг г'чудаккхархъама. Пах'ална а лоттаелира коринтхойн динан тобанехъ и аг'ло, цара хила дезачул лакхадаккхарна шайн лаамехъ дерг.

«Кхоьру со, шу долчу веача, сайна луур доцучу тайпана шу хилла карадарх. Иштта со кхоьру, со хила луур доцучу кепехъ шуна со караварх. Кхоьру со, шуна юкъахъ ишттаниг карадарх: девнаш дийлар, хъаг' хилар, дералла, шайна пайда лехар, мотт беттар, харцдерг кхоллар, кураллаш хилар, низам ца хилар» (2 Кор. 12:20, кхузаманан гочдар).

Ма мотталаш, шуна латкъаме хилар т'едог'лур ду, х'лунда аьлча ваьшна хила луьург, кхочур а ду вайна. Адамашкара царна далун долчул сов дерг вай лехча, и г'уллакх цара дар вайна галлалц, я иза кхочушхиллалц, царах тешна вай хилларг, цара кхочушдаллалц, уьш хастор а доцуш, вай вешан г'орасизаллин дераллехъ цхьалха хиларца дуьсур ду, вайн лаамехъ долчуьнга сатийсар хилар вай д'адаьккхича, вайн сатийсам а д'абаларе терра. Кхечу адамех лаьцна а, царна вайх лаьцна вайна хета луун долччу тайпана, ойла ей вай. Вайна г'олехъ дерг х'инца а кхочуш хила деза. Ткъа цара довлийтина г'алаташ, ца хууш даьлларг, г'алатло яьлла хилларг, цакхеташ даьлла х'ума а бен дац. Шух девлачу г'алаташа шун кхоллам билгалбаккха ца беза.

Шун йиш ю лийсас кхийдориг т'еэца, я кхид'ла а шайн д'адаьллачуьнца даха. Харжам аша бан беза. Шун метта иза цхьаммо а бийр бац.

Адамаш длататта сихло вай, царна тле доккха сиз хъакхарца, къинхетаме хила дезар диц а дой, вайн вешан а къинхетамаллех лаьцна дладелладалар доцушшехь.

Кхераман некъ

Кхерам – иза боккха бала бу. Цо шун мел дерг длаоьцур ду. Цо шун ницкъ, шун сатийсам, шун гергарнаш, доттагий, шуна безарш, шун хьал, шун сатийсам лачкъор бу. Безамо комаьршаллица шуна луш мел дерг дохо а, схьадаккха а лаам бу кхераман. Кхерамо, садаа меттиг а ца юьтуш, саццаза атакаш йо шуна, хлоразза а теглетар члаг а деш.

Цунна бен дац, шу кладделла хилар я аша садаа дезар, бохург. Иза эвхьазаллица шун набарна юкъя а глерта, тешнабехк барца шун наб а йойуш. Кхерам – иза синан антitezис санна болу ницкъ бу, иза Дезачу Синан ницкъана, безамна, талхаза кхетам хиларна а нисса бостанехъа болу. Деза Са вай парглатдахархъама доглуш хиларе terra, кхераман лалашонехъ ду, шу энашка длалацийтар.

Кхераман лалашо ю, синца лакхадовла йолчу шун аглонех шу довлийтина а ца лаш, шайн хиндолчух лаьцна болчу сатийсамах шун долу кхетар гамдан а, иза лачкъо а. Кхераман ма-хиллара, безаман а ю шен лалашонаш шун дахарна а, шуна а кечъйна. Амма царех цъханнан лалашонаш диканна хъажийна ю, ткъа вукхунан лалашонаша зуламе дерг дохъу.

Безаман некъ

Ткъа безам, мелхо а, диканех а, комаьршаллех а буьзна бу. Безаман доккха дог ду. Иза шун юкъаметтиг, сатийсамехъ дерг, сатийсар меттадало глерта. Вайх хлоранна а Дас лур бу аьллачу оцу безаман массо а аглонна тле некъ баьстина бу. Амма доккха глат хир ду, керла вада дарца луш болу и безам, вайн хьалха хиллачу кхерамаш тлехъ кхоллалур бу моттар. Далла керланиг *керлачуьнца* вовшахтаха лаьа.

«Керла чаглар тишачу паьлдиг чу а ца дутту. Паьлдиг бетлар бу, чаглар чуьра охьаглар ду. Паьлдиг а хлаллакхир бу. Амма керла чаглар керлачу паьлдиг чу дутту: паьлдиг а, чаглар а шен меттехь хир ду» (Мат. 9:17).

Шуна чохь цхьа керла дерг ду, кхерамна тало лууш долу. Ма дайталаш цуьнга иза. Кхерам боцу безам кхоччуш керла долчу хьолехь латто беза, керлачу глутакх чохь. Цкъа безаман керлачу чагларан чам аш баккхяхь, шу массо а хлумане кхечу тайпана хьовса дуьйлалур ду. Хьалха шуна дан тедиллина деш дерг, ойланза длакхьохьу шира глутлакх санна хеташ хилларг, хинца – цхьанна глутлакх дан меттиг ялар санна хетар ду. Аша керла некъаш лобхур бу шайн комаьршалла гучуяккхарна, шайна хьал гулдаран глутлакх дечу метта. Безамо толам боккху кхерамна тлехь.

Добналла долу зуда

Стохка сан цхьана уллорачу доттагичо цхьа открытка деллера суна со йинчу денца доьзна. Иза чога хазделлера сан дагна, цундела куьзганна тле оьллинера ас иза. Цу тлехь цхьана къоначу зудчун сурт дара, бес-бесарчу кладинан кескех тегна духар тлехь долу, ткъа цу суртана клел иштта яздина йоза дара:

«Хьажар духаре хила ца деза, ткъа юкъаметтиге хила деза». Кхечу дешнашца аьлча, коьртаниг, аша хлун лелайо бохург дац, иза муха лелайо аша бохург ду. Безам доьналлица лелор глелехь ду. Безам – иза, аша шайн синца йолчу аглор хлун болх бо, бохург ду.

Аса цхьа гуш долу билггал бакьдерг эр ду: доьналла долчу зудчул тамехь, цхьа а хлума дац.

Пайгга-бала боцуш леларг санна а йоцуш, билггал доьналла дерг ю иза. Делан ваьданаш тле а эцна, тешарца члагдалар хилла болу, доьналла долу йоарий бу уьш. Иза хила ма-дезза дерг ду,

**Добналла долчу
зудчул тамехь,
цхьа а хлума
дац.**

вай *ваьшка* хьовсучу хенахь, ваьшка Делан Дашехула хьовсар тедиллина вайна. Тлаккха цхьа а пайда ца болу вай ваьшка ца дашарца, ваьш тIе ца эцарца, вешан лахара мах хадорца хьажарх.

Кхерамо дIалацар бахъанехь, вайн бIаьргаш чухула вай аьтто боцурш долуш санна хьовсу вай, тлаккха ваьшна ца далург бен ца го вайна. Ткъа вай безамах дуьзна хилча – оцу кхерам боцучу безамах – Iаламехь боцучу Делан ницкъан агIонийн хьостанах дозу вай.

Кхерамо дIатотту, безамо тIеузу.

Тамехь хилар бохург хIун ду?

Тешна хилалаш, иза тIехъаьжча со муха ю бохучул, дуккха а сов дерг ду шуна. Машинна тIехь хиллачу инзаречу аварино хилларг довза лаам а кхоллаболуьйтуш, тидам шена тIебохуьйту. Цу дашах дика кхетархьама, «тIеозор» бохучу дашан маьIне хьовсур ду вай. Цо гойту «шена тIе озор, юххе валор, цхьаннан даг чу цхьацца кхетарг дайтар, магнито санна тIеозор», боху агIонаш.

Шун дахаро, магнито дечуьнга терра, шена тIе декъалалла я неIалт хилар тIеузу. Цундела шаьш-шайга хаттар дейша:

Со стенах кхоьру?

Безамо хIун хилар дохьур ду суна?

Хьанна кьинтIера ер яц со, и стаг хийцаваллалц? Айса безам дIасабоькьучу хенахь, вуй те цхьа а аса ларъяларца и кховдош верг, цуьнан барам а хIоттош?

Ткъа речIанан кара яханий теша со, кхераман дешнашка суо дIа а лоцуьйтуш?

И хIоьттина хьал пайденна долчуьнгахьа дерз хан еана. Ткъа иза дан вуно атта ду. Шайн дахар Делан лаамехь дерг дарна тIе а дерзадой, шун дахаре Цо кхийдош долу инзаре Iаламаташ тIеэца. Ткъа и доло шуна гIо дархьама, аса масаллин доIа далор ду ПахIала Тимапига яздинчу Дахьийтар тIера.

Сан хьомсара йоI, вайн Да волчу Делера а, вайн Веза Эла волчу, Дала леррина къобалвичу Ийсагара а долу дика а, кьинхетам а,

синпарглато а хуьлда хьуна! Ас иракарахлоттайо хьо, Дала хьайна деллачу синан похлманан це, юха а лата а йина, хьан даг чохь иза яржарна. Хлунда аьлча Дала цкъа а лур дац хьуна кхерамаллин а, глорасизаллин а са, амма Дезачу Сино боккха ницкъ а, безам а, бакъ болу синкхетам а ло хьуна!

Цундела цкъа а эхь ма хетийла хьуна вайн Везачу Элах лаьцна тоьшалла деш, амма Дала луш болчу ницкъах юзарца, зуламна тлехь толам баккха ахьа. Цуьнца дендалар а хуьлуш, цо керла дахар делла вайна, цо шена тле кхайкхина вай, Шен долахь дерш вайх хилийтархьама. Вай дина дика глуплакхаш бахьанехь ца дина Дала иза, амма Шен лалашо а, дика а бахьана долуш дина. Хенаш а кхоллале, Ша леррина къобалвинчу Иийсагахула вайна делла дара Цуьнан мах боцу дика! (хь. 2 Ти. 1:2, 6-9).

Иза хилла даьлларг санна тлеэцалаш. Тешалаш цунах.

И дешнаш шайн дахарна болу Делан лаам хилар санна схьаэцалаш. Дола дей вай.

Стиглашкара Да!

Аса тлеоьцу Ахьа сан дахарехь луш долу, Хьан декъалалла а, безам а, дика а. Аса юха а карладоккху Ахьа суна делла долу синан похлма. Веза Эла, суна хаьа, Ахьа суна делларг кхераман са доцийла, цундела ас цуьнан хьехамашка ладуглур а дац, со царна тлаьхьахлуттур а яц. Сан Да, со баркалле ю Хьуна, Ахьа сан меттахлоттар дийриг хиларна а, оцу мостагчо лачкъа мел динарг юхадерзорна а.

Ахьа совглат дина суна, ницкъ, олалла, безам, нийса ойланаш яран синкхетам а луш долу, Деза Са даларца. Хлунца дуййна аса безам хилар хоржу. Суна Инжилах эхь хетар ца доглу, кхерамах ега а ца йо со, кхерамазаллин безамца адамаш дезар ду суна.

Хьесап дарна хаттарш

1. ХӀун дийр дара аша, адамаш кхерамазаллин безамца дезархьама?
2. Юй те шун доьзалехь иштта йолу агӀо, аша цунах лаьцна, иза «тхан» хало ю олучу метта, и «цуьнан» хало ю, олуш йолу?
3. Юй те шун дахарехь, шу Iаткъаме я дог цӀена хиларан бахьано, шун безам лагӀбаре ялийна агӀонаш? Иза муха хийцалур дара шуна?
4. Юй те шун дахарехь, шух *даьллачу* гӀалато, хьо гӀалатхо ю аьлла шуна хетуьйтуш йолу агӀонаш? Мичахь хилира шун и цхьатералла дар?
5. Хиллийте шуьца иштта, шун эгар а хилла (къа латор), хӀинца гӀовтта шу кхобруш долу? Дуй теша иза хӀинцца? Цунах лаьцна шайн доттагӀчуьнга я шайна безамехь долчу адаме шайн дагахь дерг дӀаделларца дийца гӀортийша.
6. ХӀун башхалла ю эр дара аша, доьналла долчу а, гӀайгӀа боцучу а зудчунна юкъахь?

MessengerX

Хлора денна дешарна шун юххедиллар

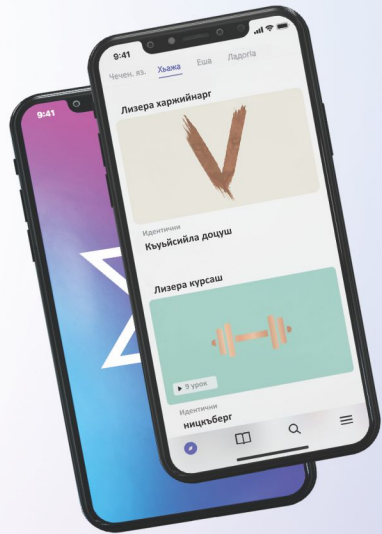
Дуьйцийла йоцуш маьхза!

Дуьххьалда шайн мобильни
гирсана чу а яккхий, пайда эца
дуьйлало!

Я сайта тлехь веб-версих пайда эца:

MessengerX.com

125 + меттанаш, тIаккха иза хIинца а доза дац

Хьовса а хьовсий, материалаш 125 сов меттанашкахь чу яккха.

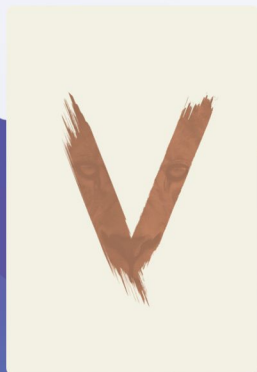
Материалех доттаглашца дага а довлий, дешаран тоба дIайолае.

Керла материалаш даим а тIекхеташ ю.

Хъовса. Еша. ЛадогІа.

Шайн хъовсийла а, ешийла а, ладогийла а долу, шайна юкъа курсаш а, электронни книгаш а, аудиокнигаш а, йоцца фильмаш а, и доцург а догу, гІирсийн йоккха библиотека талла.

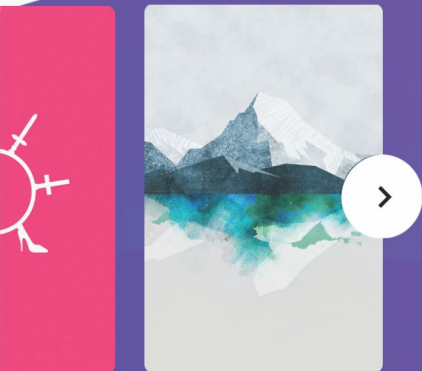

Уггаре а ларамечу агІонашкахъ кхиар

Добзал а, дика юкъаметтигаш а, шун дахаран Іалашо а, порнографех паргІат хилар а, шайн тешар чІагІдар а, Делан озе ладогІар а, бизнес лидералла а и доцург а санна, йолу теманаш талла!

Шун кхиарна тІе болу некъ

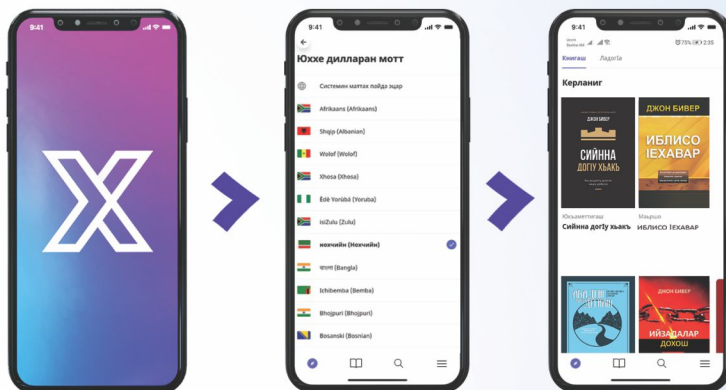
MessengerX-н Іалашо шуна дахарехъ шолгІа гІулч яккха гІо дар ю. Оха шуна кху некъа тІехъ дуса гІо ден долу, дешаран некъ а, нуьцкъала гІирсаш а кечбина.

Шуна тамехь хин йолу, алсам исбаьхьа функциш!

- Шуна кху материалашца дагадийла 10 ден долу а, ур-атталла дешаран тобанаш йоло а дуьххьалди а, атта а болу гирсаш.
- Chromecast а, AirPlay а шун безамечу смарт телевизорш чохь хьовсарна.
- Шайн прогресс берриге а шайн гирсашна тлехь ларье. Шайна тамехь хетта материалаш шайн сихха тлехочийла йолчу библиотекехь латтае.
- Офлайне хьажархьама материалаш шайн гирсашна чу яха.
- Билгал аша лъхуш дерг карорхьама, хьекъале лехар а, филътр а.
- Аудио книгийн рогадлин кортош а, Делан Йозанийн аудиош а, ур-атталла шайн маттахь гарадаккхаран эшарш а лекхийта автоматически!

MessengerX - 1-2-3, алар санна, атта ду!

- 1 App Store-ра а, Google Play-ера а **MessengerX** юкхедиллар чу даккха
- 2 Учетни запись а кхоллий, шайн маттарчу юкхедилларч пайда эца
- 3 Шайна тамехь хеттачу гирсашка хьежа а хьежа, еша а еша, ла а догла, царех дага а дийла

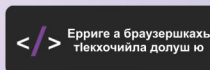
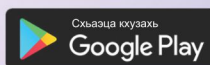
Дешархой хилла дIахIтта, дешархой бе

MessengerX-ан дакъа хиларе терра, аша тхуна гочдина гирсаш дерриге дуьненахула дIасабала гIо дийр ду.

ХIорра а хаа хьакъ долуш волу дела!

MessengerX.com

Клорга гүнаш а, лаамийн гүнаш а

«Зераша а, халонаша а гло до вайна, вай билггал муьлаш ду бохучух кхета; цара гойту вай муьлаш ду, вай стенах лаьтташ ду бохург».

ЧАРЛЬЗ СПЕРДЖЕН

Клоргенан йоlарий хила лаам бу шун, ала хлуттур яра со. Ткъя нагахь шайн дахарехь клоргене кхача шун лаам белахь, бел кара а эцна ахка дезар ду аша.

Чарльз Сперджена аьлларг тle ца оьцийла дац сан: зерех чекхвалар, иза билггал дан а ду доккха дlаделладалар. Сайх лаьцна аьлча, иза баккъяалла а иштта ду. И вай йийцина агlонаш вайна хьехар дарна хуьлуш ю, амма жамlехь хин долчух лаьцна аьлча, вайх муха дешархой хир ду бохучуьнца доьзна ду иза. Аса школехь шиь доккхуш денош а хуьлура. Ткъя иза иштта хилча, и оценка нисьян глертара со. Билггал аьлча, со гуттара а ма-бохху кхачаме ца хилахь а, хьякь долу дахар сайн хила лаам бу сан. Ткъя дахарехь хуьлчу оцу зерашка муха хьяжа еза со бохург, аса харжа деза. Уьш суна тle хьяжийна геланчаш санна тleэца деза ас, я, со

кЪУЪЙСИЙЛА ДОЦУШ

цхъа миска адам ду бохуш, сайх къахетарца, тлеэца деза те ас и сайна тледеанарг.

Вайца мел хуълучунна тлехъ кхоччуш контроль ялур юйла ца хаъа вайна, я вайх лаьцна дуьйцучунна тлехъ а, амма вай гIорасиза дац, оцу вайна тле хIуьтгучу меттигашкахъ дуьхьало ян еза вай бохучу агIонна тлехъ.

Вайн бакъо ю муьлха агIо тлеэца еза вай бохург харжа, цо дIадоьллу, вайна хIун ло вайна хетачунна тлехъ контроль яро бохург. Ткъа вай Сперджена аьлларг схъаэцарна, хьовсий вай, муха хила деза вайна тлехIиттинчу зерашка вайн хъажар, цунна хетарехъ бохучуьнга.

«Абаденан Тарха тIе со кхуьссучу тулгIенна оба яккха Iемина со».

Иза ду массеран а санна доцу, цIеххъана тIедогIу хъажар, вайна ца моьттучу хенахъ вайца хиллачуьнга. Дукха хан йоццуш, сайн кIентан йоI Сапет хи чохъ ловзучу суьрте хьобжура со. Иза, геннара едда хи чу а йолий, хазахетарца тулгIенашна дуьхьал йодура. Цунна бен дацара, мосазза тулгIенаша ша когаш тIера а йоккхий, шаерг хи чу йоьдура иза бохург... Иза-м берийн ловзар бен ма дац. Елаяларца, шен когаш кIелара хин бух а лобхуш, бIаьргех куьйгаш а хьобкхуш, хи чуьра гучуйолура иза, тIейогIучу керлачу тулгIенашна дуьхьал а йодуш.

Сперджена тархех лаьцна буьйцуш болу берг, тIулгийн берд бац, шех дIакхетча лазам хин болу, ткъа иза Дала леррина Къобалвинарг ву, вай кIелхъардовлар хин долу Тарх волу. ХIора дийнахъ юх-юха а вайн билгалдоккхийла ду, вайна тлехIуьтгучу халачу агIонашка вай муха хьовсур ду бохург. Вай, гIарч аьлла, дIа а хIиттина дуьхьал довлахъ, вайна чохъ мел йолу шлак гучу хъала а яьлла, ша ма-хиллара балане йолуш юьсур ю. Ткъа нагахъ вай муьтIахъ хилахъ, оцу баланаша, Дезачу Синан кара а бахана, вайн дахар кIоргенах дузур ду, вайх билгал бакъахъара адамаш а

хуьлуйтуш. Дуйненан халонаша вайна чуйра схьа вай муьлаш ду бохург гучудоккху, вай билгал муьлаш ду бохучу билгалдаккхаран лахдар а ца хуьлуйтуш. Вай муьлаш ду бохург, Дала леррина Къобалвинчо хлун дина бохучунна тлехь лаьтташ ду, вай дlаяханчу заманахь я йолуш йолчу хенахь деш долчунна тлехь а доцуш. Вай зерах чекхдовлуш, Дала леррина Къобалвинчух дlатардалар хуьлу вайн, меттах а ца довлуш, ондачу бух тлехь а лаьтташ. Билгал, Дала леррина Къобалвинарг ву и вай юьйцу Тарх, сол массо а аглор тоьлуш волу. Иза сан дахарехь коьртачу меттигехь а ву, сан берриг тидам Цунна тle бирзина а бу. Буйсана суна деган синтем луш волу а, луйранна хьалххехь дуьйна сан глортор Верг а ю и Тарх. И цхьаь ву вайн сатийсар хуьлуйтург а, вайн глортор а.

Бух кечбарца

Ткъа хlинца хlорда тlера ондачу лаьтта тle девр ду вай. Со Колорадо штатера цхьана хазачу меттигехь ехаш ю, наггахь шен сеналлех бlаьрг бузар а дохьуш, ткъа дукхахьолахь йоькъана а хlуттуш, стом ца кхиар а хуьлуш йолчу. Цундела суна хала дац сайн дахар якъаеллачу лаьттан овгалца дуста. Тхан махкахь латта чlогlа декъа ду lалам къиза хилар бахъанехь. Делахь а, сан бешара латта дакъаделлехь а, сан дог кlеда диса лаам бу сан. Хlоразза а, со цхьана сингаттамо дlалаьцча, хуьлийла иза, цхьа пайда боцу хlума я тlаьхьало дика хир йоцу цхьа доккха хlума, сан даг чохь лаьтта, цхьаммо, сан дозана л сехьа а ваьлла, сан синан машар болу меттиг синтемах якккхина бохург. Аьхначу латтан глорзолгашна юкъахь цхьацца кегийра са долу хlуманаш го суна, юха а лаьтта буха яха гlерташ йолу. Уьш лаьтта бухахь меттаххьер го суна. Эццахь со кхета, суна цхьацца хlума ца хаар а гина, оцу зене йолчу са долчу хlуманаша сан маренан орамехь дерг lевшина хиларх, уьйр чlагlьялар хуьлу агlо мал а еш, синца дика кхиар хуьлу агlо лагl а еш. Иза иштта хуьлчу хенахь (ткъа иза суна хила луун долчул сих-сиха хуьлу), аса Деца до къамел иштта хуьлу:

«Ваа, хлан-хла? Иза инзаре ду? Иза мұха хуьлийла дара? Стиглашкара Да, Хьуна гой иза? Хьуна хезирий ас хинцца аьлларг я суна дагадеанарг?» Ткъа Цо сан даг чу жоп делира: «Лиза, цунах хьуна цхьа керла хлума хилира, Суна-м керла дац иза. И нлаьний хьан даг чохь долу дикка хан ю. Хлара, ахьа хьохьайна жоп дала дезаш йолу, шен меттахь йолу хан ю: лавий ткъа хьуна и нлаьний кхидла а хьуна чохь диса, хьан кхиа дезачу ялтина зене дерг а дохьуш, бохучу хаттарна»

Юххера хьаьжча, цкъа хинцца а зийдигаш ца елла долу хлүш ца гуш дуьсийла дац суна. Уьш довларна кхин а хан езаш долу хлүш ду. Уьш Дала лур ду аьллагучун клоргенехь ду, уьш хинцца а сан дахарехь а, сан доьзалан дахарехь а кхочуш хилаза дерш ду. Суна-м даг чу шеко тасар а доладелла, царах цкъа а хлүмма а ер а юй теша, аьлла. Сан Дас собаре хиларца кхетайо со:

«И ун дукха сиха дласадаьржа. Харжам бар хьан карахь ду, царна тле бехказлонаш яран хатт тлехьакха а йиш ю, юха а цара дийриг дла а хьулдеш. Амма уьш шаьш долчохь дуьсур ду. Оцу уьнах парглатьяла хьан лаам белахь, хьо царах длакьаста еза хьайн дешнашкахь а, айхьа дечу глүллакхашкахь а, уьш дладахар Сан кара а луш».

Оцу аглонех билггал со кхетча, Дена хьалха со дохкоялар дла а доьллий, оцу хьагI хиларан а, шеконаш яран а, адамашна хьалха кхерамаша дIалацаран а ирчачу нлаьнех длакьаьста со.

«Дика зуда ю хьо! Вай кхузахь долчу ханна, го хьуна и асар? Иза а дIадоккхур ду вай. Латта семса долчуьра, атта хир ду вайна и асар дIадаха. Ткъа хинцца церан метта Сан Дешан хлү тосур ду вай».

Минотана собар делахь! Иза-м билггал болу тIом ма бу. Гуш доцу нлаьний – иза-м цхьаь дара, амма хлора сийна зийдиг ю аьлла сайна хетарг а схьаяккха еза бохург, оцу хенахь лур ду аьллагучунга сатийсар а долуш, – иза кхоччуш кхин хлума ду. Ас сацангла йо сан коьрте, и асар кхин а цхьана йоццачу ханна

дитий-те ас, боху, сонта ойла яр бахъанехь. Цхъа керла зийдигаш гучуйовллалц мукъан? Уьш ца хилча со лаьттан цхъа даьссачу декъах тера хир ю. Со дуьхъало ян йолало:

«Веза Эла, тлаккха сан латта вочу даьлла а, даьсса а долуш санна хетар ма ду».

«Лиза, хьуна тӀехула хьаьжча, хьуо беркате йолуш санна хета лаьа я билггал беркате хила лаьа?»

И хаттар вайн заманарчу тукхаме ду. Вай иштта ду аьлла тӀехула дерг мехала ду те, вай билггал долуш долчул? Нагахь вай деккъа тӀехула долу беркате хилар гайтаре дӀагӀртахь, вешан деа тайпана долчу кхиаме хиларна дуьхъало йийр ю вай. Къайлаха динарг, цкъа мацца а гучудер ду. Ас доккха са доккху.

«Дика ду, баркалла».

«Барт хили вайн».

Хинца со, даьсса долу латта санна лаьтта, ийзаялар а доцуш, хӀунда аьлча суна хаьа, хӀинца дуьйна суна чу диллина долу, лур ду аьлларг, новкъарло а йоцуш хьалакхуьур дуйла. Зераша а, халонаша а латта цӀандо, хила безачу кхиамна новкъарло мел йийриг дӀа а доккхуш. ТӀехуьтту и агӀонаш вайна оьшу, вай цӀандархьама а, хинболчу кхиамашна вай кечдархьама а. ХӀара кхин а масех дош ду «зераш» бохучу дашана меттана дало мегар долу: къасто хьажар, баланаш хьегар, мах хадор, лазамаш, баланаш хьегар, эксперимент яр, экзамен ялар я тестах чекхвалар.

И вай йийцинчу агӀонаша дискомфорте яийтарехула, вешан гӀорасизаллин а, ондаллин а агӀонаш гучуйовлу вайна. Цхъаьна я къаьстина делахь, оцу халонаша вайна гӀо до вайн синан екъа а, стом луш йоцу а меттигаш самсаяккха, вайн дахарехь кхиндӀа хиндолчунна вайга кечам байтархьама. Ларамца кечам баран болх вай ца бахь, Делан Дашо луш йолчу тӀунонан доккхаха долу дакъа вайн дахаре кхочур дац. Вайн дог, йоькъано чӀагӀдина латта санна хир ду, и хи тӀезар а ца хуьлуш. И декъа латта кеч ца дахь, ур-атталла догӀанаш деача а, оцу беркатна юккъехь а йоькъана хаалур ю вайна.

Зераша вайн Дела муха ву бохург гойту вайна.

Цхъа хан яра, со кхоччуш шуна тлетовр йолу, зеран лалашонах лаьчна дерг бахъанехъ вайна хетачунна. Аса хлетяхъ эр дара шуьга, нагахъ Делан Дашо ма-бохху шу дехаш хилахъ, шуна цхъа а вон хлума тледоглур дац. Со къона а, сонта а, цхъаццачу хъехамех юьзна а яра, хенан йохалло хийцина болчу. Суна иза клоргга болу хъехам бу моьттурса, ткъа билггал аьлча, и бахъанехъ дахарехъ тлехула долчуьнца ехара со.

Сан дахарна а, бакъахъараллина а оьшуш мел дерг, билггал ду Делан Йозанаш тлехъ, амма вайн дахарехъ хлутьтучу халонаша гора дохуйту вай, билггал бакъдерг вайн дахаре дайтархъама, цуьнга вайна чохъ шен болх а бойтуш. Оцу аглор хъаьжча, Делан Дашо бохург – уьш вайн дахар гле хилийтархъама вовшахтоьхна дешнаш дац, амма билггал бакъ долчу дахаран дешнаш ду уьш.

Шен дахар ахкар

Сан дахарехъ цхъа йоцца а, кегаре йолу а хан яра, дукхаха дерг, моттаргла а еш, цхъацца хлума къайла а доккхуш яхар аса харжар бахъанехъ. Со къона а яра, оццу хенахъ Дала лерина Къобалвинарг тлеэцарехула дин тлеэчна а яра со. Хлетяхъ маре яхана дукха хан а яцара со, и дахаран латта самсадаккха доло а дезара аса. Тлехула хъаьжча лазаран цхъа масех арс бен яцара гуш. Амма суна дагадоглу, и дерриг а цлехъана хийцадалар. Аса доггаха доланаш дора, Далла ламал а еш. Суна клоргаллица моьттурса, нагахъ динан тобанан луналхо волчу стеган къона зуда со хилча, сан дахарехъ башха клорггера хийцамаш бан дезар дац аса. Боккхачу синтемца аса Деле дийхира сан дахар *ахкар*. Цхъа де-буьйса а далале со дохкоелира айса дехначунна.

Хьоме Стиглашкара Да!

Аса ахкар дийхира ткъа? Сайн дешнаш юхаэца мегар дарий ас? Сайн эмоцион тулгле тлееъанчохъ аьллера ас и ца оьшург. Сан дахаран ландшафтана дизайн яр бен ца дехнера ас.

Цо ца магийра суна сайн дешнех юхаяла. Дезачу Сино даг чу

дилларца, «ахка» боху дош даьллера сан багара. Динан тобанехь болчу дуккханнийн а ма-хиллара, сан дахар а дара кІорггерачу сатийсамех а, тІехула долчу доланех а дуьзна. И кхераме хан тІехІотталц, ас Іамальечу хенахь я ас доланаш деш, со яьсса юьсура. Аса олуш долчу дешнаша цхьа а хийцам ца бохьура сан дахаре, ас до доланаш дан деза бохучу кепара деш дара, со кьобалъйна хиларехула а доцуш. Суна кхечара до доланаш хезара, аса а цу тайппана дора уьш. ХІаь, соьга олура, вайн доланаш – вай Делаца деш долу кьамел ду. Амма суна хІумма а хийца ца далора, суна маликаш гонаха а долуш, Іаршара гІант долчохь со йолуш санна хеталора, ткьа царна, соьга ла а дугІий, и хІун пайда боцург ду цо дуьйцург, аьлла хетара.

Оцу ойланаша сан дог сабІаьрзе хиларан дарцо дІалацар ца гойтура сан доланашкахула. Кхин а цхьа совдерг хила луучу сайн сабІаьрзечу мацаллина, айса хІун дан деза ца хаьара суна.

ХІинца суна хаьа, Дала оцу зерашкахула сан доланаш кІорггера хиларе дерзош дуйла. Аса сайн дахарехь дерг ахка Далла магадаллалц, суна ца хаара суна чохь кІоргга болх муха бойтур бара Деле. Муьлхха а хало я зер ас цу сохьтта дІаэккхадора! Сацаме хиларца цу зерех чекхьйолучу меттана, сайн дахарехь хьалхалерачу со марзьеллачунна тІе юхайоьрзура со. Нагахь цу хьалхалерачо суна ницкь бича, со йодура цунах. Нагахь цу марздадар долчух паргІатъялар сайн ца хилча, иза ша цкьа мацца дІадер ду бохучу сатийсамна тІехьа дІалечкьара со.

Дахаран халонаша кхера а йора со, оьгІаз а оьхуьйтура. Со кьиза хуьлура кхечаьрца а, цаьрца чул сов, сайца а. Хьоменаг, нагахь ахьа а изза деш делахь, хаалахь, хьан дахар дукха чолхе ду, ахьа хьайна ницкь бархьама. Масех иттаннийн шерашкахь со кхийтира, Сперджен бакь хиларх. Хенан йохалла, со юяхьаьжча, хІинца суна го Делан Дашо вай Хьенан ду бохург дІаделлар, ткьа вай и зераш тІе муха оьцу бохучо гойту, вай стенах дина ду бохург. Дахаран халонийн ницкь бу вай хийцадан а, вай долуш долчун метта, вай муха хила хьагам бу вайн бохучунна тІедерзо а. Амма

некъан бахаллехъ цхъана хенахъ, ваьш оцу къовсамехъ дакъа а ца лоцуш, турпалш хила йиш ю вайн бохучу харц долчух тийшира вай.

Клорга гIунаш

Суна чIогIа хазахета шех лаьцна иза клорга гIу санна ву боху стаг сайна вовзар хуьлуш. Иза ду, и стаг вайна тIехула гуш долчул а, дуккха а клорггера стаг ву бохург. Клоргачу гIуйн шайн къайле хуьлу, ткъа суна еза иштта историш. Уьш, даккхийчу зерех чекхдевлла адамаш ду, царах чекхдовлар хуьлчу хенахъ кхечеран гIунаш чурьа хиш даьржина а, бехделла а хир дара, ткъа цера хи цIена дуьсу. Клоргачу гIунех фонтанаш хуьлу, гонаха болчарна а цIандалар а дохьуш. Клоргачу гIун чохь чIогIа дика сурт гар хуьлу. Клорга гIу санна волчуьнца йолчу юкъаметтиго, тешна, шайх лаьцна дерг сов гучудаккха тарло шуна, цунах шех лаьцна долчул а.

Цу тайпана йолу масех зуда евза суна. Царах лаьцна кхин а сов хаа лаам кхоллало. Царна уллохъ озаялар догIу суна, сайн хIинца а дуккха а хаттарш долу дела. Царна юххехъ со нисъелча, цаьрга ладогIа лаьа суна, айса къамел дечул. Цара олу хIора дош схьалаца лаьа суна. Суна сой а иштта клорга гIу санна хила лаьа, делахъ а, сан дахарехъ цхьацца меттигаш хуьлу, со цIуналлех тера хилар сов долу.

Наггахъ и клорга гIу йовзархъама, соьгахъа йолчу агIор сайн дагца болх бан дезаш хуьлу ас. Церан ладогIа лаам ца хуьлу, аса хIун книгаш язъйна я муьлхачу конференцишкахъ динан хьехамаш бина ас бохучуьнга. Царах дуккахболчийн йиш ю шаьш-шайх а дозалла дан оцу агIор. Уьш кхидIа а боьлху. Царна ца оьшу, ас хIун далхадо бохург хаьа, аса стенах дузу сайн са бохург хаа лаам хуьлу церан. Цара сан майрачух, берех, берийн берех, сан даг чохь долчух лаьцна хоьтту соьга. Царна хаьа, мичхьа кIеда Iотта деза а, мичахъ чам баккха беза а. Со юхахъажа а кхиале, аса сайн ерриг керташ йохайо, догIанаш дIадосту, дерриг дIа а дуьйчу цаьрга. (Сан майрачунна иза хаза ца хета).

Ас сайх лаьцна дерриг а дIадоьллу, герз сайна тIе хьажорна а

доцуш, сайн дог кїеда-мерза хилар бахъанехъ.

Оцу кїоргачу гїунашца сан вовшахкхетар хуьлуш, со дуккха а долчух кхета. Цу тайпана адам хилархъама, кхетам хиларца хъажар хила деза дахаре. И кїоргалла эца йиш яц, цуьнга кхачарна дїагїертар хила деза. Иза тїейогїу, нагахъ бакъдолчуьнца лелархъама, вайн кхачам боллуш доьналла хилча. Оцу агїор аьлча кїоргалла вайн дегїан дилханах тера хуьлу, вай тренировкаш мел йо чїагїдалар хуьлуш долчу.

Сатийсамийн гїунаш

Дукха хан йоццуш Джонна а, суна а тїе цхъа агенташ баьхкинера персонал къасторан хьокъехъ. Цхъана самукъадоккхучу телекана-лехъ телешоу ян сацам бинера цара. Цигахъ таханлерачу заманахъ адамийн тидам динца доьзна дахаран цхъаццачу хїумане кїорген-ца хъажарна тїебахийта їалашо яра церан. Уьш ишттачу дехарца тхуна тїе бахкар дуьххъара дацара. Тхоега хьалха а дехнера цунах тера йолчу реалити-шоун юкъахъ дакъа лацар, ткъа суна билггал хъара, ишттачу передачин турпалхо хила сайн лаам боцийла. Аса сайн белхалощка дїахайтира, суна цхъа а маьйна ду аьлла ца хета цу юкъа со яхаран бохург. Амма агенто чїагїо йира царна, хїинца хин йолу телешоу кхоччуш кхечу тайпана хир ю аьлла. Продюсарш цхъа машин ян бохкура, и шайн аудитори, хьалха хиллачух лаьц-на болчу дагалецамаш тїе йигархъама, наха шайн хаттаршна догїу жопаш, шашь бехачу меттигашкарчу динан тобанийн гуламехъ лобхуш хилла долчу.

Цу хенахъ Джон цхъана гїалахъ вара, ткъа со кхечу гїалахъ яра, тїаккха оха зїенехула конференци йира. Тхуна масех хаттар делира, оха царна догїуш доллу а, дуьххьалдїа долу а жопаш а делира. Бакъдерг аьлча, цара тхоега юха зїе тухур ю ца моьттара суна, амма цара туьйхира зїе. Тхан энтузиазм хазаелира шена, цундела кхин а цхъа интервью ян лаьара шайна, элира продюсеро. Хїинца скайпехула дїа а яздеш, цхъана сохьтехъ

къамел дира оха. Тхуна интервьюна юкъа догӀун долу хаттарш дайитинера. Хьалхарниг иштта дара:

«Сан ялхитта шо кхаъчна йолу йо! цхьана кӀантаца хьарам йолчу агӀор лаш ю, шел воккха волчу а, зуда, стаг цхьаьнакхетаран и агӀо дика евзаш волчу а. Иза дуьххьарлера тӀехъевзина кӀант вара цуьнан. Нана хиларе терра, лъорана тӀе а гӀо, бер ца хуьлу агӀо а лелае ала дезий-те ас цуьнга? ХӀун дан деза те аса?» – хойттура цо.

Сан дукха ойла ян ца дийзира цу хьокъехь, коьрте цу сохьтта «ца деза» боху дош деара. Маре яхарна дуьззина шераш кхачаза йолу и йо! шен ден цахь ехаш ю. Аса шеко а йоцуш жоп делира, Делан Йозанаша нахаца леларх дӀадовда, цунна тӀе а ца товш, боху вайга, аьлла, кхетийра аса иза. Шайн доьзалехь гул а лой, и йо! а, и къонах а кхетабе, уьш кхидӀа иштта лела ца безарх, аьлла, хьехам бира аса...

Со и жоп делла а ялале, агенто юкъахъяьккхира со, шен кхетор а далаш: Цкъа делахь, уьш хӀетте а кхидӀа а иштта бехар бу. ШолгӀа – Делан Йозанаш тӀехь дерг дало ца лаьа тхуна. Тхуна деккъа синца доьзна болу хьехам хаза лаьара. Цул тӀаьхьа цо элира, шашь агентствехь масех хаттар кечдинера, ткъа царах цхьаь шегара делла дара. Цу зудчун йиша яра цу тайпана цхьана стагаца лаш, ткъа цуьнан нанна, ша хӀун дан деза бохург хаа лаьара. Оцу меттехь тхо кхийтира и интервью кхидӀа ян ца езарх.

Агентствехь хаара, оха Делан Йозанаш хьохуш дуйла, ткъа оццу хенахь царна оха Делан Йозанаш тӀехь дерг дало ца лаьара. Царна тхоьгара динца доьзна долу кӀорггера жьопаш хаза лаьара, амма Делан Йозанаша бохург а ца далаш. Хуьлийла дуй ткъа иза иштта? Билггал бакьдолу хьекъалалла хуьлийла дуй ткъа, Делан хьехамца доцург? Аса ойла йора, нагахь «ню-эйджах» лаьцна дуьйцучу цхьана експертан дешнаш ас далийча, дуьхьал бевр барий те уьш? Царна тхоьгара тӀехула долу жьопаш хаза лаьара, ладьогӀча кӀорга жьопаш ду уьш аьлла а хеташ, – иза сатийсамийн гӀу ю.

Царна кьовсаме бовла ца лаьара, магош дац бохучу хьехамашкахула цхьанна а халахетар ца дархьама. Оха нийсонца лелаш доцу адамаш декъалдан лаьара царна, цара лелаш долу вониг, билггал аьлча дика ду а олуш цаьрга. Царна хьалххехь моьттурса: «Долуш дерг, долуш ду, цундела оцу нахе уьш бакъ бац олучу меттана, массара а эрриг эр ду». Царна компромисс хилар дезара, делахь а, билггал бакъдолчунна цхьа уллохьа дерг хаза а лаьара. Царна Ийсах тешар долчу нехан хьажар ма-дарра дIа а ца доьллуш, жимма кьайладаккха лаьара. ХIаь, цара тIеобьцу, Дела сийлахь хилар, делахь а, Ийса а, Делан Йозанаш а nelcaŋanal арахьа дуьту цара.

Кхечу дешнашца аьлча, со тешна ю, царна хазахетар дара, соьгара цхьа иштта дерг хезча бохучух: «ХIаь, ненан безам гайтий, хьайн йоIе цу сохьтта ЗППП-на анализ яйта. Бер ца хуьлу агIо а хьеха цунна. Юха и кIант шуьга веача, ахьа хьайн майрачуьнца цхьаьна шуна шайн йоI жовхIаран мехала ю ала. Аша цуьнан ларам бо ала, иза шун йоIал воккха а ву, и агIо евзина а ву. СовгIатна хIара презирвативаш чохь йолу гIутахь схьаобьцур дарий те ахьа, хатта цуьнга. Цу тайпана, шайгахьара йолчу агIор шайна далург дийр ду аша, и ЗППП бохург цунах ца кхетийтархьама».

Шуна гой, мел беламе хьехам бу иза? Ткьа со кхета. Продюсершна Делан Йозанаш тIера билггал бакъдерг хаза ца лаьара, царна сатийсаман гIу езара. Цара соьга, Джоне бохург иштта лара мегар дара: «Оха кегийра ахча тосур ду шуна, ткьа аша адамийн сатийсамаш кхочушхилийтийша. Церан кьилахь дерг кьобалдейша, царна хала ца хетийтархьама».

Со кхоьру, дуккха а болу дин лелораш сатийсаман гIунех тоам а хилла бехаш хиларх, и гIу ахкарца яккха еза бохучуьнга ладугIучу меттана. Дуккха а болчу зударийн кIорггера лаамаш хуьлу, амма тIехула долчу дахарца бежа уьш. Царна хаьа, шаьш тIеобьцу кху дуьненарчара бо хьехам – шайн озана дуьхьал царна хеза баьсса йилбазмох бен боцийла, амма оццу хенахь кхинтайпана дерг дац бохучун сурт хIоттадо цара... Цундела баьссачу сатийсамийн

кЪуЪйсийла доцуш

гІунах тоам бо цара. Шайн дахарх лаьцна ойланаш йича, церан лаамашкахь хир дара:

Цунах лаьцна ца дийцар.

Иза ца дар.

Цуьнга маре ца яхар.

Цуьнга маре яхар.

Школа чекхъяккхар.

Дуккха а накъостий хилар.

Цунах тера хилар.

Иза ца эцар.

Иза эцар.

Доланаш дар совдаккхар.

Делан Йозанаш дешар совдаккхар.

Низам хилар совдаккхар.

Собаре хилар совдаккхар.

Нагахь дерриг а вайна лиъчхъана кхочушхилахъара, вай дерриш а хаза а, исбаьхъа а, онда а, майра а хир дара. Уолт Диснейс аьллера: «Сатийсар – иза вай дІадуьйшучу хенахь, вайн ойланашкахь кхоллало лаамаш бу». Со тІетов цо аьллачунна, амма сатийсам а, лаам а кхочушхилар, вай самадевлча оцу лаамашца вай хІун до, иза дахарехь кхочушхилийтархъама бохучуьнца дорьзна ду. Лаамо сатийсам меттахбоккху, ткъа вай и гІуллакх кхочушдо. Дерриг дика хиларна, беккъа лаам хилла Іан ца деза, и гІуллакх дика дан деза. Иштта кхоллало и кІорге.

Іехаваларо бохьу кхерам

«Шу Іеха ма лолаш. Шух цъханна ша, кху дуьненан хьекъалалле хьаьжжина, хьекъалалла долуш ву моттахь, тІаккха иза сонта хила веза, ша билггал хьекъале хилархъама. ХІунда аьлча кху дуьненан хьекъалалла Далла хьалха сонталла ю. Делан Йозанаш тІехь яздина ду: «Хьекъалалла дерш Дала церан хІилланца дІалоцу». Кхин а яздина ду: «Везачу Элана хаьа,

хьекъалалла долчеран ойланаш эрна юйла» (1 Ко. 3:18-20, кхузаманан гочдар).

Хлаъ, кхузахъ яздина ду: «Шу Iexa ма лолаш», ткъа вайна массарна а хаъа, зудчун дукха атта йиш ю ша-шех Iexаяла. ХIунда хуьлу-те иза иштта, адам, хуьлийла иза боърша стаг я зуда, ша-шен бIаьргашна хъалха чан а кхуссий, Iexало? Билггал аьлча, цхъанна а шен лаамца ша Iехон ца лаъа. Амма сан майрачо кест-кеста ма-аллара: «Iехоран бахъана, адам Iехадалар ду».

Оцу аьшпаша, и билггал долуш дерг: цхъа хIума, адамаш, хIоттам я хъехам, кхечу тайпана долуш санна гойту. Оцу харцдолчун йиш ю, Далла муьтIахъ хилар, маршадаккхарна буржолаш тохар санна хIума ду ала. Харцдолчун йиш ю, шун синан мостагIа, шун доттагIчун озаца вистхилийта а. Оцу Iехоран оццул гена дала йиш ю, зуламе дерг диканых тардалар, ткъа дика зуламах тардар хуьлуьйтущ. Оцу адам Iехоран ницкъо, шу стенах теша деза бохург къасто шуна ца хаьал йолчу ханна, шен болх бо. Далла хаьара вайна хъалха цу тайпана болу кхерам хIуттур буйла, цундела Цо, хенан йохалла хуьйцур йоцу а, иштта адамийн Iадаташа а, хетачо а хуьйцур йоцу а стандарт елла вайна. Вайн стандарт – Делан Дош ду, бакъахъара адамаш – уьш и стандарт лелош дерш ду.

Харжам вайн карахъ бу. ХIун хила лаъа вайна: кху дуьненан хьекъалалла я абаденгара хьекъалалла? ХIоразза а, кхоьल्लीна долчу адамана ша Кхоллархочул хьекъал долуш ву моьттича, иза Iехаваларо дIалоцу. Деккъа Делан Дашан бу ницкъ вайна кхетам бала, тIехIуьттучу цхъацца агIонаша хи даржийча. Нагахъ Дезачу Йозанех кхета лаам шун ца хилахъ, гIалатадовларца сонталла хьекъалаллах тарлур ду шуна. Шу кхерамехъ хир ду, харц долчух а тешна, мекара а, тешнабехке а дерг,

**ХIун хила
лаъа вайна:
кху дуьненан
хьекъалалла
я абаденгара
хьекъалалла?**

цIенчу даггара а, хъанала а ду аьлла шуна моттахь.

Дагахь латтаделаш, лаьхъанан хьекъалалла тешнабехк барх а, мекарлонах а дуьзна хилар. Мекарлончо ша Iехон дагахь волчунна цхьа хIума цунна пайдена доьрзур ду бохург гойту, шен дагахь кхиниг доллушехь. Лаьхъа, ша билггал мила бу бохург къайла а даьккхина, чухула йолу информаци а йохъуш, ша церан бартхо бу моттийтарца тIебеара Адамна, Хъавана тIе. Ша царна гIо дан лууш волу церан даггара волу доттагIа ву боху моттаргIа а йина, лаьхъано хьехар дира Адамна, Хъавана Делах тарвалар муха далур ду, дика вонах муха къасталур ду боху хаарш, муха хуьлийла ду церан аьлла. Цара Делан хьекъалалле ла ца доглахь а, уьш оцу локхалле кхачалур бу аьлла, ваIда дира лаьхъано. Адамна, Хъавана Iехадала ца лаьара, ткъа лаьхъано шайна лур ду аьлларг, шайн хила лиира царна. Цара Дала шаьш ледина бохург тIейцира, лаьхъано бохучух ца тоьшучу меттана. Лаьхъано уьш деланаш санна хир бу элира, ткъа уьш билггал долчу Делах тешарх бевлира. Дезачу Йозанаш тIехь вайга дIахьедо:

«Дала Ша аьлла дош гуттара а лардо, ур-атталла дерриг адамаш харц луьйраш хилча а» (Рим. 3:4, кхузаманан гочдар).

Леваларх юхавалар дохковаларехула хуьлу, вай вешан хьекъалаллех сонталла а аьлла, даима а Волуш Волчу Хьекъалалла долуш Волчунна муьтIахь хилахь. Дохковалар кхочушхуьлу, вай бакъдоцург дIатеттича, билггал бакъдерг тIеэцархъама.

Иблисан мекара ваIданаш йухааз санна, дIасадаьржина тахана дерриг дуьнен чохь. Цкъа мацаха хьалха цо лур ду аьлларг кIедо, дикахо, дуккха а пайдене ду аьлла хетара, Дала динчу весетел. Эххар а, хIун ду аьлла хета шуна гIолехь? Цхьа хIума яа а йиъна, валар, я, иза яа а йиъна, хьекъалалла шайн хилар? Адаман куралла а, сонталла а вайна ваьшна дуьхьал йоккху лаьхъано. Хъанна луур дацара теша, вай билггал долуш долчул хьекъале ду бохучух? Цундела цо ледо вай. Билггал бакъдерг ду, Дала леррина Къобалвинчуьнца ца хилча, билггал долу хьекъалалла хуьлийла дац бохург. Дала леррина

Къобалвинчуьнца ца хилча, деккъа хаарш хуьлу адаман, замане терра долчу дозанехъ а, дуьнено деллачу хаарехъ а.

«Делан Сино кхеттош схъабоху: тлаьхьарчу хенашкахъ цхъаболу нах Іийсах тешарх юхабевр бу. Адамаш Іехош долчу харцжинашна а, жинийн хъехамашна а тлаьхьахІуьттур бу уьш» (1 Ти. 4:1).

Харцжино гуттара а бохур ду вайга, Делан Дош доцучу кхечу тайпана а хуьлийла ду хаарш. Цо вай тешор ду, вай кхечу заманахъ дехаш ду, ткъа Далла дицделла Ша хьалха мацаха аьлларг. Оцу жинаша, эхо ма-дарра, лаьхьано аьлларг олу: «Деле ла ма догла, хьуо хьайна дела хила». Дуккха а долчу адамашна ца го иза, царна, жинашца тайна болчара а, иблисана Іамальечара а лелорриг лелош берш бен, Іеха ца ло моьтту дела. Амма дукхахьолахъ харцжинаша вайна цхъаь гойту, оццу хенахъ кхиниг дагахъ а хуьлу церан. Шу Іийсана тлаьхьахІиттанчех делахъ, церан йиш яц шун са дІаэца, цундела шайна мел далург дийр ду цара, шу шайн долчу олаллех а даьхна, шун гІу бехьярхьама. Делах далар долчу кху дуьненахъ долчух дуккха а дерг магадарца тІеоьцу кху заманахъ. Дезачу Йозанаша кхеттош дІахьедо вайга:

«Пайда боцу туьйранаш а, даьсса хабарш а дІататта. Мелхо а, хьо *суйпа хилийта* чІогІа *къахьега деза*. ХІунда аьлча мелла а пайда хуьлу шен дегІ чІагІдархьама къахьегарх, ткъа суйпа хила Іамар *массо а агІор пайдехъа ду*. Цуьнгахъ ю *хІинцалерачу а, хиндолчу а* дахарна йина чІагІо» (1 Ти. 4:7, 8).

Палата ма довлалаш, туьйранаша цхъа а зен ца дохьу, царах лаьцна уьш даьсса а, зударша юкъадаьхна а хІуманаш ду аьлла дитарца. Иза иштта дац. Уьш туьйранаш дац, инзаречу хІуманех дуьзна долу, вайна цхъа билггал бакьдерг Іаморхьама, уьш харцжинийн хъехамаш бу, адамаш дайа, уьш лечкъо, хІаллакдан а дахкийтина долу.

Дала луш болу хъехам боцучохъ билггал бакъдолу хъекъалалла хуьлийла дац.

Иийсас цкъа а ца дуйтура Ша дуйцург, вайна хаза тамехъ дерг а дийцина. Цо кхин а кIоргене вахарца, вайна хаза дезарг дуйцура.

Шен гIу чуйра схъазар

Вайх кIоранна а чохъ чIогIа билггал йолу гIу ю. Иза вайн са ду, шена чуйра вай хи оьцуш долу. Ярми-ЯхIус цунах чохъ хи долу Iам олу.

«Сан кьомера ши зулам даьлла: дийна хи чохъ долу шовда санна волу Со а витина, цара шайна чохъ хи соцуш йоцу гIунаш яьхна» (Ярм. 2:13).

Вайн гIунаш-синош дукха гомха хила а тарло, я дукха кIорга хи долуш хила а тарло, хин барам цкъа хъалабала мега я охъабала тарло, вайн долчу хуьнаре хъаьжжина. Бен дац, мел кIорга ю и гIу бохург... нагахъ оцу гIун бухахъ эккхар даьлলেখъ, цуьнга хи сацалур дац шена чохъ. Хенан йохалла гIу кIорга ахка а, чIагъян а йиш ю. Вайн са а, гIуне терра цъа пхьегIа ю. Цу чохъ вай вешан даггара болу лаамаш, кхерамаш, сатийсарш латтадо.

Нагахъ сайн син чуйра хи сацар а хаало суна. Нагахъ иза хин Iовраш санна охъаоьху. И муьха а делахъ а, гIу чохъ хи гуттара а хуьлу, ур-атталла цу чуйра хи лагIделলেখъ а, я эххалц бен дацахъ а, я тIехъоьхуш делахъ а. Ширачу заманахъ мостагIаша гIунаш чу гIум тосура я латта чу хьокхура, хIунда аьлча массарна а хаьара, хи – дахаран хьоста дуйла. Изза дойла ду дахарехъ кIоршамаллица шого дIайихкинчу чевнаша а.

Вайн гIу чуйра хи тIехдаьлла дIаоьхуш ду аьлла вайна хеталахъ, вайн йиш ю иза дIа а йиллина, вайн синан кIоргенехъ болчу деган лазамашка, лаамашка шайн аз дIаделлийта. Нагахъ сайн синпаргIато ца хилар суна хаалахъ, сан гIу бехъялар а хаалуш, тIаккха вай деккъа дан дезарг – эшар лакхар ду, синан гIу дIа а йиллина, цIандалар а хуьлуш. Дийладаларо а, шайн доьзалца а,

бакъахъарачу накъосташца а аша хан яккхаро а шун синан хин лам бузу. Делан Дош дешаро, хетаделларг даяездаро, доланаш даро довхачу дийнахъ фонтанан уллохъ молучу шело луш долчу хино санна, хаза шело туху сүна тle.

Дахарехъ дlадахна хилларш долу зударий

Вайн массеран а дахарехъ дlадаьлларг хуьлу. Цхьаццаннийн иза кьеггина хуьлу, вукхеран кхоьлино хуьлу. Вайх цхьадолчийн хаза дlадахана дахар хуьлу, вукхеран дукха ирча дахар хуьлу. И дlадахана дахар муха хилла бохург дац вай дуьйцург – дика я кьиза хилла иза, кхераме дерг ду, адам тоххара дlадаьллачуьнца хинца а дахар. Вай сийлаллин я эхьах дузаран Индагlехъ даха кхоьллина дац. Таханалерачу дийнан серлонгахъ даха кхоьллина ду вай, кьеггинчу серлонах дуьзначу хиндолчуьнга а хьоьжуш. Иштта бу бакъахъарачийн дахаран некъ.

Со кхетта, адаман амалехъ дахаре юахьажа лаам хилар а, дlадаьллачух лаьцна дийца шун гlертар хиларх а, ткъа Дела долуш долчуьнга а хьоьжу, хиндолчух кхайкхам а бо Цо. Адамаша шайх лаьцна дуьйцучуьнга ладогlар – иза дика хlума ду, амма дахарехъ кхиндlа гlертархьама, вайна дуккха а лараме дерг, церан сатийсамаш бовзар ду.

Сан дуккха а дlасаяхар нисло дела, динан хьехамаш беш, сан привилеги ю, эзарнийн зударшна сатийсарх лаьцна кхайкхамаш бан. Аса доьналлица кхайкхамаш бечу хенахъ, церан сирла йовлу яххьаш шуна ган ма луур дара сүна:

«Шун дахарехъ шуна еш йолу атакаш хилар, хин йолчу хенахъ шун потенциал хирг хиларца доьзна ду».

Цlеххьана уьш кхета, шайн дахаран истори чекхъьялла ца хиларх. Уьш кхета, шайн дахар цхьана хlуманна делла хиларх, ткъа мостагlчо оццу агlонна дуьхьал хьажабо и шен ницкъ. Оцу хенахъ уьш кхета, шу а кхета дезачух. И дерриг а дlадаханчуьнца

дoъзнa дaц, изa хин долчунна бен тle хъажийна дац. Хlаъ, вай хaържинчуънга хъaъжжина хир ю вайн тlаъхъало а. Со кхета цунах. Делахъ а, шух хlуъа а даъллехъ а, Дела вайна хъалха ваьлла воьду, вайна некъ а бостуш, вайна кхидlа некъ бац аьлла хетачу меттехъ а.

Юхахъaъжча, шуна хета, шайх даьллачуьнгахула аша, шайна хъалха хlинца а бен дlаеллаелла йоцу, цхъaъ бен йоцу нeл дlакъевлина, аьлла. Ткъа хаалаш. Изa харцдерг ду. Хlаъ, и нeл дlакъевлина ю, амма шу юхахъaъжча, шайна хъалха дlайиллина йолу кхин нeл гур ю шуна. Изa кхечу куьцехъ хила а тарло, цу чу довла хало хила а мега, амма шу Дала боххург деш дlадолхaхъ, шу хила деззачу дlадуьгур ду Цо. Цо гуттара а шуна оьшуш болу гlирс лур бу, кlорга а, онда а йолу гlу яккхархъама а, цу чуьра хи эцархъама а.

Хало йoъзнa ю, вайх дукхаха дерш, иккхина йолчу а, чохъ клеззиг бен хи доцучу а вайн сатийсамийн гlунна улло а ховший, делхарца: «Сох иза ца даьллехъара! Аса дерриг а дохий!» – бохуш.

Изa иштта хуьлийла дац! Хъо, сан хъоме доттаglа, гlорасиза ю. Яханчу хенахъ шех вониг даьлла йолу зуда хилар, иза дац тlейогlучу хенахъ диканах яьлла йолу зуда ю иза бохург. Вон хилла йолчу зудчух лаьцна аьлча, тlейогlучу хенахъ хъайн хиндолчу дахарехъ, ахъа нахе хъайна тlехъ контроль ян бакъо яла еза бохург дац. Дела ву хъан дахарна тlехъ контроль йийриг. Вазвинчу Августино дика хъехар до вайна, вешан гlунаш кlорга яккхар долорна тlехъ дан дезачух лаьцна: «Шуна лакхенга довла лаьий? Цкъа хъалха лахало. Стиглашка кхаччалц йолу бlов дlахlотто лаьий шуна? Цкъа хъалха муьтlахъ хиларан бух дlахlоттабе шайна».

Ийсана вай уггар а лахарчу меттехъ долуш вовзар хила лаъа Ша, цкъа хилла а ца lаш, дуккхазза а хуьлуш. Вай клелхъардовларан хъалхарчу хенахъ хила дезара вайна Изa вовзар, аьлла хета вайна дукха хъолахъ, ткъа цул тlаъхъа вайна моьтту, Цо вай дlатесна. Изa бухенца нийса дац. Цкъа хъалха клелхъардахаран Веза Эла хилар санна вевза вайна lийса, ткъа цул тlаъхъа юх-юха а вешан муьтlахъ хиларехула, вайн синош меттадалош Верг а, вайн дегнийн кlоргенехъ йолчу чевнашна дарба Дийриг а санна вевза вайна Изa.

Гомхачу хи чу бухабахнарш

Адамаш бохамечу хіуманех келхьардаха Іаморан курсашкахь со доьшуш йолуш, хІора шарахь дукхаха долу адамаш кхераме йоцучу меттигашна уллохь хи буха доьлху бохург хиира суна. Боккхачу кхераман кІелахь берш – уггар кегий бераш а (пхи шо кхачаза долу), кьона а, гІайгІа йоцуш леларш а (ткьа шарера ткье пхи шо кхаччалц болу божарий), иштта хан тоьхна берш а бу (кхузткьа шаре бевлла болу). Тамашина дерг ду, оцу хи буха бахана беллачарех нийсса ах кхераме йоцучу меттигна ши метар а хир йоцучу меттигехь балар. Боха а бухий, шаьш хьала муха довлалур дара бохучух кхетар дІадолу церан. Билггал и бахьанехь цу адамийн дукхаха йолу процент гомхалла долчу, цхьа метар бен кІорга хир доцучу хин бухахь балар хуьлу. Уьш кхетамах ца бовлахьара, когаш хин буха а биллина, дІахІиттина Іийр бара, шайна гІо дар хиллалц, я хи чохь дІасатехкар бара уьш. Гуттара а ца хуьлу цу агІонан беже дерг хин кІоргалла, дукха хьолахь цІехьхьана тІедеанчо вохар кхолладалиитарна хуьлу иза. ГІайгІа йоцучу адамийн кхетар ца хуьлу, хи кхераме хила а тарло бохучух, шайна хІумма а хуьлийла дац а моьттуш.

Ма хилий вай, гомачу хи чохь буха доьлхурш. Дезачу Сине кІоргга ахка бакьо лой вай.

Дийна хи долу гІу

Вайн лаьттара дахаран некь чекхболуш, вайна массарна а лаьа иштта дерг хаза: «Дика ду». «Дика ду» бохучу дашо дІадоьллу, вайна дан тІедиллинарг, вай муха кхочушдо бохург. Адаман дахарца а, безам бохучуьнца а доьзна аьлча, «идеально дина» бохург схьаоьцийла дац. Уьш кхачае доцу адамаш бен дац, шайн болх дика беш долу. «Дика» боху дош вайна массарна а совгІат ду. Оцу дашо «уьнах цІена а, кхетае а» бохург дІадоьллу. Цу дешнашца олу, гІалаташ довлучу а, эгар хуьлчу а, амма хІоразза а хьалагІовтучу адамех лаьцна. Эгар хиллачу барамал, гІовтар

кЪуЪйсийла доцуш

цхъана барамна сов хила деза вайн гуттара а.

Цу тайпана долу хъажар хила деза вайн, вай хи буха ца дохуьйту кIоргалла вешан хила вайн лаам белыхь. Хинца Кицанаш цIе йолчу тептаран (24:16 байт) тIехь, хIун яздина ду хьовсий вай «The Passion» гочдар тIера:

«Дела везачийн бохамаш лан дезар а, ворхIазза эгар а хила там бу, амма уьш юх-юха а гIовтур бу».

Баланаш лар – иза дахаран Iамар ду. ХIора классехь хуьлчу дахаран урокийн мах хадо мегар ду, шу кхин а цкъа гIовтархъама, хIун дан деза аша бохучуьнца. Хъала а гIовьтина, куьзганчу а хъаьжна, шаьш гIалатадевлла хилар тIеэца деза аша, цунах шаьш мел боккха мах бала дезар делахь а. Амма зуламечу адамашна эгаро валар дохьур ду.

«Зуламхой цхъа бохам тIехIовьттича оьгур бу, цкъа а гIовтар ца хуьлуш».

Суна цхъа ши лидер дагавогIу, и шиь похIманех вуьзна а, корматалла йолуш а вара, амма дахарехь уьш шийа а, ког тасабалар хилла, вуьйжира, ткъа шайн меттахIоттаран некъ тайп-тайпана хаьржира цушиммо.

Динан тобанан Iуналхо волчу цушиннах цхъаммо тобанерачу куьйгаллин совето а, синца доьзна болх бечу командано а хIоттийна план тIеийцира. Оцу стагана а, цуьнан зудчунна а, берриг доьзална а хъалха доккха тIедиллар дира. Дерриг а дитина, кхечу гIала кхелхина баха дийзира церан, хъалха хиллачу накъосташна а, дуккхачу хенахь шайна уллохь баьхначарна а генна а бовлуш, шаьш кхоьллина динан тоба а юьтуш. Царна керла динан тоба карийра цигахь, церан синошна тобалар дохьу адамаш а долуш. Оцу доьзало кхоччуш керлачу тайпана долу дахар долиьра, иштта долчу кхачамечу хийцаро бен, юхаметтахIоттарна тIехь гIо дийр дац шайна бохучух ондда тешарца.

Со тешна ю, наг-наггахь царна хетта хир ду, шайца нийсо ца лелийна, боккха мах бала безар тIе а дуьллуш, бохучух. Суна хаьа, цкъа мацаха накъостий бу аьлла шайна хетначара аьшнаш даро, царна лазам беанийла. Вайн адамашца йолчу юкъаметтигехь, гIалатдовларна меттиг хуьлу гуттара а. Амма оцу доьзало меттиг ца лора шайн дегнаш чохь дегабаам битарна, цара сацам бира, шаьш хиндолчуьнга хьажарца дехар ду, дIадаьллучуьнга юхахьежар а доцуш, аьлла.

Джонан цкъа цу лидерца вовшахкхетар хилира, цхьаьна юург а йоуш, цуьнан юхаметтахIоттар а хилла, цо шен динан гIуллакх дIакхехьар, Iамаран курсаш яр, цуьнан товалар хиллачу хенахь. Хан дIаоьхура, уьш хьалха хьажарца дIаоьхура шайн дахарехь. ХIинца и доьзал хила деззачу тайпана бехаш бу, церан дика юкъаметтиг ю вовшашца, церан бераш кхиаме ду. Америкера динан тобанаш кхолларна тIехь болх бечу цхьана йоккхачу организацица уллора юкъаметтиг ю церан. И уьйр хилар бахьанехь, церан йиш ю шайн дахарехь хиллачух лаьцна цIеначу даггара дийцар а деш, кхечу лидершна а гIо дан, шайн дахарехь а ма-хиллара, цара а шаьш тодар тIе а оьцуш, эгарх уьш ларбаларна тIехь. Уьш юх-юха а гIовтура. Иза хала дара, амма уьш ларийра.

Ткъа важа лидер а, цуьнан зуда а кхечу некъахула бахара. Суна дагадогIу Джона кехаташ яздарехула цу лидерца къамел дар. Цхьана а хIумане а ца хьоьжуш, ондда латтаре кхайкхам бора цуьнга сан майрачо. Цо тIейцира и хьехам. Амма цхьа бала тIебеача, уьш кхечу тайпана бахара. Цара дIатеттира шайга кхийдош болу, уьш меттахIоттаран некъ. Динан тобанан лидерша цхьа а пайда ца бохьург а тIедуьллу шайна, шайца хила еза нийсо а ца лело цара, аьлла хетара царна. Хьанна хаьа, иштта хилла хила а тарло иза... цхьана Далла бен ца хаьа иза.

Ткъа доьхнарг хIун ду, шайн и дегабаам хиларна, уьш юха а шаьш лелийна доллу къилахь дерг дIалело буйлира. Шайца нийсо ца лелоран експерташ хилира царах. Халахета, цара цхьа а дахаран урокаш схьа ца эцар.

Дахарехъ цкъа хилла вожар, шолгла а тле ца доглуш ца дуьсу, нагахъ вай цуьнга ваьшна кхел яре санна хьовсахъ, дахарехъ хуьлчу ламоре санна а доцуш. Нагахъ шайн дахарехъ цкъа эгар шун хиллехъ, иза дац хинца хьо аьтто боьхнарг ву бохург. Шу мел деха къаьхъа йолу меттигаш литталур ю шун дахарехъ. Ма мотталаш, и агло кхин ца хлуттуш дуьсур ду шу. Цъхьадолу адамаш доьналлица чекхдовлало шайна тлехуьттучу бохамех а, халачу киртигех а, ткъа вуьйш ца довлало царах. Суна тоам боллуш гина цу тайпана дерг, оцу киртигех волийла дац бохург хаьал. Адамаша чевнаш а йийр ю шуна, дог далар а дохьур ду; цъхаболчара шайна хуьушехъ, вукхара ларамаза. Дахаро наггахъ цъхацца халонаш тле йохкуьйтур ю шуна, цъха бегийла доццург бен иза ца хилахъ а. Массарна а тлехлутту, иштта я вуьшта хилла а, ирс доцу денош. Амма цъха инзаре билггал бакьдерг ду. Сан дахарехъ а тлехуьттурса наггахъ, суна цкъа а дицлур дац иза аьлла хеташ болу цъхацца баланаш. Хетте а, царах дукхаха долу дакъа суна дагара а даьлла. Хлунда? Со хьала а гьаьттина, длаяхара. Со кхидла йоьддушехъ, суна тле керла баланаш хлуттура. Цу хенахъ дуьйна ма дукха хиш длаихна сан дахаран тайна клелдлахула, сайн ткъе итт шо долчу хенахъ со шайх чекхъялалур яц аьлла суна хеттачу халонаша, хинца, сан шовзткъе итт шо кхаьчча, магистран степень елла суна.

Дахарера хлора дуьхьалоно цъхана хлуманак ххета шанс ло вайна. Вайна дуьхьалонаш а, халонаш а йовза йолало. Машинна чохъ вай долуш санна, лардаран доьхкарш меттахъ дуйла хьовсу вай, уьш ма-бохху ондда дладихкина хилийтархъама. Вай Делан Дош доьшу, цуьнга вайн дахаран некъ серлабакхийтархъама. Вай хьала мел довлу, хлоразза а, вайн хуььнар хилар совдолу. Вайн глу клоргга хуьлу, Дезачу Синан дийна долчу хина меттиг а луш.

Нийса а, тешаме хиларца а финише дахар

Ингалсан маттахъ «дика» а, «глу» а боху дешнаш багахула цъхатерра олу. Глуно хин хьостанан сурт хлоттадо вайна хьалха,

иза цхьа Іовр я фонтан йолуш санна. Дийна хи чохь долчу хьостан чуьра дахар а, цуьнан нуьцкъалла а схьа а оьций, и ваьшна белла ницкъ, цландалар кхечу адамашна а дала болчу ницкъах дузу вай. Шайна чохь дийна хи долчу кІоргачу гІунашна хаьа, шайн хьоста чекхдер доцийла. Паккха, вайга хьаьжча, гомхачу хина бухара дІасадаржийна кегийра ахча гар санна а доцуш, кхета хала долу Делан тешаме хилар го адамашна.

«Дика ду, дика а, тешаме а волу лай» боху дешнаш хазаро чагІдо, болх кхочушбина бохург. Делан Даша тІехь дуккха а ду дийцарш а, кицанаш а, диканца я вон долчуьнца чекхдолуш долу. Нохьа-пайхамара дуккхачу шерашкахь дира хинкема. Ша кхоччуш біаьрзе воллушехь, Шамшона инзаречу кепара Делан нуьцкъалла гайтарца чекхбоккху шен дахаран некъ. Дала леррина Кьобалвинарг дІатасар динчу Кипас, Дала леррина Кьобалвинчунна дуьхьалваьлла леллачу ПахІала эххар а инзаре болу некъ бар гойту шаьш Делан дуьхьа динчу нуьцкъалчу гІуллакхашкахула. Иштта кхин стаг а ву, цкъа хьалха мах хадор а доцуш, цІа дан долийна волу. Цо дика долиьра и гІуллакх, амма и болх чекхбаккхар а ца хуьлуш, нах шех белар тІедайтира цо шена (хь. Лак. 14:27-29). Кхин цхьа ялхо а вара, шена хьолахочо делла талант-ахча лаьттах дІадиллина волу, шен олахо юхаверззалц йолчу ханна. Ахча лаьттах хьала ца долу, цундела цо шен и ахча схьааьхкича, цуьнан карахь я совдаьлла, я жимделла а доцуш, ша ма-хиллара диснера. Эццахь, ша долиьнначохь цо чекхдаккхарна, цу ялхочунна дог цІена доцург аьлла цІе а туьллу, Іаьржачу бодане а кхуссу иза (хь. Мат. 25:14-30).

Оцу кхаьа а дийцаро гойту, коьртаниг – дахаран болар дац, кьовсаман дика чекхдалар ду, бохург. Тевирззина а, тешаме а, хийцам боцу а муьтлахь хиларо гуттара а толам баккхар хир ду, хІайт аьлла хилар я

**Коьртаниг —
дахаран болар
дац, кьовсаман
дика чекхдалар
ду.**

каде хилар, цхъа наггахь бен гучу ца долучу меттигехь. Ткъа нагахь дахаран некъан бохаллехь цхъанхъа вайн тийсадалар я ур-атталла эгар хилахь а, гуттара а хъала а глевтина, нийсачу аглор девлла дӀадахча, Дала цӀа кхачор ду вай.

Дахарехь кхиамца дӀадахархъама, кӀоргга а, ондда а йолу гӀунаш ахка еза, ткъа и долийна гӀуллакх дика чекхдаккхарна, ша-шен кхоа ца вар хила деза. Муълххачу а адаман йиш ю шен сатийсамийн гӀу яккха, амма вайн лалашо – дахаран хи чохь долу кӀоргга гӀунаш ахкар ю, Делан Дашца чӀагӀийна йолу а, Дезачу Синан хьостанан цӀеналло карлаяхна йолу а. Оцу дерригенна а юкъахь Дала луш долу сийлаллийн совгӀат гучудала йиш ю – уьш шайх тераниг доцу дахар а, ваӀданаш а ду.

Хьесап дарна хаттарш

1. Хинцца йолуш йолчу хенахь шун дахаран муълхачу агӀонгахь «ахкар» деш ду Дала?
2. КӀоргга гӀу санна йолчу зудчун, муха сурт хӀоттор дара аша?
3. Хуьлийла дуй те, дин лелор а долуш, оццу хенахь Делан Йозанаш тӀехь долчуьнца вахар а доцуш хилар?
4. Мухачу кепара далур дара шуна, шайн гӀун даггара гӀайгӀа бар?

Йо! квовсамна юкѡа ца йогу

«Іазапча дІаволу, цуьнан нуьцкѡалалла а чекхдолу,
Іазапхо дІаволу, ткѡа цуьнан нуьцкѡалалла дІадолало».

СЁРЕН КЪЕРКЕГОР

Оцу зудчо: Шен муьтІахь ца хилар гайтира дуьнен чохь уггар нуьцкѡала а, луьра а волчу урхалчина.
Кхечу цѡаммо а ца дечу тайпана, майраллица Хаза кхаъ дІакхайкхабора.

Хила тарлуш долу массо а тайпана шена еттар, кѡилахь дерг хаздар, Іазап хьегар лайра, оццу хенахь Инжило бохучунна а, накѡосташна а, шен Везачу Элана а тешаме а юьсуш.

Іза набахти чу йоьллира, амма ца юьйхира иза.

Марехь а яцара иза, амма цѡалха хилар а дацара цуьнан.

Іза векалийн могаре дІахІоттийнера, цо Далла лерина дечу гІуллакх тІехь хиллачу тамашийначу гІуллакхийн барам, кхечу цѡаммо а динчуьнца бустийла дац аьлла лорура дуьххьарлерачу Динан Тобанан историкаша.

И хъанах лаьцна ду те бохург хаа луур дара шуна, тешна. Со кхета шух. Суна сайна а дукха хан йоццуш хиьна цунах лаьцна.

Динан тобанехъ болчийн дуккханнийн нанойн юкъара цъаъ ю иза, шайн цѣраш хенан йохаллехъ гѣмаршна клел йисина йолчу. Сайн дахарехъ масийттазза хезна суна цуьнан турпалчу гѣллакхех лаьцна. Цунах лаьцна сов хаа лиира суна. Иллешкахъ юьйцучу оцу зудчух лаьцна дуккха сайна хезча, Динан Тобанан историх лаьцначу тептар тѣра схъа а оьцуш, цунах лаьцна дерг дѣаяздан йолаелира со. Делан Йозанийн хъехамчашка зѣнаш тухура, Интернетехъ лъухура, книгаш оьцура аса, цунах лаьцна дерг лъухуш. Сайна цуьнан цѣ ма-евззинехъ, цунах лаьцна кхачаме долу сурт хѣоттаделира суна, цуьнан дахарах лаьцна дерг а девзаш. Ткъа хинца, шеко а йоцуш, шуна а йовза еза иза, аьлла хета суна.

Цуьнан цѣ Фотина ю, наггахъ Фотини а олу цунах. Иза грекахойн цѣ ю, и «серлаяккхинарг» бохург ду. И цѣ цо йийса къобалвина тѣэцча тиллинера цунна. Вайх хѣорранца а ма-хиллара, йийсас серлонах лаьцна дерг дѣаделларах юьзнера иза. Шен дахар Дала леррина Къобалвинчунна цо дѣадаларе терра, цѣийнан лакхарчу цѣа чохъ гѣлбеллачу мурдийн юкъа йогѣура иза. Дезачу Синан ницкъ царна тѣе боьссинчу хенахъ, иза а яра цу цѣа чохъ: цѣран алуна кепехъ Деза Са шена тѣедоьссича, кхечу тамашийначу меттанашкахъ дийца йолаелира иза. Жуьгтийн «Шавуѣот» цѣ йолчу ялта чѣдѣрзоран дезачу дийнахъ дуьненан йистошка кхаччалц йолчу меттигашкахъ Хаза кхаъ дѣакхайкхор тѣдиллар хилира цунна.

И вайн майра йиша, шена цу гѣллакх тѣехъ дуьхъало ен долу дерриг хѣума а дитина, дахаран аьттонаш хуьлу агѣонаш а йитина, Африке кхаччалц дѣаяхара. Ша яхана а ца ѣаш, шен берриг хиллал гергарнаш а бигира цо шеца. Йийса вовзаро цуьнан дахарехъ кхоччух хийцам барна, цуьнан ши клант а, пхи йиша а Везачу Элана тѣейрзира. «Векалийн» цѣ йолчу тептар тѣехъ Йийсас аьлла ма-хиллара (1:8), Фотина а, цуьнан клант Юсуп а, йижарий а дуьненан уггар а йистошкахъ йолчу меттигашка дѣабахара.

Африкехъ цара тешаме хиларца къахъийгира, Карфагенехъ Дала леррина Къобалвинчух лаьцна Хаза кхаъ кхайкош, цунах инзаре стом а кхуьуш. Пирѣун волчу Нероно, оцу пачхъалкхан массо а

меттехъ Іийсах тешначарна лураллица тѣахъа а ваѣлла, набахти чу бухкуш хилар шайна хиѣча, Фотинас Делера долу хъекъалалла шайн хилар дийхира Деле. Цунна гѣнахъ веанчу Іийсас, уѣш Риме а бахана, пирлунна хъалха дѣахлоттар тѣдиллира царна. Цундела, пирлунан дераллех клѣлхъарбовлархъама дѣахуллочу меттана, Фотина а, цуѣнан клант а, йиша а, шайца Карфагенера дуккха а Іийсах тешнарш а болуш, Риме дѣабахара.

Царна хезара, шайна тѣе хлун халонаш хлурттур ю бохучух лаѣцна, нагахъ цара къайла а ца доккхуш, шаѣш Дала леррина Къобалвинчух тешна хилар гайтахъ. Цара шайн Далла Іамалъяр къайладаккхар доѣхура цаѣрга. Римхойн эскарехъ эпсар волчу цуѣнан клантана Викторна а, цуѣнан хъаькам волчу Себастианна а юкъахъ иштта къамел хилира.

«Виктор, суна хаѣа хъо а, хъан нана а, хъан ваша а, шу Дала леррина Къобалвинчунна тѣахъахиттина дуйла. Хъан доттагѣа хиларе терра, ас доѣху хъоѣга пирлуно бохучунна муѣтѣахъ хилар. Нагахъ ахъа Дала леррина Къобалвинчунна тѣахъахиттинчарна мотт тохахъ, церан долахъ мел дерг кхочур ду хъуна. Ас хъан нене а, веше а яздийр ду, Дала леррина Къобалвинчух лаѣцна кхайкхамаш бар нахана гуш-хезаш ца дар доѣхуш. Шайн тешар къайладаккхарца Іамалъйойла цара». Викторна иштта жоп делира: „Сайн ваша, сайн нана санна, Дала леррина Къобалвинчух лаѣцна кхайкхамашбархо хила лаѣа суна а». Себастиана элира: „Ва, Виктор, вайна шинна а хаѣа, муѣлха бала тѣебоглур бу хъуна, хъан нанна, вешина тѣе»».

Вайх хъан гойтур дара кхидѣа а шен тешарх лаѣцна дерг, нагахъ шайна тѣе боккха бала тѣебоѣйтур бу оцу сацамо бохург хиѣча? Тѣахъо шен нанна, вешина, ненан йишина тѣахъахлѣттинчех цхъаѣ хилира Виктор а. Цуѣнан нана пирлунна Неронна хъалха дуѣххъара дѣахлоттарх лаѣцна долчу документана тѣехъ иштта яздина ду:

«Фотина яран бахъана а, цо хлун до кхузахъ бохург а хаа лаам хилира оцу гѣлахъ болчийн. «Мила ю и зуда?» - хѣтттура наха. Цо

шеца адамийн тоба а ялийна, йоккхачу майраллица Дала леррина Къобалвинчух лаьцна кхайкхамаш ма бо». Салташна иза пирлуна тле ялор тедиллинера, ткъа Фотинас уьш бахкаре ладуьйгира. Цара иза, цуьнан кIантаца а, цаьрца баьхкинчаьрца а пирлуна тле ялийра. Пирлуно, уьш гича, шу стенна даьхкина хаьттира цаьрга. Фотинас жоп делира: «Шу Дала леррина Къобалвинчух теша дезар, шуна хьехархьама даьхкина тхо». Кхоччуш хьекъалехь воцучу Римахойн пирлунах кхера ца елира иза. Иза тешаре валo лиира цунна!»

Цецволийла а дацара, Неронна цуьнан хьехамаш тIеэца лиьна ца хиларх. Оцу Iийсан долахь ду шашь бохучийн куьйгех аьчкан гIожмаш еттар тедиллира цо. Паролла деш болчара Фотина а, цуьнца мел берш а церан тешар бахьанехь тIазар дан дIабигира. Цара кхаа сохьтехь аьчкан гIожмаш йиттира йийсарехь болчийн куьйгех, амма цара, лазам а ца хаалуш, назманаш олура, етташ болчийн ницкъ малбаллалц.

Шайна еттарх царна цхьа а хийцам хилар ца хаабелча, Нерона уьш набахти чу бохийтира, Фотина а, цуьнан йиша а, церан тешарх уьш бовлийта план а хIоттош. Хинца, ша бохург цаьрга дайтархьама, цо ша дикачу агIор гайтира царна. Цо тедилларца йоккхачу банкетни зал чохь паччахьан ялх гIант дIахIоттийра, царна хIоранна хьалха Римхойн пачхьалкхехь карон йиш мел йолу массо а тайпана еза хIуманаш охьаехкинера. Пирлуно йоккхачу комаьршаллица гульяйтинера и еза мехала йолу хIуманаш, муьлххачу а зудчунна оццул езалур йолу. Деши, дети доцург, хIора зудчунна хьалха мехала йолу хIуманаш, исбаьхьа духарш охьадехкинера. И ерриг хьоле йолу хIуманаш, иштта хьолехь долу тийна дахар лур ду царна элира, нагахь цара шайн тешар дитина, римхойн деланаш тIеэцахь. Уьш ша бохучунна тIеберзорхьама, шен йоI Домнина а юкъяялийра пирлуно.

Домнинас зал чу яьлча, безамца маршалла хаьттира Фотине, шен къамелехь Дала леррина Къобалвинчун цIе а хьахош. Фотинас галъяларца иза Везачу Элехула шайн йиша хилар санна тIейицира. Доггаха иза мара а йоьллина, хьул а ца деш, тешарехула шайна

уллора иза йолуш санна, адаман хийцадалар хуьлуьйтучу безамах а, Дала леррина Къобалвинчун сийлаллех а лаьцна дийца йолаелира цуьнга Фотина. Домнинана хьул ца делира шех лаьцна дерг, амма тешарна дуьхьало ечу меттана, цо тлеййцира и тешар. И къамел дечу хенахь пирлуьнан йолан ялхой-зударий а бара цигахь, цара а ладуьйгира Хазачу Кхоах лаьцна болчу оцу йижарша бечу майрачу кхайкхаме, уьш а тешаре бирзира. Цул тлаьхьа Фотинас Домнине а, цуьнан ялхошка а зал чуьра и ерриг а еза хлуманаш дла а яьхна, Риман урамашкахь шайна карор болчу мискачарна дласаекъар дийхира. Домнинас церан тешар тле а ийцира, керла цле а елира цунна.

Нерон дарвеллера. Фотина а, цуьнан йижарий а, клентий а царгахь багорца тазар дан омра дира цо. И бахьанехь йоккха пеш длахоттийнера, амма уьш цу чу кхиссича, церо цхьа а тайпана зе ца дира царна. Таккха царна дловш даларца уьш байа омра дира Нерона. Чалтач веача, Фотинас шена тле ийцира дуьхььара дловш дламалар, амма цу дловшо хлумма а ца дира я цунна, я цуьнан доьзална. Эццахь Нерона йийсарехь болчарна дловш дахьийтинчех цхаммо Дала леррина Къобалвинарг тлеййцира шен даг чу. Уьш кхин а кхаа шарахь латтийра набахти чохь, оцу ерриге хенахь дарвеллачу пирлуьнна коьрте деана мел долу массо а тайпана тазарш дира царна, церан тешар бахьанехь.

Амма уьш охьатаю иза мел гюьрта, царах лаьцна дерг уггар а чогла дласадаьржара. Церан тешаран а, ницкъан а Дош ерриг а пачхьалкхехь даьржара, ткъа церан набахтин камерах ламалъяран цла хилира. Риман бахархой массо а хенахь оцу динехь болчийн камере оьхура, церан доанаш а, Инжил тлехь дерг а хазархьама. Оцу кхаа шарахь Дала леррина Къобалвинчух лаьцна долу дахьийтар дласадаьржаш лаьттара набахти чуьра ара а долуш, дуккха а берш тийшира.

Ша цхьана хенахь набахти чу воьллинчу шен яхочунна тлаьхьа бахийтира Нерона, иза шена тле валаве аьлла, ткъа оцу стага хиллачух лаьцна дладийцира цунна. Таккха, Фотина йоцучу, ша набахти чохь латтош болчу, ийсах тешар долчу кхечеран кортош

тѣра баха аьлла овра дѣра пѣрлуно. Цуьнга бала хьегийтарехула а, иза цхьалха йитарехула а Фотинин члэгъялар дохо дагахь вара иза, цундела, набахти чурь ара а яьккхина, клоргачу а, боданечу а глү чу кхосса овра дѣра цо иза. Цхьаццачу хилламаша гойту юьхьанца иза члөгла йоьхна хилар. Иза масех клѣранахь дладиллина долчу кошахь йитинера кхоччуш цхьалха а йолуш. Уьш сингаттаме денош дара Фотинина, иза холчохь яра, амма иза дацара шен гергарчех а, уллорачех а яларна и. Оцу зудчунна хаьара, уьш, кху лаьттарчу набахтех клелхьар а бевлла, хинццехь стиглашкарчу ца бирзинийла. Цуьнан сингаттам боьзна бара, озабезам хиларца шен клентий а, йижарий а санна, иза а лазапхо ца хиларца, шена хиндолчу тажах а йолуш. Айса мел дешначух лаьцна маьна дича, и хан уггар а холчех хилла хир ю цунна аьлла хийтира суна. Оцу меттигах лаьцна историн хлора яздинчу хьостанашкахь хьахадо. Цхьана версино даладо, дог дохарна а доцуш, шен лаамца, чохь хи доцучу екьачу глүн бухахь елла иза бохург. Тапина санна, гленах клелхьардохург гира цунна, тлаккха шен са Цуьнан кара дладелира цо, бохуш. Ткъа кхечу яздарш тлехь яздо, дуккхачу хенахь оцу глүн бухахь яьллинчул тлаьхьа хьалаяьккхира иза, тлаккха ийса гленах гинчул тлаьхьа набахти чохь лайначу шен дахаран баланах парглатъелира иза, бохуш.

Мухха а иза делахь а, оцу зудчун дахар клоргачу глүн чурь дийначу хих тера дара, дуккха а долу адамаш дүзийна йолчу а, церан дахар карладаьккхина йолчу а.

Кху заманан лазапхой

Дагадохнарш, ламальийраш бацара Фотинас кхиош берш, цуьнан дахаран масало тоьшалла дийраш а, лазапхой а кхиабора. Оцу зудчун, суна сайн а хила луун дерг, дара. Вайн массеран а хила езар ю тлейоглүн йолчу заманахь и агло – дохалур доцу сацамалла. Динан тобанаш деба, дуьнено ийса къобалбийраш тлеоьцуш хилча. Ткъа доьналла долу мурдаш халонаш ловчу хенахь гучубовлу. Католикийн гарваьлла волчу историко Кристофер Генри Доусона яздора:

«Пожмийн а, дагарийн а ИндагӀехъ йолуш кхуьура динан тоба, Ийсах тешар долу хӀорра а ницкъ баран а, валаран а кхерамехъ вара. Иштта тешар долчу дуьхьарлерачу мурдийн истори лазапхойх лаьцна хиларо дӀалоцура ойла. Иштта деккъа кхерамах хилла а ца лаш, лалашонех а, сатийсарх а юьзна яра иза. лазап ловш верг, бакъдолу дин лелорхо а, чемпион а, турпалхо а ву аьлла лорура керлачу юкъярлонгахъ а, ширачу заманца цуьнан йолчу конфликтехъ а. Ур-атталла оцу зерах чекх а ца бовлабелла, цу керлачу динах юхабовлар хилла болу нах а, уьш шайн кӀелхьардохурш а, волах лардийраш а болуш санна хьовсура оцу лазапах чекхбевллачаьрга».

Телхинчу хьарама долчух а, къизаллех а дуьзначу дуьнен чохъ дехаш ду вай. ХӀоразза а, кхин вон хуьлийла а дац аьлла суна хеттачу хенахъ, кхин а вониг хилар гучудолу. Ийсах тешар дерш кхиндӀа а леш бу лазапхой санна, тӀаккха оцу хьолана шаш реза ца хилар гойтучу меттана, бен ца хиларца хьожу дуьненара адамах цу агӀоне. Сан дог лозу, амма иза хӀумма а цец ца долу. Дукха хан йоццуш Америкехъ карахъ герз долу цъа стаг тӀегӀортарехула, лазапхой санна белира, Дала леррина Къобалвинарг тӀеэцна болу дешархой. Цу стага цъа а къинхетам боцуш, и дин тӀелаьцначеран коьртах деттара герз, ткъа шайн тешарх юхабевллачарна когех тухура. И меттиг, вовшашка ца безам хиларца доьзна долу зулам хилар санна тӀеоьцучу меттана, СМИ-шкахъ и агӀо герз юкъяра дӀадаккхарна тӀехъ контроль ян еза бохучунна тӀе а дерзийна йитира.

Нагахъ Делан Йозанаш тӀехъ дерг нийса теллича, дуьненара лидершкахула догӀур дац маслалате хилар а, кӀелхьардовлар а бохург го. Амма иза дац, оцу боданан юхьянна дуьхьал вай дист а ца хуьлуш лан деза бохург. Яхъяс яздинчу хьалхарчу Дахийтарехъ (4:4), яздина ма-хиллара, вай дийна долу а, чохъ саделар долу а дӀаделладалар санна хила деза:

«Сан хьоме бераш! Шу Делера ду. Шу тоьлла харцпайхамарел, хӀунда аьлча шуьца Верг нуьцкъала ву, кху дуьненахъ олалла деш волчул».

Ийсана тлаъхьахиттинчийн кортош доху цхьаццачу мехкашкахь, тлаккха видеороликаш яржайо къизаллица уьш байарх лаьцна, и дин тлеэца мел ваьхьначуьнца а изза хир ду боху длахьедар деш санна. Оцу аглонга хьаьжча, суна хетарехь, зуламхошна дагадоглы вай муьлш ду, ткьа вайна дицделла.

Цхьана хенахь Кениехь Дала леррина Къобалвинчунна тлаъхьахиттинчийн динан тобано Iуьйренан доланаш дечу хенахь, колледжа чу карахь герз долу бусулбанаш чу а лилхина, цу чохь мел верг герз диттина вийнера. Цул тлаъхьа и герз карахь долчу зуламхоша, уллохьа йолчу общежитешка а бахана, студенташна тле герз а дерзийна хиттира, церан хIун дин ду бохуш. Эццахь юха а шаьш лелош долу дин дIадийца баьхьнарш байинера. 150 стаг вийнера, ткьа дуккха а болчу кхечарна чевнаш йира. И адамаш дайар шайна тле лаьцначу организацехь болчара шаьш хесторца, иза-м доладалар бен дац, зуламаш дар кхин а совдер ду бохуш кхерамаш туйсура СМИ-чухула.

Дала леррина Къобалвинчун дуьхьа баланаш лан дезарна кийча хила хан тлееана. Баланаш лан дезарна кийча а хилла, жоп дала кийча долу дог хилар гIолехь ду, цIеххьана иштта йолу киртиг тле а хIоьттина, Везачу Элах юхаволучул. Ийсан мурдаш санна хьовса деза вай оцу халонашка.

«Векалш кхеташонера арабевлира, Iийсан дуьхьа шаьш сийсазбан хьакь хиларна баккхий а беш. ХIора денна Делан цIийнан кертахь а, цIеношкахь а ца хеддаш хьехамаш а беш, Дала леррина къобалвинчу Iийсах лаьцна нахе хаза кхьа кхайкхабора цара» (Век. 5:41, 42).

Гиний те шуна шайн дахарехь Дала леррина Къобалвинчух тешарна еттар лайна волу стаг? Хиллий теша шун дахарехь тIекере и *ЦIе* бахьанехь ша емалварх воккхавер хилла волу стаг? Сан хилира иза. Оцу базбинчийн дахар лепачу цIанонах дузар ца хилла царна еттар бахьанехь, амма шаьш Iийсан дуьхьа ловчу халонашкахь царна дийна волу Iийса гуш хиларна дара

иза. Царна диканан таж кхаьчнера, со а цуьнга кхийдаш долу. И тешар бахъанехь, шайн дахар боккхачу кхерамца доьзна доллушехь, къахьогурш гина суна. И нах, хлора дийнахь бохург санна, кхерамехь бу. Дукхахьолахь уьш сан мехала болу вежарий а, йижарий а бу, тхан книгаш гочдарна тлехь къахьогурш болу. Аса маьрша а йолуш яздийраг, цара шайна кхераме доллушехь гоч до. Дукхахьолахь царна уллохь айса къахьега хьакъ а дацара, олий хета суна. Пахлала Коринтхошка яздинчу Хьалхарчу дахьийтар тлера дешнаш дагадоуьйту суна церан дахаро:

«Вай а хлора сахътехь ваьш кхерамечу хьоле хлунда хлуьттуьйту?
Ва динан вежарий! Вайн Веза Эла волчу, Дала леррина
къобалвинчу лийсаца шу хиларна, сайн долчу дозаллица члагло
йо ас, со хлора дийнахь леш ву аьлла» (15:30, 31).

Малхбузехьарачу адамийн ледаралла

Дог цена хила мегар дуй со шуьца? Сан даг чу кхерамаш богу малхбузехьарачу динан тобанийн хьолах лаьцна ойлане со яьлча. Суна халахетахь а, вайн заманахь дукхахьолахь, Цуьнан це емалийраш го. Наггахь со сайн йолчу апатих а, эгоизмах а кхерало.

Дукха хан йоццуш, Джона а, аса а делкъе ечу хенахь динан тобанийн луналхошца къамел дира оха. Дала леррина Къобалвинарг шайн Веза Эла хилар къобалдечу динан тобанашкахь шаьш даим а длахьедо нахаца лелар къилахь хиларх лаьцна, бохура цара. Цунна дуьхьал церан цецбовлар а, шеконца шаьш бакъбар а го тхуна. Божарий, зударий хьарама йолчу аглор цхьаьна лар хуьлу, и хлун вон ду, шаьш хлинца цхьаьна лар, нагахь цкъа мацца а зуда а, майра а ду аьлла цхьанакхетарг хилча, олий?

Кхечу луналхочо а дийцира шен сингаттамах лаьцна цхьа цеяххана волчу динан лидерца доьзна, цхьа а тайпана бахъана а доццушехь, шен зудчуьнца дласакъаста воллу ша цо аларна. Цо цунах лаьцна иштта кхетаво: зудчуьнца дласакъастар бахъанехь

цхъана шарахъ динан хъехамаш бан йолчу бакъонах валар хир ду шен, ткъа цул тлаъхъа дерриг шен метта дIахIуттур ду. Халахетахъ а, иза бакъ хила мега. Адамах кхерар хиларо кхин юха ца доху вай къа латорах. Везачу Элах кхерар хиларо бен юхадохур дац вай зуламе дерг дарх.

Цхъана шатайпана хиллачу динан гуламехъ, Дезачу Сино шайн дегнаш чохъ боккха болх бина, бIеннашкарчу зударшна, шайн дукъ тIе а эцна, Иийсана тIаъхъахIиттар тIедиллича, оцу лидеро, сцени тIе а ваьлла, массо а зударшка шайна тIехъ ницкъ бар ма хаадалииталаш, хIунда аьлча Далла ца оьшу цара цхъаь дар, Цунна деккъа уьш хилар деза, элира. Баккъаллий?

Со чIогIа баркалле ю Иийсана, Ша Делан КIант хиларна тIехъ сецна а ца Iаш, Шен лаамца Шен Делан амалца воезна хилар а, озабезамалла а дитина, вайн дуьхъа ялхочун болх Цо барна. Динан тобанашка хъаьжча, сунна кхераяларца го, мел чIогIа дIаийна и адамаш дуьнено кхийдочух бохург.

Дахарехъ хилларг дIадалар хилла йолу зуда

Фотинин дахарера исторехъ хилларг дерриг а кхечу тайпана дара. Цхъа хан яра иза а хъарама дерг а лелош ехаш, наха шайна юкъара эккхийначех а йолуш. Цуьнан дахарехъ хIоьттинарг бакъонца догIуш дацара, я цхъа а сатуьсийла а дацара цуьнан кхиндIа дахарехъ.

Дезачу Йозанаша оцу зудчун дIадаьллачу дахаре долу кор дIадоьллу вайна. Дуьххъара вайна иза гича цуьнан цIе а ца йоккху, иза майрачух дIакъаьстинарг яра, юкъараллехъ цхъа а дезар оьцийла а дацара цуьнан. Дахаран массо а агIор эшамехъ яра иза, цхъанна а коьрте а догIур дацара, цунах цкъа мацца а динан гIуллакхдийриг хир ю бохург. Иза ша а кхетара цунах, цундела ша Хаза кхаь кхайкхош, цо хаттаршца, хила там бу бохуш долчу тайпана дуьйцура. Оцу вайн доттагIчо санна, наха шайх лаьцна чIогIа кхел ярца дийцар хаадаларна, аша а дуьйцу те, шаьш тешначух лаьцна къедорца а, хаттарш дарца а.

КъинтІера довлалаш царна.

Шун дахар дІадахначуьнца дозучу нахана, хІинца а хаа ца делла Делан къинхетам а, адам юяххолладаларан ницкъ бохучух долу дІаделладалар.

Аша а шаьш шайга а хІоттош хила а там бу хаттар. Сан дахарехь хилла дІадаханчо суна хьалха а хІиттадо дуккха а хаттарш. Уьш сан дахарехь уггар ирча а, боьха а агІонаш хиллехь а, тІаьхьа суна тІера мах белча, уьш сан уггар а кІорга гІунаш хилла дІахІиттина. И бакъ ду, дин тІелаьцнарш цу сохьтта лидерийн позицишка дІахІитто ца беза бохург, делахь а, Іийсах тешар тІелаьцначу массаьрга кхайкхам бан беза кІелхьардовларан ницкъах лаьцна тешаш хиларе. Іийсас луш долчу мехалчу диканах зулам дан ца деза, я шайн дахарехь шаьш лелош йолу хьарамлонаш бакъян ца еза (хь. Рим. 6:1, 2). Мелхо а, Везачу Элан дикано вай хийцадарна а, карладахарна а иркарахІитто деза вайн дегнаш, вайн дахарехула бакъдерг совдалар а гойтуш, вайна керла цІераш яларх лаьцна тешалла а деш.

Фотинас шен керла «серляяьккхинарг» боху цІе тІеэцале, цунах лаьцна иза муьлхачу къомах ю бохург бен ца хаьара вайна. Иза йовзар, цо юьхьдуйхьхьал Іийсаца къамел деш, вай къайлаха ладойгІча хилира вайн. Иза, вайн доттагІа йолу, шамранхо ю. Инзаре дерг, мацаха пхиь майра хилла йолчу оцу зудчо пхеа динан йишица динан гІуллакх дІакхоьхьур ду бохург ду! Суна иза чІогІа тамехь хета, хІунда аьлча Делан Йозанаш тІехь пхиь бохучу терахьо «дика» бохург гойту. Цунна диканна тІе дика хилар хааделира шен дахарехь.

Сан дагна гуттара а тамехь хетара и зуда. Дуккха а долчу шерашкахь йоккха потенциал йолуш зуда ю аьлла, тІеоьцура ас иза. И зуда кІоргга гІу санна яра, амма хи кІезиг долчу меттехь ехаш яра и. Цунна тІехІиттинчу зераша а, цо билггал хаьржинчо а цунна чохь кІоргга а, боданах дуьзна долу а, декъа ор давккхинера. Цуьнан синан мостагІчунна, и меттиг цуьнан дахарехь гуттаренна а дог дохар деана йолу меттиг хила лаьара, массарах а дІа а къаьстина, иза шен боллучу деган лаамех а йоккхуш.

Яхьяс яздинчу Инжил тІера боьалгІачу коьртехь Іийсас оцу

зудчуьнца динчу къамелах лаьцна айса доьшуш, аса гуттара а суо цуьнан метта хлоттайо. Мурдаша Ийса кладвелла аьлла, Ша витина хилла хир вара глуна уллохь, боху сурт дуьхьалхлутту суна. Хинца а жаљуьнаша шайн жешна хи мало хан тле ца кхаьчнера, оцу меттигарчу зударша луйьранна дукха хьалххе деанера шайн ценошка хи.

«Цигахь Якъуба яккхина глу яра. Иштта, некъ а бина, клад а велла, оцу глуна уллохь хиъна лаш вара Ийса. Иза де юккъе дахана хан яра. Цу глуна чуьра хи схьаэца цхьа шамранхойн зуда еара. Ийсас элира цуьнга: «Мала хи лохьа Суна». Цу хенахь Ийсан мурдаш яа хлума эца юьрта баханера» (Яхья 4:6-8, кхузаманан гочдар).

Ийса кладвеллера бехха некъ барна а, парушхоша шаьш клордабайтар а бахьанехь. Суна хьалха сурт хлутту, Якъуба яккхинчу ширачу глун йисте охьахууш волчу Ийсан. Малхбузехьарачу делкъа хенан малхо шен къиза йовхо ло, амма Цунна клоргачу глун чуьра схьаэттало шело хаало. Ийса цу глун клоргене чу хьожу, цо ойла йо и глу кхолларан заманах лаьцна, Ша вехачу деношкахь долчуьнца а дустуш. Церан Яхлуд-махка боьлхуш новкъабевлла лелар цлехьана сецира, некъ беа а, ченах буьзна а бара. Ийсас нах хих чекхбахар дласацийра, динан лидерша и глуллакх къовсаме даккхар Шена хиъча, Цунна а, Яхьяна а тлаьхваваьлларг маса стаг ву бохучун терахь а деш (хь. Яхья 1).

Хлунда ца гора те царна, билггал долуш дерг? Цара цхьаьна цхьа болх бора. Хлаъ, адамийн яккхийн тобанаш тлеохура. Масех шарахь тлеанчу йоькъано мацалла хлоттийнера адамашна. Хинца царна хиндерг хааро а, Дала динчу весеташа а гло дора. Шайн къиношна дохкодовларо а, шаьш хих чекхбохуш шайна тле деттачу хин ловраша а меттадаладора церан дахар.

И дерриг даздина хлума а дара, сатийсарх дуьзна а дара, амма цара и дерриг а цирк йина длахлоттийнера. Цундела кху глум-аренан дуьхьа Йорданан хиш дита дийзира Цуьнан.

Блаьрган неглар тухучу юкъана ченах а, блаьрса дойучу малхах а блаьргаш длахьулбо Цо. Са а дайна, Шен мурдаш юхаберзаре ладуглур ду Цо оцу ширачу глун уллохь. Цо доккха даьккхина са хеза. Цлехъана Цуьнан дог ладогларх дузу, Цунна Дезачу Синан шабар-шибар хеза: «Сан цхьа лалашо ю хлокху стом луш йоцучу шамранхойн аренгахь». Иййсана деккха цхьаь хеза – ялта хьакхар. Цо блаьргаш длабоьллу, тлаккха Шамран-мехкан цхьалха йолу йоІ го Цунна, хи эца еана йолу.

Цо еза кхаба йохьу шена тлехь. И кхаба оцу кхечу зударша а лелочарах тера ю, шашь дукха хьалххе хи дахьа боглуш. Цуьнан кхаба, цуьнан дог а санна, яьсса ю. Оцу йоІан чоІоІа йожар хилла дахарехь, цундела кхечу зударех кьехкаш лела иза. Делан Йозанийн талламхоша тардолуьйту, иза дийнан делкьехь яран бахьана, цу хенахь адам клезиго хиларца доьзна хилар.

Ийьсас тидам бо цуьнан. Цунна го, и зуда Шега а хьаьжна, сихха длаерзар. Ийьсан духаре хьаьжча, иза кхета шена хьалха Верг жуьгтий хиларх. Жуьгтийн шамранхошца хьо-со ца хуьлу, уьш царех ца беша. Оцу зудчо дахарехь халонаш лайна, цундела цунна лаьанне а ца лаьа юха а уьш лан.

Мухха делахь а, иза дуьхьал йолчу аглор тлейоьду глунна, тлаккха шен кхаба охьайохуьйту цо, хи эца дагахь. Ийьса вистхуьлу цуьнга. Цецьяларца цо корта хьалаойу, дог сацарца. Цуьнан озо, озан тембро дог тлеуьйзира цу зудчун. Цо тледилларца а доцуш, цхьанхьа яхаре кхойкхуш санна, дийхира цуьнга хи. Шеконца зудчо жоп ло:

«Хьо жуьгти воллушехь, соьга, шамранхочуьнга, хи хлунда доьху Ахь?» (Цу хенахь жуьгтийн шамранхошца уьйр яцараа.)
(Яхьъя. 4:9, кхузаманан гочдар).

Яхлудхоша ур-атталла шамранхоша лелош йолчу пхьегІи чуьра а хлума ца йоура! Ойла ейша цуьнан, мел чоІоІа хилла и ладаташ, нагахь жуьгтичо цаьрца цхьана стакан чуьра хи малахь а, иза цлена хир вац бохучун. Ткъа иза Шамран-махкара хилла а ца лаш, цу тле

зуда а ма яй. Амма Ийса ца кхоьру цуьнан пхьегIи чуьра хи мала... Оцу зудчун метта цуьнан оьглазаллин кад дIамала а кийча ву Иза. Ийсан цхьа а боьха ойланаш а яц цу зудчуьнца йобзна, цунна бевзинчу кхечу божарийн санна йолу. Иза йовза Iалашо ю Ийсан. Цуьнца къамел дан а дагахь хила тарло Иза. Шех кхетар доцучу шайх лаьцна дозаллех буьзначу динан куьйгалхойх Iадвелла хила а тарло иза. Вайх дуккха а болчарна санна, Шена девзаш доцучу адамана хьалха Шен дагахь дерг дIаделларх тем хуьлуш хила а мега Ийсана.

«Ийсас иштта жоп делира цуьнга: «Дала дина дика а хьайна довзахьара, хьайга хи доьхург мила ву а хаьаьара, ахь-айхьа доьхур дара Цуьнга хи. Ткъа Цо хьуна „дийна долу хи“ лур дара» (байт 10, кхузаманан гочдар).

Зуда цецъйолу. Мила ву те Иза, дика кховдош волчу Делах лаьцна шега бохуш верг? Цо гIуна го боккху, Цунна уллохьа а еана, хIун ду те цу Стеган, цу тайпана инзаре долчух лаьцна шега ала йиш йолуш, олий. Цуьнан когашкахь цхьа кхаба ю теша? Цунна го Цуьнгахь Шеца цхьа а тайпана пхьегIа ца хилар, Ша бохург бакъдархьама. Дуй теша кху Стага лур ду бохург а даьсса хабар, шена бевзинчу массо а кхечу божарийн а санна? Цо шега аьллачо тидаме а хилийтина, зудчо хотту, мухачу кепара йиш ю Цуьнан и дийна хи схьаэца.

«Эла, Хьан и хи схьаэца пхьегIа а ма яц, ткъа хIара гIу кIорга а ма ю. Мичара ду Хьобгахь „дийна хи“?» (байт 11, кхузаманан гочдар).

Она подмечает, что освежающая вода должна появиться из глубины колодца. Возможно, что этот еврей смеется над колодцем Иакова? Колодец имеет богатую историю, и он глубже, чем большинство других. Она продолжает с Ним разговор:

«Хьо хIун, вайн дел Якъубал а лакхара ву, цо ша а, цуьнан кIенташа а, цуьнан хьайбанаша а хи мийлина хилла йолу хIара гIу тхуна елла волчу?» (байт 12, кхузаманан гочдар).

Тамашийна хлума ду, цу глѹнах бѣшерашках а Якъубан глѹ ю алар. Якъуб «левийриг, меттиг йоцуш вуьтург, коган кложах тасалург» бохург ду. Зудчун а, лаьхьанан а хлѹна юкъахь мостаггалла хир ду бохуш, Ша хиндолчух хаам бечу хенахь, лаьхьано зудчун коган кложах ца тухур ю элира Дала. Таьхьо Дала Якъубан цѣ хийцира, цунах Исраил а олуш, иза «Делан эла» бохург ду.

Кхузахь ойла йо агло ю: шен коьрта хьашташ цара кхочушдийр ду бохучух тешна йолу и зуда, масийттазза лейинера оцу божарша, ткъа хинцца цо ша къамел до Исраилан машаран Эла волчуьнца Якъубан глѹнна уллохь. Иза глалате елахь а, Ийсана билггал хаьа, Ша стенна тѣ даладо къамел.

Цо деш долу къамел коьртачу хьолехь оцу зудчун хьогаллех лаьцна ду, цу глѹн хьолах а доцуш. Иийсас массо хлѹманал а Ша дика дийриг до ... Цу зудчун хаттарш юха а тухий, дуьххьал дла цуьнан клорггерачу лаамех лаьцна олу.

«Хлара хи мелларг юха а хьаглур ву, ткъа Аса шена лун долу хи мелча, иза цкъа а хьаглур вац. Амма Ас лур долу хи стагана чохь, Дела волчохь хедар доцучу дахаре доьдучу хин хьоста а хилла, длахлуттур ду» (Яхьъя. 4:13, 14).

«Хлорра а» бохучу дашца Иийсас вовшахтѹху, кху лаьтто дала йиш йолчул а сов, хьогаха берш. Цо цу чу тарбо жуьгтий а, шамранхой а, кхиболу берриш а, мацаха, хинцца я хин йолчу хенахь кху хьостанна тлевоглун верг. Лаьтта тѣра хлора глѹно гойту, адамийн йоккхачу хьогаллин сурт.

«The Passion» цѣ йолчу гочдар тѣхь иштта яздо:

«Хлара хи мелларг юха а хьаглур ву,...» (Яхьъя 4:13).

Лаьтта тѣра хлора глѹно гойту адамийн йоккхачу хьогаллин сурт. Ширачу глѹнаша массо а ханна йойур яц шун хьогалла. Иза Далла бен далур дац. Оцу ширачу глѹнийн йиш яцара адамашна кхочуш гло дан, хлѹнда аьлча церан хьоста лаьттахь долчу хьолаца доьзна дара.

Муьлххачу а хенахь мостагчун йиш яра цу глунна чу дловш дотта я латта чу хьакха, я дуккха а лаьттаху йоькъано якъо там бара иза.

**Лаьтта тIера
хIора гIуно
гойту,
адамийн
йоккхачу
хьогаллин
сурт.**

И шира гIу санна, Iедало хIоттийна закон а адамашкара схьадолчу тIедилларийн дIовшаца хIаллакдан йиш яра я адамаша хIоттийначу Iадатийн, ламастийн лаьттахь коша чу дилла йиш яра иза. Шамранхоша, Товрат тIера пхи тептар бен тIе а ца оьцура, шайн лам тIехь Iамал а йора. Уьш законийн IиндагIехь бехара, жуьгташа тоьшалла дина доллушехь, вай сатуьйсуш долу дахар ур-атталла законо а кхачам боллуш лур дац бохучух лаьцна. И шира законаш, патриархаш вайна беллера, Дезачу Синан дийна хи вайна чIорIа эшар

гайтархьама. Законо Iамальяран меттиг билгалъяккхар тIедуьллу. Законо Дела вай тIекхуьур доцуш, вайна дукха генахь хилар гойту. Далла Iамальяр дIахIоттийнарг кхочушдарна тIе дерзийна, тIаккха цунах дахаран хьоста ца хуьлу. Законехь дерг лардаро вайн Iамальяр даима а хилар долчунна тIера, муьр-муьрехь кхочушдарна тIе доккху. Дала дIахIоттийначу законца доьзча, геннахь дерг а ган йиш ю, амма Цунах хьакхавала йиш яц. Законо цхьа Синай лам ло вайна, цу тIера хьажа йиш ю Цуьнга, амма Цунна маракхета йиш яц вайн.

Вайн Далла лерина язъйна меттиг, цхьанхьа уллохьа хилча, чохь а доцуш, вайх аутсайдерш хиларан кхерам бу. Iийсана и шамранхо йовзаро законан дуккха а болу гураш дIабаьхна. И зуда, бакъоно бохург гам а деш, шен майра воцучу стагаца Iаш яра. Ур-атталла кху заманарчу либеральни йолчу динан тобанехь болчара а цунах лаьцна «иза къиношлахь ехаш ю» эр дара. Ткъа Iийсас, цуьнан эхьах чекх а хьоьжуш, нисса цуьнан доьхначу даг чу бохура.

Бакъоно шен дала йиш йолчул а, сов дерг далар тIедуьллу шуна. Дийна долу хи цхьана а пхьегIи чу дилла я иза терзанна тIехь оза а йиш яц, иза коча серло йолу дела. Изза олийла дац дийна доцучу хих лаьцна. Нагахь шуна Якъубан гIу чуьра хи мелла а ца

Іаш, и хи шайца дїадахъа лиъча, шун цхъа пхьегІа хила еза. Ткъа и хи цу чу тарлун долччул бен, цїа дїадахъалур дац шуна. Дийна доцчу хих серло ца йолу, иза деза а хуьлу. Нагахь хІора дийнахь мала деза боху ши литр хи мелча, иза адамана ши кила хиллал долу хи хир ду. Нагахь юург кечъярна, чохь цїано ярна, хІуманаш йиттарна, лийчарна хи дан дезча, цуьнан дозалла исс киланал сов хир ду. Ткъа цу тІе цу пхьегІин а шен барам бу озъча, иштта и хи цїа дархъама цхъа билггал болу некъ бан а беза.

Хи кхохъуш беш болу некъ хІора дийнахь юх-юха а бан беза. Іийсас юьйцург даима йолу а, яйалур йоцу а хьогалла ю. И зуда, Гергара Малхбалехъара йолу йоІ ю, иза екъачу яьссачу гІум-аренгахь кхиъна ю, цунна шен дерриг а дахарехь хьогалла бохург хІун ду хаъара. Яц цхъа а гІу а, дац цхъа а хи а, иза мел шийла делахь а, цунна оццул оьшуш болчу безаман, шех лаьцна гІайгІа баран, юкъаметтиг хиларан а хьогалла йойур долу. Цуьнан са кхоччуш дакъаделлера. Цо сатуьйсуре шен лаамашкахь дерг кхочушхиларе а, синан цїано яре а, амма юх-юха а иза леяр догІура цунна.

Цхъа а вониг дац, безам хила болчу лаамехь.

Цхъа а вониг дац, кхечу адамца шен дахар кхолладалар кхочушдан болчу лаамехь.

Цхъа а вониг дац, хъакъ долу дахар хила болчу лаамехь.

Цхъа а вониг дац, цхъа Іалашо йолуш даха болчу лаамехь.

Цхъа а вониг дац, шен накъостий хила болчу лаамехь.

Цхъа а вониг дац, Іамал яр долуш яха болчу лаамехь.

Іийсан аьшнаш дар дац, цавашар дац цунах и дерриг бахъанехь. Цо чІагІдо, цуьнан хьогах хилар нийса хилар, Ша и хьогалла дІайоккхур ю бохург. Іийсас цкъа а чекхдалар хир доцу дахар лур ду боху цуьнга, лартІа далур доцчу дахаран метта. Бух боцучу меттигера а, сингаттамах дуюзначу даг чуьра а Цо дог цїена хиларца доьху Іийсага:

«Эла, лохъа суна и Айхъа дуьйцу хи, со хьогах ца хилийта а, со кхуза хІара хи кхехъа ца эхийта а» (Яхъьа 4:15).

кЪУЪЙСИЙЛА ДОЦУШ

Оцу сабӕрзаллин дог лаздечу тийжамехъ суна сатийсам хилар го. Цу меттехъ суна суо го. Ийса, доьху Хьӕбга, гӕ дехъа суна кхин кху метте со ян ца езарна тӕхъ, кху меттиго суна даима а сан йожар дагадоуьйту дела. Цунна санна, суна а кхочуш ца данделира сан къоналлин закон. Цунна хъара, и совгӕт шена догӕуш доцийла, маьхза бен хуьлийла дацара цуьнан иза. Цхъаннах йӕозна хиларо, шен мел долчух яьккхинера иза, цуьнан хьогамо лолла яхийтинера иза.

Ша цунна и дийна долу хи дала йиш хиларал хъалха, Ийсана и зуда шен хъалха мел хиллачух яла кийча хилар ган дезара. Билггал дитиний теша цо шадерг шена тӕхъа? Цо дуйцург дийна доцучу, дӕаэхар доцучу гӕу чурьа хи дара, дуккха а йолчу хенахъ цу зудчо схъаоьцучу хилла долу – иза божарех лаьцна дара.

«Ийсас зудчунга элира: «Яло, хъайн майра а валош, юха схъайола кхуза» (байт 16).

Ма мотталаш, оцу дешнашца Ийсас Шен цунна тӕхъ олалла хилар я цуьнан къинах лаьцна боху. Тешна, цуьнан майрачух лаьцна аьллачо, цу зудчунна цуьнан лазаман хьоста мичахъ ду гайта лаам хилла хир бу Ийсан. Вайн майралла йолчу йишас бакъдерг элира, шена дика хуьушшехъ, цу тайпана бакъдерг дӕааларца, устазо шена кхийдочу дийна долчу хих ша яла там бу бохург.

«Сан майра вац» (байт 17).

Тешна, оцу бакъдолчо безачу мохъца таладора цуьнан дог. Пхӕбазза аьтто ца боху маре дар. Оццу хенахъ цо ца гоьйту цхъана а тайпана ша бехке хилар я шех даьллачух ша бехказа яккхар, иза дерзина долу дегаза хета бакъдерг дара. Сан майра вац...

«Ийсас элира цуьнга: «Нийса боху ахъ, хъан майра вац. Хӕунда аьлча хъан пхи майра хилла, ткъа хӕинца хьӕбца Iаш верг хъан майра вац. Иза нийса элира ахъа» (байт 17, 18).

Ийсас болх бо, бакъдерг а дуьйцуш, доьналлица шен дохковалар дїадалхочуьнца. Цо ма-дарра дерг элира, ткъа Ийсас цуьнан дахарехь хиллачух дерг тлетуьйхира. Пхеа стага шен зуда ю иза олура, цул тлаьхъа иза йитархъама. Наггахь ас ойла йо, цуьнан къинош тлех хлунда детта те цунна бохучун. Сан ненан нана доьазза хилла кхаа стагехь марехь. Цунна ца хетара ша бохам тлебеанарг ю аьлла; иза цуьнан харжам а бара, сиркхо а яра. Амма, хлокху зудчун дахар кхечу тайпана хлоттаделла хила мега. Ткъа вайна ма-дарра ца хаьа, билггал бакъйоцург хиллий теша иза бохург. Иза ладатийн долахь йолуш ехаш яра, ткъа оцу аглоно билгалдоккхура, иза йигначу стагана ша и ялош галваьлла хилла ала сацам бан магош хилар, тлаккха ша дохковалар кехат тлехь члагдеш, иза йита бакъо хуьлура цуьнан. ладаташца доьзна цу зудчун бакъо яцара шен лаамца и майранаш хийца. Юха маре яха лиьча дїасакъастар члагдеш долу кехат хила дезара цуьнан. Ойла ейша цуьнан – пхобазза аьтто ца балар! Ур-атталла цу стага шен цлар тле ша яккхар доццухехь, цуьнца цхъана метта дїайижа кийча хиллал, сов йоккха деган чов хилла цу зудчун. Цуьнан дахар деган лаамех дуьзна ду, и хьагам байар хилар а доццух. Цуьнан са холчу хлоьтина ду, амма сатийсаран дегайовхо ю хлинца а цунна хьалха.

Цу зудчо элира Цуьнга: «Эла, го суна Хьо пайхамар хилар» (байт 19).

Дикка хан яллалц со ца кхетара цу зудчо къобалдаран мехак лаьцна. Шена девзаш доццучу дуьнен чу гїулч якккхинера цо, хлунда аьлча шамранхой тешара, пайхамар цхъа Муса бен вац бохучух. Цу зудчо Ийса пайхамар ву аьлла къобалдаро, цо шена пайхамарера ял хиларна некъ дїабаьстира, яздина ма-хиллара: «Пайхамар пайхамаран дуьхъа тлеобцучунна, пайхамарна санна ял хир ю...» (Мат. 10:41, кхузаманан гочдар).

И хлун ял ю те пайхамарера хин ерг? Со теша, и ял тайп-тайпанчу аглор хила йиш хиларх, амма дийна долу билггал бакъдерг дїаделладаларал а, цунах кхетарал а йоккха ял хуьлийла а дац. Пайхамарех кхечу тайпана хиндерг гучу даьлларш бу а олу. Ийсас,

Ша мел волчохъ, кхетарна бѣаьргаш дѣадоьллурѣ адамийн. Цу зудчо Ийса пайхамар хилар тѣеэца сацам бича, иза шен хиндолчу дахаре хъаьжира, хаттар а деш, ша Іамал мичахъ ян еза аьлла. Суна сурт бен хІотталур дац, мел кѣадъелла хир яра и зуда шен хиллачу дахарах а, шен ширачу некъех а бохучун. Цунна дага деана а хир дацара, шен дахарехъ керла хан хІуттуш ю бохург, хІинца, коьрта дерг Іамалъен меттиг а доцуш, хъанна ян еза иза бохург дѣа деллалуш.

«Ийсас элира цуьнга: «Тешалахъ Сох, зуда. Тѣейоглуш ю и зама, адамаша шаьш Дена до Ибадат я кху лам тѣехъ а, я Ярушалаймехъ а дан ца дезаш» (байт 21).

Арамейски маттара «The Passion» цѣ йолчу гоч дар тѣехъ и байт кхин а шуьйра хуьлу:

«Хьомсара зуда, тешалахъ Сох, Дена Ибадат дар я хІокху лам тѣехъ а доцуш, я Ярушалаймехъ а доцуш, шен даг чохъ ен йолу хан тѣейоглуш ю».

Цо Ийса пайхамар хилар ларамца тѣеобцу, Иза ван а ву пайхамар, ткъа Ийсас цунна жоп ло цунах «хьомсарниг» а олуш, ткъа иза ян а ю иштта. Оцу дашо дѣадоьллу «хьоменаг, мехала ерг, деган лаамехъ ерг, беа мах берг, деган безамехъ ерг» бохург. Маца аьлла хилла теша цунах лаьцна оцу дешнашца. Цо оцу шамранхочун доьхна дог а, чов хилла долу цуьнан са а тодеш дара, и зуда стенна кхоьल्लीна ю бохург чу лоцуш долчу цу дешнашца.

Суна хІинца а хеза, Ийсас Шен хІора йоІ тѣекхайкхар: «Тешалахъ Сох, Сан хьомениг, мехала ерг, дагна езнарг, хъан хан тѣеана...» Тѣеана хъан тешар хила деза хан. Совцийша цхъана секундина. ХІун боху те Цо шун сине?

Лам тѣехъ я гѣалахъ, я ур-атталла динан тобанна юккъехъ ца хуьлу вайн Дела вайна уллохъ. Цхъана а адаман ницкъ кхочур бац шуна уллохъ иза хиларх шу даха. Вайн ирсана, цхъана а вайх даьллачу гѣалато дѣакъастор дац вай вайн дегнаш чохъ Волчух.

Ийсан лаам бу шаш до Ибадат шайн дегнийн гІу чохь аша дар. Делан Йозанаша дагадоуьйту вайна, вайна уллохь долчу вешан озе terra, Дела вайна юххехь хилар.

«ХІун аьлла ду Делан Йозанашкахь? „ Делан дош хьуна юххехь а ду, хьан матта тІехь а ду, хьан даг чохь а ду “» (Рим. 10:8).

Ийсас кхоччуш керла хьажар делла оцу зудчунна, шен дахарехь вон мел долчун уггар а буха иза кхачначу хенахь. Хезний теша цъанна а, Шена хьалха цъа доза хІоттийначу меттехь волчу Делах лаьцна? И зуда миччанхьа хилча а, иза ган хьагам хилла волчу Делах лаьцна? Ойла елаш, мел тамехь бара цу зудчунна и кхаь бохучун. Шен махкахошна юкьара эккхийнарг яра иза, жуьгташа а эккхайора иза, амма Дала цуьнан даг чохь Шена меттиг бинера. Духьхьал дІа а йолуш, шех лаьцна дерг дог цІена хиларца Далла хьалха цо дІаделларна, иштта Делан КІанта а дІадилира цунна Шех лаьцна дерг. Цо бинчу харжамо шен дахаран дозанан арахьа яккхира иза. Ийсас чохьхьа яларе кхайкхам бо цуьнга.

«Шуна-м шайна а ма-дарра ца хаьа, шаш Хьанна Ибадат до. Ткъа тхуна хаьа тхаш Хьанна Ибадат до, хІунда аьлча кІелхьардовлар жуьгташкара ма ду. Амма тІейогІуш ю и зама, тІеаана а яьлла иза, шаш баккъалла а Дена Ибадат дечу наха, синца а, бакьдолчуьнца а Ибадат деш. ХІунда аьлча иштта Ибадат дийраш лотьху Шена Дас. Дела Ша а Са ду. Цундела Цунна Ибадат деш болчара синца а, бакьдолчуьнца а Ибадат дан деза» (Яхьъя 4:22-24).

Ийсас билггал бакьдолчуьнца цуьнан дозанаш меттахдоху. Нагахь хІокху устазан дешнаш бакь делахь, цо а ма-дарра Ибадат дийраш лотьху, – синца а, билггал бакьдолчуьнца а Ибадат дан хьогах берш.

Вайна аьшнаш дар ца го цигахь, хІунда аьлча вайна хаьа а хаьа, вай тІе а лоцу, Ийсас кхеташ долу билггал бакьдерг санна дІадоьллу дела иза, амма цу хенахь Цуьнан дешнаш кхоччуш керла дара. Тешна, цу зудчунна хьалха цкъа а хезна хир дацара Да волчу Делах лаьцна. Цунах лаьцна «The Passion» гочдарехь иштта яздина ду:

«Хинца дуьйна Дена Ибадат дар, нийса йолу меттиг харжарца а доцуш, дегнашца доьзна хир ду. Дела Са долу дела, Цунна билггал бакъболу Тамалийраш беа, Шена Ибадат а деш, Синца а, билггал бакъдолчуьнца а йолчу аглор Ша дагавохар долу» (Яхъя 4:22, 23).

Цуьнан йиш яра ша дагайоьхна волчу Делаца уьйр хила. Со тешна ю, оцу меттехь, шена талам беш долчу динан метта, сийлахь сатийсар ду шен бохучух кхетта хир ю иза аьлла. Цунна билггал ца хаьара, ша стенах теша еза, цуьнан дог детталора сатийсар шен хиларна а, эхь хетарна а, хаза Таламате дерг тедарна а, амма шена девзаш дерг, цо доьналлица дIадийцира.

«Зудчо элира Цуьнга: «Суна хаьа Машахь воглур вуй». – (Иза «Дала леррина Къобалвинарг» бохург ду). – «Ша веача, Цо дерриге а хьобхур ду тхуна» (байт 25).

Суна схьахетарехь, беран санна долчу цу зудчун тешарна хьалха латта ца велира Ийса. Цуьнга кхин къайла ца баккхалора цунах билггал бакъдолчух болу Хаза кхаь. Суна хьалха, Ийса леррина цуьнга хьобжуш хиларан сурт хIутту, Цо меллаша цу зудчуьнга иштта олучу хенахь:

«Хьобца къамел деш волу Со ву-кх И Къобалвинарг» (байт 26).

Машахь дохьун долчуьнга цу зудчо ладоьггIург дира Цо... Ийсас цунах лаьцна дийцира цуьнга. Наггахь, дерригенах лаьцна дийцар а доцуш, дерриг а дIадоьллу вайн Дала. Синтеме хила, хьоменаг. Дала леррина Къобалвинчо, дукхахьолахь вайх лаьцна бакъдерг дийцарца жоп ло Ибадат дарх лаьцначу вайн хаттаршна. Деккъа куьг ласторца Цо Юрадоккху сонта ламасташ, Шен билггал бакъдолчун туьраца адамаша шайгара дуьйцург дIадоккху. Хьан охьатосур яцара шен чохь хи долу кхаба, Цунна тIаьхьа а водуш? Иштта ву вайн Ийса. Цунна эхь ца хета эхье болчех. Цо уьш Шен тIома кIел схьаоьцу, лараме долу билггал бакъдерг а дIадоьллу, парушоша, (наггахь ур-аттала мурдаша а) юхатоттуш долу.

И меттиг дјаелира. Мурдаш юхабирзира, шаьш цкъа а дист хила а дешар доцучу зудчуьнца Ийсас къамел деш гаро, синтемах бехира уьш. Амма цу зудчо хинца тергам а ца бо церан шег а хъажаран. Дала шаьш тлеэцар хааделлачул тлаьхъа, хлун бала бу шун, адамаша шаьш юхататтаран? Башха дерг, мурдех цхаммо а шамранхой тле ца кхайкхинера Ийсага хъаж а бохург ду. Амма кхераме дац, хлунда аьлча Ийсас хьалххехь вахийтинера Шен векал. Дуккха а хан яра Цо цуьнан ойла еш йолу.

«Тлаккха, шен хи кхоьху кхаба а йитина, юьрта а яхана, оцу зудчо нахе элира: «Гой, хьовсал, ас сайн дахарехь мел динчух лаьцна соьга схьадийцинчу Стаге. Дала леррина Къобалвинарг-м вац те Иза?» Юьртар а ара а бевлла, и нах Ийсана тле бахара» (байт 28-30).

Дикка хъаьжча, вайна го, цо доглун доллу дешнаш алар. Цо ца элира Ийсах я пайхамар ву, я Иза жуьгти ву, нагахь ша иза я важа дешнаш алахь Цунах лаьцна, шен махкахоша Иза тлеоьцур воцийла хууш. Цо шен тешалла до, Ийсана тле болу некъ царна беллархъама. Суна чога хазахета вайн доттагчо, ган а гой, хьовса Цуьнга алар, гой ладога Цуьнга олучу меттана. Гар бохург – тешар бохург санна хуьлу, вайн бляьргаш дяделладелча, вайна кхечу массарна а ган лаь, вайна гуш дерг.

Суна чога тамехь ду, Ийсас цхьа мехала, лараме, деза долу хлума, кхечу адамийн бляьргашкахь массо санна а, гальяьлла а, боьха а хеташ йолчу зудчунна дяделлар. Делан кьайленех лаьцна дерг, вон болчарна юкьахь уггар а вон болчяьрга дийцарехула, Ийсас вайна массарна а неI дяйоьллу. Цундела хъахайо ас цу зудчун дахаран истори айса язъечу дуккха йолчу сайн книгаш тлехь. Суна хлоразза а керла агло гучуйолу церан къамелехь, тлаккха бен доцуш ца дуьсу суна иза.

Дуккха а долчу шерашкахь цхьа дегайовхо хилар хаало суна оцу интимни хиллачу къамелах, кхоччуш аьтто байна яьхна зуда, лараме а хуьлуйтуш, Далла тлеерзайо цо. Суна иштта хазахетара,

цу зудчун цѐ ца яккхар Делан Йозанаш тѐхъ, цундела цуьнан метта дукха атта сайн цѐ дѐахотто йиш яра сан цу исторехъ. Иза дара цу зудчун Фотина, «серлаяьккхинарг» боху цѐ хилла хилар суна довзале. Оццу дийнахъ цо хаза кхаъ кхайкхор дѐадолийра Шамран-махкахъ, ткъа шуна хаъа, цуьнан кхайкхам кхачар оцу мехкан дозанашкахъ хилла ца дисира.

Цуьнан дахаран хилам вайх кѐорра а иркарахоттор санна бу, иза кѐоргга йолу хьоста санна яра, лараме доцучу дахарца ехаш йолу. Муха кхетийла ду, харцахъа лелачу зудчо либадат дарх лаьцна пайхамарца дечу къамелахъ? Цуьнан дахаран гѐу, кѐорга хилла а ца лаш, екъа а яра. Цуьнан пхи майра а вара, ши кѐант вара, амма хьогалла дѐа ца йолура. Шена чохъ тѐх йоккха потенциал йолчу цу зудчо кхоччуш синан кѐоргеннал дѐало ша Далла дечу оцу гѐуллакхна.

Цѐххъана дерриг а хийцаделира. Цунна похѐма девзира. Иийсас тѐкхайкхира иза, ткъа цо доьналлица дийна долу хи дийхира Цуьнга. Оцу инзаречу Машахъна иза ша ма-ярра йовза а йовзара, доза доцуш еза а езара. Цундела, шех тераниг йоцучу цу йола цуьнан кхайкхамна жоп делира, комаьршаллица дуккха а Цуьнан дийна долу хи дѐа а мелира, цул тѐаьхъа Фотинех хаза кхаъ кхайкхорхо а, векал а хилира, юхаялар доцучу сацамца халонашна дуьхьал а яхара иза.

Дахаран хилам дѐабаьлла йолу зуда, дѐаоьцур дуй те ахъа цуьнгара масала?

Хьесап дарна хаттарш

1. Буй те шун дахарехъ Делан ницкъ хиларе болу хьагам?
2. Муха тѐеийцира аша Фотинин дахаран истори шайн дахаре?
3. Хазахетий шуна иза гѐун уллохъ хилла зуда хилар? Хѐун сатийсар ду шуна цу гѐуллакхехъ?
4. Юй те шун дахарехъ, шаьш кѐорга гѐу санна ду аьлла хета агѐонаш, лараме доцучу дахарца ехаш йолу?

Къовсамна юкъа ца догӀу дахар

«Шу цкъа а хир дац оццул къена, шайна хьалха цъа керла лалашо ца хӀоттаяллал я цъяна керла долчух сатийсарца ойла аша ца яллал».

К. С. ЛЬЮИС

Доьналех а, тедиллинарг кхочушдан кийча хиларх а лаьцна йолу кхин а цъа шира истори йийца луур дара суна шуна. Цъяна хенахь цъа хаза къона йо! хилла ехаш, цунна майра а ца вевзинера, цуьнан цӀе Фекла яра. Цъяна дийнахь шайн лулахошкахь волчу ПахӀала Хаза кхаь кхайкхош дина къамел хезнера цунна. Дог деттадаларца ла а доьгӀуш хиъна лара иза, ПахӀала къоначу божаршка, зударшка шайн цӀеначу дахарца а, дика гӀуллакхаш дарца а Дала леррина Къобалвинчун сий даре кхайкхамаш бечу хенахь. Фекла цъяна къонахчунна ехна яра, амма ПахӀалан дешнашка ладобгӀначул тӀаьхьа цо маре ца яха сацам бира, шен дахаран йисинчу хенахь Делан сийлаллин дуьхьа яха болчу лаамца. ПахӀална дага а ца деара, Феклас и дешнаш шен даг чу эцна хир ду бохург. Амма оцу йо!ан нанна а, везарна

а цо бинчу сацамо иза кхиаме хиларе ялор яц аьлла хийтира. Цара шайн ерриг уьйраш, ницкъ бар тIе хъажийра, карзахдаьлла халкъ ПахIална дуьхьалдакхарна. И бахъанехъ ПахIал-векал кхеле озавайтархъама, Икони-гIалин куьйгалхойх цхъанна тIе валийра иза, ткъа цо ПахIал набахти чу воьллира.

Дукха холчу хIоьттинчу Феклас, шен ерриг мехала хIуманаш схъа а гульийина, гIаролехъ болчарна елира, ПахIал а гина, цуьнгара дуьхьал дIа Ийсах лаьцна болу Хаза кхаъ хазархъама. Цу йолан гергарчарна шашь лосьхуш йолу шайн йол набахтин чохъ волчу ПахIал волчохъ хилар хааделча, цара и шиь цхъаьна гIалин куьйгалхочунна тIе балор нисдира. ПахIал, етта а йиттина, гIалара араваьккхира. Фекла цуьнан шен нанас кхеле озаяйтира, ткъа цунна иза ен кхел йира. Иза цIаргахъ ягон езара, цу тайпана дуьхьалбовла майралла хин болчу кхечу мехкаршна масалина иза далорхъама.

Фекла ша ен езачу метте йоьдучу хенахъ, ПахIала, кхечу Ийсана тIаьхъахиттинчара а, катакомбашкахъ гул а белла, тIетаьIина доланаш дора. Фекла бIоIамах дIайихкира, амма латийначу цIеро цхъа а зен ца дира цунна. ТIаккха инзаречу тайпана долу дарц делира. Тоьхначу догIано йолан когашкара цIе дIаяйира, иштта иза лечуьра кIелхъаръелира. Иза шайн грекахойн деланашкара болу хаам хиларх кхерабеллачу гIалин олахоша, иза паргIат а яккхина, гIалара эккхийра. Эккхийна йолчу Феклас, ша санна лаьхкина болчарах дIа а кхетта, ПахIалца а, цаьрца а цхъаьна Антиохи-гIала яха сацам бира.

Уьш цу гIала чу ма бевлли, Феклин хазалло дог дIалаьцначу, куьйгаллехъ лараме волчу а, олалла долчу а Александр цIе йолчу цхъана стагана, ПахIална мах а белла, иза шена эца лиира. Амма цунах гIуллакх ца хилча, нуьцкъаша схъаяккха гIоьртира иза Фекла. Ткъа шен сий лардарна къизаллица дуьхьало йинчу Феклас, иза шена тIегIоьртича, Александран коьртара лаврин гIаш долу таж охъа а кхоьссина, массарна а хьалххяхъ ца яшарца дIатеттира и стаг, Дала кхоьллинарг йолчу шех куьг ма Iотта аьлла омра а деш.

Дарвеллачу Александра Антиохи гIалин куьйгалхочунна тIе

такхийра иза. Барт хотгучу хенахь Феклас тешалла дира, ша Александран тлера бедар ятийра аьлла, цуьнан карара а яьлла, даяда ша гюьртича. Цунна юха а ен кхел йира. Хинца акхарошка цестийта даяла езара иза.

Антиохера зударий дарбеллера. Феклина тлехь йина кхел нийсонца йина яц аьлла хийтира царна. Цхьана бакъхарачу нахах схьаялар долчу римхойн зудчо, Феклина тлехь кхел кхочушъяллалц йолчу ханна набахти чохь а доцуш, шен цаьхь йитар дийхира, цу къоначу ийисана тлаьхьахюьттинчу йолан йолстагалла ца дайийтархьама. Оцу еккъа цхьана суьйранна цу шиннах уллора йолу накъост хилира.

Шолгачу луьйранна и лараме йоккха стаг кхьаьхьачу белхарца йоьлхура, Фекла, зенашца дла а йихкина, даръеллачу буьрсачу стен льямана хьалха длахюьттош. Тобанан чюгла белхар делира, и йол ерзина а яьккхина, льямашка а, черчашка а цестаяйта длаелча. Хьалха тле кхоссадала доладелларг стен лом дара. Иза цунна тле а дедда, тле кхетачу меттана, юха а дирзина, Феклин когашка охьахира, гларол деш санна.

Ча а едда тлеглоьртира, амма иза йолах хьакхаялале, стечу льямо йийра и ча. Тлаккха лом тлеглоьртира, амма стечу льямо ларъйира иза. И тасадалар шийа а лом даларца чекхделира, церан догломаш вовшахтасаделлачу кепехь йолан когашка охьадуьйжира. И хьажар хюьттийначара кхинюлу акхарой а тлехоьцура йолана тле, амма и даръелла акхарой, цхьаь вукхунна тлаьххье, цлеххьана юхайолура, тлеххета лаам а боцуш. Хьожуш йолу тоба длатийра, и адам карзахдаьлла йолу меттиг Делах кхераро длалецира. Тлаккха, шен аз а айдина, доьналлица дола дира Феклас.

Губернаторо, хьала а гьяьттина, дласацийра и хьажар. Цунна хаа лиира и зуда мила ю а, цуьнан ницкъан хьоста мичара ду а. Цо жоп делира: «Со дийна волчу Делан лай ю... со тийшира оцу Делан лаамехь Волчу Адамийн Клантах. Хюнда аьлча Иза цхьаь ву клелхьардаларе болу некъ а, абаденгарчу дахаран хьоста а. Цунах ца тешначун, дахар а хир дац».

Палин куъйгалхочо цуънан бедарш дла а лой, длахеца иза аьлла овра дира. Бленнашкахь, я эзарнашкахь хиллал долчу адамаша Дала леррина Къобалвинарг тлеййцира оцу дийнахь. Таккха, дуьххарлерачу Динан Тобанах лаьцна яздинчу хилламаша хаам ма-барра, Антиохерачу зударша цхьаьнакхетарца, хастамаш бира Далла, церан хастамаш баран чогачу аьзнаша галин пенаш дегадаллал.

Фекла дуккха а, кхачаме а долчу дахарца ехира, шен дезткъе итт шо кхаччалц а яхна, ша елла даялаллалц Хаза кхаь а кхайкшо.

Дьоналлин майраллица долу дахар

Стено йинера и Фекла це йолу зуда оццул ницкъ болуш? Иза ерзина а яра, цунна эхь а ца хийтира, хлунда аьлча дладелладаларехула, Дала леррина къобалвинчу ийсагахула, цунна билггал бакъйолу ша евзинера. Ша къона йолу Делах тешархо йоллушехь, цунах Делан Олаллин тешаме векал хилира. Оцу арени тлехь шен айдинчу озаца дола дечу хенахь, южаллина хьалха шен йолу майралла гучуяьккхира цо. Тлехь хила ма-дезза духар а долуш и хилча а, кафедри тле а яьлла хьехамаш бан бакъо лур йоцучу оцу майрачу йола, дуккха а долу синош паргатдехира Везачу Элан дуьхьа, ерзина а йолуш, акхароша го бина ша лаьтгачу оцу цийх юьзначу Колизеехь. АЙса цу тайпана йолу историш йоьшучу хенахь, суна хазахета Хьава елакъажарца хьоьжуш хиларан сурт сайна хьалха хлоьттича (со тешна ю, Саратов а иштта хетта хир ду аьлла!). Хлунда аьлча, ледан-бешахь ша цхьа а кхерам боцуш, дерриг а долуш ехаш йоллушехь, Хьавас толам ца баьккхина къовсам, тлаьхьа дуккхазза а толам баккхаре дирзира, шайн юа кхолладалар хиллачу Делан йолаарша, шайца ган а гуш мостагалаа долчарна тлехь.

Кхел кхочушъяре хьажа еанера и тоба, амма цуънан метта иза кхоччуш бехказьяккхаран тешаш хилира царах. Вайн дахарша кхиндла а лелайойла и агло иштта. Вай хлора дийнахь вайн

келхъардовлар а, вайн дахар а Дала леррина Къобалвинчуйнца, деккъа Цуьнца доьзна ду бохург длакхайкхийча, вай вешан Делах дузар йолу агло совйоккху, Иийса юха воглун волу хан тле а йоуьйтуш.

Дуьненан исторехъ мацаха хиллачул а сов хаьа вайна тахана Делан Йозанех лаьцна. Ткъа стенна тле даладо вай оцу хааро? Вайн тлехдаьккхина хаарш ду цунах лаьцна, амма оццу хенахъ инзаре ду цхьа а хийцамаш бац адамийн дахарехъ бохург. Дукхахьолахъ, дуккха а йолчу дахаран аглонашкахъ адамийн интеллект а, похлманаш а, Делан Дашал а, Дезачу Синца леларал а лараме хиларх кхоьру со.

Ткъа суна цул сов дерг деза. Сан синна хаалург хлун ду аьлча, иза Делан Са дегнаш чу доссар а, цхьана а хлуманца дусталур доцу ялта хьакхар а ду.

Хюкху доьхначу дуьненна, Делан ницкъ гар оьшу. Дуьххьарлерачу Тобано динчу тайпана долу доланаш дан деза хан тлееана теша вайна.

«Хинца а, Веза Эла, хьажахьа цара туьйсучу кхераме. Тхуна, Хьайн ялхошна, ницкъ лохьа ерриге а майраллица Хьан дош кхайкхо, ткъа Ахьа Хьайн Везачу Ялхочун Иийсан цларах дарба дан а, тамашийна хлуманаш а, инзаре гуллакхаш а гайта а кховдадо Хьайн куьг!» (Век. 4:29, 30).

Стенан доладалар хилийтина те оцу доланаша?

«Цара дола чекхдаьккхича, уьш лаьтташ болу меттиг егийра, цу сохьта берриш а Делан Синах буьзира. Цул тлаьхьа цара майрра кхайкхадора Делан дош» (байт 31).

Делан дош цхьа а новкъарло а йоцуш длагертаран майраллица длакхайкхо деза хан ю хлара. Шен хенахъ Феклина дуьхьал хиттина новкъарлонаш, вайна хьалха тахана хлутьтучех дукха къаьсташ яц. Цуьнгара дер ду иза аьлла, цхьанна а хетар боцу харжам Феклас бича, кхоччуш Делан дуьхьа яха сацам а беш, цунна реза ца хилар

гучуделира. Цуьнан доьзалехъ берш иза сацо гюьртира, шен тешар цо хийцаре иза тлеяло гюьртира галин куьйгалхой, божарий иза нуьцкъаша шайна тлеерзо гиртира, цуьнан дуюьхальярна талор деш, иза бунтхо хилар члагдеш. Амма оцу дерригене а ца хьобжуш, Фекла билггал парглат яра. Яхар я ялар хлума а доцург ду алла хетара цунна, цунна билггал хаьара, ша мила ю, – Сийлахьчу Везачу Элан лай юйла.

Дусталур доцу дахар

Массо а аглор дерриг хлума а карзахдалар хаало хлокху заманахь. Нагахъ шаьш муьлаш ду а, хьенан ду а шуна хаахь, латталур ду шу. Вай хаьржинарг цхьана а хлуманца дусталур доцу дахар ду, Дезачу Сине бен кхоллалур доцу дахар.

«Вайн дахар Делан Синца хилча, тлаккха Делан Сино мабохху лела вай. Ца дер вай дозаллаш. Ца хир вай вовшашна оьглазьобхуш а, вовшашка хьагI йолуш а» (Гал. 5:25, 26).

Иштта, вай долийнначуьнца, чех а доккхур ду вай. Шаьш башха хилар тIе а оьцуш, синца долу дахар дIадоладе. Шу цхьана кхечунах тера хиларна кхоьллина дац. Шу Делан КIентан долахь хиларна хьажийна ду. Шун Стиглашкарчу Дас, аша дуюьхьарлера са чу а озале дIаязъийна шун дахаран уггар кьайлаха йолу агIонаш а. Цо дийна долчу элпашца дIаяздина шун дахарх дерг. Цхьаннан а йиш яц шун меттана даха. Шун дахаран книга денъян еза хан тIекхаьчна.

**Шу цхьана
кхечунах
тера хиларна
кхоьллина
дац. Шу Делан
КIентан долахь
хиларна
хьажийна ду.**

Кхечу адамийн меттана шу дахарна, аша кхочушдан Дезачу Сино кечдинарг, кхочуш ца деш дуьту аша. Массеран а, вайх хIораннан а вешан шатайпа болу некъ а, кхоллам а бу. Дезачу Синца лелар чIогIа лараме ду, нагахъ шатайпа долчу дахарца даха лаам шун

белахь. Дезачу Синца долу дахар – иза цъа концепт я романтически лаамашца вахар дац. Иза синан низам я шун Іамалъяр кхочушхилар бохург дац. Шен дахар дІадаларца вахар ду иза, самукъане вахар а доцуш. Шун шайн дахарехь я юкъараллин дахарехь аш муьтІахь хиларца йоккхучу хІора гІулчехь а, шун дахарна йолу Іалашо чІагІийр ю Дала, ткъа Цуьнан аз кхин а сов дика хезар ду шуна.

Шун дахар а, цуьнан потенциал а – иза Дала белла гІирс бу. Дика хир дацара, нагахь шуна чохь мел дерг, мехалниг а, похІманаш а кхечу нахана хетачунна а, лабачунна а кІел диснехъара. Лабттахь шуна делла дахаран дакъа, хъовсархой хилар дац. Дуьнен чохь дуккха а сов лараме дерг а, самукъане дерг а ду, аша шайн дахарца дан йиш йолу. Шуна иза хаа дезаран хан тІекхаьчна.

ХІинцца билггал долуш дерг ду, шун хиндерг бохург.

Кху заманахь хила еза гІортор ю шун. Вайх цъанна а ца хаьа кхана хиндерг. Ткъа билггал хІинцца йолу хан ю, кхузаххьий, хІинцца а, – хаалаш, иза шун ю, шуьгара иза цъаннан а схъаяккха йиш а яц. Аша бинчу харжаман ницкъаца йобзна ю, шун дахаран ерриг а кхинйолу агІонаш.

Шун дахар чу, кхачамечу ваІданех буьзна болу, инзаре кхоллам биллина. Амма шун дахарах лаьчна йолу книга, дІаеллар а доцуш йисаран кхерам бу. Я шун йиш ю, иза дІа а йиллина, цуьнан хІора агІо дІакарчо. Хъовсалаш, хІун яздо ПахІала Галатахошка яздинчу Дахьийтарехь:

«ХІораммо а дечу гІуллакхашца ша-шен зе, тІаккха цуьнан дозалла дан а йиш хир ю, ша кхечаьрца а ца вустуш. ХІора адамана а Дала шен-шен дахаран мохь белла» (Гал. 6:4, 5, кхузаманан гочдар).

ЧІога хала ду ша мила ву бохург карон, нагахь шаьш доцучуьнга шун хъежар аша совдаккхяхь. Шуна шайн роль муха ю хаа деза «Дахар» цІе йолчу некъахула шу девлла леларехь, нагахь малдалар а доцуш лела шун лаам белахь.

«Варелаш, леррина хьовсалаш шаьш муха лела. Сонтанаш санна а доцуш, хьекъалалла дерш санна лела. Мел хуьлчух пайда эца, хIара зама мекара йолу дела» (Эпа. 5:15, 16, кхузаманан гочдар).

Шен хеннахь хенан ларам аш ца бахь, денош цхьа минот ялале дIадевр ду, шу цхьана берда тIера вукхунна тIе довллушехь, шайн хьашташна а, дицдаларна а юкъахь. ХIара книга юьстах яккхий, цу сохьта ручка, кехат схьаэца. Хьекъалаллица йоккху я ларамаза йоккху аша шайн хан бохург билгалдаккха, шайн денош стенах дузу аша бохучуьнга а хьажий, шайн сатийсамашна лерина хан юхаерзае.

Леррина юста шайн Iалашонашший, сатийсамашший. Цу тайпана, шайца дустар хуьлийла доцу йоIарий, стене сатуьйсу аша? ЦIеххьана, шайн дахар дукха сингаттаме я сахьийзаме ду, аьлла, хаадала а тарло шуна. Амма бен дац муьлхачу кепехь ду иза хIинца бохург. ХIун ду шуна даггара дезарг? Нагахь аша иза дайинехь, Далла тIе а дерзий, оцу кепехь саца, юха а и шайн дагна дезна хьал юхадерззалц. Шайн ойланаш а, дог а цIанде. Арадовле дуьйлало, динан эшаршка ладогIа, Далла Iамалъе, шайн синойн хьостанца йолу уьйр меттахIоттае.

Iалашонаш хIотторна а, сатийсамаш хиларна а шу цкъа а хир дац тIех къена, тIех къен, тIех образовани йолуш я тIех образовани йоцуш. Иштта тIех къона а хир дац шу оцу агIонна.

Нагахь, дуккха а болчу динан йижаршка хьаьжча, со цецъйолу, мел хаза до цара шайн дахаран халхар а, Далла лерина гIуллакх а, олий. Мел дукха бу вайн заманахь хаза а, доьналла долу а, оьзда лелар долу а къона зударий, шайн гIуллакх тIехь хьалхе йоккхуш болу. Цаьрга хьажча, сан дог сатийсарх дузу. Суна дагадогIу, тоьар дац ткъа сан лакхене гIертар, охьашарший теша со, бохург.

Дукха хан йоцуш, цунах лаьцна ойлане яьллера со, тIаккха со нисьеш долу Дезачу Синан аз хезира суна даг чохь. «Уьш юкъабовлар хьо юхаяла еза бохург дац. Хьо чIогIае хиларца

кхидла а глерта еза. Хьо юхаозор дацара Сан Галашонехъ, цара хьо хьалха тоттийла».

Сан хьалаяларан некъ тайп-тайпана хуэлийла ду, амма суна цкъа ца хезнера, Дала иштта олуш: «Охъа а хьажий, хьайн ши куэ охьадахийта». Цо олу: «Лакхенга хьалаяла. Сема хила!» Цуьнан йоIарийн цхьаалла хилча, Везачу Элан сийлалла го суна.

Цу тайпана, сан хьомсарнаш, сайн деган лаам дIабьоллур бу ас шуна. Уьш шу ду! Ас доIанаш до, ас къахььогур а ду, Дала леррина Къобалвинарг, шуьгахула гучуваларна тIехъ. Аса сатийсарца ладьогIу, Цо бохург аша тIе а эцна, шу орамашца Цуьнца хин долчу хене, юьхьенца дуьйна а деккъа шуна цхьанна тIе диллинарг, шуна кардайтархьама. Аса сатуьйсу шуна соьгахьара гIо хиларе шун уггар коьртачу лахамехъ – вайн Веза Эла лахарехъ. Аса хIара книга язъеш, со кхийтира, ас схьалаьцнарг дукха йоккха тема хиларх, вайца дуккханнийн эмгаралла йолчу, вай шайгахьа дерзо лаам болчу заманахъ дехаш ду вай. ПахIал кхечу заманахъ вехаш вара, хIетте а цунна езаш йолчу тобанан а хуьлура цу тайпана болу кьийсамаш.

«Дикачу агIор йолу эмгаралла ю сан шуьца, иза Делера а ю. Ас шуна захало дийцира цхьана стагаца, иза Дала леррина Къобалвинарг ву. Цунна хьалха, цIена йоIстаг санна, шу дIахIитто лаьа суна. Амма со кхоьру, шен хIилланца лаьхьано Iехийна йолу Хьава санна, Дала леррина Къобалвинчунна догцIена а, даггара а тешаме хиларх муьха а шун хьекьалш ледийр дуй те аьлла. ХIунда аьлча аша самукьадаларца тIеьоьцу оха шуна хьехнарг а воцуш, кхин Iийса шайна хььохуш верг. Иштта, тхоьгара схьаэцначу Синах а, хазачу кхоах а тера доццушехъ, кхин тайпана долу са а, хаза кхаь а атта тIеьоьцу аша» (2 Ко. 11:2-4, кхузаманан гочдар).

Я «The Message» цIе йолчу гочдарехъ яздина ма-хиллара:

«Со сингаттаме воккхург а, ас шух лаьцна оццул гIайгIа бар а, – иза суна чохъ долу Дала тIедуьллучуьнга даггара дIагIертар

ду! Ас шу а, шун дегнаш а Дала леррина Къобалвинчун долахь хиларна вада динера, шен хин волчу майрачунна кечъйна йолу цѐна йолстаг санна. Ткъа хинца со кхоьру, шен мекарчу дешнашца Хъава Іехийначу оццу лаьхъано, шу а ледина, Дала леррина Къобалвинчуьнга шайн хилла цѐна безам аша дIатасарна. Оха шуна дIавиллинарг а воцу, цхъа кхин Дала леррина Къобалвинарг шуна цхъаммо кхайкхош санна хетало – кхин дахьийтар, кхечу маьница – ткъа аша иза тIе а оьцу».

Шайн нене, я ур-атталла ненан нене санна ладоглайша соьга: къийсамаш барна я кхечаьрга дIатардаларна кхоьллина дацара шу. Кхоллархочо Шен башха хилар диллина шун ДНК чу. Шун бен йиш яц исбаьхьчу кепара кху дуьненна Цуьнан безам, сийлалла гайта, ткъа аша динчун тIаьхъало а, хин йолу са а абаденгахь карор ю шуна.

Гуттаренна а долу таьжнаш

ХIокху книгин юьххьехь аса дерриг шен метта дIахIоттийра, шу муьлаш ду, Дела мила ву бохучух лаьцна дерг а, вайна беллачу гIирсашца Цуьнца уллора йолу уьйр муха карор ю вайна бохург а. Барамза а, мехала а долу ваданаш доцург, Делах тера амалш вайн хилар гойтуш долу, кхин а олалалла гойту еза билгалонаш а ю.

Суна хазахета еза хIуманаш, амма ериш а доцуш, шайн цхъа истори ерш. Со маре йоьдуш суна еллачу, ловзаран дийнахь еллачу пIелгах юккучу чIагарша, тхан цхъаьна кхетаран истори дагайоуьйту суна. Сан хIора кIант винчу дийнахь суна совгIатна елла чIагарш а ю сан. Кочара зIенах уллу коле ю сан, туьран суьртехь йолу, пхъаьрсах юллу чIуг а ю тухучу пхенан куьцехь йолу, иштта йоIа къовсам муха бо гойтург а ю. Доттаглаша совгIатна елла еза хIуманаш ю сан, иштта сан дахарера цхъацца дезачу деношца доьзна елларш а ю. Цу совгIаташца доьзначу маьно а, хено а гIо до суна и еза хIуманаш мехала ю суна, я еккъа аксессуар ю иза бохург билгалдаккхарехь.

Суна чIогIа хазахета «Лакхенашка болу некъ» цIе йолу христиански новелла, Ханна Харнардо язъйна йолу. Дуьххъара

сан ткъа шо долуш ешнера аса и книга, амма таханналц а соьца ю иза. Сан бераш кхиъна догІучу хенахь царна а йийшира ас и новелла, ткъа айса а йоьшу ас иза хІоразза а сайн цъа лаам хилча. Иза – цъа аллеори ю, цу тІехь дуьйцу кхерамех юьзна йолу цъа къона зуда, цІера ара а йолий, кхачаме болчу безамо кхерамаш дІа а бохуш, лаьмнийн лакхенашка хъалаяларх лаьцна. Оцу бехачу некъан бохалехь цунна дуьхьалкхета дуккха а некъ гамбалар, дІахьовзар, зераш, ткъа оцу хІора меттигехь, «Вай-со кхоьру» боху цІе йолчу оцу новеллин, цигара цъацца тІулг схъа а оьций, шен тІоьрмиг чу кхуссу цо. Цъаццачу хенахь боккхачу сингаттамо дІалоцу иза, ткъа хир ду аьлла ваьданаш кхочушхилар мел генахь ду аьлла а хеташ, и дегалацаман тІулгаш цъа ца оьшу, деккъа дог дохош дерг дагадоуьйтуш долу хІума санна дІакхоссал, зер догІу цунна. Амма, юха а ойла а йой, юханехъа схъаоьцу цо уьш, уьш пайден доцу тІулгаш дацара, хІунда аьлча тІаьхьо царах хІорра а цуьнан тажан юкъахь йолчу хазалле дирзира.

Динан талламхоша, Делан Йозанаш тІехь билггал хиллачу пхеа тажах лаьцна ду бохург чІагІдо. Вешан къинийн а, эхъан а меттана Дала леррина Къобалвинчун бакъхъаралла вай тІеоьцуш, бакъхъараллин таж ло вайна, тІаккха Цо КІелхъардовларан таж дуьллу вайн коьрта тІе. Даккхийдеран таж ло, шайна тІехІуьттучу халонашка а ца хьоьжуш, Далла Іамалъеш, Цунна Іибадат дечарна. Сийлаллин таж ло – Иза Шен сийлаллица юхаваре доггахь сатуьйсучарна. Книгин йисинчу масех агІонна тІехь суна лаьа дисинчу шина тажах лаьцна шуьйрра дийца.

Сий довр доцу таж

Цунах лаьцна дуьйцу Коринтхошка долчу Хъалхарчу дахьийтаран (9:24-27) байташ тІехь:

«Шуна хууш дац къовсадаларшкахь бовдучу хенахь массо а цъхатерра бовдий, амма совгІат царах цъханна бен ца лой? Цундела шаьш довда ма-дезза довдалаш, и совгІат шайна

кхачийтархъама. Оцу къовсамашкахъ дакъа лоцуш болчара шайш массо а хлуманна тlехъ юхаузу. Уьш иштта лела, телхина дlадер долу толаман таж шайна кхачийтархъама, ткъа вай иштта лела, вайшна телхар доцу таж кхачийтархъама. Цундела со, шена хьалха цхьа lалашо хlоттийна воцург санна, вада а ца воду, хlаваана куьг детташ верг санна, лата а ца лета. Мелхо а, аса, сайн дегl кхоа а ца деш, цунна тlехъ олалла до, кхечарна хаза кхаъ а кхайкхийна, со юстахваьлла ца висархъама» (кхузаманан гочдар).

И таж дика довдарна луш долу совглат хуьлу, ткъа цу довдаран къовсамашна кечам вай बारे терра, вайн довдар а хуьлу. Тренировка яр башха самукъане хlума дац, делахъ а дисквалификаци хилар я къовсамашкахъ эшар дац иза. Дуккха а йолчу меттигашкахъ Дезачу Синах а хуьлу вайн тренер.

«Делан Дезачу Синна хала ма хетийта. Дала шуна тlе тоьхна мухlар ма ду Иза, парглатдахаран денна тlекхачалц» (Эпа. 4:30, «The Message»).

Дерриг дан мегаш ду, амма дерриг хlума дац бакъахьараллина пайденна, ерриг а аглоно гlо ца даре терра, хьан вадарехъ. Ткъа Далла хаьа хlун оьшу оцу гуллакхна. Цунна хаьа, вай маца сихдала деза я юхадовла деза боху хан. Цунна хаьа, вайн тренировкаш яр хьаьнца хила деза, иштта хьанех вай генна довла деза бохург. Вай толам боккху Цуьнан билгалдаккхарехула. Вай бо къовсам дlадер долчунна тlера бац, вайн довдар абаденга ду.

«Дуьненан хьал ма гулде. Иза, нецано а талхош, мекхано хlаллак а деш, лаьттар ду, я къуша, чу а бевлла, лачкъийна дlахьур ду. Стигалахъ гулде шайна хьал. Цигахъ иза нецано талхор а дац, мекхано хlаллак а дийр дац, я къуша, чу а бевлла, дlа а хьур дац. Хьан хьал долчохъ хьан дог а хир ду» (Мат. 6:19-21, кхузаманан гочдар).

Шун дог стигалашкахь долчуьнца хилча, шуна стиглашка болу некъ а карор бу. Шун хазна даг чохь къайлаяьлла ю, иза безамо лалаш а йо. Дешнех, идеех, книгех, ойланех, юкъраллин уьйрех, хазаллех, похманех, хъекъалаллех дуьзна долчу дуьнен чохь дехаш ду вай. Оцу хлуманех дуккха ерш дика аглонаш ю. Амма цъха кхераме йолу аглонаш а ю царна юкъахь, шу билгал юкъаозор йолу а, шуна ницкъ бийр болу а, тлаккха цъхана меттехь шайн дистанцин тѳера шу дѳадаха а там болу. Делан дашо дѳахьедо вайга:

«Хѳара дуьне а, цунна чохь мел дерг а ма дезалаш! Нагахь санна цъхаъ хѳара дуьне дезаш велахь, стигаларчу Ден безам цуьнца бац. Хѳара ду дуьнен чохь мел долу хлума: къилахь болу лаамаш хилар, адамийн цъхана хлуманна бѳаьрган хъагам хилар, адамаша шайн долчух а, шаьш динчух а куралла яр. Ткъа стигалахь волчу Дегара дац уьш – кху дуьненара ма ду и дерриге а. Дуьне а, дуьненан лаамаш а дѳабевр бу, ткъа Делан лаам кхочушбеш мел волчун хедар доцу дахар ду» (1 Я. 2:15-17, кхузаманан гочдар).

И дерриг дуьненахь долчо вай тѳеийзош дерг а, дѳалоцуш дерг а ду. Кху дуьнено кхоллаболуьйту деган лаамаш кхаа тайпанчу декъе бекъало:

1. Дерриг вайна ма-лаъара хила луу деган лаамаш, сатийсамаш.
2. Бѳаьргийн лаамаш, я шайн бѳаьргашна гуш мел дерг шайн хила болу лаам.
3. Дахарехь куралла яр, я шаьш лараме ду аьлла хетийтар.

Вайх хлораннан а дахаран йохаллехь оцу вай билгалбаьхначу «къийсархойх», кхаъьанцца а ца хилахь а, цъхаьнца-м къовсаме довла дезар ду вайн. Иза дуккха а йолчу аглонашкахула гучудала там бу вайн дахарехь, ткъа церан хлораннан а тайп-тайпана куц хила йиш а ю. Со маре яхча, юьххьехь, тхан хлнца а бераш хилале, со члoгlа эгоистични яра. Пуьташ хир бац аьлла хета суна, нагахь, тьуканашкахь гуш мел дерг эца лаам сайн бара хѳетахь, ас алар.

Далла бу хастам, тхан ахча ца хилла, сан амалехъ вон хилла йолу и агло кхочуш ца хилийтархъама, амма иза дацара, суна и хлуманаш ца гора а, муълххачу тайпана хилла а, уьш эца сан лаам ца хуьлура а, бохург. Цул тлаьхъа тхан кхо бер хилира пхеа шарахъ, тлаккха суна лиьнарг, клеэзиг хилла а наб яр дара! Ткъа со лараме хетийта хилла болчу сан лаамах лаьцна аьлча, со йоккха мел хуьлу, сайн доьзална, доттаглашна, масех динан йоларшна пайдenna со хиларх тоам хуьлура суна.

Вайн амал гучуйоккху и деган лаамаш кху дуьненахъ долчуьнца дозуш хуьлу, абаденгахъ хиндолчуьнца дуьстича, боьхна длабала безаш болу.

СМИ, музыка, рекламаш, самукъадоккху и ерриг аглонаш – вайн деган лаамаш кхочушбарна кхоьллина ю. Адамийн исторехъ цкъа а ца хиллера хинца санна долу хлума – шайна девзаш а доцучу адамашца юкъаметтиг кхоллар. Шайна гуш долчу адамашца а юкъаметтиг кхоллаялийта хала хилча (доттаглашца, гергарчаьрца), цецволийла а дац, шайна гуш Воцучу Делаца шайн уьйр хилийтар, царна чогла хала хиларх.

«Делан лаам кхочушбеш мел волчун хедар доцу дахар ду»
(1 Я. 2:17).

Кху дуьненахъ долчух длакъастархъама, вай вешан лаамашкахъ дерг дла а тесна, Делан лаамехъ дерг тлеоьцу. Иштта карадо вайна оцу кхерамечу аглонех тодалар.

«„Хьайн Веза Дела доггах, доллучу синца, дерриг а хьекъалца веза“, „Хьайн уллораниг хьо санна веза“» (Лак. 10:27).

Делан безам хилар шун дахарехъ совдаьлча, кху дуьненахъ долчо тлеийзор лаглару ду шун. Айса Делах лаьцна ойла ечу хенахъ, Цунна со езийта меттиг ас белча, суо тлеэца аттахо хуьлу суна. Суо сайга цхьалха йолчу аглор хьаьжча, гонаха берш а сов безало суна. Сан тидам Далла тле бирзина хилча, кхечу адамашка сан безам

а хилча, эрна долчу хлуманашна тлаъхьяялар а дуккха а лаггло сан, хлунда аьлча сан даг чуьра и яьсса йолу меттиг, оцу уьйраша дlалоцу.

«Тешам боцурш! Хlара дуьне дезар Делаца мостагlалла хилар дуйла ца хаьа шуна? Дуьненах шена доттагlа хила лууш верг Делан мостагlа хуьлу» (Якъ. 4:4, кхузаманан гочдар).

Наггахь сайга хаттар до аса, Делан Йозанаш хила ма-дезза тлеобций теша вай, я хlинца кхин оьшуш дац те иза «Делан диканца вешан цlа кхолларехь», олий. Чолхе ду ур-атталла шена хьалха сурт хlотто а, шен кхетамехь а волуш, шен Кхоллархочунна цхьаммо дуьхьалвалар харжаран. Пахlална бевзинарш шалхончаш бара, царна lадаташ лело а лаьара, Делан диканехь баха а лаьара. Якьуба до дlахьедар гуттаренна а долу ваlда тлеобцучаьрга ду, ткьа Лутин зуда саннарш, къовсамехь бу кху дуьнено хьобхучуьнца.

Тидам белаш, оцу шен меттера юхаваьлчачун кху дуьнено кхийдочуьнца безаме хилар доладаларан, я билггал аьлча, дуьнено мел кхийдориг собаре хиларца тlеэцар ду иза. Хlун ду те кхузахь Якьуба билггал бохург? Кху дуьненара накьостий хилар, я дин лелош боцу накьостий хилар дахарехь – кху дуьнено кхийдориг тlеэцар бохург дац. Вайн дахарехь дуьненара накьостий хила йиш ю, амма кху дуьненна доттагий хила ца деза вай. Хьалхарчо лаьттахь дехачу адамашца уьйр хилар гойту, ткьа шолгlачо кху дуьненна мехала хетарг тlеэцар гойту. Шайна тlехь олалла дечу цхьанна тlехь шуьга олалла далур дац. Вай кьинхетаме хила деза кху дуьненарчаьрца, амма царна мехала дерг тlеэца ца деза вай.

И бохург ду:

- Кху дуьненара берзина болчарна тlе хlума юхар, шаьш уьш санна дерзина а ца довлуш.
- Кху дуьненара меца берш бузор, кху дуьнено кхийдочуьнга хьагам хилар а доцуш.

- Вай кху дуьненара цомгуш болчарна юххе охъаховшарна хъажийна векалш ду, уьш тобархъама, царна уллохъ цаьрца д'адийшар а доцуш.
- Ур-атталла вешан юкъаметтиг йолчу адамашца, Делан Олаллин векалш санна лела деза вай, эццахъ Паччахъан весеташ ларамца кхочушдар а гойтуш. Иза, цхъа де доглуру ду и юкъаметтигаш йохье кхойкхур ю, бохургу ду.

Талхар хир доцу таж кхачийтархъама, вешан къовсамаш а битина, Дала т'едиллина долу Иза везар, кхинаш безар, ша-шен везар хила деза вайн.

Дахаран таж

Эххар а, т'аьххъара таж – дахаран таж ду. Дика ойла йича, цунах лазапхойн таж ала мегар ду. Делан Йозанаш т'ера тебархошка долчу Дахъийтар т'ехъ шайх лаьцна «тешаран дай» аьллачу дуккха болчу турпалхошна цу тайпана долу таж делла: Тапина, Кипина кхин а дуккха болчу Дала леррина Къобалвинчунна т'аьхъахиттинчарна, цхъаболчийн ц'ераш вайна цкъа а хуур яц, вай абаденан кху аг'ор долчу ханна. Уьш шайн дахарехъ мел дерг д'аделла нах бу. Дахаран таж, шех тера хуьлийла а доцу мах баларца, кхочуш ду.

«Шайш лан дезар долчу цхъана а х'уманах ма кхера. Иштта, шу зерхъама, шух цхъадерш иблисо набахти чу даладойтур ду. Т'аккха иттех дийнахъ баланаш ловр бу аша. Шайш делла д'адовллалц тешаш хилалаш, т'аккха Толаман таж санна, Аса шуна хедар доцу дахар лур ду. Лергаш долчо ладугийла Делан Сино динан тобанашка бохучуьнга: “Толам баьккхинчун шолг'а валар хир дац”» (Довз. 2:10, 11).

Суна чо'г'ла хазахета цунах лаьцна «The Message» гочдаран Делан Йозанаш т'ехъ дерг: «Согъахъ дахаран таж ду, хъуна т'ера бустам а баьккхина, леррина хъуна дуьйчина долу, иза хьогъа ладогъуш ду».

Дуккха а болчийн дегнаш кхерамах дузарна дешар долчу заманахь дехаш ду вай. Къизаллаша, цамгарша, мацалло, тямаша Јожаллин хьалха кхерамах дузу адамаш. Меттанаш деттаро, бехкаш бахаро, лаьллина леладаро кхерамаш кхуллу адамийн дегнаш чу. Схьахетарехь, вай хлума а ца далуш диса лаам бу иблисан, гуттар а хlorpa а ша-шен ларван а герташ. Нерон-паччахьо санна, цхьана агlor, къизаллашца а, кхерамашца а вай къардан, ткъа кхечу агlor, хьолах дузарца а, маьттаза лелийтарца а вай Iexo лаам бу цуьнан. Хлокху дуьнен чурьа вайн синойн мостагIчунна уггар чlogla луур дара, даима а фонтанна уллохь а лаьтташ, хаддаза цу чу кегийра ахча а туйсуш, вешан лаамехь дерг кхочуш хиларе вай сатийсар. Амма и таж кхачийтархьама, хин клоргене ваха веза.

**Амма и таж
кхачийтархьама,
хин клоргене ваха
веза.**

Дукха хан йоццуш деккъа цхьана дийнахь кхо инзаре хлума хиллера соьца. Царах шииннах лаьцна цхьана сан динан йolan сетехь дийшира аса. Цо Израил-махкахь сексуальни лоллина дуьхьал йолу цхьа организаци кхоьллинера шен доьзалца, ша цуьнан коьртехь а йолуш. Хьалхарчу статья тIехь ас дийшира цхьа бле шовзткъе къона йolarий, зударий шаьш-шайна холам барехула белла хиларх лаьцна. Уьш берриш а ИГИЛ цIе йолчу террористийн тIемалоша лолла бигина хилла, шайн леш бина, цаьрца Iар хуьлуш. Шаьш йинчу оцу къизаллина тIе, кхин а доьхнарг шаьш хIун дийр дара те бохуш санна, церан догIмаш жIаьлешна туйсуш хилла цара. Цунах теша дукха хала хиларна, ас юх-юха а дийшира цу тIехь дерг. Бакь хуьлийла дуй теша цу тайпана инзаре эхье хлума?! Хинцца а, ас хIара могоарш дIаязбеш, сан блаьргашна хьалха сурт хIутту: жIалеша къизаллица оцу йolarийн догIмаш цестаран. Оцу инзаречу суьрташа дегI дегадарца, Довзийтинарг цIе йолчу тептаран дешнаш дагадоуьйту суна:

«Саърмик чlogla дарбелира цу зудчунна. Иза цу зудчун тlахъенах болчу кхечаърца тlом бан бахара. Уъш бара, Делан весеташ кхочуш а деш, Иийсах лаьчна долу тоъшалла лардеш берш» (Довз. 12:17, кхузаманан гочдар).

И санна дерг тlех къиза ду, адамана иза кхочуш ца даллал ... цу тайпана дерг дарбеллачу саърмикана бен далур дац. И дералла, Везачу Элан весеташ лар а деш, ма-бохху Иийсан тоъшаллашка ла а дуглуш йолчу зудчунна а, берашна а дуьхъал хъажийна ю (хъ. Довз. 12:17, «The Message»). Тlахъарчу итт дийнахъ суна хъалха лаьттаху цу суърто деган кхолар тlедаийтар совдуьйлур, тlех доккха а хуьлуш.

Кхечу статьяхъ бохура, Къорlан дагахъ lамийначу божаршна церан догlмийн лаамаш кхочушбархъама, совглатна лай-зударий луш бу. Цу зударшна тlехъ къизалла яр, lамалъяр санна лорура. Цунах кхета хала делахъ а, амма со кхоьру хlара книга зорба тохаре йолучу ханна, кхин а сов къиза йолчу акхачу зулабийн тулгlенаша хlара инзаре дерг дицдийр ду бохучух.

Кхозлагlа хаам сан белхан почте беара. Динца йоьзна йолу медиа-ресурсаш, литература бахъанехъ лаьхкина лелор а, къоьлла а йолчу, и информаци дlакхачор магош доцучу мехкашкахъ, маьхза дlасаяржош волу, цхъа коьрта белхало ву тхан. Гергарчу Малхбалехъ динан гlуллакх деш волу цхъа доьналла долу тхан накъост вийнера, Сири-махкахъ Иийсах тешар долу нах бойучу хенахъ. И стаг валар хиллачу меттигахъ лаьчна тхоьга язdechу хенахъ, иштта яздинера: «Цхъаберш дуккха долчух бовла тlекхайккина бу, ткъа цхъаццаммо дерриг а дlало».

Со цецъяьккхинера оцу хаамо. Оцу цхъанакхетаре йоьдучу новкъахъ, сайн даг чохъ цу цlехъана майра велла йисар хиллачу зудчуьнга кехат муха яздийр дара-те бохуш, оила йора аса. Суна хаалора: ас хlуъа а яздахъ а, цуьнан дахарехъ хиллачу а, цунна тlехlоьттинчу а оцу меттиго, ша юьхъаьржачу хlоттийна йолуш санна тlеэца там бу цо бохург. «Суна халахийти» бохург – дукха тlехула ду, ткъа «баркалла» бохург – цу меттигна ца доглуш санна

хийтира суна. Со кхетара, айса и кехат язdechу хенахь, со цхьа а кхерам а боцуш, цкъа а цу тайпана валар муха хуьлу бохучух хаар хилла а доцуш, сайн цахь Iаш ю, бохучух. Сан куьйга кIел Iийсах тешначара Iамалъеш локкху хастам баран эшарш ю, динца йобзна книгаш, Библиш ю, уьш ешна ца яллал дукха а йолуш. Сан чоьн-цIа юучух дуьзна ду, сан бедарш чу юьллу шкафаш – бедарх юьзна ю; ткъа тахана со сайн берийн берашка хьобжучу хенахь, уьш буьйлур бу, ловзур бу, ур-атталла царна дага а догIур дац, Дала леррина Къобалвинчуьнгахула болу вайн вежарий, йижарий цу тайпанчу лазамах чекхбовлуш бу бохург.

Суна эхь хетара. ЦIеххьана сан дахарехь со юьхьяьржачу хIоттийначу санна, сан дахар яьссачу лахьорчин мехал бен дац, аьлла хетаделира суна. Ткъа суна мел хуург, сан долахь дерг, цхьа а мах боцу, сан берийн бераша хьоцу сабанан чопа санна ду, аьлла хийтира суна. Цхьаьнга зIе тоха лаам хилира сан. Сайл йоккха а, хьекъале а йолуш, со стенах чекхийолуш ю хIинца бохучух кхетар хир долчуьнга, ур-атталла сан даг чохь долчу цхьана а хаттарна дала жоп цуьнан ца хилахь а.

«И хIунда хилла?» – боху дуккха хаттарш дара сан, шаьш кхиндIа а цхьана минотана бехачул, балар а гIолехь ду шайна аьлла хеташ, оццул холчохь болчу, океанан вукху агIор болу зударий бехачу хенахь. Нийсо мичахь ю? Суна цхьа хIума дан лаьара сайн дагна хаалучу боккхачу лазамца. ТIаккха цхьа оЙла еара сан коьрте, ас со цуьнца юстуш ю-кх боху. Оццул йолу башхалла хааялар вон хIума дац, амма дустаро цхьа а пайда ца бохьу. Оцу хаттаршна догIу жоп дац. Болуш берг цхьа лаьхьа бен бац, шех саьрмик хилла болу, иштта божарий, зударий бу, цо Iехабарна вовшашца инзаре хIуманаш лелош болу. ТIаккха со кхийтира, сайн харжам хиларх. Сан йиш яра и дера хаттарш кхиндIа а дан, я сайн дахарера хаттаран хьаьркийн метта айдаран хьаьркаш хIотто меттиг яла. Сайн бIаьрхиш дIа а даьхна, аса сацам бира, церан дахар, грамматика Iамор санна, масалина хир ду суна, аьлла, цо гIо дийр ду суна сан дахарехь нийса хьаьркаш хIитто.

Цу тайпана адамаш лаьккина лелоран историш керла хлума дацара – ишттаниг цкъа хилла ца Iара, хIора бIешерашкахь хуьлура и саннарг. Сайн шовзткъе пхи шо долчу хенахь, абаденан кху агIор йолчу ханна, хIуъа а дича, цкъа а, оцу хаттаршна сунa жоп далалур дац бохучух кхетачу зудчуьнга кхача еза со. Деккъа шераш хиларо, маьIна доцучух маьIна дар лур дац адамана. Вайн дахаран чакхенга доглуш ду вай, ткъа кху заманан долуш долчо, абадене кхачар кхин а хазадо вайна. Цундела вай кхин а леррина къахьега деза, вайн хIинца а и йиш йолччуьра. Оцу хиллачун маьIна абаденгахь гучудер ду, ткъа цкъа хIинца, вай кху дуйнен чохь долчу ханна, нагахь вайн дегнаш къийсамех, эмгараллех, ваьш кхечаьрца дустарех паргIат хилахь, Далла вайн доIанаш дIахезар ду бохучух тешар хиларца, доIанаш дан деза вай.

«Массо а тешачийн цъа дегI а, цъа Делан Са а ду, цъхана сатийсаме шу тIекхайккина ма-хиллара. Цъа Веза Эла а, цъа тешар а, цъаь долу хих чекхдахар а ду. Массеран цъа Дела а, Да а ву. Иза массарна тIехь а ву, массаьргахула болх беш а ву, массарна чохь волуш а ву. Ткъа вайх хIоранна Дала леррина Къобалвинчунна дала лиьначу барамца Делан доккха дика делла дара» (Эпа. 4:4-7).

Шайна деллачу дахарца дахалаш!

Вайна делларг дуккха а ду: вайн башха долчу дахаре хьажар – иза совгIат ду, вайна мел гинарг, вайна тIе мел хIоьттинарг, – иза а совгIат ду. Вайн харжам бан бакъо ю. Вайн йиш ю оцу дерригене ваьш доха а дайтина, хIумма а ца деш Iан. Вайн йиш ю дахаран и совгIаташ, хила деза хIума санна тIеэца, вешан дог дохар тIе а доуьйтуш. Я вайн йиш ю вешан дахарх инзардовлар чекх а ца долуйтуш даха, ваьш чекхдевллачу меттигех лаьцна ойла а еш, кхидIа а дIадаха.

ТIаьхарчу итт шарахь аса стечу лоемех, карахь таррашший,

жларашший йолчу зударех, зуда санна латарх, блаърхиш довллал болчу барт баккхарх, синойн кхиарел сов долчу хлүманех лаьцна яздина. Ткъа хлнца а, айса хлара яздеш, ас сатуьйсу, шайн дегнаш чохь аша сатийсарца ладобгүш мел дерг, кхочушхиларе. Хлүнда аьлча:

Хьох тераниг хуьлийла а доцуш санна долчу дахаре кхайкхина йолу йол ю хьо.

Шех тераниг хуьлийла доцучу Далла еза хьо.

Шех тераниг хир йоцучу заманахь ехаш ю хьо.

Шех тераниг хир боцучу махкара схьаяьлла хьо.

Шех тераниг хир боцучу боккхачу мехах эцна ю хьо.

Шех тераниг хир йоцу це елла хьуна.

Шех тераниг хуьлийла боцучу Цуьнан Синан ницкъах юьзна хьо.

Шех тераниг хуьлийла доцучу маттахь дуьйцу ахьа.

Шех тераниг хуьлийла а доцучу Деглан дакъа ду хьо.

Шех тераниг доцу гүллакх тедиллина хьуна.

Шех тераниг боцу тлеман гирс белла хьуна.

Шех тераниг боцучу тлеман декъашхо ю хьо.

Шайх тераниг хуьлийла доцу доланаш дан кхайкхина ю хьо.

Шайх тераниш хир доцу гүллакхаш дан йиш ю вайн, шех тера доцу ялта хьакхар тедиллина долу дела вайна.

Вайн кхоллам – шех тераниг хуьлийла йоцу абаде ю.

Хазаллица, ницкъаца, дика гүллакхаш кхочушдарца, сийлаллица вайх тера хуьлийла доцуш санна дахий вай... цхьаммо дуккха а дlало, ткъа цхьаццаммо ша дерриг дlало.

Сатийсаран нур лепаш, тешаме хиларца Цунна лерина гүллакх деш, гуттара а, массанхьа а безамах дузар долуш, латталаш Везачу Элана хьалха. Сан йижарий, доттагий, шех тераниг хуьлийла доцу кхоллам ма бу шун. Иштта, безамо кхоьллинчу доьналлица дlаглолаш, майраллица а, дlагертарца а шайн кхоллам кхочуш а беш!

Хьесап дарна хаттарш

1. Феклин историс хІун дІадилира шуна?
2. ХІун башхалла ю дуьненахь болчийн накъост хиларна а, дуьненах болчаьрца накъосталла лелорна а юкъахь?
3. Шун дахаран муьлхачу агІонаш тІехь билгало гойту хьаьркаш хийца езар ю аша?
4. Шайн дустар хир доцучу дахарна дуьхьал муьлха гІулч яккха еза аша?

Дийцаре дилларан хаттарш

Нагахь хIара книга «Къийсамаш боцуш дахарна долу хъекъалалла» бохучу материалийн циклан дакъа санна аша ешахь (иза, билггал, дика хир ду!), кIиранах цхьа видеоуроке хъажа аьлла рекомендаци лур яра аса шуна, цунна догIу хаттарш дийцаре а дохкуш. Видеоурокаша книгин коьртачу теманашна тIетохаро, уьш чIагъяр лур ду шуна, цундела чIогIа дика хир дара, массо а декъашхоша, ялх кIиранах хин йолу урокашка а хьожуш, ешча и книга.

Дезар эцалаш!

Хьалхара кIира

ХIокху кIиранахь: «Кхерам боцу безам хилар» цIе йолчу 1-чу видеоуроке хьовса. Хьалхарчу кIиранахь 1-чу а, 7-чу а кортошкахь йолчу темех лаьцна долчух дуьйцу.

1. Шун дахаран муьлхачу агIонашкахь хала хуьлу шуна кхерам а боцуш безам хила?
2. Стено до шуна новкъарло а, талор а хилар, шун кхечарах тера ца хиларна?
3. Муха ю шун башха йолу агIонаш? Муха гучуяхалур ю уьш, кхидIа кхиор а хуьлуш?

Шолгіа кіра

Хюкху кіранахь 2-чу видеоуроке хьовса: «Наха дуьйцуцух, нехан хабарх тоам ма хилийта шайна» цѐ йолчу. Шолгіачу кіранахь 2-чу коьртехь дерг дийцаре доккху.

1. Делаца шайн йолчу уьйран муьлхачу аглонашкахь кхачаме йолчу банкетни стола тѐхь ерг а ца кхочуш, дисина цуьргаш, юучух йисинарг кхаьчна шайна, аьлла хета шуна?
2. Шайх лаьцна хлун хеза шуна Дала шайга дечу шабар-шибарехь?
3. Со йолуш ю бохучун муьлха дакъа тѐэца деза аша?

Кхозлагіа кіра

Хюкху кіранах 3-гіачу видеоуроке хьовса: «Дуьйцучун декъашхо хилалаш» цѐ йолчу. Кхозлагіачу кіранахь 3-чу коьртехь дерг дийцаре доккху.

1. Дийцаре давккхинчу муьлхачу декъехь декъашхой хила деза шу?
2. Муьлхачу меттѐхь глалатдовларца дист ца хуьлуш Іар, муьтІахь хилар санна тѐэцнера аша?
3. Стенах дІалечкъаш ду шу?
4. Шаьш дийр ду аьллагух муьлхачарна тѐхь делакежар хуьлу шун, цул тІаьхьа харцдерг а дуьйцуш?

Доьалгіа кіра

Кху кіранахь 4-чу видеоуроке хьовса: «Башхачу тайпана дахалаш». Доьалгіачу кіранахь 4-чу, 5-чу кортошкахь дерг дийцаре доккху.

1. Аша цкъа а магийтинерий кхечуьнга шайна цъацца цѐраш тахкийта? Иза иштта делахь, цунах довлархьама, хлун гІулчаш яха еза аша?

2. Шайн дахаран муълхачу аглонгахь шайш цхъаьнца дустарехула шайн дакхийдерах довлар дайитинера аша?
3. Шайн кыйсархочуьнга шайш луш долу жоп муха хийцалур дара шуьга, шайн «доьналла хилар» чIагI а деш?

ПхьалгIа кIира

ХIокху кIиранахь 5-чу уроке хьовса: «Шайх мах баларан тIаьхье йиталаш» це йолчу.

1. ПхьалгIачу кIиранахь 6-чу коьртехь дерг дийцаре доккху.
2. Хиллий-те шун цкъа а, Дала шайш тIекхойкушшехь, адамех цхъаьнга аша шайш юхаозо магийна меттиг? Муха хуьйцур дара аша иза?
3. Гендерни ойланаш коьрте яр хиллий-те шун? Мичахь хиллера иза?
4. Йоларийн сатийсар стенца доьзна ду?

ЯлхалгIа кIира

ХIокху кIиранахь 6-чу видеоуроке хьовса: «Абаденга йолу истори лаха» це йолчу. ЯлхалгIачу кIиранахь 10-чу коьртехь дерг дийцаре доккху.

1. Гуттаренна а йолчу историн дакъа хилар бохург хIун ду? Ваьш цхъаьнца дустаро, аьшнаш муха до вайна?
2. Муха ду аьлла го шуна вай дехаш долу денош: уьш кхераме ду я самукъане ду? Иза иштта хIунда хета шуна?
3. Юй те шун дахарехь аглонаш, йолуш йолчу системина хуьлчул, шу кху дуьненахь болчийн доттагий сов хила дезаш йолу? ХIун дийр дара аша, иза иштта хилийтархьама?
4. Муълхачу некъахула майраллица дIагIур дара шу?

БАРКАЛЛЕ ДЕШНАШ

Суртхлоттадейша, муха хир дара те дуйне, нагахь вайх хлорра а ша мел везаш а, мехала а ву кхетча. «Къуйсийла доцуш» цле йолчу шен книги тлехь Лизас Биверо вай мел башха кхоьллина ду а, Далла дезаш ду а хаа а, кхета а иракарахиттадо. Билггал цундела вайх хлорранна а Делан дагалацам кхочушбарехь къастамаллин а, мехала а тлехайкхам хилла. Хлара книга – Далла а, Цо вайна билгальъяккхинчу миссина а тлеглертарна кхайкхар ду.

– **Холли Вагнер**, динан тобанан луналхо а, автор а.

Вай, кхерстачу синойх юьзначу, шайн цхьатералла нийса йоцчу меттигашкахь лобхучу, культурехь дехаш ду. Хлара книга – божаршна а, зударшна а синан лакхаллин цхьатераллина тле гойтуш йолу, билггал бакъйолу компас ю. Вай Делан долахь ду, Цо хаьржина вай, тлаккха вай башхачу кепара деза а деза. Лизас исбаьхьа дахарехь кхочушдина и гуттаренна а даггара долу хлуманаш. Хлара книга ешаза ца йолу!

– **Бреди Бойд**, Колорадо Спрингсера «Нью Лайф Черч» динан тобанан луналхо а, «*Мукъа цахиларх воезна хилар*» книгин автор а.

«Къуйсийла доцуш» книгица Лиза Бивер башхачу кепара клоргге даггара долчуьнца, Дала вай муьлш кхоьллина а, тлаккха Цунна юьхьша вайх хлорра а везаш хиларх лаьцна а дагаюьйлу. Хлара книга ешначул тлаьхьа, цхьаннан Делан шега болчу безамах лаьцна шеко йолуш хиларан, сурт ца хлоттало соьга!

– **Крис Ходжис**, «Черч оф хайлендс» динан тобанан лакхара луналхо а, «*Шийла хло*» а, «*Бий кад*» а книгийн автор а.

Нагахъ шун цкъа-мацца а юьхъшаллин кризис хиллехъ, кху книгано массо а хлума хуьйцур ду. Вайх хлорра а Дала леррина Къобалвинчуьнца ша мила ву кхеташ хиларо, хуьйцур ду вай. Ваьш кхерамазалле дахка гертаран метта, вай Делан сийлахьчу дагалацамехъ вешан меттиг дlалоцур ю.

– **Шейла Уолш**, «Далла доьхна адамаш деза» книгин автор а, «Тешар хиларан зударий» конференцин коьрта спикер а.

«Къуьйсийла доцуш» книгано мехала билггал бакъдерш дlадоьллу, тlаккха цо кху тlаьхьенна чlогlа lаткъам бийриг хиларх теша. Лизас Биверо Делан безам керлачу кепара дlахауьйту, хлорра а ешархо дагавохуьйтур волчу, тамечу а, къеггинчу а кепехъ. Ешархой кху тамашийначу книгин кlоргене хьул мел ло, царна шайн хьокъехъ болчу Делан безамах лаьцна алсам хаьа, тlаккха иштта, шайн Цунна чохъ долу цьхатерра хилар карор мел мехала дуйла а хаьа.

– **Мэтью Барнетт**, «Дрим центр» йиллинарг.

«Къуьйсийла доцуш» цле йолу книга – дерриге а адамашка долу Делан безамах лаьцна исбаьхьа дагадаийтар ду. Лиза цу темина керлачу довзийтарца тlейогlу, шен ойланаш оьзда а, кхетаме а гойтуш. Хlара, хлорра а ешархо иракарахlоттор волу, баккъал а исбаьхьа книга ю.

– **Кэролайн Барнетт**, «Дрим центр»-ан lуналхочун накъост.

Къийсамалло а, дустаралло а хьулдинчу дуйненахъ, хlара книга хлорра нанна а, йолана а, баьччанна а, доттагlчунна а еша тlедожийна ду. Шаьш вовшашца дустаран метта, вовшийн куьйгаш дlалоцу хан тlекхаьчна. Шаьш вовшийн бlаьрга дан ца дезачу метта, вовшийн даккхийдеран хан тlекхаьчна. Вайн къийсархой бац; цундела, массарна а кхиаме хилархьама, аьтто хуьлуьйтур бу вай.

– **Шарлот Гамбилл**, «ЛАЙФ черч» динан тобанан лакхара lуналхо, Бредфорд, Цхьаьнакхетта Королевство.

Нагахъ аша шаъш пайдenna доцуш а, шаъш Іалашоне дІагІертар доцуш а лоруш делахъ, «Къуйсийла доцуш» цѣ йолу книга — шайна чохъара критик вистцахуьлуш сацадойтун дерг ду. Дала шу муьлххачу хьелашкахъ там болуш хила а, дустарш доцуш даха а хъовсийна ду.

– **Іуналхо Стивен а, Холли Фуртик а,** «Элевейшн Черч» динан тоба.

Лизас деган паргІато а, тешна хилар а хаадаларх кхета гІо дийр ду шуна, дустийла а, къуйсийла а доцуш, шаъш Делан башха исбаъхъа хазна хилар хаарехула шуна догІуш долу, иштта Дала шайна деллачу башхачу Делан тѣкхайкхаре шу довлархъама, оьшуш мел дерг а шун долуш хиларх а кхетор ду.

– **Виктория Остин,** Техас, Хьюстонера «Лейквуд черч» динан тобанан Іуналхочун накъост.

Лизин Биверан «Къуйсийла доцуш» цѣ йолчу книгано Дала леррина Къобалвинчуьнгахъ шу цхъатерра хиларан керлачу дустарна меттахдохур ду шу. Лизин книга тидамаллах а, делан нур санна долчу хьекъалаллах а юьзна ю. Цо шу Везачу Элан шун дахарна шатайпаначу тѣкхайкхина хиларехъа гІертархъама, кхайкхам а бийр бу, иракара а хІиттор ду, кеч а дийр ду. Нагахъ шу, Везачу Эло шайн кхолламах лаьцна бохучуьнца цхъаьнадогІуш хила гІерташ делахъ, хІара книга шун дуьхъа ю! Ас билггал магайо иза.

– **Крис Валлотон,** Калифорни, Реддингера «Бетел черч» динан тобанан Іуналхочун лакхара гІоьнча.

Лиза Бивер дуккха а шерашкахъ тхан юххера доттагІ яра, тІаккха тхо, «Къуйсийла доцуш» книги тѣхъ иза дагаюьйлуш долчу хьекъалалло, дуккха болчарна паргІато йохъург хиларх теша. Кху книгин агІонаш йоьшуш, Деле шайна дустарна а, къийсамаллина а тІегІертар эшо гІо дар деха, тІаккха, Цо шу муьлш кхоьллина хилар

тлэца а, мехала дан а муха деза гайта магаде Цунна.

– **Джеймс Робисон**, «ЛАЙФ аутрич интернейшнл» йиллинарг а, президент а.

Суна дукхаеза Лиза. Цо кхоьхьуш долу дош, актуальни ду. Суна, массара а хIара книга еша а ешна, цуьнан дахьийтарх теша лаьа. ЧIога мехала ду шаьш муьлш ду кхеташ хилар а, тIаккха шайна кхинаш оьшуш хиларх а кхетар. Кху книгано чIагIдийр ду шу; Дас шуна шайн билггал бакьдолу а, галдер доцу а цьхатерра хилар муха гойту, хаалур ду шуна.

– **Дженн Джонсон**, «Бетел Мьюзик»-ерчу эшарийн автор а, хастамаш баран тобанан баьчча а.

«Кьуйсийла доцуш» книга — иза муьлххачу а хенашкара зударшна меттахбовларна кьеггина кхайкхам бу. Вай дерриш а башхачу кепара дезаш а, Дала тIекхайкхина хиларх а лаьцна долу Лизин дахьийтар, чIога оьшуш ду. Суна цуьнан, кху книгин хIорра агIо тIехдуйзна долу, гIертар а деза, ницкъ а беца.

– **Алли Уортингтон**, *«Дохна мукьа цахилар; Кхетамах даьллачу дуйненахь маьрша хилар а, Iалашо а муха каро деза»* книгин автор.

Лизин майррачу а, Синах дуйзначу а дешнаша зударий дустарх а, дозаллех а, хьогIах а паргIатбаха гIо дийр ду. Иза, ша кхайкхамаш беш ма-хиллара, ехаш ю; шу Iийсан долахь долчу хенахь, кьуйсийла доцуш ду.

– **Сара Бесси**, *«Iийса – феминист ву»* а, *«Кегари; Хьалакхуьуш долчу тешарх кхетар»* а книгийн автор.

Лизин керла книга – иза йоккха хазна ю! ХIара книга – зорба тохаран эквивалент ю, Дала Шен кераюкьашца вайн юьхь схьа

кЪуЪйсИЙЛА доцуш

а лoьцуш, вайн тидам Шена тe бoхуЪйтy, цул тlаьхЪя меллаша а, тешна хиларца а олу: «Суна веза хЪо».

– **Лиза Харпер**, Делан Йозанийн автор а, хЪехархо а.

Шаьш Делан долахЪ хилар а, Делан доьзалехЪ шайн башхачу меттигах а, Дала деррина КЪобалвинчун амалх а кхеташ хилар, могушчу дагна а, синна а еххачу ханна хЪалакхиарна чlогlа мехала ду. Бивер Лизин, цу гуттаренна а йолчу агlонех лаьцна кЪамел доьдучу хенахЪ, библейски билггал бакЪдерг а, иштта юьхЪша довзийтар а кхето башха корматалла ю. Шуна, шаьш муьлш ду, керлачу кепара карийна хилла а ца lаш, амма Иза – кЪуЪйсИЙЛА доцу нуьцкЪала КlелхЪардохург мила ву а карор ду.

– **Брайан и Бобби Хьюстон**, Дерриге а дуьненан «Хиллсонг» цlе йолчу динан тобанан кхоллархой а, лакхара lуналхой а.

Зударшна дустар а, кЪийсам а доглуш долчу дуьненахЪ, Лизас Биверо цуьнан долччул а гlоли хуьлуш дерг до – вай шен зудчун гlайгlабаре а, чlагlдаре а, тодаре а дегана кху дешнашца гергададо: «ЙoI, хЪо буьззина махберг ю, хЪо башхачу кепара езаш йолу дела». «КЪуЪйсИЙЛА доцуш» книгано вай кЪийсадаларан хЪаштана генадоху, тlаккха вай диканца Ден дагчу охЪа а дуьссИЙ, Цуьнан марахЪ орамаш туьйсy. Хlара книга, алсам кlоргечу юкЪаметтигашка а, цхЪатералле а, lалашоне а гlертачу берриге а зударшна еша тlедиллина ду.

– **Криста Блэк Глиффорд**, совгlаташца билгалЪьяккхина эшарийн автор йолу, кхайкхорхо а, «Далла хаза боцуриш беза» а, «Тодина дог» а книгийн автор а.

Лиза Биверан «КЪуЪйсИЙЛА доцуш» цlе йолу керла книга – вайх хlорранга а Делан башхачу безамах лаьцна исбаьхЪя гайтар ду. Кху книгано, вайн кЪийсамхой ца хиларх дагадаоуЪйтy вайна,

хІунда аьлча Дала вай башхачу мехалаллица а, цхьатерраллица а кхоьллина дела. ХІара книга массарна а еша тІедоьжна ду!

– **Джентезен Франклин**, «Фри чейпел» динан тобанан лакхара Іуналхо а, «Нью-Йорк Таймс» версица йолчу бестселлерийн автор а.

Сан хьомечу доттагІчо Лизас Биверо юха а ди хІара гІуллакх. «Къуьйсийла доцуш» цІе йолу книга — иза, хьуна, хьо Делан йоІ хиларе терра, хьо мила ю а, хьенан долахь ю а дІаделла гІо дийр долу, чоггІа а, пайхамаралле а, иракарахІиттош йолу а книга ю. Шайна евзаш йолчу, хІорра а зудчунна хІара книга совгІатна ло – аса айса а иштта дийр а ду.

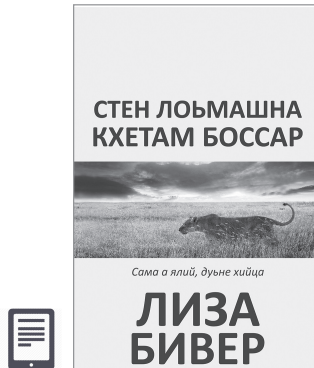
– **Кристин Кейн**, «A21» а, «Зударшна хьалхататтарна» а кхоьллинарг.

Далла вай цхьатерра а доцуш, ткъа башхачу кепара деза. «Къуьйсийла доцуш» цІе йолчу книги тІехь Лизас, шуна юха а ницкъ болуш хила а, Іалашо хила а гІо ден долу, билггал бакъдерш дІадоьллу.

– **Марк Беттерсон**, «Нью-Йорк Таймс» версица бестселлер йолчу «*Гонийн сизаш хьоькхург*» книгин автор а, «Нэшнл комьюнители черч» динан тобанан Іуналхо а.

СТЕН ЛОЪМАШНА КХЕТАМ БОССАР

Сама а ялий, дуьне хийца

Степ ломана кхетам боссар – нуьцкъалаллин а, даггара хиларан а, хазаллин а исбаьхъа васт ду. Цуьнан билггал бакъдолу лалам – гонахарчарна омра дар а, тлаьхье ларъяр а, ломан ницкъах дузар а ду. Коллективехъ степ ломаш гонахарчарна латкъам баран дуьхъа дийна цхъаь долуш санна лела.

Хьо а – степ лом ду.

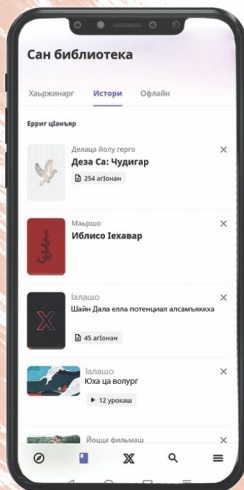
«Степ ломашна кхетам боссар» це йолчу книги тлехъ Лизас Биверо стечу ломан дахар а, амат а члогла, амма оццу хенахъ кледа-мерзачу зудчун аматехъ схъахъедо. Кху тамашеначу кхоьллиначун цаьхъхъана характеристикаш длаелларца, Лизас зударий вовшийн глайгла бан а, доланна тлехъ ондда хиларна а тлеххойкху. Кху дахъийтарехула аша кхиаза берш ларбан а, хьалха аз доцуш хиллачарна рупор хила а аьтто длабоьллур бу.

Акхачу лаламера а, стечу ломех лаьцначу библиейски текстийн клоргенашкара а бляьрла аналогийх юьзна, «Степ ломашна кхетам боссар» це йолу книга, – зударшна цхъаьна а кхетта, гуттаренна а кху Лаяттаьхъ ницкъ дола баккха тлеххайкхар ду.

Дала леррина Къобалвинарг Яхлудан гарах Лом, аьлла, це яьккхина ву. Ткъа вай – Цуьнан набархдевлла степ ломаш ду.

X MessengerX

Дешаре некъ хlorанна а, массанхья а

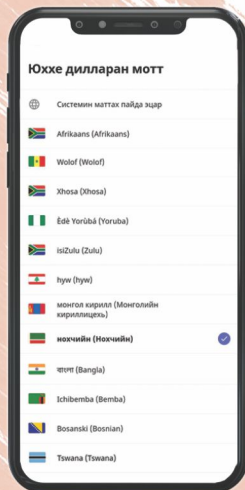
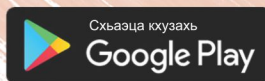

- 125 меттанашкахъ сов маъхза
- Юххедиллар а, онлайн а санна тlекхочийла ду
- Шун синан лакхалле хьялакхиарна хъажийна хlуманаш
- Шайн историга а, дешаран некъе а хьовса

Messenger дешарна гlирсийн кхоччуш библиотека схъаэца – электронни книгаш а, видео а, аудио хъехамаш а, аудиокнигаш а, Делан Йозанаш а... Хьовса а хьовса, еша а еша, ла а dogla берриге а шайн гlирсаш тlехъ.

MessengerX.com

Дерриге а дуьненахъ App Store-ехъ а, Google Play-ехъ а тlекхочийла ду

«„Къуйсийла доцуш" цѣе йолчу книгано, Дала леррина
Къобалвинчуьнца хиларна вайна тѣера даима а дѣабодучу
«Тамехь, вай шатайпана хиларца йоьзна башха агѣо дѣайоьллу».

— ДЖОИС МАЙЕР

Делан Йозанийн хьехархо а, бестселлерийн автор а.

Ларамазалле дац вайна кхечу адамашкахь къийсамхой гуш хилар тѣаккха ваьшна дустарца а, конкуренцица а доза тухуш хилар. Вайн, вешан хьекъална а, лаамна а, эмоишна а кхерам туйсу, вай ваьш вешанна а, гонаха болчарна а тѣелетуьту, мостагѣ ву. Иштта вай вешан юххерачу адамех херадовлу, вешан дог-ойланах а, Галашонах а довлу.

«Къуйсийла доцуш» книги тѣехь бестселлерийн автор йолу Лиза Бивер Делан безамах долчу довзийтаро и уьйраш муха йохайо дагаюьйлу. Шуна, адамашкахь къийсамхой гуш хиларх муха совца деза, тѣаккха, ма-дарра бакъйолчу башхаллах а, юххера хиларх а сатийсар лардеш йолу, Кхоллархочуьнца кѣорггера юкъаметтигаш муха дѣахитто еза а, хуур ду. Иза, пайхамараллин хьекъалаллах буьзна, вайн заманна актуальни болу, бакъахьара библейски хьехам бу. Лизас забаре а, даггара а кхайкхам бо вайга!

- Къийсам дѣабаккха, тѣаккха цу гѣуллакхо шуьгара гѣолехь дерг дѣадоьллур ду.
- Шаьш дакъа лаца дезачу къамелех лечкъар, сацаде.
- Зударий мегаш боцуш а, атта тешаш а хиларан чѣагѣдарна жоп ло.
- Шайн дахарехь стен-боьршаллин къийсаман герз охьа а диллий, божаршца цхьаьна къахьега.

Хьалха гѣулч а яьккхина, къийсамехь доцуш деха хан ю.

Бивер Лизин ма-дарра а, дагара а, забарца а йолчу стилехь библейски билггал бакъдерш практически пайдаэцарца хьерчаш ду. Цуьнан книгаш, царна юкъахь ю «Зудчо санна къийса» а, «Стен льяман самадалар» а, «Таррашца болу йоѣарий» а, уьш 65 меттанашка а сов гочдина а, миллионашкахь тиражашкахь дерриге а дуьненахула дѣасаяьржина а ю. Лиза а, цуьнан майра Джон а бестселлерийн авторш а, «Messenger International» динан гѣуллакхдар кхоьллинарш а бу.

MessengerX.com-ехь сов дерг хуур ду шуна

Хѣара книга – авторера совгѣат ду.
Йохка мегаш дац.

Къий сов дерг пайда?
Сканировайтѣ QR.

